

Številka: IPP 007-346/2015/121	
Ljubljana, 13. junija 2015	
EVA 2015-3130-0001	
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE	
<u>Gp.gs@gov.si</u>	
ZADEVA:	Predlog Zakona o javnem naročanju (EVA 2015-3130-0001) – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:	
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na redni seji dne 2015 sprejela naslednji:	
S K L E P	
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o javnem naročanju in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.	
Mag. Darko Krašovec, GENERALNI SEKRETAR	
Priloga sklepa: – predlog Zakona o javnem naročanju.	
Prejmejo: – Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana, – Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, Ljubljana, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.	
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov: /	
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
– Boris Koprivnikar, minister, – mag. Janko Burgar, državni sekretar, – Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje, – mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja.	
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: /	
4. Predstavniki Vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:	
– Boris Koprivnikar, minister,	

- mag. Janko Burgar, državni sekretar,
- Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje,
- mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja.

5. Kratek povzetek gradiva:

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 65) in Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 243). Ministrstvo za javno upravo je k prenovi pristopilo na podlagi besedila omenjenih direktiv, ki pa se bistveno ne morejo spreminjati, razen v segmentih, kjer je to posamezni državi članici izrecno omogočeno. Tako je ministrstvo na podlagi nove zakonodaje EU o javnem naročanju ter ugotovljenih pomanjkljivosti in prednostih obstoječega sistema javnega naročanja s predlogom nove nacionalne ureditve zagotovilo poenostavitve, večjo prožnost in učinkovitost javnega naročanja. Ministrstvo se je predloga prenove lotilo predvsem z dveh vidikov, in sicer povečevanja učinkovitosti in gospodarnosti javnega naročanja ter informatizacije postopkov, katerih namen je povečati transparentnost javnega naročanja in omejiti korupcijska tveganja.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebno na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA
e)	na socialno področje	DA
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javna finančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II.b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ:				
OBRAZLOŽITEV:				
<p>Predlog Zakona o javnem naročanju ne vpliva na prihodke proračuna države in prihodke na druga javno finančna sredstva. Predlog zakona pa predvideva prihranke v državnem proračunu in prihranke za druga javno finančna sredstva.</p> <p>Zaradi poenostavitve postopka oddaje naročila male vrednosti bodo nastali posredni prihranki, še posebej, ker se za javna naročila gradnje dviguje prag za naročila male vrednosti z 274.000 eurov v sedanji ureditvi na 500.000 eurov v predlagani novi ureditvi, te prihranke pa je težko oceniti vnaprej. Neposredni prihranki pa nastajajo zaradi zmanjšanja stroškov vročanja odločitev o javnem naročilu v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, saj se bodo odločitve po uveljavitvi zakona objavljale na portalu javnih naročil. Ocena prihranka na letni ravni iz tega naslova je 70.000 eurov.</p>				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
Predvidena proračunska poraba ne presega 40.000 EUR na letni ravni.				
8. Predstavitev sodelovanja javnosti				
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani eDemokracija.				DA
Datum objave: 23. 4. 2015				
<p>V razpravo so bili vključeni:</p> <p>Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije, Družba za avtoceste RS in vsa ministrstva.</p> <p>Mnenja, predloge, pripombe so podali: Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in</p>				

tehnologijo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kulturo in arheologi konservatorji ZVKDS, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za infrastrukturo, Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Generalni sekretariat Vlade RS, Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, DRI upravljanje investicij, d. o. o., ELES, d. o. o., GIZ Mesne industrije Slovenije, Hidroelektrarne na spodnji Savi, d. o. o., IMPLUS Domžale, Konzorcij biotehniških šol Slovenije in Varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano, Lekarniška zbornica Slovenije, Mreža za prostor, Nuklearna elektrarna Krško, d. o. o., Pergam konfederacija sindikatov Slovenije, Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Pošta Slovenije, Praetor, d. o. o., RASG, d. o. o., in Zadruga Dobrina, Si.mobil, d. d., Slovenske železnice, d. o. o., Termoelektrarna Brestanica, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Zveza društev arhitektov Slovenije, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Mestna občina Ljubljana, Združenje mestnih občin Slovenije – MO Velenje in IPMIT.

Predlogi in pripombe so bili upoštevani deloma, pri čemer so bili upoštevani vsi predlogi in pripombe, ki niso v nasprotju z ustavno in pravno-sistemske ureditvijo Republike Slovenije, zakonodajo EU ali predlaganimi rešitvami zakona.

Bistvena nerešena vprašanja: /

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva. Gradivo je bilo v javni razpravi od 23. 4. 2015 do 25. 5. 2015.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program Vlade	DA
Boris Koprivnikar, MINISTER	

PRILOGE:

- predlog sklepa Vlade Republike Slovenije (priloga 1),
- spremni dopis gradiva, namenjenega izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji Vlade Republike Slovenije (priloga 2),
- Predlog Zakona o javnem naročanju (priloga 3),
- izjava o skladnosti (priloga 4),
- korelacijska tabela (priloga 5).

Številka:
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na redni seji dne 2015 sprejela naslednji:

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o javnem naročanju in ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Mag. Darko Krašovec,
GENERALNI SEKRETAR

Priloga sklepa:

- predlog Zakona o javnem naročanju.

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana,
- Ministrstvo za javno upravo, Tržaška 21, Ljubljana,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.

PREDLOG ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Naloga javnih naročil je, da prispevajo h gospodarski rasti ter vzpostavitvi trajnostnega in bolj vključujočega modela gospodarskega razvoja. Področje javnih naročil so na evropski ravni urejala pravila iz leta 2004, ki jih je bilo treba zaradi gospodarskega, socialnega in političnega razvoja ter trenutnih proračunskih omejitev prenoviti, poenostaviti in izboljšati njihovo učinkovitost tako za naročnike kot podjetja. Reforma javnega naročanja na ravni Evropske unije je bila končana 11. februarja 2014, sprejeti sta bili naslednji direktivi, ki ju je treba v slovenski pravni red prenesti do 18. 4. 2016:

- Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 65) in
- Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 243).

Direktiva 2014/24/EU, ki ureja javno naročanje na klasičnem področju, in Direktiva 2014/25/EU, ki ureja javno naročanje na infrastrukturnem področju, vsebujeta podobne rešitve, zato bosta v slovenski pravni red preneseni z enim zakonom in njegovimi podzakonskimi akti.

Ministrstvo za javno upravo je k prenovi pristopilo na podlagi besedila novih evropskih direktiv s področja javnega naročanja, ki pa se bistveno ne morejo spreminjati, razen v segmentih, kjer je to posamezni državi članici izrecno omogočeno. Tako je ministrstvo na podlagi nove zakonodaje EU o javnem naročanju ter ugotovljenih pomanjkljivosti in prednostih obstoječega sistema javnega naročanja s predlogom nove nacionalne ureditve zagotovilo poenostavitve, večjo prožnost in učinkovitost javnega naročanja. Ministrstvo se je predloga prenove lotilo predvsem z dveh vidikov, in sicer povečevanja učinkovitosti in gospodarnosti javnega naročanja ter informatizacije postopkov, katerih namen je povečati transparentnost javnega naročanja in omejiti korupcijska tveganja. Tako bodo prenovljeni postopki javnega naročanja in uveden sistem za elektronsko javno naročanje v vseh stopnjah naročanja. Izgradnja državne infrastrukture, ki bo omogočala e-oddajo ponudb, e-dražbe, preveritev ponudb na enem mestu (t. i. e-Dosje ponudnika), e-naročanje sukcesivnih dobav prek e-kataloga, spremljanje in vodenje posameznega postopka javnega naročanja ter upravljanje postopkov in porabe sredstev v okviru posameznega naročnika, se bo uveljavila postopoma, v polni veljavnosti bo najpozneje s 1. 4. 2018. V novem predlogu zakona so jasneje urejene tudi izjeme od pravil javnega naročanja. Oddaja t. i. neprioritetnih storitev, za naročila katerih tuji ponudniki načeloma niso zainteresirani, bo bolj transparentna, a hkrati preprosta. Z uporabo zahtev in meril se bo spodbujalo javno naročanje inovacij, upoštevanje socialnih in družbenih vidikov ter stroškov v celotni življenjski dobi. Z uresničevanjem načela trajnosti pri javnem naročanju gre pričakovati tudi povečanje deleža zelenih javnih naročil in povečanje gospodarnosti javnega naročanja.

Pri urejanju javnih naročil, ki zaradi nizke vrednosti niso predmet objave v Uradnem listu EU, so države članice načeloma svobodne. Glede na sodno prakso sodišča EU morajo pri njihovi oddaji zagotoviti spoštovanje Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije

ter iz pogodb izhajajočih načel. To so načela prostega pretoka blaga, prostega pretoka storitev, svobode ustanavljanja, transparentnosti, nediskriminacije, vzajemnosti in sorazmernosti, ki se pri javnem naročanju kažejo zlasti v načelu enakopravne obravnave ponudnikom in ustreznem oglaševanju javnih naročil kot poslovnih priložnosti. Predlog novega zakona za področje javnih naročil pod mejnimi vrednostmi za objave v Uradnem listu EU do določenega praga ohranja preprost, a še vedno transparenten postopek.

Iz analize ureditve, stanja in praks javnega naročanja, ki jo je pripravil Direktorat za javno naročanje na Ministrstvu za javno upravo in zajema tudi primerjavo z ureditvami posameznih vprašanj javnega naročanja v drugih državah članicah EU in je bil prav tako podlaga za pripravo novega zakona, je mogoče strniti nekaj ključnih ugotovitev:

- odprti postopki, v katerih je treba razpisno dokumentacijo objaviti tudi v Uradnem listu EU (blago in storitve od 207.000 eurov dalje, blago in storitve na infrastrukturnem področju od 414.000 eurov dalje, gradnje od 5.186.000 eurov dalje) trajajo od priprave zahtev za naročila do oddaje naročila v povprečju 202 dneva. Postopki pravnega varstva (predrevizijski in revizijski postopek) se v povprečju zaključijo v 55 dneh. Glede na roke iz zakonodaje EU je hitrost javnega naročanja mogoče izboljšati zlasti v stopnji odločitve o oddaji naročila do sklenitve pogodbe ter z uvedbo elektronskega javnega naročanja;
- raven transparentnosti pri slovenskih javnih naročilih je v primerjavi z drugimi državami članicami EU nadpovprečna, saj so mejne vrednosti za objave na nacionalnem portalu javnih naročil sorazmerno nizke in znašajo 20.000 eurov za blago in storitve ter 40.000 eurov za infrastrukturno blago, infrastrukturne storitve in gradnje. Poleg tega nacionalna zakonodaja vsebuje več določb za zagotavljanje transparentnosti pri postopkih s pogajanjem brez objave razpisne dokumentacije in izvajanju okvirnih sporazumov, po novem pa tudi glede sklenjenih pogodb s področja javnega naročanja;
- javna naročila so običajno oblikovana v manjše celote – sklope, zaradi česar so ob ustrezni transparentnosti dostopnejša ponudnikom ter omogočajo učinkovitejšo uresničevanje načel konkurenčnosti in gospodarnosti javnega naročanja. Iz analize statističnih podatkov namreč izhaja, da praviloma z naraščanjem števila sklopov narašča tudi število prejetih ponudb. Takšen pristop k javnemu naročanju, pravilno določena ocenjena vrednost in ustrezna raven minimalnih zahtev naročnika, ki morajo temeljiti na tržni analizi, so ključni za zagotavljanje gospodarne rabe javnih sredstev pri javnem naročanju;
- penetracija tujih ponudnikov na slovenski trg javnih naročil je kljub nizkim mejnim vrednostim za objave dokaj majhna, kar gre pripisati veliki fragmentaciji javnih naročil. V Sloveniji je pravila javnega naročanja zavezano upoštevati približno 3000 subjektov, zaradi obsega in vrednosti pa naročila pogosto niso zanimiva za tuje ponudnike. Leta 2014 je bilo po vrednosti 6 odstotkov javnih naročil oddanih ponudnikom iz drugih držav članic EU in 1 odstotek ponudnikom iz tretjih držav;
- naročniki večino naročil oddajo ponudnikom z domačim kapitalom (več kot 80 odstotkov), ponudnikom s tujim kapitalom, registriranim v Republiki Sloveniji, pa 5,58 odstotka;
- uspeh malih in srednjih podjetij je v primerjavi z drugimi državami članicami EU nadpovprečen. Glede na ugotovitve Evropske komisije prejmejo mala in srednja podjetja v Sloveniji v izvedbo 36 odstotkov javnih naročil (povprečje EU je 29 odstotkov), konkurirajo pa pri 42 odstotkov javnih naročil (v EU pri 37 odstotkov). Hitreje prejmejo tudi plačila za izvedena javna naročila;
- po mnenju nacionalnih nadzornih institucij in mednarodnih priporočil je treba na področju javnega naročanja sprejeti tudi ukrepe za izboljšanje integritete in zmanjšanje korupcijskih tveganj. Določene rešitve na tem področju so bile že vključene v javnonaročniško zakonodajo, in sicer zlasti na področju transparentnosti. Pozitivne učinke lahko prinese tudi primerna organizacija javnega naročanja, ki načeloma ni predmet zakonskega urejanja

(standardizacija predmetov javnega naročanja, povečanje skupnega javnega naročanja itd.).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Javna naročila so ključni del strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljevanju strategija Evropa 2020). So eden od tržnih instrumentov, ki se uporabljajo za doseg ciljev strategije z izboljšanjem pogojev za razvoj podjetniških inovacij in s spodbujanjem širše uporabe zelenih javnih naročil. Gre za usmerjenost v učinkovito izkoriščanje razpoložljivih virov in gospodarstvo z nizkimi ogljikovimi emisijami. Hkrati strategija Evropa 2020 poudarja, da mora politika javnih naročil poleg doseganja pametne, trajnostne in vključujoče rasti zagotoviti najučinkovitejšo rabo javnih sredstev, trg javnih naročil mora biti na ravni Evropske unije čim bolj odprt, še posebej v času finančne krize.

Poglavitni cilj je prenos novih javnonaročniških direktiv v nacionalni pravni red. Prenos Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 65) in Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 243), je treba zagotoviti do 18. 4. 2016. Pri tem se bo prenos omenjenih direktiv zagotovil z enotnim zakonom o javnem naročanju. Izjema glede roka implementacije velja za e-javna naročila, ki jih prinašata omenjeni direktivi in ki bodo začela v celoti veljati aprila 2018. Šele po tem datumu bo obvezna elektronska oddaja ponudb (e-oddaja) za vse naročnike.

Javna naročila so sredstvo za posodobitev javnih ukrepov in prispevajo k pravičnejšemu in trajnostnemu modelu rasti. Poenostavitev in pravna varnost, ki ju prinaša nova ureditev, zagotavljata lažje upravljanje in večjo učinkovitost javnih naročil ter prihranek časa in sredstev tako za naročnike kot tudi za podjetja, zlasti mala in srednja (v nadaljevanju MSP). Prednostno so obravnavani tudi socialna vključenost, okolje in inovacije, tako da se bodo lahko naročniki odločili za najboljšo in ne najcenejšo ponudbo.

2.2 Načela

Ureditev, razvoj sistema javnega naročanja in njegovo izvajanje morajo temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) in na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti javnega naročanja, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti.

Pri izvajanju javnih naročil morajo gospodarski subjekti izpolnjevati veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava.

2.3 Poglavitne rešitve

2.3.1 Poenostavitve postopkov za naročnike in ponudnike

Prenovljena pravila poenostavljajo postopke javnega naročanja v korist MSP. Naročnik ima več možnosti pri dogovarjanju o pogojih izvedbe javnega naročila, kar bo omogočilo, da je javno naročilo bolje prilagojeno njegovim posebnim potrebam. Za izvedbo postopka so določeni krajši roki, ki omogočajo več prožnosti za izvajanje hitrejših in bolj racionaliziranih postopkov naročanja, pri tem pa ne sme priti do neupravičenih ovir za dostop gospodarskih subjektov s celotnega notranjega trga, zlasti MSP.

2.3.1.1. Poenostavitev pravil za naročnike

Predlog zakona naročnikom z »zbirko orodij« omogoča večjo prožnost, več možnosti in nove načine naročanja. Veliko več svobode imajo pri izbiri vrste in oblike postopka, ki jim najbolj ustreza. Dostop do postopkov, ki zajemajo pogajanja, je znatno večji in prožnejši od dostopa, ki ga omogočajo trenutno veljavna pravila, tako lahko naročniki učinkovito uporabijo te postopke povsod, kjer so potrebna pogajanja.

SedANJI postopek s pogajanjem po predhodni objavi je nadomeščen s konkurenčnim postopkom s pogajanjem. Da bi zagotovili pravičnost, preglednost in učinkovitost je novi postopek jasnejši. Osredotoča se na izboljšanje javnih razpisov in naročnikom zagotavlja učinkovite instrumente za kar najboljši rezultat pogajanj pri javnem naročanju. Konkurenčni postopek s pogajanjem upošteva načelo enake obravnave in transparentnosti. Naročnik mora vnaprej določiti minimalne zahteve, ki opredeljujejo vrsto javnega naročila, in se med pogajanjem ne smejo spreminjati. Pogajanja morajo biti usmerjena v izboljšanje ponudb, tako da so te popolnoma prilagojene konkretnim potrebam naročnika.

Konkurenčni dialog je preprostejši in bolj praktičen. Dostopen je pod enakimi pogoji kot konkurenčni postopek s pogajanjem in naročniku daje vso možnost izbire. Uporabi se v primerih, ko naročniki ne morejo opredeliti sredstev za zadovoljitev svojih potreb ali presoditi, kaj lahko ponudi trg glede tehničnih, finančnih ali pravnih rešitev. Take razmere se lahko pojavijo zlasti pri inovativnih projektih, izvajanju pomembnih projektov na področju integrirane prometne infrastrukture, projektov za velika računalniška omrežja ali projektov, ki vključujejo kompleksno in strukturirano financiranje. Oba se uporabljata za storitve ali blago, pri katerih so potrebna prilagoditvena ali projektna dela, zlasti pri kompleksnih nabavah, na primer visokorazvitih proizvodov, intelektualnih storitev, kot so denimo določene storitve svetovanja, arhitekturne ali inženirske storitve, ali pomembnih projektov na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije. V teh primerih bodo morda potrebna pogajanja, s katerimi se zagotovi, da blago ali storitve ustrezajo potrebam naročnika. Za standardne storitve ali blago, ki jih lahko zagotovijo številni gospodarski subjekti na trgu, se konkurenčni postopek s pogajanjem in konkurenčni dialog ne bosta uporabljala.

Novi postopek se imenuje partnerstvo za inovacije in razširja možnosti za naročnike. S spodbujanjem raziskav in razvoja lahko naročajo zelo inovativne rešitve. Na področju storitev, ki jih večinoma ali izključno izvajajo organi javnega sektorja, denimo zdravstvo, izobraževanje, gasilska služba ali prostorsko načrtovanje, je pri spodbujanju inovacij zelo pomembna vloga javnega naročanja. Inovativnost pomeni doseganje boljših rezultatov. Od kakovosti priprave javnega naročila je odvisna kakovost predmeta naročila in stopnja inovativnosti in če naročnik ni dovolj inovativen pri pripravi naročila, tudi gospodarski subjekti nimajo dovolj tehničnih razlogov za razvoj inovativnih proizvodov in storitev. Inovativna rešitev bo zanimiva prav zaradi svoje boljše kakovosti ali konkurenčnejše cene in bo pripomogla k optimizaciji izvajanja javnih storitev z vključitvijo novih procesov, tehnologij in materialov. Nova pravila spodbujajo inovacijske sposobnosti podjetij in hkrati ohranjajo obstoječe instrumente (tehnične in funkcionalne zahteve, variantne ponudbe, izvzetje raziskovalno-razvojnih projektov). Pri vseh

postopkih bodo lahko upoštevali skupne stroške v življenjski dobi predmeta javnega naročila že pri ocenjevanju ponudb. Inovativne ponudbe bodo tako imele prednost, saj bodo upoštevane njihove dolgoročne koristi. Javna naročila se morajo v tem primeru oddati na podlagi najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo, kar je najprimernejše za primerjavo ponudb za inovativne rešitve.

Za sodelovanje v postopku bo zadoščalo, da ponudniki predložijo le lastno pisno izjavo o izpolnjevanju zahtevanih pogojev, finančnem statusu in sposobnosti. Gre za standardni obrazec za lastno izjavo – enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljnjem besedilu: ESPD). S tem se bo zelo zmanjšalo število zahtevanih dokumentov, potrebnih za izbiro podjetij. Le podjetje, ki bo v postopku izbrano, bo moralo predložiti vso dokumentacijo, s katero bo dokazalo, da izpolnjuje razpisne pogoje. Za naročnika to pomeni, da bo moral dokumentacijo preveriti le ob zaključku postopka in pred odločitvijo o oddaji naročila. Naročnikom bo omogočen dostop do elektronskih podatkovnih zbirk notranjega trga, ki bodo zagotovile hiter dostop do zanesljive najnovejše dokumentacije.

Prav tako imajo naročniki možnost, da v odprtih postopkih prosto odločijo o vrstnem redu postopka. Lahko se odločijo za običajni vrstni red, kjer najprej preverijo izpolnjevanje pogojev ponudnikov, nato ocenijo ponudbe in šele zatem sprejmejo odločitev o izbiri ponudnika. V ustreznih primerih se lahko odločijo za obratni vrstni red, najprej pregledajo ponudbe in šele nato preverijo razloge za izključitev oziroma izpolnjevanje razpisnih pogojev.

Naročnik ima možnost, da pri ocenjevanju ponudb upošteva kvalifikacijo in izkušnost osebja, imenovanega za izvajanje javnega naročila, kadar lahko to pomembno vpliva na raven uspešnosti, to pa zopet omogoča učinkovitejše postopke.

Naročnikom se omogoča tudi lažje združevanje nakupov, tako da uporabijo postopke skupnega javnega naročanja ali nakupujejo prek osrednjega nabavnega organa. To lahko storijo na nacionalni ali čezmejni ravni. S predlogom novega zakona se prvič določajo jasna pravila o skupnem čezmejnem naročanju, ki zagotavljajo potrebno pravno varnost za naročnike in osrednje nabavne organe.

2.3.1.2. Poenostavitev pravil za ponudnike

Poenostavljeni postopki koristijo tudi ponudnikom, in sicer zaradi zmanjšanja upravnih bremen (dokazovanje z zgoraj omenjeno ESPD) ter zaradi zagotavljanja lažjega dostopa MSP. Naročnik mora namreč sprejeti vse ponudnike s primernim finančnim stanjem za oddajo naročila. V preteklosti so bili pogosto izločeni manjši ponudniki, ker so naročniki za naročila nizke denarne vrednosti zahtevali visok skupni letni promet. Sedaj zahtevani letni promet ne sme biti več kot dvakrat višji od ocenjene vrednosti naročila, to pa bo MSP omogočalo lažji dostop do javnih naročil. Udeležbo jim omogoča tudi razdelitev velikih naročil na manjše deleže, sklope, ki je obvezno, če narava naročila to omogoča in če to prispeva k večji gospodarnosti in učinkovitosti naročila.

2.3.1.3. Poenostavitev postopkov z e-naročanjem

Za še večje zmanjšanje obsega birokratskih postopkov v zvezi z javnimi naročili bo vsa korespondenca potekala izključno z elektronskimi sredstvi (e-naročanje) in ne več po navadni pošti. Posledično se v spletu objavijo obvestila o javnem naročilu (e-obvestilo), vsa dokumentacija za spletni razpis (e-dostop do razpisne dokumentacije) in ponudbe se naročnikom v javnem sektorju oddajo elektronsko (e-oddaja). To lahko poenostavi izvedbo

javnega naročila, zmanjša količino odpadkov in zagotovi boljši izid postopka (nižja cena, boljša kakovost), saj spodbuja večjo konkurenčnost znotraj enotnega trga, hkrati pa tudi učinkovitost in transparentnost postopkov. Naročniki v javnem sektorju, ki so že prešli na e-naročanje, poročajo o prihrankih med 5 in 20 odstotkov. Glede na velikost celotnega trga javnih naročil v EU lahko vsakih prihranjenih 5 odstotkov pomeni prihranek 100 milijard evrov za javni proračun.

V praksi to pomeni, da bodo obvezna elektronska obvestila in elektronski dostop do razpisne dokumentacije, kot je bilo to urejeno že v obstoječem sistemu. Od januarja 2017 bo obvezna elektronska oddaja ponudb (e-oddaja) za osrednje nabavne organe, od aprila 2018 pa bo obvezna elektronska oddaja ponudb (e-oddaja) za vse naročnike.

Predlog zakona določa, da morajo biti orodja in naprave za elektronsko komuniciranje nediskriminatorne, splošno razpoložljive in interoperabilne. To pomeni, da naročnik ne sme omejiti možnosti podjetja, da sodeluje v postopku javnega naročanja. Podjetja denimo ne more prisiliti, da za predložitev ponudb v javnem naročanju kupi programsko opremo, ki ni splošno na voljo. V primeru varstva občutljivih informacij se lahko izjemoma ne uporabijo elektronska komunikacijska sredstva.

Za poenostavljene postopke javnega naročanja se uvaja tudi e-Certis, brezplačni spletni informacijski sistem za podjetja in naročnike. Cilj je olajšati izmenjavo potrdil in drugih listinskih dokazov, ki jih pogosto zahtevajo naročniki. Vsebuje različne dokumente, potrebne za javni razpis, in potrdila, ki se najpogosteje zahtevajo v postopkih javnih naročil v EU. Predstavlja pomoč pri ugotavljanju vzajemno sprejemljivih ekvivalentov ter pomaga razumeti, kateri podatki se zahtevajo oziroma jih je treba predložiti. Sistem je treba posodabljati, vsebovati mora najbolj ažurne informacije v zvezi s potrdili, ki se zahtevajo v postopku. Uporabniki lahko tako zanesljivo vedo, da so informacije v sistemu e-Certis vedno najnovejše in pravilne. Naročniki bi morali praviloma zahtevati vrsto potrdil, navedeno v sistemu e-Certis, da ne bi od samih podjetij zahtevali preveč potrdil.

Z novim predlogom zakona so poenostavljeni dinamični nabavni sistemi, elektronski sistemi, ki naročnikom omogočajo informacije o večjem številu morebitnih ponudnikov standardnih gradenj, blaga in storitev, katerih zmogljivosti so že bile preverjene. Podjetja lahko zdaj preprosto in kadar koli v obdobju veljavnosti dinamičnega sistema vstopijo v sistem. Obvestilo, s katerim se podjetja obvestijo o obstoju in namenu različnih dinamičnih nabavnih sistemov, bo redno objavljeno. Vsakemu gospodarskemu subjektu, ki predloži prijavo za sodelovanje in izpolnjuje pogoje za sodelovanje, je treba omogočiti sodelovanje v postopkih javnega naročanja, ki se izvajajo v okviru dinamičnega nabavnega sistema v času njegove veljavnosti. Ta nabavna tehnika naročniku omogoča, da pridobi posebej širok razpon ponudb in tako z močno konkurenco, kar zadeva običajno ali standardno blago, gradnje ali storitve, ki so na trgu splošno dostopni, zagotovi najučinkovitejšo porabo javnih sredstev.

Za postopek uporabe elektronske dražbe se uporabljajo enaka pravila kot v trenutni ureditvi. Po predstavitvi in pregledu ponudb se v posebnem nabavnem postopku lahko začne elektronska dražba, s katero se zlasti določi končna cena, ki jo je treba plačati za splošne standardizirane gradnje, blago in storitve. Predmet elektronskih dražb so lahko le elementi, ustrezni za avtomatsko ocenjevanje z elektronskimi sredstvi, brez kakršnega koli posredovanja ali presojanja naročnika, torej elementi, ki so količinsko opredeljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih (ni primerna za intelektualno izvedbo, kot je na primer projektiranje gradenj). Lahko pa se uporablja v postopku javnega naročanja za pridobitev določene pravice intelektualne lastnine. Opozoriti je treba, da imajo naročniki sicer še vedno možnost, da lahko

zmanjšajo število kandidatov ali ponudnikov, dokler se elektronska dražba ne začne, vendar pa po njenem začetku ne sme biti dovoljeno nobeno nadaljnje zmanjšanje števila ponudnikov, ki v njej sodelujejo.

Kot orodje za javno naročanje je urejen tudi elektronski katalog, ki je na voljo naročnikom in podjetjem. Slednjim omogoča, da predložijo ponudbe v strukturirani obliki. Ponudba se lahko samodejno oceni v sistemu e-naročil kupca, s čimer se zagotovijo prihranki in poveča učinkovitost. Naročniki imajo možnost, da zahtevajo elektronske kataloge v vseh postopkih, ki so na voljo in v katerih se zahteva uporaba elektronskih komunikacijskih sredstev. Elektronski katalogi prispevajo k večji konkurenci in racionalizaciji javnega naročanja, zlasti v smislu prihrankov časa in finančnih sredstev. Uporaba mora biti skladna z načeli enake obravnave, nediskriminacije in transparentnosti. Gospodarski subjekti se ne smejo omejiti le na pošiljanje svojih splošnih katalogov, ampak jih morajo prilagoditi glede na določen postopek. S tem se zagotavlja, da katalog, poslan v odziv v določen postopek, vsebuje le blago, gradnje ali storitve, za katere je gospodarski subjekt po tehtnem premisleku ocenil, da ustrezajo zahtevam naročnika.

2.3.2. Javno naročanje kot pomemben del okoljske in socialne strategije

Z novimi pravili bodo naročniki lažje uveljavljali različne vidike okoljske politike, socialnega vključevanja in inovacij.

2.3.2.1. Zelena javna naročila

Nova pravila omogočajo boljše vključevanje okoljskih vprašanj v postopke javnih naročil. Vsebujejo t. i. horizontalno klavzulo, ki se med drugim nanaša na okoljske zahteve, določbe glede uporabe okoljskih označb, možnosti za upoštevanje okoljskih dejavnikov v celotnem proizvodnem procesu in pristop k izračunu stroškov v življenjskem ciklu. Naročniki bodo lahko izbirali na podlagi najugodnejšega izračuna stroškov v življenjski dobi predmeta javnega naročila.

Horizontalna klavzula določa, da morajo podjetja pri izvajanju javnih naročil izpolnjevati veljavne okoljske obveznosti, ki temeljijo na zakonodaji EU ter mednarodnem in nacionalnem pravu. Podjetje, ki ne spoštuje okoljskih obveznosti, se lahko izključi iz postopka javnega naročila. Lahko se zgodi, da podjetje, ki predloži najboljšo ponudbo, ne dobi javnega naročila, če ne izpolnjuje okoljskih obveznosti. Če ima ponudba v zvezi z gradnjami, blagom in storitvami neobičajno nizko ceno, ker ne izpolnjuje okoljskih obveznosti, jo je treba zavrniti.

Oznaka je znak oziroma dokument, ki potrjuje, da določen proizvod izpolnjuje določene in vnaprej opredeljene pogoje in zahteve glede kakovosti. Nova pravila naročnikom omogočajo, da pri določanju okoljskih značilnosti gradenj, blaga in storitev, ki jih želijo nabaviti, upoštevajo posebne oznake oziroma znak za okolje. Prvi pogoj določa, da morajo biti vse zahteve, ki jih je treba izpolniti za pridobitev določene oznake, povezane s posebnimi gradnjami, blagom in storitvami, ki jim je namenjeno javno naročilo. Če oznaka vsebuje zahteve, ki se nanašajo zgolj na podjetje ali na njegovo politiko na splošno, se naročnik nanjo ne more sklicevati. V tem primeru se lahko sklicuje samo na posebne zahteve oznake, ki so povezane s kupljenimi gradnjami, blagom in storitvami. Naslednji pogoj je, da morajo oznake določiti neodvisni organi v preglednem postopku, v katerem lahko sodelujejo vsi ustrezni deležniki, denimo vladni organi, potrošniki, proizvajalci, distributerji in nevladne organizacije. Nadalje je pomembno tudi, da oznaka temelji na objektivnih in nediskriminatornih merilih ter mora biti na voljo vsem zainteresiranim stranem. Če podjetje oznake ne more pridobiti pravočasno, morajo naročniki

sprejeti enakovredne oznake ali druge vrste dokazil.

Upošteval se bo način proizvodnje in izvedbe gradenj, storitev in dobave blaga. Pri izbiri ponudnika bosta tako pomembni vključitev ranljivih ali prikrajšanih oseb ter uporaba nestrupenih snovi.

Naročniki lahko upoštevajo vse dejavnike proizvodnega postopka, dobave ali trgovanja, tudi če taki dejavniki niso sestavni del proizvoda. Kadar navajajo tehnične značilnosti proizvoda ali storitev, ki jih želijo nabaviti, lahko zahtevajo, da ti proizvodi in storitve ne smejo vsebovati strupenih kemikalij ali da morajo biti proizvedeni z uporabo energijsko učinkovitih strojev. Najugodnejšo ponudbo lahko naročniki ocenijo na podlagi okoljskih vidikov, na primer ali so knjige tiskane na recikliranem papirju ali na papirju iz trajnostnega lesa.

Nova pravila spodbujajo tudi pristop k izračunu stroškov v življenjski dobi. Za ugotovitev ekonomsko najugodnejše ponudbe odločitev o oddaji javnega naročila ne sme temeljiti le na merilih, ki niso povezana s stroški. Kakovostna merila mora dopolnjevati merilo stroškov, kar je lahko cena ali pristop stroškovne učinkovitosti, na primer izračun stroškov v življenjski dobi. Pojem vključuje vse stroške v življenjski dobi gradenj, blaga ali storitev. To pomeni notranje stroške in stroške, povezane z okoljskimi dejavniki. Notranji stroški zajemajo stroške za raziskave in razvoj, proizvodnjo, prevoz, potrošnjo energije, vzdrževanje in stroške odstranitve na koncu življenjskega cikla. Zunanji učinki pa so lahko emisije toplogrednih plinov, onesnaženje zaradi pridobivanja surovin, ki se uporabljajo v proizvodni ali ga povzroča sam proizvod oziroma njegova izdelava. Stroški, povezani z okoljskimi dejavniki, se lahko upoštevajo samo, če se lahko določi in preveri njihova denarna vrednost. Če za izračun stroškov v življenjski dobi ni na voljo skupne metode EU, se lahko taka metoda določi na nacionalni ali lokalni ravni. Metoda mora biti splošna in nediskriminatorna, torej ne izključno namenjena posebnemu postopku javnega naročila, ter objektivna, zahtevane podatke pa mora podjetje zagotoviti z razumnim prizadevanjem.

2.3.2.2 Socialni vidiki novih pravil

Z novimi pravili o javnem naročanju se uveljavljajo načela s področja okolja, socialnega vključevanja in inovacij. Vendar socialni vidiki ne zajemajo samo socialnega vključevanja, obsegajo tudi upoštevanje pravic, ki izhajajo iz veljavne zakonodaje.

Predlog novega zakona vključuje tudi t.i. horizontalno socialno klavzulo, ki zahteva upoštevanje obveznosti iz veljavnega okoljskega, socialnega in delovnega prava EU, predpisov držav članic, kolektivnih pogodb in mednarodnega prava. Zato je treba zagotoviti uveljavitev obstoječih obveznosti pri gradnjah in opravljanju storitev. Podjetje, ki ne upošteva ustreznih obveznosti, se lahko izloči iz postopka javnega naročanja, izključiti pa je treba tudi vsako neobičajno nizko ponudbo, če se izkaže, da ponudba ne upošteva obveznosti, ki izhajajo iz veljavnega okoljskega, socialnega in delovnega prava EU, predpisov države članice, kolektivnih pogodb in mednarodnega prava. EU s tem vzpostavlja nov instrument boja proti »socialnemu dampingu«.

Naročnik bo pri oddaji javnega naročila imel možnost določiti socialna merila. Lahko bo upošteval postopek proizvodnje blaga, način izvajanja storitev in izvedbe posebnih gradenj, ki jih namerava nabaviti. Naročilo bo na primer oddal podjetju, ki pri proizvodnji blaga ali izvajanju storitev zaposluje največje število prikrajšanih delavcev, denimo dolgotrajno brezposelne. Smel bo upoštevati tudi posebne delovne pogoje zaposlenih, ki so lahko tudi strožji od zakonsko predpisanih. Ta merila pa bodo veljala samo za osebe pri izvajanju

gradbenih del, v proizvodnji in dobavi blaga ali izvajanju storitev, ki bodo predmet posameznega javnega naročila. Od podjetja torej ne bo mogoče zahtevati, da na splošno ravna družbeno in okoljsko odgovorno, saj se takšna zahteva ne nanaša na kupljeno blago ali storitev.

Predlog osnutka zakona spodbuja tudi socialno vključevanje, ker bo naročnik zdaj lahko javno naročilo pridržal za določene ponudnike, in sicer za vse vrste gradenj, storitev in blaga, ki jih zagotavljajo invalidska podjetja in socialna podjetja, ki zaposlujejo prikrajšane delavce. Takšna podjetja pod običajnimi konkurenčnimi pogoji po navadi ne morejo dobiti javnega naročila.

Za storitve na področju sociale, kulture, zdravstva in denimo pravne, hotelirske in gostinske storitve prav tako veljajo poenostavljena pravila.

Prav tako med socialne vidike novih pravil spada določba o izključitvi gospodarskih subjektov, ki kršijo določena pravila ali obveznosti. Med drugim je obvezna izključitev tudi v primeru, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež, ali predpisi države naročnika, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan oddaje ponudbe ali prijave znaša 50 eurov ali več. Šteje se, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka tudi, če ni predložil obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja.

Posebna pozornost je bila na evropski ravni dana tudi postopku s podizvajalci, ki do zdaj tega vprašanja ni urejala in v nasprotju z dosedanjo ureditvijo na področju javnih naročil v Sloveniji predstavlja manj strogo ureditev. Predlog zakona določa, da je treba zagotoviti določeno transparentnost v podizvajalski verigi, saj so tako naročniki obveščeni o tem, kdo je prisoten na gradbiščih, katera podjetja opravljajo storitve v stavbah, infrastrukturi ali na območjih, za katera so naročniki odgovorni. Za posredovanje zahtevanih informacij je v vsakem primeru odgovoren glavni izvajalec, plačilo podizvajalcu pa bo moral naročnik izvesti neposredno pri javnih naročilih gradenj in storitve, če bo podizvajalec to zahteval. V primerih javnih naročil gradenj in storitev, kjer podizvajalec ne bo zahteval neposrednega plačila, bo naročnik dolžan od glavnega izvajalca ob zaključku pogodbe oziroma v 60 dneh po plačilu zadnjega računa ali situacije zahtevati, da mu ta posreduje svojo izjavo in izjavo podizvajalca, iz katere bo moralo biti razvidno, da je podizvajalec, ki je sodeloval z glavnim izvajalcem v zvezi s pogodbo o izvedbi javnega naročila, prejel plačila za opravljeno delo.

2.3.3. Ukrepi za preprečevanje navzkrižja interesov, dajanja neupravičene prednosti in korupcije

Nasprotovanje interesov in nezakonite prakse zavirajo izvajanje predpisov, pomenijo pa tudi nespoštovanje temeljnih načel demokracije in enakopravnega dostopa do trga.

Preglednejši postopki so jamstvo za pravične, enake in nediskriminatorne postopke. Nasprotje interesov in nezakonito ravnanje škodujeta dobri izvedbi postopkov oddaje javnih naročil in pravilni uporabi pravil. Korupcija pri javnem naročanju davkoplačevalce na evropski ravni stane približno dve milijardi eurov letno, zato je bilo treba na tem področju sprejeti strožje predpise.

V postopkih lahko pride do nasprotja interesov, to pa pomeni položaj, v katerem imajo osebe, ki sodelujejo v postopku javnega naročanja ali ki lahko vplivajo na sam postopek, posredni ali neposredni finančni, gospodarski, osebni ali kateri koli drug interes, ki bi lahko ogrozil njihovo

nepriustranskost in neodvisnost v postopku. Sprejeti so ustrezni ukrepi za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotja interesov, na koncu tudi izključitev iz postopka.

Pri pripravi javnega razpisa se včasih zgodi, da se naročnik najprej posvetuje s podjetji. Takšna predhodna posvetovanja lahko dajejo prednost nekaterim podjetjem, ki sodelujejo v postopku javnega naročanja, kar ima lahko za posledico izkrivljanje konkurence. Naročnik mora v okviru javnega razpisa sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi prepreči, da bi predhodno posvetovanje z določenim podjetjem oviralo konkurenco, in vsem sodelujočim podjetjem sporočiti vse informacije, ki bi jih določeno podjetje pridobilo v okviru predhodnega posvetovanja. Sankcija izključitve podjetja se uporabi kot zadnja možnost in v primerih, ko ni mogoče zagotoviti enakega obravnavanja sodelujočih podjetij.

Razlogov za izključitev ponudnika iz postopka javnega naročanja je zdaj več in so jasneje opredeljeni. Poleg obsodbe zaradi goljufije in korupcije ter drugih kaznivih dejanj spadajo med razloge za izključitev tudi naslednji primeri:

- kadar podjetje neupravičeno vpliva na izbirni postopek za dodelitev javnega naročila;
- predložitev lažnih podatkov v okviru postopka za dodelitev javnega naročila bodisi v zvezi z razlogi za izključitev ali poklicno, tehnično in finančno sposobnostjo ponudnika bodisi zaradi dejstva, da ponudnik zahtevanih dokazil sploh ni predložil. V primeru hujše kršitve poklicnih pravil se lahko omaje integriteta gospodarskega subjekta in mu zato ni primerno oddati javnega naročila, ne glede na to, ali ima gospodarski subjekt sicer tehnične in ekonomske zmogljivosti za izvedbo javnega naročila;
- poslovno ravnanje, ki izkrivlja konkurenco.

Naročnik lahko torej izključi podjetje, ki teh pravil ne upošteva. Razen če sodišče ne odloči drugače, lahko vsako izključeno podjetje dokaže svojo poslovno zanesljivost in predloži dokaze o ukrepih, ki jih je sprejelo za odpravo očitanih dejanj, ali plača nadomestilo za povzročeno škodo.

Sprememba pogojev že objavljenega naročila brez novega javnega razpisa ni v skladu s pravili o javnem naročanju. Novi postopek javnega naročanja se zahteva v primeru bistvenih sprememb prvotnega javnega naročila, zlasti glede obsega in vsebine vzajemnih pravic ter obveznosti pogodbenih strank, vključno s porazdelitvijo pravic intelektualne lastnine. Izjemoma predlog zakona določa, da novega javnega razpisa ni treba objaviti, kadar gre za:

- nebistvene spremembe oz. spremembe, ki ne spreminjajo finančne strukture naročila;
- spremembe, ki so opredeljene v naročilu, ne glede na njegovo vrednost;
- spremembe, ki so posledica nepredvidenih okoliščin ali se nanašajo na dodatne gradnje, blago ali storitve, ki jih zaradi tehničnih razlogov, zamenljivosti, interoperabilnosti ali stroškov lahko dobavi samo prvotni, že izbrani ponudnik.

V obeh primerih sprememba ne sme biti za več kot 30 odstotkov višja od prvotne vrednosti.

Uveljavlja se tudi načelo preglednosti, kar pomeni, da država spremlja postopke javnega naročanja in pripravlja ustrezna poročila. V ta namen mora nacionalnim revizijskim organom sporočiti kršitve pravil o javnem naročanju in objaviti rezultate spremljanja. Evropski komisiji mora vsaka tri leta predložiti poročilo o najpogostejših razlogih za napačno uporabo ali pravno nejasnost, vključno z morebitnimi težavami pri uporabi pravil, obsegu udeležbe MSP pri javnem naročanju ter preprečevanju, odkrivanju in ustrezni prijavi primerov goljufije, korupcije, nasprotja interesov in drugih hujših nepravilnosti pri javnem naročanju.

Naročnik mora za vsak postopek oddaje javnega naročila pripraviti posebno poročilo, v katerem mora pojasniti najpomembnejše odločitve v zvezi s postopkom, če je treba, mora

navesti vsa ugotovljena nasprotja interesov in ukrepe, ki jih je sprejel za njihovo odpravo. Poročilo je na zahtevo treba poslati Evropski komisiji ali nacionalnim organom.

2.3.4. Storitve na področju sociale, kulture, zdravstva in drugih posebnih storitev

Za omenjene storitve veljajo poenostavljena pravila. Gre za naročila v vrednosti nad 750.000 eurov na splošnem področju in nad 1.000.000 eurov na infrastrukturnem področju.

Za različne kategorije storitev veljajo različna pravila javnega naročanja, tako je na primer za naročila večine storitev treba v celoti uporabiti pravila o javnem naročanju. Za nekatere storitve, zlasti zdravstvene, socialne in kulturne storitve, se uporablja poenostavljen in blažji režim oddaje naročil, ki upošteva posebnosti teh storitev. Slednji določa, da se pravila javnega naročanja uporabljajo samo za pogodbe v znesku nad 750.000 eurov (oziroma 1.000.000 eurov). Naročniki morajo vnaprej objaviti svojo namero za oddajo naročila take vrednosti ter po zaključenem postopku obvestiti o odločitvi glede oddaje naročila. Pri tem ni drugih postopkovnih pravil, razen obveznosti, da se ponudniki obravnavajo enako, da se upoštevajo načela javnega naročanja in opredelitve tehničnih specifikacij.

Za zagotovitev kontinuitete javnih storitev je nekatera javna naročila za zdravstvene, socialne in kulturne storitve mogoče pridržati za organizacije, katerih poslanstvo je opravljanje javnih storitev, povezanih z zagotavljanjem teh storitev, če te organizacije dobiček prerazporedijo ali ga vložijo nazaj v uresničevanje poslanstva organizacije, struktura njihovega upravljanja pa temelji na lastništvu zaposlenih ali načelih participacije, pri čemer je možnost pridržanja pogodb omejena na naročila, ki trajajo največ 3 leta in se jih ne da več podaljšati.

2.3.5. Ureditev naročanja javnih storitev

Pri javnih storitvah se ne uporabijo pravila javnega naročanja. Javni organ lahko tako sam zagotovi izvajanje storitve javnega interesa in pri tem uporabi lastne vire ali pa njihovo izvajanje prenese na zunanjega izvajalca.

Za sodelovanje med javnimi organi, zlasti med občinami, ne veljajo pravila javnega naročanja, kar je posledica novih pravil, ki določajo posebne pogoje sodelovanja. Ta temeljijo na sodni praksi Sodišča EU, vendar tudi upoštevajo potrebo po boljši pravni varnosti, ki so jo udeleženci v javnem naročanju pogosto izrazili. Pravila bodo zlasti v pomoč lokalnim organom, ki bodo lahko v celoti izkoristili prednosti sodelovanja in izvajali svoje naloge v korist državljanov na najučinkovitejši način.

Pravila za notranja razmerja (vertikalno sodelovanje) upoštevajo osnovna načela Sodišča EU. Naročnik lahko odda naročilo podjetju (na primer občinskemu komunalnemu podjetju ali javnemu podjetju za ravnanje z odpadki) brez postopka javnega naročanja, če so izpolnjeni določeni pogoji.

Oblika sodelovanja med naročniki je tudi možnost sklepanja medsebojnih pogodb, pri čemer ni odvisnega podjetja (horizontalno sodelovanje). To je denimo v primeru, ko več občin združi svoja sredstva na področju ravnanja z odpadki, tako da sodelujoče občine opravljajo posebne storitve za vse sodelujoče. V okviru takega sodelovanja se lahko naročila oddajo med naročniki (brez sodelovanja zasebnih strank), če pogodba določa ali vzpostavlja sodelovanje med sodelujočimi naročniki, s katerim se zagotovi, da se javne storitve, ki jih morajo opraviti, izvajajo za uresničevanje skupnih ciljev, če se pri tem sodelovanju upoštevajo le vidiki javnega interesa in če je poslovanje na trgu zunaj tega sodelovanja strogo omejeno: sodelujoči

naročniki ne smejo izvajati več kot 20 odstotkov dejavnosti sodelovanja na odprtem trgu (tj. zunaj sodelovanja).

2.3.6. Pravila na infrastrukturnem področju

S predlogom novega zakona se tako kot v preteklosti za posebne t. i. infrastrukturne sektorje uvajajo ločena in prožnejša pravila, ki se bodo uporabljala ne samo za običajne naročnike (država, občine, regije itd.), ampak tudi za javna in zasebna podjetja. Gre za pravila, ki se uporabljajo za vodni, energetske in transportni sektor ter sektor poštnih storitev, kar je v osnutku predloga zakona definirano kot »infrastrukturno področje«. Odslej pravila iz infrastrukturnega področja ne bodo veljala za nekatere dejavnosti s področja iskanja nafte in zemeljskega plina ter nekatere storitve, povezane s poštnimi storitvami (finančne, logistične, elektronske in filatelistične storitve).

Spremembe pravil, ki veljajo za javna naročila, veljajo tudi za posebne sektorje, pri čemer se nekoliko prilagodijo, to pa bo določenim gospodarskim subjektom še naprej omogočalo prožnejše izvajanje njihovih dejavnosti.

Glede na obstoječa pravila v zvezi s posebnimi sektorji se pravila o postopku s pogajanjem, opredelitvi javnega podjetja in povezanega podjetja ter pravila v zvezi s ponudniki iz tretjih držav sistemsko in tudi sicer ne spreminjajo.

Pravila se uporabljajo za naročila blaga, storitev in gradenj gospodarskih subjektov v teh sektorjih zaradi opravljanja določenih storitev. V področje zakona denimo sodijo javna naročila za vzdrževanje infrastrukture ali gradnjo elektrarne, sklenjena z dobaviteljem energije (zadevnim gospodarskim subjektom), nakup vozil za vzdrževalce vodovodnega omrežja ali nakup avtobusov ali računalnikov za upravljavce prevoznih storitev.

Pri opredelitvi pravil, ki se uporabljajo za druge subjekte, ki izvajajo storitve, določene v predlogu zakona, je treba za vsak primer pripraviti analizo, kajti okoliščine se od primera do primera razlikujejo. Na primer pri nakupu storitev avtobusnega prevoza za svoje zaposlene ministrstvo izvede naročilo v skladu s pravili iz splošnega področja zakona, drugače pa je pri natečaju za najugodnejšega ponudnika električne energije, ki ga izvede železniška družba, pri katerem bodo veljala pravila, ki veljajo za infrastrukturno področje.

Posebej je opredeljen pojem izključnih in posebnih pravic. Infrastrukturni del zakona se uporablja za naročila javnih podjetij (na katera imajo naročniki prevladujoč vpliv) in tudi za naročila zasebnih podjetij, ki so pridobila izključne in posebne pravice za izvajanje dejavnosti v določenem posebnem sektorju. Kadar se izključne in posebne pravice dodelijo na podlagi preglednosti konkurenčnega postopka in v skladu z objektivnimi merili, zasebnemu subjektu pri oddaji javnega naročila ni treba upoštevati zakona, pri tem pa so pravila, ki izpolnjujejo pogoje preglednosti in objektivnosti, izrecno navedena.

Po obstoječih evropskih in nacionalnih pravilih lahko država članica Komisijo zaprosi, da iz področja uporabe zakona izvzame določen sektor. Ta sektor mora biti neposredno odprt konkurenci in dostopen vsem gospodarskim subjektom.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Zaradi poenostavitve postopka oddaje naročila male vrednosti bodo nastali posredni prihranki, še posebej, ker se za javna naročila gradnje dviguje prag za naročila male vrednosti z 274.000

eurov v sedANJI ureditvi na 500.000 eurov, te prihranke pa je težko oceniti vnaprej. Neposredni prihranki pa nastajajo zaradi zmanjšanja stroškov vročanja odločitev o javnem naročilu v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, saj se bodo po uveljavitvi zakona objavljale na portalu javnih naročil. Ocena prihranka na letni ravni iz tega naslova je 70.000 eurov.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje zakona niso potrebna.

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev, temveč omogoča zmanjšanje izdatkov proračuna oziroma drugih javnofinančnih sredstev, iz katerih se financirajo uradne evidence in delovanje naročnikov.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlagana ureditev je zaradi prenosa Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 65) in Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 243) prilagojena pravu Evropske unije v vseh tistih delih, kjer direktivi državam članicam ne dopušča drugačnega urejanja; v delih, kjer je državam članicam prepuščena odločitev o načinu ureditve, je predlagani zakon prav tako usklajen s pravom Evropske unije na način, da so drugačne ali strožje ureditve v okviru dovoljenega urejanja s strani prava Evropske unije.

Zakonodaja Evropske unije ureja pravila oddaje javnih naročil le za naročila, ki so zaradi vrednosti zanimiva ne le za domače ponudnike, temveč tudi ponudnike iz drugih držav članic EU. Obvestila v zvezi s temi javnimi naročili morajo naročniki objaviti v Uradnem listu EU. Zakonodaja Evropske unije tako državam članicam omogoča, da naročila, ki jih ne urejajo direktive EU s področja javnega naročanja, uredijo samostojno. Pri tem morajo upoštevati sodno prakso Sodišča EU, iz katere izhaja, da mora biti tudi oddaja javnih naročil pod mejnimi vrednostmi EU urejena tako, da se pri oddaji javnih naročil, za dodelitev katerih obstaja t. i. čezmejni interes, zagotovi upoštevanje pravil notranjega trga. V skladu s Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o delovanju Evropske unije temelji ureditev notranjega trga na načelih prostega pretoka blaga, prostega pretoka storitev, svobode ustanavljanja, nediskriminacije, transparentnosti, sorazmernosti in vzajemnosti, ki se pri javnem naročanju kažejo zlasti v enakopravni obravnavi ponudnikov in ustreznem oglaševanju javnega naročanja ob upoštevanju načela sorazmernosti.

Nacionalne ureditve oddaje javnih naročil, ki jih glede na vrednost ni treba objavljati v Uradnem listu EU, se zato razlikujejo. Nekatere države članice, npr. Nizozemska, Irska in Velika Britanija, oddaje teh naročil niso uredile s predpisi, saj transparentnost, konkurenčnost in nediskriminatornost pri tovrstnem javnem naročanju spodbujajo z nezavezujočimi priporočili. Večina držav članic pa je pravila za oddajo javnih naročil pod mejnimi vrednostmi EU uredila v istem predpisu kot pravila za oddajo javnih naročil nad mejnimi vrednostmi EU. Države članice, ki so uredile oddajo naročil pod mejnimi vrednostmi EU, so običajno določile eno ali več ravni nacionalnih mejnih vrednosti in različna pravila oddaje za posamezno raven. Večina držav

članic določa minimalno vrednost, od katere dalje veljajo pravila za oddajo javnih naročil. Pod to vrednostjo se naročila lahko oddajajo neposredno, tj. brez zagotavljanja transparentnosti, pogosto tudi brez zagotavljanja konkurenčnosti. Za naročila med najnižjo nacionalno mejno vrednostjo in mejno vrednostjo EU je večji del držav članic predvidel preprostejše postopke. Poenostavitve se nanašajo predvsem na skrajšanje rokov (npr. za predložitev ponudb), manj zahtevna pravila glede objavljanja obvestil v zvezi z javnimi naročili, dopustnost izkazovanja, da ponudba izpolnjuje zahteve za dodelitev javnega naročila z izjavami ponudnikov, itd.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Pri pridobivanju informacij, kako so se druge države lotile prenosa novih direktiv Evropske unije s področja javnega naročanja, je bilo zaslediti, da večina držav direktiv še ni implementirala, ampak je trenutno sredi postopka oblikovanja oziroma sprejemanja nacionalnih predpisov za njihov prenos, zaradi česar posamezne rešitve ali ureditev posameznih vprašanj v zvezi z oddajo javnih naročil nacionalne ureditve še niso povsem jasne. V nadaljevanju bo prikazano, kakšen pristop so pri implementaciji nove zakonodaje uporabile Anglija, Avstrija, Ciper, Malta in Nizozemska.

5.2.1 Anglija

Anglija se je odločila, da bo Direktivi 2014/24/EU in 2014/25/EU implementirala z dvema ločenima zakonoma, pri čemer je klasična direktiva že prenesena. Anglija se je odločila, da v zakon ne bo vključila določbe drugega odstavka 18. člena Direktive 2014/24/EU, ki določa obveznost gospodarskih subjektov, da izpolnjujejo veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, opredeljene v pravu Evropske unije, nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava, naštetih na seznamu mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij. Anglija tudi ni uporabila možnosti, da v zvezi z določanjem meril za oddajo javnega naročila, za katere od primerov javnega naročanja predpiše, da cena ne more biti edino merilo. V celoti je implementirala 69. člen Direktive 2014/24/EU glede neobičajno nizkih ponudb in v zvezi s tem ni predpisala posebnih meril za presojo, kdaj se ponudba šteje za neobičajno nizko ponudbo. Glede podizvajalcev je Anglija prenesla zgolj tiste pogoje, ki jih Direktiva 2014/24/EU določa kot obvezne, pri čemer pa je dopustila možnost, da naročnik izključi podizvajalce, če zanje obstajajo razlogi za izključitev. Prav tako kot obveznih ni predpisala neposrednih plačil podizvajalcem. Določbe Direktive 2014/24/EU glede sprememb pogodbe je prenesla v celoti na enak način.

5.2.2 Avstrija

Avstrija v svoji obstoječi zakonodaji že določa, da so naročila gradenj, ki presegajo vrednostni prag za objave naročil, kot ga določa Direktiva 2014/24/EU, lahko dodeljena ob upoštevanju merila najnižje cene samo, če so potrebni standardi kakovosti opisani dovolj natančno v tehničnih specifikacijah. Naročnik lahko pri naročilih pod vrednostnim pragom, kot ga določa Direktiva 2014/24/EU, in naročilih storitev na splošno prosto izbira med izključno cenovnim merilom ter merilom najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo. Velika večina naročil gradnje je v praksi dodeljena izključno glede na najnižjo ceno. Podobno kot nekatere druge države članice tudi Avstrija še ni sprejela nacionalnih predpisov za prenos novih direktiv s področja javnega naročanja. Je pa v pripravljene osnutku novega zakona določila, da mora merilo najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo postati obvezno za naročila gradnje, katerih vrednost je višja od 1.000.000 eurov, saj se na tak način odpravlja socialni damping ter spodbuja sodelovanje malih in srednjih podjetij pri dostopu do trga javnih naročil. Merilo cene in kakovosti mora biti določeno tako, da zagotavlja realen vpliv merila kakovosti na oceno

ekonomsko najugodnejše ponudbe. S takšnim pristopom pa naročniki in zastopniki gradbenih podjetij v Avstriji niso zadovoljni, oboji trdijo, da zaradi visoke tehnične standardizacije v gradbeništvu uporaba dodatnih meril (na primer kakovost) ni smiselna in pomeni dodatne obremenitve in tveganja. Glede podizvajalcev so določbe v osnutku zakona določene bolj prožno. Edina omejitev je, da ponudnik v podizvajanje ne sme dati celotnega naročila ter da mora v ponudbi imenovati vse izbrane podizvajalce. Zaradi socialnega dampinga v razmerju do podizvajalcev je osnutek zakona strožji glede vključevanja in imenovanja podizvajalcev. Naročniki morajo biti seznanjeni z vsemi vključenimi podizvajalci, torej tudi z vsemi tistimi, ki si sledijo v celotni verigi podizvajalcev. Ponudniki bodo morali morebitne podizvajalce nominirati med postopkom oddaje javnega naročila, naročniki pa bodo še vedno imeli možnost omejevanja ponudnikov pri dodeljevanju dela podizvajalcem. Poleg tega bodo od ponudnikov lahko zahtevali, da sami opravijo nekatere zahtevnejše naloge, določene v predmetu naročila. Pri naročilu gradnje bo prenašanje dela na podizvajalce po verigi navzdol dovoljeno le v izjemnih primerih in le z izrecnim dovoljenjem naročnika.

Eno glavnih načel javnega naročanja v Avstriji je, da se naročilo odda po razumni ceni. Naročniki morajo zato opraviti podroben pregled ponudbe, za katero ocenijo, da je neobičajno nizka. Če ponudnik ne more podati zadostne razlage za tako nizko ponudbo, jo mora naročnik izločiti.

Direktivi 2014/24/EU in 2014/25/EU bodo zaradi ekonomičnosti implementirali v en sam zakon. Avstrija ugotavlja, da uporabljata enake definicije in določbe, zato so se odločili za splošni del zakona, specifične določbe pa bodo implementirali v ločenih poglavjih. Avstrijski osnutek zakona poleg tega vsebuje še določbe glede pravnih sredstev.

5.2.3 Ciper

Glede naročil pod vrednostnimi pragovi, kot jih določata Direktiva 2014/24/EU in Direktiva 2014/25/EU, se v izogib nesorazmernim upravnim bremenom postopki izvajajo v splošnem sektorju na način, opisan v nadaljevanju, infrastrukturni sektor pa lahko postopke pod pragovi izvede po drugačnih postopkih ob upoštevanju načela transparentnosti, enakopravnosti in nediskriminacije. Za javna naročila, katerih ocenjena vrednosti je:

- nižja od 2000 evrov, se lahko javno naročilo dodeli neposredno kateremu koli gospodarskemu subjektu,
- višja od 2000 in nižja od 15.000 evrov, se predvideva pridobitev najmanjšega števila ponudb, in sicer ustno ali pisno,
- višja od 50.000 evrov in nižja od evropskih mejnih vrednosti, pa se uporabljajo določbe iz direktive z omejitvijo minimalnih rokov in objavami na nacionalni ravni.

V predlogu predpisa za prenos direktiv, ki je še v pripravi oziroma obravnavi, Ciper za naročnike predpisuje obvezno upoštevanje novih določb 18. člena Direktive 2014/24/EU glede izpolnjevanja veljavnih obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava ter so našteje na seznamu mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij. Pristojni organ za javna naročila v sodelovanju z drugimi pristojnimi službami izda okrožnice, ki naročnike zavezujejo k sprejetju dodatnih ukrepov.

V osnutku zakona so glede na manevrski prostor, ki ga glede te materije določata direktivi, uporabili možnost strožje ureditve pravil za podizvajalce, vendar ne pričakujejo, da bo strožja

ureditev sprejeta, saj že obstajajo standardne pogodbe, ki omogočajo nadzor nad poslovanjem s podizvajalci.

Iz direktiv so v celoti prenesli določbo glede možnosti sprememb pogodb. Dejansko izvajanje teh sprememb že nekaj časa opravlja Centralna komisija za spremembe, dodatno pa v zvezi s tem pripravljajo podzakonski akt – uredbo, ki se bo prenesla skupaj z direktivo. Nadalje osnutek zakona določa, da naročnik za naročila storitev, katerih vrednost je višja od evropskih vrednostnih pragov, kot merilo za oddajo ponudb ne sme uporabiti zgolj cene ali stroškov.

Glede neobičajno nizkih ponudb so se odločili, da zaradi specifičnosti in raznolikosti zadev tega vprašanja ni mogoče enotno urediti in da je treba vsako domnevno neobičajno nizko ponudbo presojeti od primera do primera. V zvezi s preverjanjem ponudb se je na Cipru tudi že izoblikovala sodna praksa, ki je določila okvirna merila za preverjanje tovrstnih ponudb, ki pa jih ni mogoče uporabljati kot splošna pravila.

Direktivi se bosta na Cipru implementirali v dva različna zakona.

5.2.4 Malta

Malta nacionalnih predpisov za prenos direktiv še ni sprejela, so pa ti v obravnavi. Direktivi bo Malta, podobno kot Anglija, uzakonila v dveh ločenih zakonih. Odločila se je, da bo zakonsko uredila tudi področje javnega naročanja pod mejnimi vrednostmi, ki jih določata obe direktivi. V osnutku predloga zakona je k že standardnim načelom javnega naročanja uzakonila še obveznost gospodarskih subjektov, da izpolnjujejo veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava, naštetih v seznamu mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij. Kljub temu pa se neupoštevanje določbe ne šteje kot razlog za izključitev iz postopka javnega naročila.

Malta tudi ne bo izkoristila možnosti za strožjo ureditev določb glede plačila in odgovornosti podizvajalcev, ureditev glede spremembe pogodb o izvedbi javnih naročil med njihovo veljavnostjo pa bo uredila na identičen način kot direktive. V predlogu zakona ni določeno, da cena ne sme biti edino merilo, saj gre za pomembno orodje pri odločanju o oddaji naročila.

Kar zadeva neobičajno nizko ponudbo Malta v osnutku zakona ne določa nobenih mehanizmov za njeno ugotavljanje.

5.2.5 Nizozemska

Nizozemska ima že urejeno področje pod mejnimi vrednostmi, kot ga določata Direktiva 2014/24/EU in Direktiva 2014/25/EU, in se z implementacijo direktiv ne bo spremenilo. Pri opredelitvi načel Nizozemska ne bo dodala posebne določbe v smislu 18. člena Direktive 2014/24/EU, saj imajo veliko zakonov in uredb, ki že urejajo to področje, prav tako pa imajo zagotovljene ustrezne inšpekcijske službe, ki preverjajo stanje v praksi. Kar zadeva podizvajalce so v osnutek zakona implementirali le obvezne določbe iz direktive, naročnikom pa omogočajo, da lahko določijo tudi strožje pogoje. Vsebinsko direktive glede možnosti sprememb pogodb bodo v celoti upoštevali v nacionalni zakonodaji. Odločili so se, da ne bodo predpisali, da cena nikoli ne more biti edino merilo za oddajo naročila, naročniki lahko namreč ceno kot edino merilo uporabijo, če jo ustrezno obrazložijo. Glede preverjanja ponudb z neobičajno nizko ceno Nizozemska ne bo sprejela drugačnih mehanizmov za njeno ugotavljanje od tistih, ki jih

določa zakonodaja Evropske unije. Obe direktivi bodo, podobno kot doslej, implementirali v en zakon.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Glede na to, da se s predlogom zakona omogoča uporaba izjav ponudnikov v širšem obsegu javnih naročil, se pričakuje zmanjšanje obremenitev organov, ki vodijo uradne evidence, relevantne za javno naročanje (npr. kazenska evidenca za pravne osebe, kazenska evidenca za fizične osebe, evidenca zapadlih, neplačanih davkov in prispevkov za socialno varnost).

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima posledic za obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Predlog zakona ima pozitivne posledice za okolje, saj spodbuja trajnostno naročanje in naročanje izdelkov z upoštevanjem stroškov v celotni življenjski dobi, prav tako pa spodbuja naročanje inovativnih izdelkov.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Na podlagi predlaganih sprememb se pričakuje administrativna razbremenitev ponudnikov, ki sodelujejo v postopkih javnega naročanja. Zaradi uvedbe možnosti, da lahko za potrebe preverjanja izpolnjevanja zahtevanih pogojev ponudniki namesto dokazil predložijo le lastno pisno izjavo v obliki standardnega obrazca – enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila, pa tudi zaradi možnosti dopolnitve ponudb, s čimer se dopušča odprava pomanjkljivosti in napak prvotno predložene ponudbe, se bodo stroški ponudnikov za sodelovanje v postopkih javnega naročanja, tudi na račun zmanjšanja števila zahtevanih dokumentov, potrebnih za izbiro podjetij, znižali.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju:

Predlog zakona ima pozitivne posledice, saj bodo naročniki lažje uveljavljali različne vidike socialnega vključevanja, še posebej bo v okviru pridržanih javnih naročil mogoče oddati javno naročilo le podjetjem, ki imajo status invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra, kot jih določa zakon, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, ter socialna podjetja ter podjetja s socialno vsebino, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Za zagotovitev učinkovitega izvajanja tega zakona bo predlagatelj izvedel ustrezna izobraževanja ter ciljnim skupinam in širši javnosti predstavil novosti.

Z zakonom se uvaja načelo preglednosti sistema javnega naročanja, zaradi česar se za ministrstvo, pristojno za javna naročila, opredeljuje obveznost spremljanja postopkov javnega naročanja in pripravo poročil o najpogostejših razlogih za napačno uporabo ali pravno nejasnost, vključno z morebitnimi težavami pri uporabi pravil, obsegu udeležbe MSP pri javnem naročanju ter preprečevanju, odkrivanju in ustrezni prijavi primerov goljufije, korupcije, nasprotja interesov in drugih hujših nepravilnosti pri javnem naročanju, ki ga je treba vsake tri leta posredovati tudi Evropski komisiji. Omenjene ugotovitve lahko ključno prispevajo k izboljšanju sistema javnega naročanja.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Zakon ne ureja vprašanj, povezanih z drugimi pomembnimi okoliščinami.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Ministrstvo za javno upravo je dne 23. 4. 2014 osnutek zakona objavilo na spletni strani eDemokracija in k razpravi o predlaganih rešitvah poleg strokovne in druge zainteresirane javnosti pozvalo tudi vsa ministrstva, Državno revizijsko komisijo za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisijo za preprečevanje korupcije, Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, Inženirsko zbornico Slovenije, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije ter Družbo za avtoceste RS.

Mnenja, predloge, pripombe so podali: Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kulturo in arheologi konservatorji ZVKDS, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za infrastrukturo, Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Generalni sekretariat Vlade RS, Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, DRI upravljanje investicij, d. o. o., ELES, d. o. o., GIZ Mesne industrije Slovenije, Hidroelektrarne na spodnji Savi, d. o. o., IMPLUS Domžale, Konzorcij biotehniških šol Slovenije in Varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano, Lekarniška zbornica Slovenije, Mreža za prostor, Nuklearna elektrarna Krško, d. o. o., Pergam konfederacija sindikatov Slovenije, Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Pošta Slovenije, Praetor, d. o. o., RASG, d. o. o., in Zadruga Dobrina, Si.mobil, d. d., Slovenske železnice, d. o. o., Termoelektrarna Brestanica, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Zveza društev arhitektov Slovenije, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Mestna občina Ljubljana, Združenje mestnih občin Slovenije – MO Velenje in IPMIT.

Predlogi in pripombe so bili upoštevani deloma, pri čemer so bili upoštevani vsi predlogi in pripombe, ki niso v nasprotju z ustavno in pravno-sistemsko ureditvijo Republike Slovenije, zakonodajo EU ali predlaganimi rešitvami zakona.

8. PREDSTAVNIKI VLADE, KI BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA RS

Pri delu Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles bodo sodelovali naslednji predstavniki vlade:

- Boris Koprivnikar, minister,
- mag. Janko Burgar, državni sekretar,
- Sašo Matas, generalni direktor Direktorata za javno naročanje,
- mag. Urška Skok Klima, vodja Sektorja za sistem javnega naročanja.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O JAVNEM NAROČANJU (ZJN-3)

Prvo poglavje SPLOŠNE DOLOČBE

1.1. Predmet zakona

1. člen

(predmet zakona in prenos direktiv Evropske unije)

(1) Ta zakon določa pravila o postopkih javnega naročanja, ki jih izvedejo naročniki v zvezi z javnimi naročili in projektnimi natečaji.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša:

- Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 65; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/24/EU),
- Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 243; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/25/EU),
- Direktiva Sveta št. 89/665/EGS z dne 21. 12. 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (UL L št. 395 z dne 30. 12. 1989, str. 33), nazadnje spremenjene z Direktivo 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1), in
- Direktiva Sveta št. 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetske, transportnem in telekomunikacijskem področju (UL L št. 76 z dne 23. 3. 1992, str. 14), nazadnje spremenjene z Direktivo 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1).

1.2. Definicije pojmov

2. člen

(pomen v zakonu uporabljenih pojmov)

(1) V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. »javno naročilo« pomeni pisno sklenjeno odplačno pogodbo med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več naročniki, katere predmet je izvedba gradenj, dobava blaga ali izvajanje storitev;

2. »javno naročilo gradenj« pomeni javno naročilo, katerega predmet je:

- a) izvedba gradenj ali projektiranje in izvedba gradenj, povezanih z eno od dejavnosti s Seznamom dejavnosti na področju gradenj, ki je Priloga II Direktive 2014/24/EU in Priloga I Direktive 2014/25/EU (v nadaljnjem besedilu: Seznam dejavnosti na področju gradenj);
- b) izvedba gradnje ali projektiranje in izvedba gradnje;
- c) izvedba gradnje s katerimi koli sredstvi po navodilih naročnika, ki odločilno vpliva na vrsto ali projektiranje gradnje;

3. »gradnja« pomeni zaključeno visoko ali nizko gradnjo kot celoto, ki je samozadostna pri izpolnjevanju določene gospodarske ali tehnične funkcije;
4. »javno naročilo blaga« pomeni javno naročilo, katerega predmet je nakup, zakup, najem ali nakup blaga s pridržanim lastništvom z nakupno pravico ali brez nje. Javno naročilo blaga lahko vključuje tudi povezana namestitvena in inštalacijska dela;
5. »javno naročilo storitev« pomeni javno naročilo, katerega predmet je izvajanje storitev, razen tistih iz 2. točke prvega odstavka tega člena;
6. »gospodarski subjekt« pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali skupino teh oseb, vključno z vsakim začasnim združenjem podjetij, ki na trgu ali v postopkih javnega naročanja ponuja izvedbo gradenj, dobavo blaga ali izvedbo storitev;
7. »ponudnik« pomeni gospodarski subjekt, ki je predložil ponudbo;
8. »kandidat« pomeni gospodarski subjekt, ki zaprosi za povabilo k sodelovanju ali je povabljen k sodelovanju v omejenem postopku, konkurenčnem postopku s pogajanji, postopku s pogajanji brez predhodne objave, v konkurenčnem dialogu ali v partnerstvu za inovacije;
9. »dokument v zvezi z oddajo javnega naročila« pomeni vsak dokument, ki ga pripravi oziroma navaja naročnik, da opiše ali določi elemente javnega naročila ali postopka naročanja, vključno z obvestilom o javnem naročilu, predhodnim ali periodičnim informativnim obvestilom, kadar se uporablja kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, tehničnimi specifikacijami, opisnim dokumentom, predlaganimi pogoji javnega naročila, formati dokumentov, ki jih predložijo kandidati in ponudniki, informacijami o splošno veljavnih obveznostih in kakršnimi koli dodatnimi dokumenti ter vključno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila;
10. »centralizirane nabavne dejavnosti« pomenijo dejavnosti, ki se stalno izvajajo v eni od naslednjih oblik:
 - a) pridobitev blaga ali storitev, namenjenih več naročnikom;
 - b) oddajanje javnih naročil ali sklepanje okvirnih sporazumov za gradnje, blago ali storitve, namenjene več naročnikom;
11. »pomožne nabavne dejavnosti« pomenijo dejavnosti pri zagotavljanju podpore nabavnim dejavnostim naročnika, zlasti v naslednjih oblikah:
 - a) tehnična infrastruktura, ki naročniku omogoča oddajo javnih naročil ali sklenitev okvirnih sporazumov za gradnje, blago ali storitve;
 - b) svetovanje v zvezi z izvajanjem ali načrtovanjem postopkov javnega naročanja;
 - c) priprava in vodenje postopkov javnega naročanja v imenu in za račun naročnika, razen v primeru centralizirane nabavne dejavnosti;
12. »osrednji nabavni organ« pomeni naročnika, ki izvaja centralizirane nabavne dejavnosti in pomožne nabavne dejavnosti;
13. »izvajalec storitev javnega naročanja« pomeni osebo javnega prava, ki izvaja pomožne nabavne dejavnosti na trgu;
14. »pisen« ali »pisno« pomeni kateri koli izraz, sestavljen iz besed ali števil, ki se lahko prebere, natisne in nato pošlje, vključno z informacijami, poslanimi ali shranjenimi z elektronskimi sredstvi;
15. »elektronska sredstva« pomenijo elektronsko opremo za obdelavo, vključno z digitalnim zgoščevanjem, in shranjevanje podatkov, ki se prenašajo, pošiljajo in prejemajo po žici, z radijskimi valovi, optičnimi sredstvi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi;

16. »življenjska doba« pomeni vse zaporedne ali medsebojno povezane stopnje, vključno z raziskavami in razvojem, ki jih je treba opraviti, proizvodnjo, trgovanjem in njegovimi pogoji, prevozom, uporabo in vzdrževanjem, v življenjski dobi proizvoda ali gradnje oziroma med izvajanjem storitve, od nabave surovin ali ustvarjanja virov do odstranitve, uničenja in prenehanja storitve ali uporabe;

17. »projektne natečaj« pomeni postopek, ki naročniku omogoči, predvsem na področjih urbanističnega in krajinskega načrtovanja, arhitekture in inženiringa ali obdelave podatkov, pridobitev načrta ali projekta, ki ga izbere žirija po razpisu nagradnega natečaja ali natečaja brez podelitve nagrad;

18. »inovacija« pomeni uvedbo novega ali znatno izboljšanega blaga, storitev ali postopkov, med drugim tudi proizvodnjo, gradnjo ali gradbeni proces, novo tržno metodo ali novo organizacijsko metodo v poslovni praksi, organizaciji delovnih mest ali zunanjih odnosih, med drugim z namenom pripomoči k obvladovanju družbenih izzivov ali podpiranju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast;

19. »znak« pomeni vsak dokument, spričevalo ali potrdilo, ki potrjuje, da gradnje, blago, storitve, procesi ali postopki izpolnjujejo določene zahteve;

20. »zahteve za pridobitev znaka« pomenijo zahteve, ki jih morajo gradnje, blago, storitve, procesi ali postopki izpolniti za pridobitev določenega znaka;

21. »splošno področje« pomeni področje javnega naročanja takšnega blaga, storitev in gradenj, ki niso zajete v javnem naročanju na infrastrukturnem področju;

22. »infrastrukturno področje« pomeni področje javnega naročanja, kadar naročnik, ki opravlja eno ali več dejavnosti na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev, ki so zajete v 13. do 19. členu tega zakona, naroča blago, storitve ali gradnje za opravljanje te oziroma teh dejavnosti;

23. »tehnične specifikacije« pomenijo:

a) v primeru javnih naročil gradenj skupek tehničnih predpisov, ki jih vključuje zlasti dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila in s katerimi so opredeljene zahtevane značilnosti materiala, proizvoda ali blaga, da ustreza uporabi, za katero jo potrebuje naročnik; te značilnosti vključujejo ravni okoljskih in podnebnih vplivov, zahteve v zvezi z oblikovanjem, prilagojenim vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalide), ter ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, varnostjo ali dimenzijami, vključno s postopki zagotavljanja kakovosti, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem in uporabo znakov, navodili za uporabnike ter proizvodnimi postopki in metodami na posamezni stopnji življenjske dobe gradenj; te značilnosti vključujejo tudi pravila glede načrtov in izračuna stroškov, pogoje za preizkušanje, inšpekcijske preglede in pogoje za prevzem gradenj ter konstrukcijske metode ali tehnike in vse druge tehnične pogoje, ki jih lahko v zvezi z dokončanimi gradnjami in materiali ali deli, ki jih vključujejo, predpiše naročnik v skladu s splošnimi ali posebnimi predpisi;

b) v primeru javnih naročil blaga ali storitev specifikacijo v dokumentu, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda ali storitve, kot so ravni kakovosti, okoljskih in podnebnih vplivov, zahteve v zvezi z oblikovanjem, prilagojenim vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalide), ter ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, uporabo proizvoda, varnostjo ali dimenzijami, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem, uporabo znakov, navodili za uporabnike, proizvodnimi postopki in metodami na posamezni stopnji življenjske dobe blaga ali storitve, ter postopki ocenjevanja skladnosti;

24. »standard« pomeni tehnično specifikacijo, ki jo sprejme priznani organ za standardizacijo za večkratno ali stalno uporabo, s katero skladnost ni obvezna in sodi v eno od naslednjih kategorij:

- a) »mednarodni standard« pomeni standard, ki ga sprejme mednarodna organizacija za standardizacijo in je na voljo javnosti;
- b) »evropski standard« pomeni standard, ki ga sprejme evropska organizacija za standardizacijo in je na voljo javnosti;
- c) »nacionalni standard« pomeni standard, ki ga sprejme nacionalna organizacija za standardizacijo in je na voljo javnosti;

25. »evropska tehnična ocena« pomeni dokumentirano oceno lastnosti gradbenega proizvoda z vidika njegovih bistvenih značilnosti v skladu z določenim evropskim ocenjevalnim dokumentom, kot je opredeljeno v 12. točki 2. člena Uredbe (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L št. 88 z dne 4. 4. 2011, str. 5), nazadnje spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 574/2014 z dne 21. februarja 2014 o spremembi Priloge III k Uredbi (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o vzorcu, ki se uporablja za pripravo izjave o lastnostih gradbenih proizvodov (UL L št. 159 z dne 28. 5. 2014, str. 41);

26. »skupna tehnična specifikacija« pomeni tehnično specifikacijo na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije, določeno v skladu s 13. in 14. členom Uredbe (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012, str. 12), nazadnje spremenjena z Direktivo 2014/68/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o harmonizaciji zakonodaje držav članic v zvezi omogočanjem dostopnosti tlačne opreme na trgu (UL L št. 89 z dne 27. 6. 2014, str. 164);

27. »tehnična referenca« pomeni kateri koli dokument, ki ni evropski standard in ga v skladu s postopki, prilagojenimi spreminjajočim se potrebam trga, pripravijo evropski organi za standardizacijo;

28. »Portal javnih naročil« je spletni informacijski portal ministrstva, pristojnega za javna naročila, ki ga upravlja Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d.o.o., kamor naročniki neposredno pošiljajo v objavo obvestila in dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ter drugo dokumentacijo, za katero ta zakon določa objavo na portalu javnih naročil;

29. »dopustna ponudba« je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika.

(2) Za namene 27. člena tega zakona imajo v tem zakonu uporabljeni pojmi naslednji pomen:

1. »javno komunikacijsko omrežje« pomeni elektronsko komunikacijsko omrežje, ki se v celoti ali pretežno uporablja za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, dostopnih javnosti, ki podpirajo prenos informacij med omrežnimi priključnimi točkami;

2. »elektronska komunikacijska storitev« pomeni storitev, ki se navadno opravlja za plačilo in je v celoti ali pretežno sestavljena iz prenosa signalov po elektronskih komunikacijskih omrežjih ter vključuje telekomunikacijske storitve in storitve prenosa po omrežjih, ki se uporabljajo za radiodifuzijo, izključuje pa storitve, s katerimi se zagotavlja vsebina ali izvaja redakcijski nadzor nad vsebino, ki se pošilja po elektronskih komunikacijskih omrežjih in z elektronskimi komunikacijskimi storitvami;

3. »avdiovizualna medijska storitev« pomeni storitev, kakor je opredeljena v 56. in 57. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 1; v nadaljnjem

besedilu: PDEU), ki sodi pod uredniško odgovornost ponudnika medijskih storitev in katere glavni namen je zagotavljanje programov za obveščanje, zabavo ali izobraževanje splošne javnosti po elektronskih komunikacijskih mrežah. Pomeni tudi avdiovizualno komercialno sporočilo;

4. »ponudnik medijskih storitev« pomeni fizično ali pravno osebo, ki nosi uredniško odgovornost za izbiro vsebine avdiovizualne medijske storitve in določa način, na katerega bo ta organizirana;

5. »program« in »programsko gradivo« pomeni niz gibljivih slik z zvokom ali brez, ki predstavlja posamezno enoto znotraj sporeda ali kataloga, ki ga oblikuje ponudnik medijskih storitev, in katerega oblika in vsebina sta primerljivi z obliko in vsebino razširjanja televizijskih programov. Primeri programov vključujejo celovečerne igrane filme, športne dogodke, situacijske komedije, dokumentarce, programe za otroke in izvirne televizijske drame, vključuje pa tudi radijske programe in gradivo za radijske programe.

1.3. Načela javnega naročanja

3. člen

(načela, na katerih temelji javno naročanje)

(1) Ureditev, razvoj sistema javnega naročanja in njegovo izvajanje morajo temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz PDEU, in na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti javnega naročanja, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti.

(2) Pri izvajanju javnih naročil morajo gospodarski subjekti izpolnjevati veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, nacionalnem pravu, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava. Seznam mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij določata Priloga X Direktive 2014/24/EU in Priloga XIV Direktive 2014/25/EU.

4. člen

(načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti)

Naročnik mora izvesti javno naročanje tako, da z njim zagotovi gospodarno in učinkovito porabo javnih sredstev in uspešno doseže cilje svojega delovanja, določene skladno s predpisi, ki urejajo porabo proračunskih in drugih javnih sredstev.

5. člen

(načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki)

(1) Javno naročilo ne sme neupravičeno omejevati konkurence med ponudniki.

(2) Naročnik v postopku javnega naročanja ne sme omejevati možnih ponudnikov z izbiro in izvedbo postopka, ki je v nasprotju s tem zakonom, pri izvajanju javnega naročanja pa mora ravnati v skladu s predpisi o varstvu oziroma preprečevanju omejevanja konkurence.

(3) Naročnik ne sme zahtevati od ponudnika, da pri izvedbi naročila sodeluje z določenimi podizvajalci ali da izvede kakšen drug posel, kot na primer izvoz določenega blaga ali storitev.

6. člen

(načelo transparentnosti javnega naročanja)

(1) Ponudnik mora biti izbran na pregleden način in po predpisanem postopku.

(2) Postopki javnega naročanja po tem zakonu so javni, kar se zagotavlja z brezplačnimi objavami obvestil glede javnih naročil na portalu javnih naročil ali na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije.

7. člen **(načelo enakopravne obravnave ponudnikov)**

(1) Naročnik mora zagotoviti, da med ponudniki na vseh stopnjah postopka javnega naročanja in glede vseh elementov ni razlikovanja, upošteva vzajemno priznavanje in sorazmernost zahtev naročnika glede na predmet naročila.

(2) Naročnik mora zagotoviti, da ne ustvarja okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo ponudnikov, diskriminacijo, ki izvira iz klasifikacije dejavnosti, ki jo opravlja ponudnik, ali drugo diskriminacijo.

8. člen **(načelo sorazmernosti)**

Javno naročanje se mora izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila.

1.4. Zavezanci

9. člen **(naročniki)**

(1) Naročniki po tem zakonu so:

- a) organi Republike Slovenije,
- b) organi samoupravnih lokalnih skupnosti,
- c) druge osebe javnega prava,
- č) javna podjetja, ki opravljajo eno ali več dejavnosti na infrastrukturnem področju,
- d) subjekti, ki niso opredeljeni v točkah a) do č) tega odstavka in opravljajo eno ali več dejavnosti na infrastrukturnem področju, če jim je za to dejavnost pristojni organ Republike Slovenije podelil posebne ali izključne pravice.

(2) Za naročnika se šteje tudi združenje, ki ga oblikujejo eden ali več naročnikov iz prejšnjega odstavka.

(3) »Oseba javnega prava« pomeni osebo, ki ima vse naslednje značilnosti:

- a) ustanovljena je s posebnim namenom, da zadovoljuje potrebe splošnega interesa, ki niso industrijske ali poslovne narave, pri čemer se šteje, da gre za industrijsko ali poslovno naravo, če subjekt, ki deluje v pogojih proste konkurence na trgu z drugimi subjekti, izvaja gospodarske dejavnosti, katerih namen je dobava blaga ali storitev zasebnim ali javnim gospodarskim subjektom;
- b) je pravna oseba in
- c) jo več kot v 50 odstotkih financirajo državni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava ali so pod upravljavskim nadzorom teh organov ali oseb ali imajo upravni, vodstveni ali nadzorni organ, v katerega več kot polovico članov imenujejo državni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava.

(4) Javni sklad, javna agencija, javni zavod in javni gospodarski zavod šteje za osebo javnega prava.

(5) »Javno podjetje« pomeni podjetje, na katero ima lahko naročnik iz točk a), b) ali c) prvega odstavka tega člena neposredno ali posredno prevladujoč vpliv zaradi lastništva, finančne

udeležbe ali pravil, ki urejajo njegovo poslovanje. Domneva se, da obstaja prevladujoč vpliv, če naročnik iz točk a), b) ali c) prvega odstavka tega člena:

- a) ima neposredno ali posredno v lasti večino vpisanega kapitala podjetja ali
- b) neposredno ali posredno nadzira večino glasov, povezanih z delnicami, ki jih izda podjetje, ali
- c) lahko neposredno ali posredno imenuje več kot polovico članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa podjetja.

(6) »Posebne ali izključne pravice« so pravice, ki jih z zakonom ali drugim predpisom podeli pristojni organ Republike Slovenije in katerih učinek je omejitev izvajanja dejavnosti, opredeljenih v 13. do 19. členu tega zakona, na eno ali več oseb, kar pa znatno vpliva na možnost drugih oseb, da opravljajo tako dejavnost. Pravice, ki so bile podeljene po postopku, v katerem je bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti in katerih podelitev je temeljila na objektivnih merilih, ne pomenijo posebnih ali izključnih pravic. Taki postopki vključujejo:

- postopke javnega naročanja z objavo povabila k sodelovanju v skladu z zakonom, ki ureja javno-zasebno partnerstvo in koncesije, zakonom, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, ali tem zakonom;
- postopke na podlagi drugih pravnih aktov s Seznamom pravnih aktov Evropske unije, ki je priloga II Direktive 2014/25/EU.

(7) Informativni seznam naročnikov je priloga uredbe, ki jo na podlagi tega člena in 52. člena tega zakona izda Vlada Republike Slovenije in določa informativni seznam naročnikov ter obvezne informacije v objavah.

(8) Če obstaja dvom, ali določena oseba izpolnjuje pogoje, ki opredeljujejo naročnika po tem zakonu, lahko oseba, ki izkaže pravni interes, pri ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, v pisni obliki poda predlog za ugotovitev statusa naročnika. Ugotavljanje statusa naročnika lahko na lastno pobudo uvede tudi ministrstvo, pristojno za javna naročila. Če se z odločitvijo ministrstva, pristojnega za javna naročila, oseba ne strinja, o tem odloči Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada). Za odločanje o statusu naročnika se uporablja zakon, ki ureja upravni postopek.

10. člen **(gospodarski subjekti)**

(1) Naročnik ne sme zavrniti gospodarskega subjekta zgolj zato, ker bi moral imeti po slovenski zakonodaji status fizične ali pravne osebe, če sme gospodarski subjekt v skladu s pravom države članice, v kateri ima sedež, opravljati isto dejavnost.

(2) Naročnik lahko pri javnih naročilih storitev in gradenj ter javnih naročilih blaga, ki poleg tega vključujejo storitve ali namestitvena ali inštalacijska dela, od pravnih oseb zahteva, da v ponudbi ali prijavi za sodelovanje navedejo imena in ustrezno strokovno usposobljenost osebja, odgovornega za izvedbo javnega naročila.

(3) V postopkih javnega naročanja lahko sodelujejo skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji. Če želijo skupine gospodarskih subjektov predložiti skupno ponudbo ali skupno prijavo za sodelovanje, naročnik od njih ne sme zahtevati, da imajo določeno pravno obliko.

(4) Naročnik lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi zahteve v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ali tehnično in strokovno sposobnostjo, ki jih morajo izpolnjevati skupine gospodarskih subjektov, če je to sorazmerno in upravičeno iz objektivnih razlogov.

(5) Kakršni koli pogoji za izvedbo javnega naročila, ki jih morajo izpolnjevati take skupine gospodarskih subjektov in ki so drugačni od tistih, ki veljajo za posamezne udeležence v postopku naročanja, morajo biti sorazmerni in upravičeni iz objektivnih razlogov.

(6) Ne glede na tretji, četrti in peti odstavek tega člena lahko naročnik od skupin gospodarskih subjektov zahteva, da po tem, ko jim je javno naročilo oddano, prevzamejo določeno pravno obliko, če je to nujno za zadovoljivo izvedbo naročila.

11. člen **(pogoji, povezani s Sporazumom GPA in drugimi mednarodnimi sporazumi)**

Pri oddaji javnega naročila, katerega predmet zajema Sporazum o vladnih nabavah, sklenjen v okviru Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: GPA) ali drug obvezujoč sporazum Evropske unije ali Republike Slovenije, mora biti vsem gospodarskim subjektom iz tretjih držav zagotovljena enaka obravnava, kot je zagotovljena gospodarskim subjektom iz držav članic Evropske unije.

12. člen **(uporaba pravil za javno naročanje na splošnem in infrastrukturnem področju)**

(1) Če ni v posamezni določbi tega zakona določeno, da velja le za splošno ali le za infrastrukturno področje, veljajo določbe tega zakona za vse naročnike ne glede na področje.

(2) Naročnik iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona uporabi za oddajo javnega naročila, poleg določb, ki veljajo ne glede na področje, pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju, če naroča blago, storitve ali gradnje za opravljanje ene ali več dejavnosti iz 13. do 19. člena tega zakona. V ostalih primerih uporabi pravila za javno naročanje na splošnem področju.

(3) Naročnik iz č) ali d) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona za oddajo javnega naročila, poleg določb, ki veljajo ne glede na področje, uporabi pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju, in sicer zgolj za naročanje blaga, storitve ali gradnje, potrebne za izvajanje ene od dejavnosti iz 13. do 19. člena tega zakona. Za naročanje drugega blaga, storitev ali gradenj mu pravil javnega naročanja ni treba upoštevati.

1.5. Dejavnosti na infrastrukturnem področju

13. člen **(plin in toplota)**

(1) Glede plina in toplote se pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju uporabijo za naslednje dejavnosti:

- a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javne storitve v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo plina ali toplote;
- b) dobavo plina ali toplote takšnim omrežjem.

(2) Če stalnim omrežjem, ki zagotavljajo javno storitev, plin ali toploto dobavlja naročnik iz č) ali d) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, se to ne šteje kot dejavnost iz prejšnjega odstavka, kadar sta izpolnjena naslednja pogoja:

- a) naročnik plin ali toploto proizvaja kot neizogibno posledico opravljanja dejavnosti, ki niso navedene v prejšnjem odstavku ali 14., 15. ali 16. členu tega zakona in
- b) dobava javnemu omrežju je namenjena le gospodarski izrabi takšne proizvodnje in ne znaša več kot 20 odstotkov prometa naročnika glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.

(3) Za namen tega člena »dobava« vključuje generiranje oziroma proizvodnjo, veleprodajo in maloprodajo.

14. člen (električna energija)

(1) Glede električne energije se pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju uporabijo za naslednje dejavnosti:

- a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javne storitve v zvezi s proizvodnjo, prenosom ali distribucijo električne energije;
- b) dobavo električne energije takšnim omrežjem.

(2) Če stalnim omrežjem, ki zagotavljajo javno storitev, električno energijo dobavlja naročnik iz č) ali d) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, se to ne šteje kot dejavnost iz prejšnjega odstavka, kadar sta izpolnjena naslednja pogoja:

- a) naročnik proizvaja električno energijo zato, ker je njena poraba potrebna za opravljanje dejavnosti, ki niso navedene v prejšnjem odstavku ali 13., 15. ali 16. členu tega zakona in
- b) dobava javnemu omrežju je odvisna le od lastne porabe tega naročnika in ne presega 30 odstotkov njegove celotne proizvodnje energije glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.

(3) Za namen tega člena »dobava« vključuje generiranje oziroma proizvodnjo, veleprodajo in maloprodajo.

15. člen (voda)

(1) Glede vode se pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju uporabijo za naslednje dejavnosti:

- a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javne storitve v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo pitne vode;
- b) dobavo pitne vode takšnim omrežjem.

(2) Pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju se uporabijo tudi za javna naročila in projektne natečaje, ki jih oddajo ali organizirajo naročniki, ki opravljajo eno ali več dejavnosti iz prejšnjega odstavka, če so povezani z eno od naslednjih dejavnosti:

- a) projekti vodnega inženirstva, namakanja ali izsuševanja površin, pod pogojem, da količina vode, namenjene za dobavo pitne vode, predstavlja več kakor 20 odstotkov celotne količine vode, ki se zagotavlja s temi projekti ali namakalnimi ali drenažnimi napravami;
- b) odstranjevanjem ali čiščenjem odpadnih voda.

(3) Če stalnim omrežjem, ki zagotavljajo javno storitev, pitno vodo dobavlja naročnik iz č) ali d) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, se to ne šteje kot dejavnost v smislu prvega odstavka tega člena, kadar sta izpolnjena naslednja pogoja:

- a) naročnik proizvaja pitno vodo zato, ker je njena poraba potrebna za opravljanje dejavnosti, ki ni navedena v 13., 14. ali 16. členu tega zakona in
- b) dobava javnemu omrežju je odvisna le od lastne porabe tega naročnika in ne presega 30 odstotkov njegove celotne proizvodnje pitne vode glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.

(4) Za namen tega člena »dobava« vključuje generiranje oziroma proizvodnjo, veleprodajo in maloprodajo.

16. člen (storitve prevoza)

(1) Pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju se uporabijo za dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem ali upravljanjem omrežij, ki zagotavljajo javno storitev na področju prevoza z železnico, avtomatiziranimi sistemi, tramvajem, trolejbusom, avtobusom ali žičnico.

(2) Pri prevoznih storitvah se šteje, da omrežje obstaja, kadar se storitev opravlja v skladu s pogoji delovanja, ki jih določi pristojni organ Republike Slovenije. Ti pogoji so na primer pogoji v zvezi s progami ali linijami, zmožljivostjo, ki jo je treba zagotavljati, ali pogostostjo storitve.

17. člen (pristanišča in letališča)

Pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju se uporabijo za dejavnosti v zvezi z izkoriščanjem geografskega območja za namen zagotavljanja letališke infrastrukture, infrastrukture v obmorskih pristaniščih ali pristaniščih na celinskih vodah ali druge infrastrukture terminalov prevoznikom po zraku, morju ali celinskih plovnih poteh.

18. člen (poštne storitve)

(1) Pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju se uporabijo za naslednje dejavnosti v zvezi z opravljanjem:

- a) poštne storitve;
- b) storitev, različnih od poštne storitve, pod pogojem, da take storitve opravlja naročnik, ki opravlja tudi poštne storitve v smislu b) točke drugega odstavka tega člena, in da pogoji iz prvega odstavka 30. člena tega zakona niso izpolnjeni v zvezi s storitvami iz b) točke drugega odstavka tega člena.

(2) Za namen tega zakona pomeni:

- a) »poštna pošiljka« naslovljeno pošiljko v končni obliki, v kakršni se prevaža, ne glede na njeno težo. Poleg pisemskih pošiljk take pošiljke zajemajo na primer tudi knjige, kataloge, časopise, periodični tisk in poštne pakete, ki vključujejo blago komercialne vrednosti ali brez take vrednosti, ne glede na težo;
- b) »poštne storitve« storitve sprejema poštne pošiljk, njihovega sortiranja, usmerjanja in dostave. To vključuje storitve, ki spadajo med univerzalne storitve, kot jih določa zakon, ki ureja poštne storitve, ter storitve, ki mednje ne spadajo;
- c) »storitve, različne od poštne storitve« storitve na naslednjih področjih:
 - storitve obdelave pošte, zlasti storitve pred pošiljanjem in po njem, vključno s »storitvami vložišča«;
 - storitve v zvezi s poštnimi pošiljkami, ki niso vključene v a) točki, kot je nenaslovljena direktna pošta.

19. člen (črpanje nafte in plina ter iskanje ali izkopavanje premoga ali drugega trdnega goriva)

Pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju se uporabijo za dejavnosti v zvezi z izkoriščanjem geografskega območja za:

- a) črpanje nafte ali plina;
- b) iskanje ali izkopavanje premoga ali drugega trdnega goriva.

1.6. Posebne situacije

20. člen

(javna naročila, ki vključujejo obrambne ali varnostne vidike)

(1) Predmet javnega naročanja po tem zakonu so blago, storitve ali gradnje s področja obrambe in varnosti, za katere se ne uporablja zakon, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se ta zakon ne uporablja pri naročanju blaga, storitev ali gradenj s področja obrambe in varnosti:

a) če se javna naročila oddajajo v okviru programa sodelovanja, ki temelji na raziskavah in razvoju in v katerem z namenom razvoja novega proizvoda, če je to primerno, pa tudi z namenom razvoja poznejših korakov v celotni življenjski dobi tega proizvoda, sodelujeta najmanj dve državi članici. Kadar se program sodelovanja izvaja izključno med državami članicami, morajo te ob njegovem zaključku Evropski komisiji sporočiti delež stroškov za raziskave in razvoj v razmerju do skupnih stroškov programa sodelovanja ter predvideni delež naročil za posamezno državo članico in posredovati sporazum o delitvi stroškov med državami članicami;

b) če se javna naročila oddajo v tretji državi, vključno s civilnimi naročili, ki se izvajajo, ko so slovenske vojaške sile zunaj Evropske unije, če je treba javna naročila zaradi operativnih potreb oddati gospodarskim subjektom, ki imajo sedež na območju, na katerem potekajo aktivnosti ali operacije;

c) če vlada javna naročila odda vladi države članice ali tretje države in se ta nanašajo na:

- dobavo vojaške opreme ali občutljive opreme,
- občutljive gradnje,
- občutljive storitve,
- gradnje ali storitve, ki so neposredno povezane na z vojaško ali občutljivo opremo,
- gradnje ali storitve za specifične vojaške namene;

č) če so javna naročila namenjena izvajanju obveščevalne in protiobveščevalne dejavnosti, ki ju določa zakon, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti;

d) če bi izvedba postopkov javnega naročanja ali projektnega natečaja na podlagi tega zakona povzročila posredovanje informacij, katerih razkritje bi bilo v nasprotju z bistvenimi varnostnimi interesi Republike Slovenije;

e) če bistvenih varnostnih interesov države članice ni mogoče zavarovati z manj vsiljivimi ukrepi, na primer z zahtevami za zaščito zaupnosti informacij, ki jih dajo na voljo naročniki v postopku javnega naročanja ali projektnega natečaja, kakor je določeno v tem zakonu;

f) če sta oddaja in izvajanje javnega naročila ali projektnega natečaja skladno s predpisom, ki ureja varovanje tajnih podatkov, določena in označena s stopnjo tajnosti ali ju morajo spremljati posebni varnostni ukrepi v skladu s predpisi Republike Slovenije, če Republika Slovenija ugotovi, da bistvenih interesov ni mogoče zavarovati z manj vsiljivimi ukrepi, na primer z zahtevami za zaščito zaupnosti informacij, ki jih dajo na voljo naročniki v postopku javnega naročanja ali projektnega natečaja, kakor je določeno v tem zakonu;

g) za javna naročila in projektne natečaje, ki vključujejo obrambne ali varnostne vidike in ki jih mora naročnik oddati ali organizirati v skladu s postopki javnega naročanja, ki se razlikujejo od postopkov iz tega zakona in ki jih določa:

- mednarodni sporazum ali dogovor, sklenjen v skladu s Pogodbo o Evropski uniji (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 1; v nadaljnjem besedilu: PEU) in PDEU med Republiko Slovenijo in morebitnimi drugimi državami članicami ter eno ali več tretjimi državami ali njihovimi enotami, ki zajema blago, storitve ali gradnje, namenjene skupnemu izvajanju ali uporabi projekta s strani podpisnic tega mednarodnega sporazuma ali dogovora;
- mednarodni sporazum ali dogovor, ki se nanaša na namestitev vojaških enot in zadeva podjetja v Republiki Sloveniji, državi članici ali tretji državi, ali
- mednarodna organizacija;

h) za javna naročila in projektne natečaje, ki vključujejo obrambne ali varnostne vidike in jih v celoti financira mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, naročnik pa jih odda v skladu s pravili javnega naročanja, ki jih določi ta organizacija ali institucija. Pri javnih naročilih in projektnih natečajih, ki jih večinoma sofinancira mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, se naročnik in organizacija oziroma institucija dogovorita o uporabi postopkov javnega naročanja.

(3) O vseh sporazumih ali dogovorih iz prve alineje 8. točke prejšnjega odstavka Republika Slovenija obvesti Evropsko komisijo, ki se lahko posvetuje s Svetovalnim odborom za javna naročila.

1.7. Področje uporabe

21. člen (mejne vrednosti za uporabo zakona)

(1) Ta zakon se uporablja za javna naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) je enaka ali višja od naslednjih mejnih vrednosti:

a) na splošnem področju:

- 20.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev ali projektni natečaj;
- 40.000 eurov za javno naročilo gradenj;
- 750.000 eurov za javno naročilo storitev, ki jih določata Priloga XIV Direktive 2014/24/EU in Priloga XVII Direktive 2014/25/EU (v nadaljnjem besedilu: socialne in druge posebne storitve), razen storitev, ki so zajete s kodo CPV 79713000-5.

b) na infrastrukturnem področju:

- 50.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev ali projektni natečaj;
- 100.000 eurov za javno naročilo gradenj;
- 1.000.000 eurov za javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev, razen storitev, ki so zajete s kodo CPV 79713000-5.

(2) Za javna naročila, katerih ocenjena vrednost je nižja od mejnih vrednosti iz prejšnjega odstavka, je naročnik dolžan upoštevati načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ter načelo transparentnosti v skladu s tem odstavkom. Naročnik mora za ta naročila voditi tudi evidenco o njihovi oddaji, ki zajema navedbo predmeta, vrste predmeta in vrednosti javnega naročila brez DDV, ter o njih sporočiti podatke v skladu s 106. členom tega zakona. Naročnik vsako leto do zadnjega dne februarja na svoji spletni strani objavi seznam javnih naročil, ki so bila oddana preteklo leto in katerih ocenjena vrednost je nižja od mejnih vrednosti iz prvega odstavka tega člena ter enaka ali višja od 10.000 eurov brez DDV, z opisom predmeta, vrsto predmeta in vrednostjo oddanega naročila brez DDV ter nazivom gospodarskega subjekta, ki mu je bilo naročilo oddano.

22. člen (mejne vrednosti za objave)

(1) Naročnik mora na portalu javnih naročil objaviti obvestila v zvezi z javnim naročilom, katerega vrednost brez DDV je enaka ali višja od vrednosti iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Obvestila v zvezi z javnim naročilom, katerega vrednost brez DDV je enaka ali višja od naslednjih vrednosti, mora naročnik poslati v objavo na portal javnih naročil in v Uradni list Evropske unije:

a) na splošnem področju:

- 134.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev, ki ga oddaja naročnik iz a) ali b) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, in za projektni natečaj, ki ga organizira ta naročnik, ter za javno naročilo blaga iz Priloge III Direktive 2014/24/EU, če ga oddaja naročnik iz a) ali b) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, ki je dejaven na področju obrambe;
- 207.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev, ki ga oddaja naročnik iz c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, in projektni natečaj, ki ga organizira ta naročnik, ter za javno naročilo blaga, ki ni navedeno v Prilogi III Direktive 2014/24/EU, če ga oddaja naročnik iz a) ali b) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, ki je dejaven na področju obrambe;
- 5.186.000 eurov za javno naročilo gradenj;
- 750.000 eurov za javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev, razen storitev, ki so zajete s kodo CPV 79713000-5;

b) na infrastrukturnem področju:

- 414.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev in za projektni natečaj,
- 5.186.000 eurov za javno naročilo gradenj;
- 1.000.000 eurov za javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev, razen storitev, ki so zajete s kodo CPV 79713000-5.

(3) Kadar Evropska komisija sprejme spremembe mejnih vrednosti za objave iz prejšnjega odstavka, ministrstvo, pristojno za javna naročila, v desetih dneh po objavi na svojih spletnih straneh objavi nove evropske mejne vrednosti. Ne glede na prejšnji odstavek upošteva naročnik spremenjene mejne vrednosti od 1. januarja po njihovem sprejetju.

23. člen

(naročila, ki jih subvencionirajo ali sofinancirajo naročniki)

(1) Ta zakon se uporablja za oddajo:

a) javnih naročil gradenj na splošnem področju, ki jih naročniki iz a), b) in c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, ki morajo pravila javnega naročanja upoštevati za oddajo javnih naročil na splošnem področju, neposredno subvencionirajo ali sofinancirajo z več kot 50-odstotnim deležem in katerih ocenjena vrednost brez DDV je enaka ali višja od 5.186.000 eurov, če ta naročila vključujejo eno od naslednjih dejavnosti:

- nizke gradnje, kot so navedene v Prilogi II Direktive 2014/24/EU in Prilogi I Direktive 2014/25/EU;
- gradbena dela za bolnišnice, objekte za šport, rekreacijo in prosti čas, šolske in univerzitetne objekte ter objekte, ki se uporabljajo za upravne namene;

b) javnih naročil storitev na splošnem področju, ki so povezana z naročilom gradenj iz prejšnje točke in jih naročniki iz a), b) in c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, ki morajo pravila javnega naročanja upoštevati za oddajo javnih naročil na splošnem področju, neposredno subvencionirajo ali sofinancirajo z več kot 50-odstotnim deležem in katerih ocenjena vrednost brez DDV je enaka ali višja od 207.000 eurov.

(2) Ta zakon se uporablja tudi za oddajo javnih naročil blaga in storitev na splošnem področju, ki jih naročniki iz a), b) in c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, ki morajo pravila javnega naročanja upoštevati za oddajo javnih naročil na splošnem področju, z več kot 50-odstotnim deležem subvencionirajo ali sofinancirajo društvom, ustanovam ali zavodom, če je ocenjena vrednost blaga ali storitev brez DDV enaka ali višja od 40.000 eurov.

(3) Naročnik mora za naročila iz a) in b) točke prvega odstavka ter drugega odstavka tega člena zagotoviti, da se oddajo z upoštevanjem tega zakona, če subvencioniranega ali sofinanciranega naročila ne odda sam ali če tako naročilo odda v imenu in za račun drugega subjekta.

24. člen

(metode za izračun ocenjene vrednosti javnih naročil)

(1) Izračun ocenjene vrednosti javnega naročila temelji na celotnem plačljivem znesku brez DDV, kakor ga oceni naročnik, vključno s katero koli opcijo in morebitnimi podaljšanji naročil, kakor je izrecno navedeno v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

(2) Če naročnik določi nagrade ali izplačila kandidatom ali ponudnikom, jih upošteva pri izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila.

(3) Če ima naročnik ločene organizacijske enote, se upošteva skupna ocenjena vrednost naročil vseh posameznih organizacijskih enot. V kolikor je ločena organizacijska enota samostojno odgovorna za svoje javno naročilo ali določene kategorije javnih naročil, se ocenjena vrednost lahko določi na ravni določene enote. Šteje se, da je organizacijska enota samostojno odgovorna za svoje javno naročilo, če samostojno prevzema pravice in obveznosti.

(4) Naročnik metode, ki se uporabi za izračun ocenjene vrednosti javnega naročila, ne sme izbrati z namenom, da se določi takšna ocenjena vrednost, da za oddajo javnega naročila ni treba uporabiti tega zakona. Naročnik prav tako ne sme razdeliti javnega naročila oziroma ga oblikovati v več javnih naročil, da bi se izognili uporabi tega zakona, razen če je razdelitev utemeljena z objektivnimi razlogi.

(5) Ocenjena vrednost mora biti veljavna, ko je v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu ali periodično informativno obvestilo, ki se uporablja kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, ali obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, če povabilo k sodelovanju ni predvideno pa, ko naročnik začne postopek javnega naročanja, na primer z navezovanjem stikov z gospodarskimi subjekti v zvezi z javnim naročilom. Način izračuna ocenjene vrednosti, vključno z vsemi količinskimi in cenovnimi parametri, mora biti razviden iz dokumentacije o javnem naročilu, ki jo vodi naročnik.

(6) Za okvirni sporazum in dinamični nabavni sistem naročnik upošteva najvišjo ocenjeno vrednost brez DDV vseh javnih naročil, predvidenih za celotno trajanje okvirnega sporazuma ali dinamičnega nabavnega sistema.

(7) Pri partnerstvu za inovacije upošteva naročnik najvišjo ocenjeno vrednost brez DDV raziskovalnih in razvojnih dejavnosti, ki potekajo na vseh stopnjah predvidenega partnerstva, ter najvišjo ocenjeno vrednost brez DDV blaga, storitev ali gradenj, razvitih in naročenih ob izteku predvidenega partnerstva.

(8) Pri izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila gradenj se upoštevajo stroški gradnje ter skupna ocenjena vrednost blaga in storitev, ki jih naročnik da na voljo izvajalcu, če so potrebni za izvedbo gradnje.

(9) Če se lahko zaradi predlagane izvedbe gradenj ali storitev ali zaradi predlagane pridobitve podobnega blaga javno naročilo odda v ločenih sklopih, se upošteva skupna ocenjena vrednost vseh teh sklopov. V kolikor je skupna ocenjena vrednost vseh sklopov enaka mejni vrednosti iz prvega odstavka 21. člena tega zakona ali višja od nje, naročnik za oddajo vsakega posameznega sklopa uporabi ta zakon. Če je skupna ocenjena vrednost vseh sklopov enaka mejni vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona ali višja od nje, naročnik za oddajo vsakega posameznega sklopa upošteva določbe tega zakona, ki veljajo za javna naročila, katerih ocenjena vrednost je enaka ali višja od vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

(10) Za javno naročilo blaga ali storitev, ki se redno ponavlja ali se bo predvidoma podaljšalo v določenem obdobju, se ocenjena vrednost javnega naročila izračuna na podlagi:

- a) skupne dejanske vrednosti zaporednih javnih naročil iste vrste, oddanih v zadnjih 12 mesecih ali v proračunskem letu, upošteva je spremembe količine ali vrednosti, ki bi nastale v 12 mesecih po prvotnem naročilu, ali
- b) skupne ocenjene vrednosti zaporednih javnih naročil, oddanih v 12 mesecih po prvi dobavi oziroma izvedbi ali v poslovnem letu, če je to daljše od 12 mesecev.

(11) Za javno naročilo blaga s finančnim zakupom, najemom, zakupom ali nakupom blaga s pridržanim lastništvom se ocenjena vrednost naročila izračuna, kot sledi:

- a) za javno naročilo za obdobje 12 mesecev ali manj: na podlagi skupne ocenjene vrednosti za čas trajanja naročila, za javno naročilo za obdobje, daljše od 12 mesecev, pa na podlagi skupne vrednosti, vključno z ocenjeno preostalo vrednostjo;
- b) za javno naročilo, za katero obdobja ni mogoče natančno določiti, na podlagi njegove mesečne vrednosti, pomnožene z 48.

(12) Za javno naročilo storitev se ocenjena vrednost naročila izračuna, kot sledi:

- a) za zavarovalniške storitve na podlagi višine premije in drugih oblik plačil;
- b) za bančne in druge finančne storitve na podlagi honorarjev, plačljivih provizij, obresti in drugih oblik plačil;
- c) za idejne načrte na podlagi honorarjev, plačljivih provizij in drugih oblik plačil.

(13) Za javno naročilo storitev, pri katerem skupna cena ni navedena, se ocenjena vrednost naročila izračuna, kot sledi:

- a) za javno naročilo za določeno obdobje, če to obdobje traja 48 mesecev ali manj, na podlagi skupne vrednosti za njegovo celotno trajanje;
- b) za javno naročilo, za katero obdobja ni mogoče natančno določiti, ali javno naročilo za obdobje, daljše od 48 mesecev, na podlagi mesečne vrednosti, pomnožene z 48.

25. člen

(mešana javna naročila)

(1) Javna naročila, katerih predmet sta dve ali več vrst različnih naročil (gradenj, storitev ali blaga), se oddajo v skladu z določbami, ki se uporabljajo za vrsto naročila, značilno za glavni predmet določenega naročila.

(2) Pri mešanih javnih naročilih, katerih predmet so delno socialne in druge posebne storitve in delno druge storitve, se javno naročilo lahko odda v skladu s posebnim poglavjem za socialne in druge posebne storitve, če je vrednost storitev, ki niso socialne in druge posebne storitve, nižja od mejnih vrednosti iz prvega odstavka 21. člena tega zakona. Pri mešanih javnih naročilih, ki jih delno sestavljajo storitve in delno blago, se glavni predmet določi glede na to, katera od ocenjenih vrednosti določenih storitev ali blaga je najvišja.

(3) Pri naročilih, katerih predmet so nabave, ki so zajete tudi v drugih pravnih ureditvah, se lahko naročnik odloči, da za posamezne dele odda ločena naročila ali da odda enotno naročilo. Če se naročnik odloči za oddajo ločenih naročil za posamezne dele, se odločitev o tem, katera pravna ureditev velja za taka ločena naročila, sprejme na podlagi značilnosti določenega posameznega dela.

(4) Če se naročnik odloči za oddajo javnega naročila s sklenitvijo enotne pogodbe o izvedbi javnega naročila, se ta zakon, razen če 26. člen tega zakona določa drugače, uporablja za mešano javno naročilo, ki iz tega sledi, ne glede na vrednost delov, za katere bi sicer veljale različne pravne ureditve, in ne glede na to, katera pravna ureditev bi sicer veljala za te dele.

(5) Pri mešanih javnih naročilih, ki vključujejo elemente javnih naročil blaga, gradenj in storitev ter koncesij, se mešano javno naročilo odda v skladu s tem zakonom, pod pogojem, da je

ocenjena vrednost tistega dela, ki je sestavni del naročila, zajetega v tem zakonu, enaka ali višja od mejnih vrednosti iz prvega odstavka 21. člena tega zakona.

(6) Če so različni deli določenega naročila objektivno neločljivi, se veljavna pravna ureditev določi na podlagi glavnega predmeta navedenega naročila.

(7) Ne glede na tretji, četrti, peti in šesti odstavek tega člena se lahko pri javnih naročilih, namenjenih za opravljanje dejavnosti na splošnem in infrastrukturnem področju, naročnik odloči, da za vsako posamezno dejavnost odda ločeno javno naročilo ali da odda enotno javno naročilo. Če se naročnik odloči oddati ločena javna naročila, se odločitev o tem, katera pravila veljajo za vsako od takšnih ločenih javnih naročil, sprejme na podlagi značilnosti posamezne dejavnosti. Odločitev o tem, ali se odda enotno javno naročilo ali pa več ločenih javnih naročil, ne sme biti sprejeta z namenom izključitve naročila ali naročil iz področja uporabe tega zakona ali zakona, ki ureja koncesije.

(8) Če se naročnik odloči oddati ločeno javno naročilo, za javno naročilo, namenjeno za opravljanje splošnih dejavnosti in dejavnosti na infrastrukturnem področju, veljajo pravila, ki se uporabljajo za dejavnost, za opravljanje katere je javno naročilo pretežno namenjeno.

(9) Če se naročnik odloči oddati ločeno javno naročilo, namenjeno za opravljanje splošnih dejavnosti in dejavnosti na infrastrukturnem področju, pri katerih je objektivno nemogoče določiti, za opravljanje katere dejavnosti je javno naročilo pretežno namenjeno, se:

- a) javno naročilo odda brez uporabe določb za infrastrukturno področje, če za eno od dejavnosti, za opravljanje katere je javno naročilo namenjeno, lahko veljajo določbe za infrastrukturno področje, za druge pa ne;
- b) javno naročilo odda z uporabo določb za infrastrukturno področje, če za eno od dejavnosti, za opravljanje katere je javno naročilo namenjeno, veljajo določbe za infrastrukturno področje, za druge pa velja zakon, ki ureja koncesije,
- c) javno naročilo odda v skladu z uporabo določb za infrastrukturno področje, če za eno od dejavnosti, za opravljanje katere je javno naročilo namenjeno, veljajo določbe za infrastrukturno področje, za druge pa ne velja ne ta zakon niti zakon, ki ureja področje koncesij.

26. člen

(mešana javna naročila, ki zajemajo več dejavnosti ter vključujejo obrambne ali varnostne vidike)

(1) Ta člen se uporablja v primeru mešanih javnih naročil, katerih predmet je javno naročilo, ki je zajeto v tem zakonu, in javno naročilo, ki je zajeto v zakonu, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti.

(2) Če so različni deli javnega naročila objektivno ločljivi, se lahko naročnik odloči, da za posamezne dele odda ločena javna naročila ali da odda enotno javno naročilo.

(3) Če se naročnik odloči za oddajo ločenih javnih naročil za posamezne dele, se odločitev o tem, katera pravna ureditev velja za taka ločena javna naročila, sprejme na podlagi značilnosti posameznega dela.

(4) Če se naročnik odloči za oddajo enotnega javnega naročila, se javno naročilo lahko odda v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, pod pogojem, da je oddaja enotnega javnega naročila upravičena iz objektivnih razlogov.

(5) Odločitev o oddaji enotnega javnega naročila ne sme biti sprejeta z namenom izključitve naročil iz uporabe tega zakona ali zakona, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti.

1.8. Izjeme, za katere se zakon ne uporablja

27. člen (izjeme)

(1) Ta zakon se ne uporablja za:

1. javna naročila in projektne natečaje, ki naročnikom, ki delujejo na področju javnih komunikacijskih omrežij, omogočajo, da nudijo ali izkoriščajo javna komunikacijska omrežja ali nudijo izvajanje ene ali več javnih komunikacijskih storitev;

2. javna naročila in projektne natečaje, ki jih mora naročnik oddati ali organizirati v skladu s postopki javnega naročanja, ki se razlikujejo od postopkov iz tega zakona in ki jih določa:

- a) pravni instrument, ki ustvarja obveznosti na podlagi mednarodnega prava, kot je mednarodni sporazum, sklenjen v skladu s PDEU in PEU med Republiko Slovenijo in morebitno drugo državo članico ter eno ali več tretjimi državami ali njihovimi enotami, ter zajema gradnje, blago ali storitve, namenjene skupnemu izvajanju ali uporabi projekta s strani podpisnic tega mednarodnega sporazuma, ali
- b) mednarodna organizacija;

3. javna naročila in projektne natečaje, ki jih odda ali organizira naročnik v skladu s pravili javnega naročanja, ki jih določi mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, kadar javna naročila in projektne natečaje ta organizacija ali institucija v celoti financira; pri javnih naročilih in projektnih natečajih, ki jih večinoma sofinancira mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, se stranki dogovorita o veljavnih postopkih javnega naročanja;

4. javna naročila storitev za:

- a) pridobitev ali najem zemljišč, obstoječih stavb ali drugih nepremičnin ali z njimi povezanih pravic s kakršnimi koli finančnimi sredstvi;
- b) pridobitev, razvoj, produkcijo ali koprodukcijo programskega gradiva za avdiovizualne ali radijske medijske storitve, ki jih oddajo ponudniki avdiovizualnih ali radijskih medijskih storitev, ali javna naročila za oddajni čas ali zagotavljanje programov, ki se oddajo ponudnikom avdiovizualnih ali radijskih medijskih storitev;
- c) storitve na področju arbitraže in spravnih postopkov;
- č) vse naslednje pravne storitve:
 - pravno zastopanje stranke po odvetniku v arbitraži ali spravnem postopku v Republici Sloveniji, državi članici, tretji državi ali pred mednarodno instanco za arbitražo ali spravni postopek ali v sodnih postopkih pred sodišči ali javnimi organi Republike Slovenije, države članice ali tretje države ali pred mednarodnimi sodišči ali institucijami;
 - pravno svetovanje, ki se izvaja med pripravami na postopek iz prejšnje alineje te točke ali če obstajajo konkretni indici in velika verjetnost, da bo zadeva, o kateri se svetuje, postala predmet takega postopka, pod pogojem, da svetuje odvetnik;
 - storitve overitev in avtentikacije dokumentov, ki jih morajo izvajati notarji;
 - pravne storitve, ki jih opravljajo skrbniki ali zakoniti zastopniki, ali druge pravne storitve, katerih izvajalce določi sodišče v Republici Sloveniji ali določeni državi članici ali ki so z zakonodajo določeni za opravljanje posebnih nalog pod nadzorom takih sodišč;
 - druge pravne storitve, ki so v Republici Sloveniji ali drugi državi članici povezane z izvajanjem javne oblasti, tudi če le priložnostno;
- d) finančne storitve v zvezi z izdajo, prodajo, nakupom ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov, storitve centralne banke in za posle, izvedene z Evropskim instrumentom za finančno stabilnost in Evropskim mehanizmom za stabilnost;
- e) posojila, ne glede na to, ali so povezana z izdajo, prodajo, nakupom ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov;
- f) pogodbe o zaposlitvi;
- g) storitve civilne obrambe, civilne zaščite in preprečevanja nevarnosti, ki jih izvajajo neprofitne organizacije ali združenja in ki jih zajemajo kode CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1,

75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 in 85143000-3, razen storitev prevoza bolnikov z reševalnimi avtomobili;

h) storitve javnega potniškega prevoza z železnico ali podzemno železnico;

i) storitve političnih kampanj, ki jih zajemajo kode CPV 79341400-0, 92111230-3 in 92111240-6, če jih odda politična stranka v okviru predvolilne kampanje;

5. javna naročila storitev, ki jih naročnik odda drugemu naročniku ali združenju naročnikov na podlagi izključne pravice, ki jo imajo v skladu z zakonom ali drugim objavljenim predpisom, skladnim s PDEU;

6. javna naročila raziskovalnih in razvojnih storitev, ki jih zajemajo kode CPV 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 in 73430000-5, razen, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- koristi od njih ima izključno naročnik za potrebe pri izvajanju lastne dejavnosti in
- izvedeno storitev v celoti plača naročnik;

7. javna naročila in projektne natečaje, če jih odda naročnik, ki opravlja poštno storitve v smislu b) točke drugega odstavka 18. člena tega zakona, za javna naročila, ki se oddajo za opravljanje naslednjih dejavnosti:

a) storitve z dodano vrednostjo, povezane z elektronskimi sredstvi in ki se v celoti opravljajo z elektronskimi sredstvi (vključno z varnim prenosom šifriranih dokumentov z elektronskimi sredstvi, storitvami upravljanja naslovov in prenosom priporočene elektronske pošte);

b) finančne storitve, ki jih zajemajo kode CPV od 66100000-1 do 66720000-3 in 4.d) točka tega odstavka, predvsem poštna nakaznica in poštno brezgotovinsko poslovanje;

c) filatelistične storitve ali

č) logistične storitve, zlasti storitve, ki združujejo fizično dostavo ali skladiščenje z drugimi nepoštnimi funkcijami;

8. javna naročila opreme, tehnike ter druga javna naročila za zagotovitev osnovnih pogojev za preživetje oziroma življenje ali takojšnjo preprečitev nastanka neposredno grozeče škode ob naravni ali drugi nesreči, skladno s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, kadar je vrednost naročila nižja od vrednosti, od katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije;

9. javna naročila na infrastrukturnem področju, ki so oddana zaradi nadaljnje prodaje ali dajanja v najem tretjim osebam, pod pogojem, da naročnik ne uživa nobenih posebnih ali izključnih pravic v zvezi s prodajo ali dajanjem predmeta takih javnih naročil v najem, drugi subjekti pa ga lahko prosto prodajo ali dajo v najem pod enakimi pogoji kot naročnik;

10. javna naročila in projektne natečaje na infrastrukturnem področju, ki jih naročniki oddajo za druge namene, kot je opravljanje dejavnosti, ki so določene v 13. do 19. členu tega zakona, ali za opravljanje takšnih dejavnosti v tretji državi in v razmerah, ki ne vključujejo fizične uporabe omrežja ali geografskega območja znotraj Evropske unije;

11. javna naročila na infrastrukturnem področju za nabavo vode, če jih oddajo naročniki, ki opravljajo eno ali obe dejavnosti v zvezi s pitno vodo iz prvega odstavka 15. člena tega zakona;

12. javna naročila na infrastrukturnem področju, ki jih oddajo naročniki, ki so dejavni v energetskem sektorju, in sicer opravljajo dejavnost iz prvega odstavka 13. člena, prvega odstavka 14. člena ali 19. člena tega zakona za dobavo:

- energije,
- goriva za proizvodnjo energije;

13. javna naročila, ki jih naročnik odda pravni osebi zasebnega ali javnega prava, če so izpolnjeni pogoji iz 28. člena tega zakona;

14. javna naročila, oddana povezanemu podjetju ali skupnemu podjetju ali naročniku, ki je del skupnega podjetja, če so izpolnjeni pogoji iz 29. člena tega zakona.

28. člen

(javna naročila med osebami v javnem sektorju)

(1) Ta zakon se ne uporablja za javno naročilo, ki ga naročnik iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona odda pravni osebi javnega prava, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) ta naročnik obvladuje določeno pravno osebo podobno kot svoje službe;
- b) odvisna pravna oseba izvaja več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti za izpolnitev nalog, ki ji jih je dal ta naročnik, ki jo obvladuje, ali ki so ji jih dale druge pravne osebe, ki jih obvladuje ta naročnik;
- c) v odvisni pravni osebi neposreden zasebni kapital ni udeležen in
- č) vrednost predmeta naročanja je enaka ali nižja od cen za ta predmet na trgu.

(2) Šteje se, da naročnik iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe, če odločilno vpliva na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe. Tako obvladovanje lahko izvaja tudi druga pravna oseba, ki jo na enak način obvladuje ta naročnik.

(3) Prvi odstavek tega člena se uporablja tudi, če odvisna pravna oseba, ki je naročnik iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, odda javno naročilo naročniku iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, ki odvisno osebo obvladuje, ali drugi pravni osebi, ki jo obvladuje isti naročnik, če v pravni osebi, ki ji je oddano javno naročilo, neposredni zasebni kapital ni udeležen.

(4) Naročnik iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, ki ne obvladuje pravne osebe javnega prava, kot je določeno v prvem odstavku tega člena, lahko tej pravni osebi vseeno odda javno naročilo, ne da bi pri tem uporabil ta zakon, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) ta naročnik skupaj z drugimi naročniki iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe in
- b) pravna oseba izvaja več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti za izpolnitev nalog, ki so ji jih ti naročniki, ki jo obvladujejo, ali ki so ji jih dale druge pravne osebe, ki jih obvladujejo ti naročniki, in
- c) v odvisni pravni osebi neposreden zasebni kapital ni udeležen.

(5) Šteje se, da naročniki iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona skupaj obvladujejo pravno osebo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) organe odločanja odvisne pravne osebe sestavljajo predstavniki vseh udeleženih naročnikov iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona. Posamezni predstavniki lahko zastopajo več sodelujočih naročnikov ali vse te sodelujoče naročnike;
- b) ti naročniki lahko skupaj odločilno vplivajo na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe in
- c) odvisna pravna oseba nima interesov, ki so v nasprotju z interesi teh naročnikov, ki jo obvladujejo.

(6) Za sklenitev pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma, izključno med dvema ali več naročniki iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona se uporablja ta zakon, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) pogodba o izvedbi javnega naročila določa ali vzpostavlja sodelovanje med sodelujočimi naročniki iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, z namenom zagotoviti, da se javne storitve, ki jih morajo opraviti, izvajajo ob uresničevanju ciljev, ki so jim skupni,
- b) pri tem sodelovanju se upoštevajo le vidiki javnega interesa,

- c) sodelujoči naročniki na trgu izvajajo manj kot 20 odstotkov dejavnosti, ki jih zajema sodelovanje, in
- č) vrednost predmeta naročanja je enaka ali nižja od cene za ta predmet na trgu.

(7) Pri določanju odstotka dejavnosti iz b) točke prvega odstavka, b) točke četrtega odstavka in c) točke šestega odstavka tega člena se upošteva skupni povprečni promet ali drug ustrezen dejavnik, ki temelji na dejavnosti, kot so stroški pravne osebe ali naročnika iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona v zvezi s storitvami, blagom in gradnjami v treh letih pred oddajo javnega naročila.

(8) Če zaradi datuma, na katerega je bila določena pravna oseba ali naročnik iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena ustanovljen ali je začel opravljati dejavnosti, ali zaradi reorganizacije njegovih dejavnosti podatki o prometu ali drugem ustreznem dejavniku, temelječem na dejavnosti, kot so stroški, za predhodna tri leta niso na voljo ali niso več relevantni, zadostuje, da pravna oseba zlasti v poslovnem načrtu prikaže, da je meritev dejavnosti verodostojna.

(9) V vseh primerih, pri katerih se javno naročilo odda na podlagi tega člena, oseba, ki ji je to naročilo oddano, naroča to blago, storitve ali gradnje, upošteva določbe tega zakona tudi, če sama ni naročnik.

29. člen

(javna naročila, oddana povezanemu podjetju ali skupnemu podjetju ali naročniku, ki je del skupnega podjetja)

(1) Ne glede na prejšnji člen se ob izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka tega člena ta zakon ne uporablja za javna naročila na infrastrukturnem področju, ki jih:

- a) naročnik odda povezanemu podjetju ali
- b) skupno podjetje, ki ga je ustanovilo več naročnikov izključno za opravljanje dejavnosti, kot so določene v 13. do 19. členu tega zakona, odda podjetju, ki je povezano z enim od teh naročnikov.

(2) Izjema iz prejšnjega odstavka velja za javna naročila storitev, blaga in gradenj, pod pogojem, da je povezano podjetje ob upoštevanju vseh njegovih izvedenih storitev in gradenj ter dobav blaga v predhodnih treh letih vsaj 80 odstotkov skupnega povprečnega prometa ustvarilo z opravljanjem storitev ali gradenj oziroma z dobavami blaga za naročnika ali druga podjetja, s katerimi je podjetje povezano.

(3) Za namene tega člena povezano podjetje pomeni vsako podjetje, katerega letni računovodski izkazi so konsolidirani z izkazi naročnika v skladu z zahtevami iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/34/EU), nazadnje spremenjene z Direktivo Sveta 2014/102/EU z dne 7. novembra 2014 o prilagoditvi Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 334 z dne 21. 11. 2014, str. 86).

(4) Pri naročnikih, za katere se ne uporablja Direktiva 2013/34/EU, povezano podjetje pomeni vsako podjetje:

- a) v katerem ima lahko naročnik posredno ali neposredno prevladujoč vpliv;
- b) ki ima lahko prevladujoč vpliv na naročnika ali
- c) nad katerim ima, tako kot nad naročnikom, prevladujoč vpliv drugo podjetje na podlagi lastništva, finančne udeležbe ali pravic, ki to povezano podjetje urejajo.

(5) Če zaradi datuma ustanovitve ali začetka opravljanja dejavnosti povezanega podjetja podatki o prometu za predhodna tri leta niso na voljo, zadostuje, da to podjetje zlasti v poslovnem načrtu prikaže, da je promet iz drugega odstavka tega člena verjeten.

(6) Če iste ali podobne storitve, blago ali gradnje zagotavlja več kot eno podjetje, ki je povezano z naročnikom, s katerim sestavlja gospodarsko skupino, se zgornji deleži izračunajo ob upoštevanju skupnega prometa, ki ga ta povezana podjetja ustvarijo z zagotavljanjem storitev, blaga ali gradenj.

(7) Ne glede na prejšnji člen in pod pogojem, da je bilo skupno podjetje ustanovljeno za opravljanje dejavnosti v obdobju najmanj treh let in da listina o ustanovitvi skupnega podjetja določa, da bodo naročniki, ki ga sestavljajo, ostali del tega skupnega podjetja najmanj za enako obdobje, se ta zakon ne uporablja za javna naročila na infrastrukturnem področju, ki jih:

- a) skupno podjetje, ki ga je ustanovilo več naročnikov izključno za opravljanje dejavnosti iz 13. do 19. člena tega zakona, odda enemu od teh naročnikov, ali
- b) ki jih naročnik odda skupnemu podjetju, katerega del je.

(8) V vseh primerih, pri katerih se javno naročilo odda na podlagi tega člena, oseba, ki ji je to naročilo oddano, naroča to blago, storitve ali gradnje, upošteva določbe tega zakona tudi, če sama ni naročnik.

(9) V kolikor Evropska komisija to zahteva, ji naročnik pošlje naslednje podatke:

- a) imena povezanih podjetij ali skupnih podjetij,
- b) vrsto in vrednost naročil,
- c) dokazila o tem, da razmerje med podjetjem ali skupnim podjetjem, ki so mu javna naročila oddana, in naročnikom izpolnjuje zahteve v skladu s tem členom.

1.9. Posebni primeri

30. člen

(dejavnosti na infrastrukturnem področju, ki so neposredno izpostavljene konkurenci, in z njimi povezana pravila)

(1) Ta zakon se ne uporablja za javna naročila na infrastrukturnem področju, katerih namen je omogočiti opravljanje dejavnosti iz 13. do 19. člena tega zakona, če lahko Republika Slovenija ali naročniki, ki vložijo zahtevek v skladu s tem členom, izkažejo, da je v Republiki Sloveniji dejavnost neposredno izpostavljena konkurenci na trgih, do katerih dostop ni omejen. Ta zakon se prav tako ne uporablja za projektne natečaje, ki so organizirani za izvajanje take dejavnosti na določenem geografskem območju. Določena dejavnost je lahko del širšega sektorja, lahko se tudi izvaja le na nekaterih območjih Republike Slovenije. Ocena konkurence se opravi ob upoštevanju informacij, ki so na voljo Evropski komisiji, in za namene tega zakona, ne posega v uporabo konkurenčnega prava. Navedena ocena se izvede ob upoštevanju trga za določene dejavnosti in referenčnega geografskega trga v smislu tretjega odstavka tega člena.

(2) Za namene prvega odstavka tega člena se odločitev, ali je dejavnost neposredno izpostavljena konkurenci, sprejme na podlagi meril, ki so v skladu z določbami PDEU o konkurenci. Ta lahko vključujejo značilnosti določenega blaga ali storitev, obstoj alternativnega blaga ali storitev, ki so zamenljivi z vidika ponudbe ali povpraševanja, cene in dejansko ali potencialno prisotnost več kot enega dobavitelja določenega blaga ali ponudnika določenih storitev.

(3) Referenčni geografski trg, za katerega se opravi ocena izpostavljenosti konkurenci, zajema območje, na katerem se določena podjetja ukvarjajo s ponudbo proizvodov ali storitev in povpraševanjem po njih, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki se lahko loči

od sosednjih območij, zlasti zato, ker so tam pogoji konkurence precej drugačni. Pri tej oceni je treba upoštevati predvsem vrsto in značilnosti določenih proizvodov ali storitev, obstoj ovir za vstop na trg ali preferenc potrošnikov, znatne razlike tržnih deležev podjetij med določenim območjem in sosednjimi območji ali precejšnje razlike v ceni.

(4) Za namene prvega odstavka tega člena se šteje, da dostop do trga ni omejen, če država članica uvede in uporablja zakonodajo s Seznama pravnih aktov unije, ki je Priloga III Direktive 2014/25/EU.

(5) Če ni mogoče predpostavljati prostega dostopa do danega trga, je treba dokazati, da je dostop do danega trga dejansko in pravno prost.

(6) Naročnik, ki izvaja katero od dejavnosti iz 13. do 19. člena tega zakona in meni, da je ta dejavnost neposredno izpostavljena konkurenci na trgu, lahko Evropski komisiji predloži zahtevek za ugotovitev, da se ta zakon ne uporablja za oddajo javnih naročil ali organizacijo projektnih natečajev za opravljanje navedene dejavnosti. Zahtevku naročnik priloži predhodno pridobljeno mnenje organa, pristojnega za varstvo konkurence. Zahtevek lahko vloži tudi ministrstvo, pristojno za javna naročila.

(7) Zahtevek iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:

- navedbo dejavnosti, za katero naročnik ali ministrstvo meni, da je neposredno izpostavljena konkurenci,
- dejstva in dokaze, ki utemeljujejo navedeno trditev,
- navedbo določb zakonov, podzakonskih aktov in drugih predpisov ali sporazumov glede izpolnjevanja pogojev iz tega odstavka.

(8) Organ, pristojen za varstvo konkurence, poda mnenje v roku 30 dni od prejema pisnega poziva k podaji mnenja.

(9) Ta zakon se preneha uporabljati za javna naročila in projektne natečaje, katerih namen je omogočiti opravljanje določene dejavnosti, če Evropska komisija:

- sprejme odločbo o uporabi prvega odstavka tega člena v roku iz Priloge IV Direktive 2014/25/EU ali
- ne odloči o taki uporabi v navedenem roku.

(10) Če za dejavnost v Republiki Sloveniji že poteka postopek po tem členu, se nadaljnje prošnje v zvezi z isto dejavnostjo v Republiki Sloveniji pred iztekom roka v zvezi s prvo prošnjo ne štejejo za nove postopke in se obravnavajo v okviru prve prošnje.

31. člen **(pridržana javna naročila)**

(1) Naročnik lahko v postopku javnega naročanja povabi k sodelovanju le invalidska podjetja in zaposlitvene centre, kot jih določa zakon, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, ter socialna podjetja in podjetja s socialno vsebino, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo. V primeru pridržanega javnega naročila v skladu s tem členom lahko gospodarski subjekt odda del javnega naročila v podizvajanje le invalidskim podjetjem in zaposlitvenim centrom, kot jih določa zakon, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, ter socialnim podjetjem ter podjetjem s socialno vsebino, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo.

(2) Naročnik, ki namerava javno naročilo pridržati za podjetja iz prejšnjega odstavka, mora to navesti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

32. člen
(skupno javno naročanje vlade in centralizirane nabavne dejavnosti)

(1) Naročnik lahko pridobi blago ali storitve od osrednjega nabavnega organa.

(2) Naročnik lahko naroči gradnje, blago ali storitve tudi na podlagi javnih naročil, ki jih odda osrednji nabavni organ, na podlagi dinamičnih nabavnih sistemov ali kvalifikacijskih sistemov, ki jih upravlja osrednji nabavni organ ali na podlagi okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil osrednji nabavni organ, v obsegu, določenem v četrtem odstavku 48. člena tega zakona. Če lahko dinamični nabavni sistem, ki ga upravlja osrednji nabavni organ, uporabljajo drugi naročniki, mora biti to navedeno v povabilu k sodelovanju, s katerim se vzpostavi ta dinamični nabavni sistem.

(3) Šteje se, da je naročnik izpolnil svoje obveznosti v skladu s tem zakonom, če blago, storitve ali gradnje naroči na podlagi javnih naročil, ki jih odda osrednji nabavni organ na podlagi dinamičnega nabavnega sistema ali kvalifikacijskega sistema, ki ga upravlja osrednji nabavni organ, ali na podlagi okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil osrednji nabavni organ. Ne glede na to pa je naročnik odgovoren za izpolnitev obveznosti v skladu s tem zakonom v zvezi z deli, ki jih izvaja sam, kot so:

- a) oddaja javnih naročil v okviru dinamičnega nabavnega sistema, ki ga upravlja osrednji nabavni organ;
- b) ponovno odpiranje konkurence na podlagi okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil osrednji nabavni organ;
- c) določanje v skladu s točko a) ali b) sedmega odstavka 48. člena tega zakona, kateri gospodarski subjekti, podpisniki okvirnega sporazuma, izvajajo posamezno naročilo iz okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil osrednji nabavni organ.

(4) Vsi postopki javnega naročanja, ki jih izvaja osrednji nabavni organ, se morajo izvajati z elektronskimi komunikacijskimi sredstvi v skladu z zahtevami iz 37. člena tega zakona.

(5) Naročnik lahko osrednjemu nabavnemu organu odda javno naročilo storitev za zagotavljanje centraliziranih nabavnih dejavnosti brez uporabe postopkov iz tega zakona. Taka javna naročila storitev lahko vključujejo tudi zagotavljanje pomožnih nabavnih dejavnosti.

(6) Vlada lahko odloči, da se za posamezne predmete javnega naročanja izvede skupno javno naročanje ministrstev, organov v sestavi ministrstev, vladnih služb in upravnih enot, če skupno naročanje povečuje gospodarnost in učinkovitost porabe proračunskih sredstev in ne zmanjšuje konkurence na trgu. Vlada, v primerih, ko je to potrebno, odloči tudi, da se izvede skupno javno naročanje v javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija, zlasti za naročanje predmetov s področij, na katerih ti zavodi opravljajo dejavnost. Skupno javno naročanje vlade izvaja osrednji nabavni organ.

(7) Vlada v sklepu, s katerim določi skupno javno naročilo, določi vsaj vrsto blaga ali storitev, časovno obdobje, za katero se oddaja skupno javno naročilo, ter okvirni časovni načrt izvedbe skupnega javnega naročila.

(8) Vlada z uredbo določi predmete, za katere se praviloma izvaja skupno javno naročanje, osrednji nabavni organ, ki izvaja skupno javno naročanje, podrobneje določi postopek izvedbe skupnega javnega naročanja in podrobneje uredi izjeme od skupnega javnega naročanja ter druga pravila v zvezi s skupnim javnim naročanjem.

33. člen
(priložnostno skupno javno naročanje)

(1) Najmanj dva naročnika se lahko dogovorita za skupno izvedbo oddaje določenih javnih naročil. Določeno javno naročilo se lahko odda kot skupno na podlagi pooblastil enega ali več naročnikov.

(2) Če se postopek javnega naročanja v celoti izvaja skupaj v imenu in za račun vseh v skupno javno naročanje vključenih naročnikov, so ti skupaj odgovorni za izpolnitev svojih obveznosti v skladu s tem zakonom. To velja tudi v primeru, v katerem en naročnik vodi postopek, pri čemer deluje za svoj račun in za račun drugih naročnikov.

(3) Če se celotni postopek javnega naročanja ne izvaja v imenu in za račun v skupno javno naročanje vključenih naročnikov, so ti skupaj odgovorni le za tiste dele, ki jih izvajajo skupaj. Vsak naročnik je izključno odgovoren za izpolnitev svojih obveznosti v skladu s tem zakonom v zvezi s tistimi deli, ki jih izvaja v svojem imenu in za svoj račun.

34. člen

(javno naročanje, pri katerem sodelujejo naročniki iz različnih držav članic)

(1) Naročniki iz različnih držav članic lahko ne glede na 28. člen tega zakona sodelujejo pri oddaji javnih naročil z uporabo enega od načinov iz tega člena. Določb tega člena pa naročnik ne sme uporabiti, da bi se s tem izognil uporabi obveznih določb javnega prava v skladu s pravom Evropske unije, ki veljajo zanje v Republiki Sloveniji.

(2) Naročniki lahko sodelujejo pri oddaji javnih naročil, ki jih zagotavlja osrednji nabavni organ iz druge države članice, le kadar naroča tudi centralizirane nabavne dejavnosti.

(3) Osrednji nabavni organ iz druge države članice zagotavlja centralizirane nabavne dejavnosti v skladu z nacionalnimi predpisi države članice, v kateri ima sedež. Ta pravila veljajo tudi v naslednjih primerih:

- a) oddaja javnih naročil v okviru dinamičnega nabavnega sistema;
- b) ponovno odpiranje konkurence v skladu z okvirnim sporazumom;
- c) določanje v skladu z a) ali b) točko sedmega odstavka 48. člena tega zakona, kateri gospodarski subjekti, podpisniki okvirnega sporazuma, opravljajo določeno naročilo.

(4) Naročnik lahko skupaj z naročniki iz drugih držav članic odda javno naročilo, sklene okvirni sporazum ali upravlja dinamični nabavni sistem. Prav tako lahko na podlagi okvirnega sporazuma ali dinamičnega nabavnega sistema oddajajo posamezna naročila. Če posamezni elementi niso urejeni z mednarodnim sporazumom, sklenjenim med določenimi državami članicami, morajo sodelujoči naročniki skleniti dogovor, v katerem določijo:

- a) odgovornost pogodbenih strank in ustrezne nacionalne določbe, ki se uporabljajo;
- b) notranjo organizacijo postopka javnega naročanja, vključno z vodenjem postopka, razdelitvijo gradenj, blaga ali storitev, ki se naročajo, ter sklenitvijo pogodb.

(5) V primerih iz prejšnjih odstavkov za pravilnost izvedbe odgovarja sodelujoči naročnik. Šteje se, da naročnik izpolni svoje obveznosti v skladu s tem zakonom, če gradnje, blago ali storitve nabavi pri naročniku, ki je odgovoren za postopek javnega naročanja. Sodelujoči naročniki lahko pri opredelitvi odgovornosti in veljavnega nacionalnega prava iz a) točke prejšnjega odstavka posebne odgovornosti dodelijo enemu ali več izmed njih in kot veljavne določijo predpise nacionalnega prava katere koli njihove države članice. Dodelitev odgovornosti in veljavno nacionalno pravo morata biti navedena v dokumentaciji v zvezi s skupno oddajo javnega naročila.

(6) Če naročnik skupaj z naročniki iz drugih držav članic ustanovi skupen subjekt, vključno z evropskimi združenji za teritorialno sodelovanje iz Uredbe (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (UL L št. 210 z dne 31. 7. 2006, str. 19), nazadnje spremenjene z Uredbo (EU) št. 1302/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitev in izboljšanje ustanavljanja in delovanja takih združenj (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 303), ali drugimi subjekti, ustanovljenimi v skladu s pravom

Evropske unije, se sodelujoči naročniki s sklepom pristojnega organa skupnega subjekta dogovorijo o nacionalnih predpisih, ki se uporabljajo za javno naročilo, ene od naslednjih držav članic:

- a) nacionalne predpise države članice, v kateri ima skupni subjekt svoj registrirani sedež;
- b) nacionalne predpise države članice, v kateri skupni subjekt izvaja svoje dejavnosti.

(7) Dogovor iz prejšnjega odstavka se lahko uporablja za nedoločen čas, če je to določeno v ustanovitvenem aktu skupnega subjekta ali pa je lahko omejen na določeno časovno obdobje, določene vrste javnih naročil ali eno ali več oddaj posameznih javnih naročil.

35. člen (zaupnost)

(1) Naročnik ne sme razkriti informacij, ki mu jih gospodarski subjekti predloži in označi kot poslovno skrivnost, kot to določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, če ta ali drug zakon ne določa drugače. Naročnik pa mora zagotoviti varovanje podatkov, ki se glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov in varstvo tajnih podatkov, štejejo za osebne ali tajne podatke.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek so javni podatki specifikacije ponujenega blaga, storitve ali gradnje in količina iz te specifikacije, cena na enoto, vrednost posamezne postavke in skupna vrednost iz ponudbe ter vsi tisti podatki, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru drugih meril.

(3) Naročnik mora imena ponudnikov in predložene ponudbe varovati kot poslovno skrivnost do roka, določenega za odpiranje ponudb.

(4) Vsi dokumenti v zvezi z oddajo javnega naročila so po pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila javni, če ne vsebujejo poslovnih skrivnosti, tajnih in osebnih podatkov. Pred tem datumom se določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, ne uporabljajo.

(5) Če je naročnik izvedel popoln pregled vseh ponudb, mora po objavi odločitve o oddaji javnega naročila omogočiti vpogled v ponudbo izbranega ponudnika le tistim ponudnikom, ki so oddali dopustno ponudbo. Če naročnik ni opravil popolnega pregleda ponudb, pa mora omogočiti vpogled vsem ponudnikom. Naročnik ponudniku, ki je v roku treh delovnih dni po objavi odločitve zahteval vpogled, dovoli vpogled v ponudbo izbranega ponudnika najkasneje v treh delovnih dneh od prejema zahteve, razen v tiste dele, ki upoštevajo določbe tega člena predstavljajo poslovno skrivnost ali gre za tajne podatke v skladu z zakonom, ki ureja dostop do tajnih podatkov ali za osebne podatke, ki se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. V postopku oddaje naročila male vrednosti lahko ponudnik zahteva vpogled v dveh delovnih dnevih od objave odločitve, naročnik pa dovoli vpogled v ponudbo izbranega ponudnika najpozneje v dveh delovnih dnevih od prejema zahteve. Vpogled je brezplačen. Za posredovanje prepisa, fotokopije ali elektronskega zapisa zahtevane informacije lahko naročnik ponudniku zaračuna materialne stroške.

(6) Naročnik lahko določi zahteve za gospodarske subjekte, katerih namen je varovanje zaupnosti informacij, ki jih naročnik da na voljo med postopkom javnega naročanja.

36. člen (jezik v postopku javnega naročanja)

(1) Postopek javnega naročanja poteka v slovenskem jeziku. Naročnik lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi, da smejo ponudniki svoje ponudbe predložiti delno ali v celoti v tujem jeziku, zlasti v delu, ki se nanaša na tehnične značilnosti, kakovost in tehnično dokumentacijo, kot so na primer prospekti, propagandni ter tehnični material in drugo. V izjemnih primerih, kadar obstaja pomanjkanje slovenske terminologije na specifičnem tehničnem področju ali kadar to zahteva predmet javnega naročila, lahko naročnik pripravi dokumentacijo ali del dokumentacije v tujem jeziku. Če naročnik dovoli, da ponudnik predloži

del ponudbene dokumentacije v enem od uradnih jezikov Evropske unije ali drugem tujem jeziku, mora naročnik navesti, v katerem jeziku in za kateri del ponudbe gre.

(2) Če naročnik ob pregledu in ocenjevanju ponudb meni, da je treba del ponudbe, ki ni predložen v slovenskem jeziku, uradno prevesti v slovenski jezik, lahko to zahteva in ponudniku določi ustrezní rok. Stroške prevoda nosi ponudnik.

(3) Za presojo spornih vprašanj se vedno uporablja ponudba oziroma njen uradni prevod v slovenskem jeziku, če pa je bila dokumentacija ali del dokumentacije podan v tujem jeziku, pa tuji jezik.

(4) Določbe tega člena, ki veljajo za slovenski jezik, veljajo na dvojezičnih območjih, v okviru izvajanja posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske skupnosti, smiselno tudi za italijanski oziroma madžarski jezik.

37. člen (pravila za sporočanje)

(1) Za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, se v skladu z zahtevami tega člena uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva. Orodja in naprave, ki se uporabijo za elektronsko komuniciranje, in njihove tehnične lastnosti, morajo biti nediskriminatorni, splošno dostopni in interoperabilni z izdelki informacijsko-komunikacijske tehnologije v splošni rabi ter gospodarskim subjektom ne smejo omejevati dostopa do postopka javnega naročanja.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena naročnik ni dolžan zahtevati uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri oddaji ponudb v naslednjih primerih:

a) če bi bili zaradi specializirane vrste javnega naročila za uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev potrebni točno določeni orodja, naprave ali oblika datotek, ki niso splošno razpoložljivi ali podprti s splošno razpoložljivimi programi;

b) če se pri programih, ki podpirajo oblike datotek, ustrezne za opis ponudb, uporabljajo oblike datotek, ki jih ni mogoče obdelovati z nobenim drugim odprtim ali splošno dostopnim programom, ali če so zaščitene z licenco in jih naročnik ne more zagotoviti za prenos podatkov s spleta ali uporabo na daljavo;

c) če bi bila za uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev potrebna specializirana pisarniška oprema, ki naročnikom ni splošno dostopna;

č) če dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila zahteva predložitev fizičnih modelov ali maket, ki jih ni mogoče predložiti z elektronskimi sredstvi.

(3) Za sporočanje, pri katerem se v skladu s prejšnjim odstavkom ne uporabljajo elektronska komunikacijska sredstva, se uporabi pošta ali druga primerna kurirska služba ali kombinacija pošte ali druge primerne kurirske službe ter elektronskih sredstev.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena naročnik ni dolžan zahtevati uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri oddaji ponudb, če je uporaba neelektronskih komunikacijskih sredstev nujna bodisi zato, ker elektronska komunikacijska sredstva pomenijo kršitev varnosti, bodisi zato, da se zaščitijo posebno občutljive informacije, ki zahtevajo tako visoko raven zaščite, da je ni mogoče ustrezno zagotoviti z uporabo elektronskih sredstev in naprav, ki so gospodarskim subjektom splošno dostopne ali do katerih se jim lahko omogočijo alternativni načini dostopa v skladu z devetim odstavkom tega člena.

(5) Naročnik, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena zahteva, da se za oddajo ponudb uporabijo neelektronska komunikacijska sredstva, mora v posameznem poročilu iz 105. člena tega zakona navesti razloge za to zahtevo. Naročnik, kjer je to možno, v posameznem poročilu navede razloge, zaradi katerih je uporaba neelektronskih komunikacijskih sredstev nujna za izvajanje prejšnjega odstavka.

(6) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena se za sporočanje, ki ne zadeva bistvenih elementov postopka javnega naročanja, lahko uporablja ustna komunikacija, če je vsebina ustne komunikacije zadostno dokumentirana. Bistveni elementi postopka javnega naročanja vključujejo dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, prijave za sodelovanje, potrditev interesa in ponudbe. V zadostni meri in z ustreznimi sredstvi, na primer pisnimi ali zvočnimi zapisi ali povzetki glavnih delov sporočil se dokumentira zlasti ustna komunikacija s ponudniki, ki bi lahko bistveno vplivala na vsebino in oceno ponudb.

(7) Naročnik pri vsem sporočanju, izmenjavi in shranjevanju informacij zagotovi varovanje celovitosti podatkov ter zaupnosti ponudb in prijav za sodelovanje. Vsebino ponudb in prijav za sodelovanje lahko pregleda šele po izteku roka za njihovo oddajo in po odpiranju ponudb in prijav.

(8) Naročnik lahko po potrebi za javno naročilo gradenj in projektni natečaj zahteva uporabo določenega elektronskega orodja. Če naročnik zahteva takšno uporabo orodja in to ni splošno dostopno, sam ponudi alternativni način dostopa.

(9) Šteje se, da naročnik zagotavlja ustrezne alternativne načine dostopa, če:

- a) z elektronskimi sredstvi omogoča neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do teh orodij in naprav od datuma, ko je objavljeno obvestilo v skladu s Prilogo VII Direktive 2014/24/EU ali poslano povabilo k potrditvi interesa. V besedilu obvestila ali povabila k potrditvi interesa se navede spletni naslov, na katerem so ta orodja in naprave na voljo;
- b) zagotovi, da ponudniki, ki nimajo dostopa do določenih orodij in naprav ali možnosti, da bi jih v ustreznih rokih pridobili, ter jim za pomanjkanje dostopa ni mogoče pripisati odgovornosti, lahko sodelujejo v postopku javnega naročanja z uporabo začasnih žetonov, brezplačno zagotovljenih prek spleta, ali
- c) podpira alternativen kanal za elektronsko oddajo ponudb.

(10) Naročnik za elektronsko sprejemanje ponudb, prijav za sodelovanje ter načrtov in projektov v projektnih natečajih zagotovi orodja in opremo, ki s tehničnimi sredstvi in ustreznimi postopki zagotavljajo, da:

- a) se lahko natančno določita čas in datum prejetja ponudb in prijav za sodelovanje ter predložitve načrtov in projektov;
- b) se lahko ustrezno zagotovi, da pred določenimi roki nihče nima dostopa do podatkov, poslanih v skladu s temi zahtevami;
- c) lahko samo pooblaščen osebe določijo ali spremenijo datum odpiranja prejetih dokumentov;
- č) se med različnimi stopnjami postopka javnega naročanja ali projektnega natečaja omogoči dostop do vseh predloženih podatkov ali dela teh podatkov le pooblaščenim osebam;
- d) lahko le pooblaščen osebe omogočijo dostop do poslanih podatkov, in sicer šele po predpisanem datumu;
- e) so dokumenti, prejeti in odprti v skladu s temi zahtevami, še naprej dostopni samo osebam, pooblaščenim za seznanitev z njimi;
- f) se lahko, če so kršene prepovedi dostopa ali pogoji iz b), c), č), d) in e) točke ali če obstajajo poskusi kršitve, ustrezno zagotovi, da se kršitve ali poskusi kršitve zlahka zaznajo.

(11) Naročnik sprejme napredne elektronske podpise, podprte s kvalificiranim potrdilom, če je potrdilo dano s strani ponudnika storitev potrdil, ki je uvrščen na seznam zanesljivih overiteljev, in pri tem ne sme postavljati nobenih dodatnih zahtev, ki bi ponudnike lahko ovirale pri uporabi teh podpisov.

38. člen (nomenklature)

Pri oddaji javnih naročil se vsa nomenklatura navaja z uporabo enotnega besednjaka javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: CPV), ki ga določa Uredba (ES) št. 2195/2002 Evropskega

parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o enotnem besednjaku javnih naročil (UL L št. 340 z dne 16. 12. 2002, str. 1), nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporabljata postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14).

Drugo poglavje

PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA ODDAJO JAVNIH NAROČIL

2.1. Postopki

39. člen **(izbira postopkov)**

(1) Naročnik lahko na način in pod pogoji, določenimi v tem zakonu, za oddajo javnega naročila uporabi naslednje postopke:

- a) odprti postopek;
- b) omejeni postopek;
- c) konkurenčni dialog;
- č) partnerstvo za inovacije;
- d) konkurenčni postopek s pogajanjem;
- e) postopek s pogajanjem z objavo;
- f) postopek s pogajanjem brez predhodne objave;
- g) postopek naročila male vrednosti.

(2) V postopkih iz prejšnjega odstavka, razen v postopku iz f) točke prejšnjega odstavka, naročnik za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o javnem naročilu v skladu s 56. členom tega zakona.

(3) Za objavo povabila k sodelovanju za javno naročilo na infrastrukturnem področju se lahko uporabi tudi:

- a) periodično informativno obvestilo v skladu s 54. členom tega zakona, če se javno naročilo oddaja v omejenem postopku ali postopku s pogajanjem z objavo;
- b) obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema v skladu s 55. členom tega zakona, če se javno naročilo oddaja v omejenem postopku, postopku s pogajanjem z objavo, s konkurenčnim dialogom ali partnerstvom za inovacije.

(4) V primeru iz a) točke prejšnjega odstavka naročnik gospodarske subjekte, ki so svoj interes za sodelovanje pri javnem naročilu izrazili po objavi periodičnega informativnega obvestila, s povabilom k potrditvi interesa v skladu z 62. členom tega zakona povabi, da svoj interes pisno potrdijo.

(5) Če je vrednost najugodnejše dopustne ponudbe enaka mejni vrednosti ali višja od mejne vrednosti, od katere dalje je treba javno naročilo objaviti na portalu javnih naročil ali na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije, ter v postopku ni bila zagotovljena ustrezna objava povabila k sodelovanju, pa bi morala biti, naročnik ne sme oddati javnega naročila po tem postopku, temveč mora, če je to primerno, začeti nov postopek skladno z določbami tega zakona.

40. člen **(odprti postopek)**

(1) V odprtem postopku lahko vsak zainteresirani gospodarski subjekt odda ponudbo na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju. Ponudbi se priložijo informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik.

(2) Minimalni rok za prejem ponudb je 35 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu.

(3) Če naročnik objavi predhodno informativno obvestilo, pri javnem naročanju na infrastrukturnem področju pa periodično informativno obvestilo, in to obvestilo ni uporabljeno kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, se lahko minimalni rok za prejem ponudb iz prejšnjega odstavka skrajša na 15 dni, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- a) če so bile informacije ob objavi na voljo, so bile v predhodnem informativnem obvestilu oziroma periodičnem informativnem obvestilu navedene vse informacije, zahtevane za obvestilo o javnem naročilu in
- b) predhodno informativno obvestilo oziroma periodično informativno obvestilo je bilo v objavo poslano najmanj 35 dni in največ 12 mesecev pred datumom, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu.

(4) Če v nujnem primeru, ki ga naročnik ustrezno utemelji, ni mogoče upoštevati roka iz drugega odstavka tega člena, lahko naročnik določi rok, ki ni krajši od 15 dni od datuma, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu.

(5) Naročnik lahko za pet dni skrajša rok za prejem ponudb iz drugega odstavka tega člena, če se ponudbe lahko oddajo z elektronskimi sredstvi v skladu s prvim, osmim, devetim in desetim odstavkom 37. člena tega zakona.

(6) Ne glede na drugi odstavek tega člena lahko naročnik za javno naročilo, katerega ocenjena vrednost je nižja od vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona, določi krajši primeren rok za prejem ponudb.

41. člen **(omejeni postopek)**

(1) V omejenem postopku lahko vsak zainteresirani gospodarski subjekt odda prijavo za sodelovanje na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju. Prijavi za sodelovanje priloži informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik.

(2) Minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je 30 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je za javno naročilo na infrastrukturnem področju minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje praviloma najmanj 30 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, pa praviloma najmanj 30 dni od datuma, ko je bilo kandidatom poslano povabilo k potrditvi interesa. Rok v nobenem primeru ne sme biti krajši od 15 dni.

(4) Ponudbo lahko oddajo le gospodarski subjekti, ki jih na podlagi ocene v prijavi predloženih informacij k temu povabi naročnik. Naročnik lahko omeji število ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe.

(5) Minimalni rok za prejem ponudb je 30 dni od datuma, ko je bilo poslano povabilo k predložitvi ponudb.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko za javno naročilo na infrastrukturnem področju rok za prejem ponudb določi na podlagi medsebojnega dogovora med naročnikom in izbranimi kandidati, pri čemer morajo imeti ti na voljo enako časa za pripravo in predložitvev ponudb. Če

dogovora glede roka za prejem ponudb ni, je rok najmanj deset dni od datuma, ko je bilo poslano povabilo k predložitvi ponudb.

(7) Če naročnik objavi predhodno informativno obvestilo in to obvestilo ni uporabljeno kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, se lahko minimalni rok za prejem ponudb iz petega odstavka tega člena skrajša na deset dni, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- a) če so bile informacije ob objavi na voljo in so bile v predhodnem informativnem obvestilu navedene vse informacije, zahtevane za obvestilo o javnem naročilu in
- b) predhodno informativno obvestilo je bilo v objavo poslano najmanj 35 dni in največ 12 mesecev pred datumom, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu.

(8) Naročnik lahko za pet dni skrajša rok za prejem ponudb iz petega odstavka tega člena, če se ponudbe lahko oddajo z elektronskimi sredstvi v skladu s prvim, osmim, devetim in desetim odstavkom 37. člena tega zakona.

(9) Če v nujnem primeru, ki ga naročnik ustrezno utemelji, ni mogoče upoštevati rokov iz tega člena, lahko naročnik določi:

- a) rok za prejem prijav za sodelovanje, ki ni krajši od 15 dni od datuma, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu;
- b) rok za prejem ponudb, ki ni krajši od deset dni od datuma, ko je bilo izbranim kandidatom poslano povabilo k predložitvi ponudb.

(10) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena lahko naročnik za javno naročilo, katerega ocenjena vrednost je nižja od vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona, določi krajši primeren rok za prejem prijav za sodelovanje in krajši primeren rok za prejem ponudb.

42. člen (konkurenčni dialog)

(1) Naročnik lahko uporabi konkurenčni dialog v naslednjih primerih:

- a) za gradnje, blago ali storitve, pri katerih je izpolnjen eden ali več naslednjih pogojev:
 - potreb naročnika ni mogoče zadovoljiti brez prilagoditve zlahka dostopnih rešitev;
 - vključujejo zasnovne ali inovativne rešitve;
 - zaradi posebnih okoliščin, povezanih z vrsto, kompleksnostjo ali pravno in finančno strukturo ali zaradi z njimi povezanih tveganj, javnega naročila ni mogoče oddati brez predhodnih pogajanj;
 - naročnik ne more dovolj natančno določiti tehničnih specifikacij s sklicevanjem na standard, evropsko tehnično oceno, skupno tehnično specifikacijo ali tehnično referenco v smislu 24. do 27. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona;
- b) za gradnje, blago ali storitve, pri katerih so bile v odprtem ali omejenem postopku ali postopku naročila male vrednosti predložene le ponudbe, ki niso skladne z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ali ki so prispele prepozno ali za katere je naročnik ugotovil, da so neobičajno nizke, ali ponudbe ponudnikov, ki niso ustrezno usposobljeni, ali ponudbe, katerih cena presega naročnikova zagotovljena sredstva. V primerih iz te točke naročniku v konkurenčnem dialogu ni treba objaviti obvestila o javnem naročilu, če v postopek vključi vse ponudnike, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in zanje ne obstajajo razlogi za izključitev in so v predhodno izvedenem odprtem ali omejenem postopku ali postopku naročila male vrednosti predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami za postopek javnega naročanja.

(2) Za javna naročila na infrastrukturnem področju se lahko konkurenčni dialog uporabi ne glede na izpolnjevanje pogojev iz a) ali b) točke prejšnjega odstavka.

(3) Za sodelovanje v konkurenčnem dialogu se lahko na podlagi objavljenega obvestila o javnem naročilu, pri javnem naročanju na infrastrukturnem področju pa tudi na podlagi

objavljenega obvestila o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, prijavi vsak gospodarski subjekt, tako da k prijavi priloži informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik.

(4) Minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je 30 dni od datuma, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je za javno naročilo na infrastrukturnem področju minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje praviloma najmanj 30 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o naročilu, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo pa praviloma najmanj 30 dni od datuma, ko je bilo kandidatom poslano povabilo k potrditvi interesa. Rok v nobenem primeru ne sme biti krajši od 15 dni.

(6) V dialogu lahko sodelujejo le gospodarski subjekti, ki jih na podlagi ocene predloženih informacij k temu povabi naročnik. Naročnik lahko omeji število ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k dialogu. V konkurenčnem dialogu se javno naročilo odda izključno na podlagi merila najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo.

(7) Naročnik v obvestilu o javnem naročilu navede svoje potrebe in zahteve, ki jih v tem obvestilu ali v opisnem dokumentu tudi podrobneje opredeli. Hkrati v istih dokumentih določi in podrobneje opredeli merila za oddajo javnega naročila ter določi okvirni časovni razpored.

(8) Naročnik z udeleženci, izbranimi v skladu z določbami od 75. do 81. člena tega zakona in 89. člena tega zakona, začne dialog s ciljem ugotoviti in opredeliti najustreznejše načine za izpolnitev svojih potreb. V okviru tega dialoga lahko z izbranimi udeleženci razpravlja o vseh vidikih javnega naročila.

(9) Naročnik mora v okviru dialoga zagotoviti enako obravnavo vseh udeležencev in informacij ne sme nuditi diskriminatorno, zaradi česar bi lahko nekateri udeleženci imeli prednost pred drugimi. Naročnik v skladu s 35. členom tega zakona brez soglasja v dialogu sodelujočega kandidata drugim udeležencem ne sme razkriti predlaganih rešitev ali drugih zaupnih informacij, ki mu jih je sporočil kandidat. To soglasje ne sme biti splošno, temveč se mora nanašati na informacije, ki jih namerava naročnik posredovati ostalim kandidatom.

(10) Konkurenčni dialog se lahko izvaja v zaporednih stopnjah, da se na podlagi meril za oddajo javnega naročila, določenih v obvestilu o javnem naročilu ali opisnem dokumentu, zmanjša število rešitev, o katerih se razpravlja med posamezno stopnjo dialoga. Naročnik v obvestilu o javnem naročilu ali opisnem dokumentu navede, ali bo uporabil to možnost.

(11) Naročnik nadaljuje dialog, dokler ne najde ene ali več rešitev, ki lahko izpolnijo njegove potrebe. Ko naročnik zaključi dialog in o tem obvesti udeležence, ki so sodelovali v zadnji stopnji dialoga, vsakega od njih povabi, da predloži končno ponudbo na podlagi sprejete rešitve ali rešitev, ki so bile predstavljene in podrobneje opredeljene med dialogom. Končna ponudba mora vsebovati vse elemente, ki se zahtevajo in so potrebni za izvedbo projekta. Na zahtevo naročnika lahko ponudnik to ponudbo pojasni, podrobno opredeli in optimizira. Ta pojasnila, podrobne opredelitve, optimizacija ali dodatne informacije ne smejo zajemati sprememb bistvenih vidikov ponudbe ali javnega naročila, vključno s potrebami in zahtevami iz obvestila o javnem naročilu ali opisnega dokumenta, če bi odstopanje od teh vidikov, potreb in zahtev lahko izkrivljalo konkurenco ali imelo diskriminatorni učinek.

(12) Naročnik oceni prejete ponudbe na podlagi meril za oddajo javnega naročila iz obvestila o javnem naročilu ali opisnega dokumenta.

(13) Na zahtevo naročnika se lahko s ponudnikom, za katerega je naročnik ugotovil, da je oddal ponudbo, ki predstavlja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, izvedejo pogajanja, da se z dokončno določitvijo pogojev javnega naročila potrdijo finančne obveznosti ali drugi pogoji iz ponudbe. To ne sme spremeniti bistvenih vidikov ponudbe ali javnega naročila, vključno s potrebami in zahtevami iz obvestila o javnem naročilu ali opisnega dokumenta, ter predstavljati nevarnosti za izkrivljanje konkurence ali diskriminacijo.

(14) Naročnik lahko določi nagrade ali plačila za udeležence v dialogu.

43. člen (partnerstvo za inovacije)

(1) Za sodelovanje v partnerstvih za inovacije se lahko na podlagi objavljenega obvestila o javnem naročilu, pri javnem naročanju na infrastrukturnem področju pa tudi na podlagi objavljenega obvestila o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, prijavi vsak gospodarski subjekt, tako da k prijavi priloži informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik.

(2) Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila opredeli potrebo po inovativnem blagu, storitvah ali gradnjah, ki je ne more zadovoljiti z nakupom blaga, storitev ali gradenj, že dostopnih na trgu. Navede tudi, kateri elementi opisa določajo minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vse ponudbe. Navedene informacije morajo biti dovolj natančne, da lahko gospodarski subjekti prepoznajo vrsto in obseg zahtevane rešitve ter se odločijo, ali se bodo prijavi za sodelovanje v postopku.

(3) Naročnik se lahko odloči, da bo vzpostavil partnerstvo za inovacije z enim ali več partnerji, ki bodo izvajali ločene raziskovalne in razvojne dejavnosti.

(4) Minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je 30 dni od datuma, ko je poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je za javno naročilo na infrastrukturnem področju minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje praviloma najmanj 30 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu. Rok v nobenem primeru ne sme biti krajši od 15 dni.

(6) V postopku lahko sodelujejo le gospodarski subjekti, ki jih na podlagi ocene predloženih informacij k temu povabi naročnik. Naročnik lahko omeji število ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni v partnerstvo za inovacije.

(7) Javna naročila ob uporabi partnerstva za inovacije se oddajo izključno na podlagi merila najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo.

(8) Cilj partnerstva za inovacije je razvoj inovativnega proizvoda, storitve ali gradenj ter poznejša nabava blaga, storitev ali gradenj, ki so rezultat inovativnega razvoja, pod pogojem, da ustrezajo kakovosti izvedbe in najvišjim stroškom, dogovorjenim med naročniki in udeleženci.

(9) Partnerstvo za inovacije se izvaja v zaporednih stopnjah, ki upoštevajo zaporedje korakov v postopku raziskav in inovacij, ter lahko vključuje proizvodnjo blaga, izvajanje storitev ali dokončanje gradenj. Pri partnerstvu za inovacije se določijo vmesni cilji, ki jih morajo doseči partnerji, in zagotovi plačilo v ustreznih obrokih.

(10) Na podlagi teh ciljev se lahko naročnik po vsaki stopnji odloči za prekinitev partnerstva za inovacije, v primeru partnerstva za inovacije z več partnerji pa za zmanjšanje števila partnerjev s prekinitvijo posameznih pogodb. V tem primeru mora v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navesti možnost prekinitve partnerstva in pogoje, pod katerimi lahko to stori.

(11) Če ta člen ne določa drugače, se naročniki s ponudniki pogajajo o prvih in vseh nadaljnjih ponudbah, ki jih slednji predložijo, za izboljšanje njihove vsebine, razen o končnih ponudbah. Minimalne zahteve in merila za oddajo javnega naročila ne morejo biti predmet pogajanj.

(12) Naročnik mora med pogajanjem zagotoviti enako obravnavo vseh ponudnikov in informacij ne sme nuditi diskriminatorno, zaradi česar bi lahko nekateri ponudniki imeli prednost pred drugimi. Vse ponudnike, vključene v naslednjo stopnjo, naročnik pisno obvesti o vseh spremembah tehničnih specifikacij ali druge dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, razen o tistih, ki določajo minimalne zahteve glede javnega naročila. Naročnik zagotovi, da ima ponudnik po teh spremembah na voljo dovolj časa, da po potrebi spremeni ali ponovno predloži ponudbo.

(13) V postopku partnerstva za inovacije se lahko pogajanja izvajajo v zaporednih stopnjah, da se na podlagi meril za oddajo javnega naročila, opredeljenih v obvestilu o javnem naročilu, povabilu k potrditvi interesa ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila zmanjša število ponudb, o katerih se je treba pogajati. Naročnik v obvestilu o javnem naročilu, povabilu k potrditvi interesa ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede, ali bo uporabil to možnost.

(14) Pri izbiri kandidatov uporabi naročnik zlasti pogoje glede sposobnosti kandidatov na področju raziskav in razvoja ter pri razvijanju in uvajanju inovativnih rešitev.

(15) Raziskovalne in inovativne projekte, katerih cilj je izpolniti potrebe, ki jih je določil naročnik in jih ni mogoče izpolniti z obstoječimi rešitvami, lahko predložijo le gospodarski subjekti, ki jih na podlagi ocene zahtevanih informacij k temu povabi naročnik.

(16) Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila opredeli, kako se uredijo pravice intelektualne lastnine. Naročnik v skladu s 35. členom tega zakona brez soglasja partnerja drugim partnerjem ne sme razkriti predlaganih rešitev ali drugih zaupnih informacij, ki mu jih je sporočil partner. To soglasje ne sme biti splošno, temveč se mora nanašati na informacije, ki jih namerava naročnik posredovati ostalim partnerjem.

(17) Naročnik zagotovi, da se struktura partnerstva ter zlasti trajanje in vrednost posameznih stopenj določijo ob upoštevanju stopnje inovativnosti predlagane rešitve ter zaporedja raziskovalnih in inovativnih dejavnosti, potrebnih za razvoj inovativne rešitve, ki na trgu še ni na voljo. Ocenjena vrednost blaga, storitev ali gradenj ne sme biti nesorazmerna glede na naložbe, ki so potrebne za njihov razvoj.

44. člen

(konkurenčni postopek s pogajanjem)

(1) Naročnik lahko uporabi konkurenčni postopek s pogajanjem le za javno naročanje na splošnem področju, in sicer zgolj za naslednja javna naročila:

- a) za gradnje, blago ali storitve, pri katerih je izpolnjen eden ali več naslednjih pogojev:
 - potreb naročnika ni mogoče zadovoljiti brez prilagoditve zlahka dostopnih rešitev;
 - vključujejo zasnovne ali inovativne rešitve;
 - zaradi posebnih okoliščin, povezanih z vrsto, kompleksnostjo ali pravno in finančno strukturo ali zaradi z njimi povezanih tveganj, javnega naročila ni mogoče oddati brez predhodnih pogajanj;
 - naročnik ne more dovolj natančno določiti tehničnih specifikacij s sklicevanjem na standard, evropsko tehnično oceno, skupno tehnično specifikacijo ali tehnično referenco v smislu 24. do 27. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona;
- b) za gradnje, blago ali storitve, pri katerih so bile v odprtem ali omejenem postopku ali postopku naročila male vrednosti predložene le ponudbe, ki niso skladne z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ali ki so prispele prepozno ali za katere je naročnik ugotovil, da so neobičajno nizke, ali ponudbe ponudnikov, ki niso ustrezno usposobljeni, ali ponudbe, katerih cena presega naročnikova zagotovljena sredstva. V primeru iz te točke naročniku v konkurenčnem postopku s pogajanjem ni treba objaviti obvestila o javnem naročilu, če v postopek vključi vse ponudnike, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in zanje ne obstajajo razlogi za izključitev in so v predhodno izvedenem odprtem ali omejenem postopku ali postopku naročila male vrednosti predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami za postopek javnega naročanja;
- c) za gradnje, blago in storitve, katerih vrednost je nižja od mejnih vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

(2) Za sodelovanje v konkurenčnem postopku s pogajanjem se lahko na podlagi objavljenega obvestila o javnem naročilu prijavi vsak gospodarski subjekt. Prijavi za sodelovanje priloži informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik.

(3) Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila opredeli vsebino javnega naročila z opisom svojih potreb in zahtevanih značilnosti blaga, gradenj ali storitev, ki so predmet naročanja, ter določi merila za oddajo javnega naročila. Navede tudi, kateri elementi opisa določajo minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vse ponudbe. Navedene informacije morajo biti dovolj natančne, da lahko gospodarski subjekti prepoznajo vrsto in obseg javnega naročila ter se odločijo, ali se bodo prijavi za sodelovanje v postopku.

(4) Minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je 30 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu. Minimalni rok za sprejemanje prvih ponudb je 30 dni od datuma, ko je bilo kandidatom poslano povabilo k predložitvi ponudb.

(5) Če naročnik objavi predhodno informativno obvestilo in to obvestilo ni bilo uporabljeno kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, se lahko minimalni rok za prejem ponudb iz prejšnjega odstavka skrajša na deset dni, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- a) če so bile vse informacije, zahtevane za obvestilo o javnem naročilu ob objavi na voljo in so bile v predhodnem informativnem obvestilu navedene in
- b) predhodno informativno obvestilo je bilo v objavo poslano najmanj 35 dni in največ 12 mesecev pred datumom, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu.

(6) Naročnik lahko za pet dni skrajša rok za prejem ponudb iz četrtega odstavka tega člena, če se ponudbe lahko oddajo z elektronskimi sredstvi v skladu s prvim, osmim, devetim in desetim odstavkom 37. člena tega zakona.

(7) Če v nujnem primeru, ki ga naročnik ustrezno utemelji, ni mogoče upoštevati rokov iz tega člena, lahko naročnik določi:

- a) rok za prejem prijav za sodelovanje, ki ni krajši od 15 dni od datuma, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o javnem naročilu;
- b) rok za prejem ponudb, ki ni krajši od deset dni od datuma, ko je bilo izbranim kandidatom poslano povabilo k predložitvi ponudb.

(8) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena lahko naročnik za javno naročilo, katerega ocenjena vrednost je nižja od vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona, določi krajši primeren rok za prejem prijav za sodelovanje in krajši primeren rok za prejem ponudb.

(9) Prvo ponudbo lahko oddajo le gospodarski subjekti, ki jih na podlagi ocene predloženih informacij k temu povabi naročnik. Ta ponudba je podlaga za nadaljnja pogajanja. Naročnik lahko omeji število ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe.

(10) Za izboljšanje vsebine ponudb se naročnik s ponudniki pogaja o prvih in vseh nadaljnjih ponudbah, ki jih slednji predložijo, razen v primeru končnih ponudb iz petnajstega odstavka tega člena in v primeru oddaje javnega naročila na podlagi prvih ponudb. Minimalne zahteve in merila za oddajo javnega naročila ne morejo biti predmet pogajanj.

(11) Naročnik lahko na podlagi prvih ponudb odda javno naročilo brez pogajanj, če si je v obvestilu o javnem naročilu pridržal to možnost.

(12) Naročnik med pogajanjem zagotovi enako obravnavo vseh ponudnikov in informacij ne nudi diskriminatorno, zaradi česar bi lahko nekateri ponudniki imeli prednost pred drugimi. Vse ponudnike, ki jih naročnik vključi v naslednji krog pogajanj, pisno obvesti o vseh spremembah tehničnih specifikacij ali druge dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, razen o tistih, ki določajo minimalne zahteve glede javnega naročila. Naročnik zagotovi, da ima ponudnik po teh spremembah na voljo dovolj časa, da po potrebi spremeni ali ponovno predloži ponudbo.

(13) Naročnik v skladu s 35. členom tega zakona brez soglasja v pogajanjih sodelujočega kandidata ali ponudnika drugim udeležencem ne sme razkriti zaupnih informacij, ki mu jih je sporočil kandidat ali ponudnik. To soglasje ne sme biti splošno, temveč se mora nanašati na informacije, ki jih namerava naročnik poslati ostalim kandidatom ali ponudnikom.

(14) Konkurenčni postopek s pogajanjem se lahko izvaja v zaporednih stopnjah, da se na podlagi meril za oddajo javnega naročila, določenih v obvestilu o javnem naročilu ali drugem dokumentu v zvezi z oddajo javnega naročila, zmanjša število ponudb, o katerih se pogaja. Naročnik v obvestilu o javnem naročilu ali drugem dokumentu v zvezi z oddajo javnega naročila navede, ali bo uporabil to možnost.

(15) Ko namerava naročnik zaključiti pogajanja, obvesti preostale ponudnike o zadnjem krogu pogajanj in določi skupni rok za predložitev morebitnih novih ali spremenjenih ponudb, razen če je število krogov napovedal v obvestilu o naročilu ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ali če se pogaja le z enim kandidatom.

(16) Po prejemu končnih ponudb naročnik v skladu z določbami od 75. do 81. člena tega zakona in 89. člena tega zakona preveri, ali so skladne z minimalnimi zahtevami ter nato odda javno naročilo na podlagi meril za oddajo.

45. člen

(postopek s pogajanjem z objavo)

(1) Naročnik lahko uporabi postopek s pogajanjem z objavo le za javno naročanje na infrastrukturnem področju.

(2) V postopku s pogajanjem z objavo lahko vsak zainteresirani gospodarski subjekt odda prijavo za sodelovanje na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju. Prijavi priloži informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik.

(3) Minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je praviloma najmanj 30 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, pa praviloma najmanj 30 dni od datuma, ko je bilo kandidatom poslano potrjeno k potrditvi interesa. Rok v nobenem primeru ne sme biti krajši od 15 dni.

(4) Prvo ponudbo lahko oddajo le gospodarski subjekti, ki jih na podlagi ocene predloženih informacij k temu povabi naročnik. Naročnik lahko omeji število ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe.

(5) Rok za prejem ponudb se lahko določi na podlagi medsebojnega dogovora med naročnikom in izbranimi kandidati, pri čemer morajo imeti ti na voljo enako časa za pripravo in predložitev ponudb. Če dogovora glede roka za prejem ponudb ni, je rok najmanj deset dni od datuma, ko je bilo poslano povabilo k predložitvi ponudb.

46. člen

(postopek s pogajanjem brez predhodne objave)

(1) Naročnik lahko uporabi postopek s pogajanjem brez predhodne objave za javno naročilo gradenj, blaga ali storitev v naslednjih primerih:

a) če za javno naročilo na splošnem področju v odprtem, omejenem ali postopku naročila male vrednosti, za javno naročilo na infrastrukturnem področju pa v predhodno izvedenem postopku, v katerem je naročnik objavil povabilo k sodelovanju, ni oddana nobena ponudba ali prijava za sodelovanje ali nobena ustreza ponudba ali prijava za sodelovanje, pod pogojem, da se prvotni pogoji javnega naročila bistveno ne spremenijo in da naročnik Evropski komisiji pošlje poročilo, če komisija to zahteva. Pri tem se ponudba šteje za neustrezno, če ni relevantna za

javno naročilo, ker brez bistvenih sprememb očitno ne ustreza potrebam in zahtevam naročnika, ki so določene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Prijava za sodelovanje pa se šteje za neustrezno, če je treba gospodarski subjekt izključiti, ker obstajajo razlogi za izključitev ali subjekt ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje v postopku. Skupna cena iz končne ponudbe, predložene v postopku s pogajanjem, ne sme presegati cene iz ponudbe istega ponudnika, predložene v neuspešnem prej izvedenem postopku javnega naročanja;

b) če ima javno naročilo na infrastrukturnem področju le raziskovalni, eksperimentalni, študijski ali razvojni namen, nima pa namena ustvariti dobička ali povrniti stroškov raziskav in razvoja, pod pogojem, da oddaja takšnega naročila ne vpliva na konkurenčnost pri oddaji poznejših javnih naročil s temi nameni;

c) če lahko gradnje, blago ali storitev zagotovi le določen gospodarski subjekt iz naslednjih razlogov:

- cilj javnega naročila je ustvariti ali pridobiti unikatno umetniško delo ali umetniško uprizoritev;
- iz tehničnih razlogov konkurence za predmet naročanja ni;
- za zaščito izključnih pravic, vključno s pravicami intelektualne lastnine. Naročnik ne sme uporabiti postopka s pogajanjem brez predhodne objave na podlagi te točke, če je predmet javnega naročanja izvedba projekta, ki ga je projektant projektiral v predhodnem postopku javnega naročanja, in namerava v pogajanja vključiti le tega projektanta;

č) če zaradi skrajne nujnosti, nastale kot posledica dogodkov, ki jih naročnik ni mogel predvideti, rokov za odprti ali omejeni postopek ali konkurenčni postopek s pogajanjem ni mogoče upoštevati. Okoliščine, s katerimi se utemelji skrajna nujnost, nikakor ne smejo biti take, da bi jih lahko pripisali naročniku;

d) če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, od katere dalje je treba objaviti javni razpis v Uradnem listu Evropske unije, če lahko naročilo izpolni vnaprej znano končno število sposobnih ponudnikov in pod pogojem, da enakopravno obravnava vse ponudnike.

(2) Izjemo iz druge in tretje alineje c) točke prejšnjega odstavka lahko naročnik uporabi le, če ni ustrezne alternative ali nadomestila in če odsotnost konkurence ni posledica neupravičenega omejevanja elementov javnega naročila.

(3) Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporabi tudi za naslednja javna naročila blaga:

a) če se določen izdelek izdeluje izključno za raziskovalne, eksperimentalne, študijske ali razvojne namene, pod pogojem, da javno naročilo, oddano na podlagi te točke, ne vključuje masovne proizvodnje zaradi preživetja na trgu ali se izvaja zaradi povrnitve stroškov raziskav in razvoja;

b) za dodatne dobave blaga prvotnega dobavitelja, ki so namenjene za delno nadomestilo blaga ali inštalacij ali za povečanje obsega obstoječega blaga ali inštalacij, če bi moral naročnik zaradi zamenjave dobavitelja nabaviti blago, ki ima drugačne tehnične lastnosti, kar bi povzročilo neskladnost ali nesorazmerne tehnične težave med obratovanjem in vzdrževanjem. Za javna naročila na splošnem področju trajanje teh in ponavljajočih se naročil praviloma ne sme biti daljše od treh let;

c) za blago, ponujeno in kupljeno na blagovnih borzah;

č) za nakup blaga po posebno ugodnih pogojih od dobavitelja, ki gre v likvidacijo, ali likvidacijskega upravitelja v postopku zaradi insolventnosti, po dogovoru z upniki ali po podobnem postopku v skladu z nacionalnimi zakoni ali predpisi;

d) za ugodne nakupe, ko je javno naročilo blaga na infrastrukturnem področju mogoče oddati tako, da se izkoristi posebno ugodna priložnost, ki je na voljo zelo kratek čas in je cena bistveno nižja od običajnih tržnih cen.

(4) Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporabi za naslednja javna naročila storitev:

a) za storitve po posebno ugodnih pogojih od dobavitelja, ki gre v likvidacijo, ali likvidacijskega upravitelja v postopku zaradi insolventnosti, po dogovoru z upniki ali po podobnem postopku v skladu z nacionalnimi zakoni ali predpisi;

b) za storitve, ki se na podlagi predhodno izvedenega projektne natečaja, organiziranega v skladu s tem zakonom in v skladu s pravili, določenimi v projektne natečaju, oddajo zmagovalcu ali enemu od zmagovalcev projektne natečaja. Če je zmagovalcev v projektne natečaju več, morajo biti k sodelovanju v postopku s pogajanjem brez predhodne objave povabljeni vsi.

(5) Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporabi za javno naročilo novih gradenj ali storitev, ki pomenijo ponovitev podobnih gradenj ali storitev in se oddajo gospodarskemu subjektu, ki mu je naročnik oddal prvotno naročilo, pod pogojem, da so nove gradnje ali storitve v skladu z osnovnim projektom in da je bilo prvotno naročilo oddano v postopku, v katerem je naročnik objavil povabilo k sodelovanju. V osnovnem javnem naročilu morajo biti navedeni obseg mogočih dodatnih gradenj ali storitev in pogoji za njihovo oddajo. Naročnik mora v povabilu k sodelovanju za prvotno javno naročilo navesti morebitno uporabo tega postopka in pri izračunu ocenjene vrednosti osnovnega javnega naročila upoštevati tudi skupne ocenjene stroške poznejših gradenj ali storitev. Za javna naročila na splošnem področju se ta postopek lahko uporablja le tri leta po oddaji prvotnega javnega naročila.

(6) Naročnik v svoji dokumentaciji navede in obrazloži razloge za izbiro postopka s pogajanjem brez predhodne objave.

(7) Naročnik med pogajanjem vnaprej pisno napove zadnji krog pogajanj, razen če je število krogov napovedal v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ali če se pogaja le z enim kandidatom.

(8) V postopku s pogajanjem brez predhodne objave lahko odda prijavo za sodelovanje gospodarski subjekt, ki ga je k sodelovanju povabil naročnik. Prijavi priloži informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik. Rok za oddajo prijave in ponudbe mora biti primeren in sorazmeren zahtevam javnega naročila, določi pa ga naročnik.

(9) V primeru č) točke prvega odstavka tega člena lahko naročnik zahteva, da ponudnik izkaže izpolnjevanje vseh zahtev naročnika z enotnim evropskim dokumentom v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljnjem besedilu: ESPD) ali drugo lastno izjavo. Ne glede na 89. člen tega zakona naročniku v primeru č) točke prvega odstavka tega člena ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, razen če dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav v ESPD. Ne glede na četrti odstavek 61. člena in tretji odstavek 74. člena tega zakona naročniku v primeru iz č) točke prvega odstavka tega člena ni treba upoštevati roka za pošiljanje dodatnih informacij v zvezi s specifikacijami in vseh dodatnih dokumentov ter podaljšati roka za prejem ponudb.

47. člen

(postopek naročila male vrednosti)

(1) Naročnik lahko uporabi postopek naročila male vrednosti, za katerega pri javnem naročilu blaga in storitev obvestil v zvezi z njim ni treba poslati v objavo Uradu za publikacije Evropske unije, in pri javnem naročilu gradnje, če je vrednost javnega naročila na splošnem področju enaka ali višja od 40.000 evrov in nižja od 500.000 evrov, ter na infrastrukturnem področju enaka ali višja od 100.000 evrov in nižja od 1.000.000 evrov. V postopku naročila male

vrednosti lahko vsak gospodarski subjekt odda ponudbo na podlagi objavljenega povabila k sodelovanju.

(2) Naročnik lahko v postopek naročila male vrednosti vključi pogajanja. Če jih vključi, mora to navesti v obvestilu o javnem naročilu in jih tudi izvesti. Za izvedbo pogajanj se smiselno uporablja 44. člen tega zakona.

(3) Naročnik lahko v postopku naročila male vrednosti zahteva, da ponudnik izkaže izpolnjevanje vseh zahtev naročnika z ESPD ali drugo lastno izjavo. Ne glede na drugi odstavek 89. člena tega zakona naročniku v postopku naročila male vrednosti ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, razen če dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav v ESPD. Ne glede na četrty odstavek 61. člena in tretji odstavek 74. člena tega zakona naročniku v postopku naročila male vrednosti ni treba upoštevati roka za pošiljanje dodatnih informacij v zvezi s specifikacijami in vseh dodatnih dokumentov ter podaljšati roka za prejem ponudb.

2.2. Tehnike in instrumenti za elektronsko in skupno javno naročanje

48. člen (okvirni sporazumi)

(1) Naročnik lahko sklene okvirni sporazum, če uporabi enega od postopkov iz tega zakona.

(2) Okvirni sporazum pomeni sporazum med enim ali več naročniki in enim ali več gospodarskimi subjekti, katerega predmet je določitev pogojev, s katerimi se uredijo naročila, ki se oddajo v posameznem obdobju, zlasti v zvezi s ceno in, če je ustrezno, predvideno količino.

(3) Veljavnost okvirnega sporazuma za javna naročila na splošnem področju ne sme biti daljša od štirih let, za naročila na infrastrukturnem področju pa ne daljša od osmih let, razen v izjemnih primerih, upravičenih zlasti s predmetom okvirnega sporazuma.

(4) Na podlagi okvirnega sporazuma se posamezna javna naročila oddajo v skladu s postopki iz tega člena, ki se lahko uporabljajo le med naročniki, ki so za ta namen jasno navedeni v povabilu k sodelovanju ali povabilu k potrditvi interesa, in gospodarskimi subjekti, ki so podpisniki sklenjenega okvirnega sporazuma.

(5) Z naročili, oddanimi na podlagi okvirnega sporazuma, se nikakor ne smejo bistveno spremeniti pogoji iz navedenega okvirnega sporazuma, zlasti ne v primeru iz sedmega odstavka tega člena.

(6) Če se okvirni sporazum sklene z enim samim gospodarskim subjektom, se naročila na podlagi sporazuma oddajo v skladu s pogoji iz okvirnega sporazuma. Pri oddaji naročil se naročnik lahko pisno posvetuje z gospodarskim subjektom, podpisnikom okvirnega sporazuma, in zahteva, da po potrebi dopolni svojo ponudbo.

(7) Okvirni sporazum, ki se sklene z več gospodarskimi subjekti, se izvaja na enega od naslednjih načinov:

- a) na podlagi pogojev iz okvirnega sporazuma in brez ponovnega odpiranja konkurence, če sporazum določa vse pogoje glede zagotavljanja gradenj, storitev in blaga ter objektivne pogoje za izbiro gospodarskega subjekta, podpisnika okvirnega sporazuma, ki bo izvedel posamezno javno naročilo. Pogoje za izbiro gospodarskega subjekta navede naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v postopku za sklenitev okvirnega sporazuma;
- b) s ponovnim odpiranjem konkurence med gospodarskimi subjekti, ki so podpisniki okvirnega sporazuma, če okvirni sporazum ne vključuje vseh pogojev, ki urejajo zagotavljanje gradenj, storitev in blaga;

c) deloma brez ponovnega odpiranja konkurence v skladu z a) točko in deloma s ponovnim odpiranjem konkurence med gospodarskimi subjekti, podpisniki okvirnega sporazuma, v skladu z b) točko, če okvirni sporazum določa vse pogoje glede zagotavljanja gradenj, storitev in blaga in če je naročnik to možnost določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v postopku za sklenitev okvirnega sporazuma. Odločitev, ali se naročilo posameznih gradenj, blaga ali storitev odda s ponovnim odpiranjem konkurence ali neposredno pod pogoji, določenimi v okvirnem sporazumu, sprejme naročnik na podlagi objektivnih meril, določenih v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v postopku za sklenitev okvirnega sporazuma. V tej dokumentaciji naročnik prav tako določi, glede katerih pogojev je mogoče ponovno odpreti konkurenco.

(8) Možnosti iz c) točke prejšnjega odstavka se uporabljata tudi za vsak sklop okvirnega sporazuma, za katerega so v sporazumu določeni vsi pogoji, ki urejajo zagotavljanje določenih gradenj, storitev in blaga, ne glede na to, ali so bili za druge sklope določeni vsi pogoji, ki urejajo zagotavljanje določenih gradenj, storitev in blaga.

(9) Odpiranje konkurence iz b) in c) točke sedmega odstavka tega člena temelji na enakih pogojih, kot so bili uporabljeni za sklenitev okvirnega sporazuma, ter po potrebi na natančneje opredeljenih pogojih in, če je to ustrezno, na drugih pogojih iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v postopku za sklenitev okvirnega sporazuma v skladu z naslednjim postopkom:

a) za vsako naročilo, ki se oddaja, se naročnik pisno posvetuje z gospodarskimi subjekti, podpisniki okvirnega sporazuma, ki so sposobni izvesti naročilo;

b) naročnik ob upoštevanju dejavnikov, kot sta kompleksnost predmeta javnega naročila in čas, potreben za pošiljanje ponudb, določi rok, ki je dovolj dolg, da ponudnikom omogoča predložitev ponudb za vsako posamezno naročilo;

c) ponudbe se predložijo v pisni obliki in se ne odprejo do izteka roka, določenega za odgovor ponudnikom;

č) naročnik odda posamezna naročila ponudnikom, ki so predložili najboljšo ponudbo na podlagi meril za oddajo javnega naročila, navedenih v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v postopku za sklenitev okvirnega sporazuma.

49. člen **(dinamični nabavni sistem)**

(1) Naročnik lahko uporabi dinamični nabavni sistem za običajne nabave z značilnostmi, ki takšne, kot so splošno dostopne na trgu, izpolnjujejo njegove zahteve. Dinamični nabavni sistem je popolnoma elektronski način naročanja, ki je med celotnim obdobjem veljavnosti nabavnega sistema na voljo gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje. Lahko se razdeli na kategorije proizvodov, gradenj ali storitev, ki jih naročnik objektivno opredeli na podlagi značilnosti javnega naročanja, ki bo potekalo v okviru ustrezne kategorije. Te značilnosti lahko vključujejo opredelitev največjega dovoljenega obsega posameznih naročil ali geografskega območja, na katerem se bodo izvajala posamezna javna naročila.

(2) Pri javnem naročanju v okviru dinamičnega nabavnega sistema naročnik upošteva pravila omejenega postopka, razen pravil glede dolžine roka za prejem prijav za sodelovanje in roka za prejem ponudb. Vsi kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje, dobijo dostop do sistema, pri čemer število kandidatov, ki dobijo dostop, ne sme biti omejeno. Če naročnik v skladu s prejšnjim odstavkom sistem razdeli na kategorije blaga, gradenj ali storitev, mora za vsako kategorijo podrobno določiti veljavne pogoje za sodelovanje.

(3) Pri naročanju v okviru dinamičnega nabavnega sistema se uporabljajo naslednji roki:

a) minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je 30 dni od datuma, ko je bilo poslano obvestilo o javnem naročilu. Če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju za javno naročanje na infrastrukturnem področju uporabi periodično informativno obvestilo, je rok za prejem prijav za sodelovanje 30 dni od datuma, ko je bilo poslano povabilo k potrditvi interesa.

Po posredovanju povabila k predložitvi ponudb za prvo posamezno javno naročilo v okviru dinamičnega nabavnega sistema se rok za prejem prijav ne uporablja več;
b) minimalni rok za prejem ponudb je najmanj deset dni od datuma, ko je bilo v sistem vključenim gospodarskim subjektom poslano povabilo k predložitvi ponudb.

(4) Vse sporočanje v okviru dinamičnega nabavnega sistema poteka izključno z elektronskimi sredstvi.

(5) Za namene oddajanja javnih naročil v okviru dinamičnega nabavnega sistema naročnik:

a) objavi povabilo k sodelovanju, v katerem jasno navede, da se uporablja dinamični nabavni sistem;

b) v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede vsaj vrsto in ocenjeno količino predvidenih nabav ter vse potrebne informacije v zvezi z dinamičnim nabavnim sistemom, vključno s tem, kako ta sistem deluje, katera elektronska oprema se uporablja ter tehničnimi ureditvami in specifikacijami za povezavo;

c) navede morebitno razdelitev na kategorije blaga, gradenj ali storitev in njihove značilnosti;

č) v času veljavnosti sistema zagotovi neomejen, popoln in neposreden dostop do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v skladu z 61. členom tega zakona.

(6) Naročnik v celotnem obdobju veljavnosti dinamičnega nabavnega sistema vsem gospodarskim subjektom omogoča, da se prijavijo za sodelovanje v sistemu pod pogoji iz drugega in tretjega odstavka tega člena. Po posredovanju povabila k predložitvi ponudb za prvo posamezno javno naročilo naročnik v skladu s pogoji za sodelovanje prijave za sodelovanje obravnava v roku deset delovnih dni od njihovega prejema. V posameznih upravičenih primerih se lahko ta rok podaljša na 15 delovnih dni, zlasti zaradi potrebe po preučitvi dodatne dokumentacije ali preverjanja, ali gospodarski subjekt izpolnjuje pogoje za sodelovanje. Dokler povabilo k predložitvi ponudb za prvo posamezno javno naročilo v okviru dinamičnega nabavnega sistema ni bilo poslano, lahko naročnik podaljša obdobje za obravnavo prijav, če v tem času ne objavi nobenega povabila k predložitvi ponudb. V tem primeru naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede, za koliko nameravajo podaljšati to obdobje.

(7) Naročnik gospodarski subjekt čim prej obvesti, ali mu je bil odobren dostop do dinamičnega nabavnega sistema ali ne.

(8) Naročnik vse udeležence, ki so dobili dostop do dinamičnega nabavnega sistema, v skladu z 62. členom tega zakona povabi k predložitvi ponudb za vsako posamezno javno naročilo v okviru dinamičnega nabavnega sistema. Če je dinamični nabavni sistem razdeljen na kategorije gradenj, proizvodov ali storitev, povabi naročnik k predložitvi ponudb vse udeležence, ki so dobili dostop do dinamičnega nabavnega sistema za kategorijo, ki ustreza posameznemu javnemu naročilu.

(9) Naročnik odda javno naročilo ponudniku, ki je predložil najboljšo ponudbo glede na merila za oddajo javnega naročila, določena v obvestilu o javnem naročilu za vzpostavitev dinamičnega nabavnega sistema, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, glede na merila za oddajo javnega naročila, določena v povabilu k potrditvi interesa; če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, pa glede na merila za oddajo javnega naročila, določena v povabilu k predložitvi ponudb. Če je to ustrezno, lahko naročnik merila za oddajo javnega naročila natančneje opredeli v povabilu k predložitvi ponudb.

(10) Naročnik lahko kadar koli v obdobju veljavnosti dinamičnega nabavnega sistema od udeležencev, ki so dobili dostop do njega, zahteva, da v petih delovnih dneh od datuma, ko jim je posredovana zahteva, predložijo prenovljen in posodobljen ESPD.

(11) Obdobje veljavnosti dinamičnega nabavnega sistema navede naročnik v povabilu k sodelovanju. O vsaki spremembi obdobja veljavnosti naročnik na portalu javnih naročil, če je treba glede na vrednost, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije, objavi:

- a) obvestilo, ki je bilo za vzpostavitev dinamičnega nabavnega sistema prvotno uporabljeno kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, če se obdobje veljavnosti spremeni, vendar se sistem ne ukine;
- b) obvestilo o oddaji javnega naročila, če se sistem ukine.

(12) Pred začetkom obdobja veljavnosti dinamičnega nabavnega sistema ali med njim naročnik gospodarskim subjektom, ki se zanimajo za vključitev v dinamični nabavni sistem ali so do njega dobili dostop, ne sme zaračunavati nobenih stroškov.

50. člen **(elektronska dražba)**

(1) Naročnik lahko uporablja elektronsko dražbo, na kateri pridobi nove cene, popravljene navzdol, oziroma nove vrednosti za nekatere elemente ponudb. V ta namen naročnik elektronsko dražbo strukturira kot ponavljajoči se elektronski postopek, ki sledi popolni začetni oceni ponudb in omogoča razvrščanje ponudb z metodami samodejnega ocenjevanja.

(2) Javna naročila blaga, storitev in gradenj, katerih predmet so intelektualne storitve, kakršna je projektiranje gradenj, pri katerih so merila za oddajo določena na način, da ponudb ni mogoče razvrstiti z metodami samodejnega ocenjevanja, ne morejo biti oddana na elektronski dražbi.

(3) Naročnik lahko v odprtem postopku, omejenem postopku, konkurenčnem postopku s pogajanjem, postopku s pogajanjem z objavo in postopku naročila male vrednosti določi, da se pred oddajo javnega naročila izvede elektronska dražba, če je mogoče natančno določiti vsebino dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zlasti tehnične specifikacije. V enakih okoliščinah se lahko elektronska dražba izvede pri ponovnem odpiranju konkurence med podpisniki okvirnega sporazuma v skladu z b) ali c) točko sedmega odstavka 48. člena tega zakona in pri odpiranju konkurence za naročila, ki se v skladu s prejšnjim členom oddajo v okviru dinamičnega nabavnega sistema.

(4) Elektronska dražba temelji na enem od naslednjih elementov ponudb:

- a) izključno na cenah, če se javno naročilo odda le na podlagi cene;
- b) na cenah oziroma novih vrednostih elementov ponudb, ki so določeni v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, če se javno naročilo odda na podlagi najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo ali če se ponudba z najnižjo ceno izbere na podlagi pristopa stroškovne učinkovitosti.

(5) Naročnik, ki se odloči izvesti elektronsko dražbo, to navede v obvestilu o javnem naročilu; če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, to navede v povabilu k potrditvi interesa; če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, to navede v povabilu k predložitvi ponudb. Če se javno naročilo odda na elektronski dražbi, vključuje dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila najmanj naslednje informacije:

- elemente, katerih vrednosti bodo predmet elektronske dražbe, če so ti elementi merljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih;
- morebitne omejitve vrednosti, ki jih je mogoče predložiti, kot izhajajo iz specifikacij predmeta javnega naročila;
- informacije, ki bodo na voljo ponudnikom med elektronsko dražbo in, po potrebi, kdaj jim bodo na voljo;
- ustrezne informacije v zvezi z načinom izvedbe elektronske dražbe;
- pogoje, pod katerimi bodo ponudniki lahko dražili, zlasti minimalne razlike, ki se po potrebi zahtevajo pri dražitvi;
- ustrezne informacije v zvezi z uporabljenimi elektronsko opremo ter modalitetami in tehničnimi specifikacijami za povezavo.

(6) Pred začetkom elektronske dražbe naročnik izvede popolno začetno oceno ponudb v skladu z merilom ali merili za oddajo javnih naročil in utežmi, ki so jim določeni. Nato vse ponudnike, ki

so predložili dopustne ponudbe, hkrati elektronsko povabi k sodelovanju na elektronski dražbi tako, da od navedenega datuma in ure uporabljajo povezave v skladu z navodili s povabila. Ne glede na prejšnji stavek naročnik k sodelovanju povabi tudi ponudnike, katerih ponudba ni dopustna le iz razloga, ker ponudba presega naročnikova zagotovljena sredstva. Elektronska dražba se lahko izvede v več zaporednih stopnjah. Elektronska dražba se ne sme začeti prej kakor dva delovna dneva po datumu pošiljanja povabila.

(7) Naročnik povabilu priloži rezultat popolne ocene določene ponudbe, opravljene v skladu merili in utežmi v skladu s sedmim odstavkom 84. člena tega zakona. V povabilu navede tudi matematično formulo, ki se uporablja pri elektronski dražbi za določitev samodejnih sprememb uvrstitev na podlagi ponujenih novih cen in vrednosti. Formula mora vključevati uteži za vsa merila, ki so bila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe določena v obvestilu, ki je bilo uporabljeno kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, ali drugi dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, razen če se ekonomsko najugodnejša ponudba določi zgolj na podlagi cene. Naročnik mora na določeno vrednost predhodno znižati tudi morebitne razpone. Če so dovoljene variantne ponudbe, naročnik določi ločeno formulo za vsako variantno ponudbo.

(8) Naročnik na vsaki stopnji elektronske dražbe vsem ponudnikom takoj sporoči vsaj informacije, ki jim omogočijo, da kadar koli preverijo svojo uvrstitev. Če je bilo to predhodno navedeno, jim lahko sporoča tudi druge informacije v zvezi z drugimi ponujenimi cenami ali vrednostmi. Naročnik lahko prav tako objavlja število udeležencev na določeni stopnji dražbe. Na nobeni stopnji elektronske dražbe ne sme razkriti identitete ponudnikov.

(9) Naročnik zaključi elektronsko dražbo na enega ali več naslednjih načinov:

- a) na predhodno določen datum in ob predhodno določenem času;
- b) ko ne prejme več novih cen ali novih vrednosti, ki izpolnjujejo zahteve v zvezi z minimalnimi razlikami, če je predhodno določil čas, ki mora preteči od prejema zadnje ponudbe, preden zaključi elektronsko dražbo;
- c) ko se izvede prvotno določeno število stopenj v dražbi.

(10) Če morebiti namerava naročnik zaključiti elektronsko dražbo v skladu s c) točko prejšnjega odstavka v kombinaciji z ureditvijo iz b) točke prejšnjega odstavka, v povabilu k sodelovanju v dražbi navede časovni raspored za vsako stopnjo dražbe.

(11) Naročnik po zaključitvi elektronske dražbe odda javno naročilo na podlagi rezultatov elektronske dražbe v skladu z merili za oddajo javnega naročila.

(12) Vlada, v primerih ko je to potrebno, za posamezne predmete javnega naročanja in kategorije naročnikov predpiše, da morajo naročniki javna naročila oddati na elektronski dražbi.

51. člen **(elektronski katalogi)**

(1) Če se za oddajo javnega naročila zahteva uporaba elektronskih komunikacijskih sredstev, lahko naročnik zahteva predložitev ponudb v obliki elektronskega kataloga ali da ponudba vključuje elektronski katalog.

(2) Ponudbam, predloženim v obliki elektronskega kataloga, se lahko priložijo drugi dokumenti, ki dopolnjujejo ponudbo.

(3) Kandidat ali ponudnik sestavi elektronski katalog za sodelovanje v določenem postopku javnega naročanja v skladu s tehničnimi specifikacijami in formatom, ki jih določi naročnik.

(4) Elektronski katalog mora biti skladen z zahtevami za elektronska komunikacijska orodja in vsemi dodatnimi zahtevami, ki jih določi naročnik v skladu s 37. členom tega zakona.

(5) Če se dovoli ali zahteva predložitev ponudb v obliki elektronskih katalogov, naročnik:

a) to navede v obvestilu o javnem naročilu, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, to navede v povabilu k potrditvi interesa; če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, to navede v povabilu k predložitvi ponudb ali povabilu k pogajanjem;

b) v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede vse potrebne informacije v zvezi s formatom, uporabljeno elektronsko opremo ter tehničnimi ureditvami in specifikacijami za povezavo s katalogom.

(6) Če je bil okvirni sporazum sklenjen z več kot enim gospodarskim subjektom na podlagi ponudb v obliki elektronskih katalogov, lahko naročnik določi, da se določena naročila ponovno odprejo konkurenci na podlagi posodobljenih katalogov. Naročnik v tem primeru uporabi eno od naslednjih metod:

a) ponudnike povabi k ponovni predložitvi elektronskih katalogov, prilagojenih zahtevam za določeno naročilo, ali

b) ponudnike obvesti, da namerava iz že predloženih elektronskih katalogov zbrati informacije, potrebne za sestavo ponudb, prilagojenih zahtevam za določeno naročilo, če je bila uporaba te metode določena v objavljeni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v postopku za sklenitev okvirnega sporazuma.

(7) Če naročnik javno naročilo ponovno odpre konkurenci v skladu z b) točko prejšnjega odstavka, ponudnike obvesti o datumu in uri, ko namerava zbrati informacije, potrebne za sestavo ponudb, prilagojenih zahtevam določenega naročila, in ponudnikom omogoči, da odklonijo takšen način zbiranja informacij. Naročnik zagotovi, da je med obvestilom in dejanskim zbiranjem informacij na voljo dovolj časa.

(8) Pred oddajo javnega naročila naročnik ponudniku predstavi zbrane informacije, da mu omogoči izpodbijanje ali potrditev, da tako sestavljena ponudba nima nobenih vsebinskih napak.

(9) Naročnik lahko javna naročila v okviru dinamičnega nabavnega sistema odda z zahtevo, da se ponudbe za posamezno javno naročilo predložijo v obliki elektronskega kataloga. V okviru dinamičnega nabavnega sistema lahko naročnik javna naročila odda tudi v skladu z b) točko šestega odstavka in sedmim odstavkom tega člena, če je prijavi za sodelovanje v dinamičnem nabavnem sistemu priložen elektronski katalog v skladu s tehničnimi specifikacijami in formatom, ki jih določi naročnik. Kandidat navedeni katalog dopolni, potem ko je obveščen o nameri naročnika, da sestavi ponudbo po postopku iz b) točke šestega odstavka tega člena.

2.3. Objavljanje in transparentnost

52. člen

(vrste, oblika in način objave obvestil)

(1) Vrste obvestil so:

1. predhodno ali periodično informativno obvestilo,
2. obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema,
3. obvestilo o javnem naročilu ali projektnem natečaju,
4. prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost,
5. obvestilo o oddaji javnega naročila ali organiziranem projektnem natečaju,
6. obvestilo o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku,
7. obvestilo o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v času njegove veljavnosti.

(2) Naročnik obvestilo v zvezi z javnim naročilom pripravi in pošlje v objavo portalu javnih naročil. Objava obvestila v Uradnem listu Evropske unije se zagotovi z elektronskimi sredstvi prek portala javnih naročil, če naročnik v obvestilu označi, da je treba obvestilo objaviti tudi v Uradnem listu Evropske unije. Potrdilo o prejemu obvestila, poslanega v objavo, in potrdilo o

njegovi objavi z navedbo datuma objave, ki ga izdala Portal javnih naročil in Urad za publikacije Evropske unije šteje kot dokazilo in ga mora naročnik hraniti ter po potrebi predložiti kot dokaz.

(3) Obvestilo iz prvega odstavka tega člena se objavi v celoti v slovenskem jeziku. V drugih uradnih jezikih Evropske unije se objavi povzetek pomembnih elementov obvestila. Imeti mora obliko standardnih obrazcev, ki jih Evropska komisija določi na podlagi prvega odstavka 51. člena Direktive 2014/24/EU in prvega odstavka 71. člena Direktive 2014/25/EU, za postopek naročila male vrednosti pa obliko standardnega obrazca, ki ga z uredbo določi Vlada Republike Slovenije. Nabor podatkov, ki jih morajo vsebovati obvestila iz prvega odstavka tega člena, je določen v Prilogi V Direktive 2014/24/EU in v Prilogah VI, X, XI, XII, XVI, XVIII, XIX in XX Direktive 2014/25/EU; nabor podatkov, ki jih morajo vsebovati obvestila za postopek naročila male vrednosti, določi vlada z uredbo.

(4) Stroški objavljanja obvestil na portalu javnih naročil se krijejo iz proračuna Republike Slovenije, stroški objavljanja obvestil v Uradnem listu Evropske unije pa se krijejo iz proračuna Evropske unije.

(5) Naročnik lahko objavi tudi obvestila o javnih naročilih, ki jih ni dolžan objaviti po tem zakonu.

53. člen

(pravilo zaporednosti in enakosti objav)

(1) Obvestilo iz prvega odstavka prejšnjega člena se objavi najpozneje pet dni po tem, ko ga je naročnik poslal v objavo. Obvestilo, ki ga je treba objaviti v Uradnem listu Evropske unije, mora biti najprej objavljeno v Uradnem listu Evropske unije. Če naročnik v 48 urah po potrditvi prejema obvestila iz prvega odstavka prejšnjega člena ne prejme potrdila o objavi v Uradnem listu Evropske unije, se obvestilo lahko objavi na portalu javnih naročil, preden se objavi v Uradnem listu Evropske unije. Pred objavo v Uradnem listu Evropske unije se na portalu javnih naročil lahko objavi tudi predhodno informativno obvestilo in periodično informativno obvestilo, vendar po tem, ko je bilo poslano v objavo Uradu za publikacije Evropske unije.

(2) Vsebina obvestila, objavljenega na portalu javnih naročil, mora biti enaka vsebini obvestila, objavljenega v Uradnem listu Evropske unije. V obvestilu mora biti naveden datum, ko je bilo obvestilo poslano v objavo Uradu za publikacije Evropske unije.

54. člen

(predhodno ali periodično informativno obvestilo)

(1) Naročnik lahko svojo namero v zvezi z načrtovanim javnim naročilom na splošnem področju sporoči z objavo predhodnega informativnega obvestila, namero v zvezi z načrtovanim javnim naročilom na infrastrukturnem področju pa z objavo periodičnega informativnega obvestila.

(2) Obdobje, na katero se nanašata predhodno ali periodično informativno obvestilo, traja največ 12 mesecev od datuma, ko je bilo obvestilo poslano v objavo, razen v primeru socialnih in drugih posebnih storitev, ko je to obdobje lahko daljše.

(3) Za oddajo javnega naročila na infrastrukturnem področju lahko v omejenem postopku in postopku s pogajanjem z objavo kateri koli naročnik kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo.

(4) Kadar se periodično informativno obvestilo uporabi kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, se mora to obvestilo izrecno nanašati na blago, gradnje ali storitve, ki bodo predmet javnega naročila, ki se oddaja. V njem mora biti navedeno, da bo javno naročilo oddano po omejenem postopku ali postopku s pogajanjem z objavo in da obvestilo o naročilu ne bo objavljeno, zaradi česar naročnik vabi zainteresirane gospodarske subjekte, da izrazijo svoj interes za sodelovanje pri javnem naročanju na podlagi tega obvestila. V tem primeru mora biti periodično informativno obvestilo poslano v objavo najmanj 35 dni in največ 12 mesecev pred datumom, na katerega naročnik ustreznim kandidatom pošlje povabilo k potrditvi interesa.

55. člen
(obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema)

(1) Če se naročnik odloči vzpostaviti kvalifikacijski sistem v skladu s 63. členom tega zakona, objavi obvestilo o njegovi vzpostavitvi, v katerem navede namen kvalifikacijskega sistema in kako se je mogoče seznaniti s pravili v zvezi z njegovim delovanjem.

(2) Naročnik v obvestilu o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema navede obdobje veljavnosti tega sistema. O vsaki spremembi obdobja veljavnosti sistema naročnik na portalu javnih naročil, če je to glede na vrednost potrebno, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije, objavi:

- a) obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, če se obdobje veljavnosti spremeni, vendar se sistem ne ukine;
- b) obvestilo o oddaji javnega naročila, če se sistem ukine.

56. člen
(obvestilo o javnem naročilu)

Obvestilo o javnem naročilu se uporablja kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju pri vseh postopkih, razen pri postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Za javna naročila na infrastrukturnem področju lahko naročnik kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi tudi drugo obvestilo, na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom.

57. člen
(prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost)

(1) Naročnik objavi prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost, kadar oddaja javno naročilo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali po konkurenčnem postopku s pogajanjem, če na portalu javnih naročil in, če je to glede na vrednost primerno, v Uradnem listu Evropske unije ni objavil obvestila o naročilu. Prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost se posreduje v objavo isti dan, ko naročnik posreduje ponudnikom odločitev iz drugega odstavka 90. člena tega zakona.

(2) Naročnik lahko v roku iz prejšnjega odstavka prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost objavi tudi v drugih postopkih javnega naročanja. Obvestilo se objavi na portalu javnih naročil in, če je to glede na vrednost ali predhodne objave primerno, v Uradnem listu Evropske unije.

(3) S tem obvestilom se v zvezi z odločitvijo o oddaji naročila še pred njeno pravnomočnostjo zagotavlja večja transparentnost v postopkih javnih naročil.

58. člen
(obvestilo o oddaji javnega naročila)

(1) Naročnik najpozneje 30 dni po sklenitvi pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma, ki sledi odločitvi o oddaji javnega naročila ali sklenitvi okvirnega sporazuma, pošlje v objavo obvestilo o oddaji javnega naročila z rezultati postopka javnega naročila.

(2) Če naročnik za javno naročilo na infrastrukturnem področju kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo in se odloči, da v obdobju, na katerega se nanaša to obvestilo, ne bo oddal drugih javnih naročil, mora to posebej navesti v obvestilu o oddaji javnega naročila.

(3) Če naročnik sklene okvirni sporazum v skladu z 48. členom tega zakona, ni dolžan poslati v objavo obvestila o oddaji javnega naročila za vsako posamezno javno naročilo, oddano na

podlagi tega sporazuma. V tem primeru mora rezultate javnega naročanja na podlagi okvirnega sporazuma združiti v enem obvestilu o oddaji javnega naročila, ki se nanaša na četrtoletje, in ga poslati v objavo v 30 dneh po koncu vsakega četrtoletja.

(4) Naročnik pošlje v objavo obvestilo o oddaji posameznega javnega naročila na podlagi dinamičnega nabavnega sistema v 30 dneh po oddaji vsakega posameznega javnega naročila ali po četrtoletjih tako, da rezultate javnega naročanja na podlagi dinamičnega nabavnega sistema združi in jih zbrane pošlje v objavo v 30 dneh po koncu vsakega četrtoletja.

(5) Nekaterih informacij o oddaji javnega naročila ali sklenitvi okvirnega sporazuma naročniku ni treba objaviti, če bi njihovo razkritje oviralo izvajanje zakona ali bi bilo sicer v nasprotju z javnim interesom, če bi škodilo upravičenim poslovnim interesom posameznega javnega ali zasebnega gospodarskega subjekta ali če bi lahko vplivalo na pošteno konkurenco med gospodarskimi subjekti.

59. člen

(obvestilo o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v času njegove veljavnosti)

Obvestilo o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v času njegove veljavnosti mora naročnik objaviti v 30 dneh po spremembi pogodbe ali okvirnega sporazuma v skladu s 95. členom tega zakona.

60. člen

(obvestilo o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku)

(1) Naročnik objavi obvestilo o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, kadar izvaja postopek javnega naročanja, v katerem objavi obvestilo o naročilu iz 3. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona, in:

- spreminja ali dopolnjuje dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ali
- v skladu z 90. členom tega zakona postopek javnega naročanja ustavi ali zavrne vse ponudbe ali
- ni prejel nobene dopustne ponudbe.

(2) Naročnik objavi obvestilo o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, tudi kadar spreminja ali dopolnjuje navedbe v predhodno objavljenem obvestilu iz prvega odstavka 52. člena tega zakona.

(3) V primeru iz druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena naročnik pošlje v objavo obvestilo o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku v roku 48 dni od sprejema odločitve iz prvega, drugega ali petega odstavka 90. člena tega zakona, vendar ne pred pravnomočnostjo te odločitve.

61. člen

(dostopnost dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v elektronski obliki)

(1) Naročnik omogoči od datuma objave obvestila v skladu z 52. členom tega zakona ali datuma, ko je bilo kandidatom poslano povabilo k potrditvi interesa, z elektronskimi sredstvi neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. V obvestilu ali povabilu k potrditvi interesa naročnik navede spletni naslov, na katerem je dostopna dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila. Kadar se za javna naročila na infrastrukturnem področju kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, mora biti takšen dostop na voljo takoj, ko je mogoče in najpozneje ob pošiljanju povabila k predložitvi ponudb ali k pogajanjem.

(2) Če iz enega od razlogov iz 37. člena tega zakona do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenega dela ni mogoče zagotoviti neomejenega, popolnega, neposrednega in brezplačnega dostopa z elektronskimi sredstvi, lahko naročnik v obvestilu ali povabilu k potrditvi interesa navede, da bo dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ali njen del poslan na drug način v skladu s četrtem odstavkom tega člena. V tem primeru naročnik rok za oddajo ponudb podaljša za pet dni, razen v ustrezno utemeljenih nujnih primerih v skladu s četrtem odstavkom 40. člena, devetim odstavkom 41. člena ali sedmim odstavkom 44. člena tega zakona ali v primeru, da je rok v skladu z zakonom določen na podlagi medsebojnega dogovora.

(3) Če do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenega dela ni mogoče zagotoviti neomejenega, popolnega, neposrednega in brezplačnega dostopa z elektronskimi sredstvi, ker namerava naročnik ravnati v skladu s 35. členom tega zakona, naročnik v obvestilu ali povabilu k potrditvi interesa, kadar se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, pa v dokumentaciji v zvezi z oddajo naročila, navede ukrepe, ki jih zahteva za varovanje zaupnosti informacij, ter način, na katerega je mogoče dostopati do dokumentacije ali njenega dela. V tem primeru naročnik rok za oddajo ponudb podaljša za pet dni, razen v ustrezno utemeljenih nujnih primerih v skladu s četrtem odstavkom 40. člena, devetim odstavkom 41. člena ali sedmim odstavkom 44. člena tega zakona ali v primeru, da je rok v skladu z zakonom določen na podlagi medsebojnega dogovora.

(4) Če naročnik pravočasno prejme zahtevo, mora vsem gospodarskim subjektom, ki sodelujejo v postopku javnega naročanja, najpozneje šest dni pred iztekom roka za oddajo ponudb zagotoviti dodatne informacije v zvezi s specifikacijami in vse dodatne dokumente. Če naročnik v odprtem postopku, za javna naročila na splošnem področju pa tudi v omejenem postopku, skrajša rok za oddajo ponudb iz razloga nujnosti, je ta rok štiri dni pred iztekom roka za oddajo ponudb.

62. člen **(povabilo kandidatom)**

(1) V omejenem postopku, postopku partnerstva za inovacije, konkurenčnem postopku s pogajanjem in postopku s pogajanjem z objavo naročnik sočasno in v pisni obliki povabi izbrane kandidate k predložitvi ponudb, v konkurenčnem dialogu pa k sodelovanju v dialogu.

(2) Če naročnik za javno naročilo na infrastrukturnem področju kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, sočasno in v pisni obliki povabi gospodarske subjekte, ki so izrazili svoj interes, da potrdijo interes.

(3) Povabilo iz prvega in drugega odstavka tega člena vsebuje najmanj naslednje informacije:

a) elektronski naslov, na katerem je z elektronskimi sredstvi neposredno dostopna dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila; če iz razlogov iz 61. člena tega zakona ni zagotovljen neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali če dokumentacija še ni na voljo na drug način, pa mora naročnik dokumentacijo priložiti k povabilu;

b) sklic na objavljeno povabilo k sodelovanju;

c) rok za prejem ponudb in naslov, na katerega morajo biti poslane, ter jezik ali jezike, v katerih morajo biti sestavljene;

č) v konkurenčnem dialogu datum in naslov, ki sta določena za začetek posvetovanja, ter jezik ali jezike, ki se uporabljajo v dialogu;

d) napotilo na vse morebitne spremene dokumente, ki jih je treba predložiti bodisi v podporo preverljivim izjavam ponudnika bodisi kot dodatek informacijam;

e) merila za oddajo javnega naročila;

f) relativne uteži meril za oddajo javnega naročila ali po potrebi njihovo zaporedje glede na pomembnost, če to ni navedeno v obvestilu o javnem naročilu, povabilu k potrditvi interesa,

tehničnih specifikacijah, opisnem dokumentu ali obvestilu o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema.

(4) Pri javnih naročilih, ki se oddajo s konkurenčnim dialogom ali v okviru partnerstva za inovacije, se informacije iz c) točke prejšnjega odstavka namesto v povabilu k sodelovanju v dialogu ali na pogajanja navedejo v povabilu k predložitvi ponudb.

(5) Če naročnik za javno naročilo na infrastrukturnem področju kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, povabi vse izbrane kandidate, da na podlagi natančnih informacij o določenem javnem naročilu svoj interes potrdijo pred začetkom izbire ponudnikov ali udeležencev v pogajanjih.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka mora povabilo vsebovati najmanj naslednje informacije:

a) vrsto naročila in količino, vključno z vsemi opcijami glede dodatnih naročil, če je to možno, pa tudi predvideno obdobje za izrabo teh opcij, pri ponovitvi javnih naročil pa vrsto naročila in količino ter, če je to mogoče, predvidene datume objave prihodnjih obvestil s povabilom k sodelovanju;

b) vrsto postopka: omejeni postopek ali postopek s pogajanjem z objavo;

c) po potrebi datum, na katerega se začne ali konča dobava blaga ali izvajanje gradenj ali opravljanje storitev;

č) če ni mogoče zagotoviti elektronskega dostopa do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, naslov in rok za predložitev zahteve za to dokumentacijo in jezik ali jezike, v katerih mora biti sestavljena;

d) naslov naročnika;

e) obliko javnega naročila, ki je predmet povabila k sodelovanju: nabava, zakup, najem ali nakup s pridržanim lastništvom ali kakršna koli njihova kombinacija;

f) ekonomske in tehnične pogoje, finančna zavarovanja in informacije, ki se zahtevajo od gospodarskih subjektov;

g) merila za oddajo javnega naročila in njihove uteži ali po potrebi njihovo zaporedje glede na pomembnost, če to ni navedeno v periodičnem informativnem obvestilu, tehničnih specifikacijah ali povabilu k predložitvi ponudb oziroma na pogajanja.

63. člen

(kvalifikacijski sistemi)

(1) Naročnik lahko za oddajo javnih naročil na infrastrukturnem področju vzpostavi in uporablja sistem za kvalifikacijo gospodarskih subjektov. Naročnik, ki vzpostavi ali uporablja ta sistem, mora zagotoviti, da lahko gospodarski subjekti kadar koli zaprosijo za priznanje usposobljenosti in vključitev v sistem.

(2) Kvalifikacijski sistem lahko obsega različne stopnje ugotavljanja kvalifikacij. Naročnik mora določiti objektivna pravila in pogoje za izključitev in vključitev gospodarskih subjektov, ki zaprosijo za priznanje usposobljenosti, ter objektivne pogoje in pravila za delovanje kvalifikacijskega sistema, ki zajemajo vpis v sistem, morebitno redno posodabljanje podatkov o usposobljenosti in trajanje sistema.

(3) Če vključujejo pogoji in pravila iz prejšnjega odstavka tehnične specifikacije, upošteva naročnik 68. do 70. člen tega zakona. Pogoji in pravila se po potrebi lahko posodobijo.

(4) Dostop do pogojev in pravil iz tretjega odstavka tega člena se gospodarskim subjektom zagotovi na njihovo zahtevo. Morebitne posodobitve pogojev in pravil sporoči naročnik zainteresiranim gospodarskim subjektom.

(5) Če naročnik meni, da kvalifikacijski sistem drugega naročnika vključuje iste zahteve kot njegov, zainteresiranim gospodarskim subjektom sporoči imena teh drugih naročnikov.

(6) Naročnik mora voditi pisno evidenco kvalificiranih gospodarskih subjektov, ki jih lahko razdeli na kategorije glede na vrsto naročila, za katero velja kvalifikacija.

(7) Če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, naročnik posamezno javno naročilo gradenj, blaga ali storitev, zajeto v kvalifikacijskem sistemu, odda v omejenem postopku ali postopku s pogajanjem, v katerem se vsi ponudniki in udeleženci izberejo izmed kandidatov, ki so že kvalificirani v skladu s takšnim sistemom.

(8) Morebitni stroški, ki jih naročnik zaračuna v zvezi z zahtevami za priznanje usposobljenosti ali posodobitvijo ali ohranitvijo že pridobljenega priznanja usposobljenosti v skladu s sistemom, morajo biti sorazmerni z nastalimi stroški.

2.4. Izvedba postopka

2.4.1. Priprava

64. člen

(predhodno preverjanje trga)

(1) Naročnik lahko pred začetkom postopka javnega naročanja izvede preverjanje trga, da bi pripravil oddajo javnega naročila in obvestil gospodarske subjekte o svojih načrtih in zahtevah v zvezi z javnim naročanjem.

(2) Naročnik lahko v ta namen izvede strokovni dialog in v okviru tega zaprosi ali upošteva nasvete, ki jih bo lahko uporabil pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, pod pogojem, da taki nasveti oziroma priporočila ne preprečujejo ali omejujejo konkurence ter ne pomenijo kršenja načela enakopravne obravnave ponudnikov in načela transparentnosti javnega naročanja.

65. člen

(predhodno sodelovanje kandidatov ali ponudnikov)

(1) Kadar je kandidat, ponudnik ali podjetje, povezano s kandidatom ali ponudnikom, svetovalo naročniku v skladu s prejšnjim členom ali pa je bilo kako drugače vključeno v pripravo postopka javnega naročanja, naročnik sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se zaradi sodelovanja določenega kandidata ali ponudnika ne izkrivlja konkurenca.

(2) Ti ukrepi vključujejo sporočanje določenih informacij, izmenjanih v okviru ali na podlagi sodelovanja kandidata ali ponudnika pri pripravi postopka javnega naročanja, drugim kandidatom in ponudnikom ter določitev ustreznih rokov za prejem ponudb. Naročnik iz postopka javnega naročanja izloči določenega kandidata ali ponudnika le, če ni mogoče drugače zagotoviti, da se spoštuje načelo enakopravne obravnave ponudnikov. Naročnik pred tako izključitvijo kandidatu oziroma ponudniku omogoči dokazati, da njegovo sodelovanje v pripravi postopka javnega naročanja ne more izkrivljati konkurence.

(3) Sprejete ukrepe naročnik dokumentira v posameznem poročilu iz 105. člena tega zakona.

66. člen

(začetek postopka)

(1) Naročnik lahko po izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila začne postopek oddaje javnega naročila. Naročnik lahko postopek začne s sklepom o začetku postopka, v katerem navede vir in obseg sredstev, namenjen izvedbi javnega naročila. Če naročnik ne sprejme sklepa o začetku postopka, mora pred objavo povabila k sodelovanju ali pošiljanju povabila k potrditvi interesa ali povabila na pogajanja vir in obseg sredstev, namenjen izvedbi javnega

naročila, dokumentirati na drug ustrezen način. Neposredni in posredni proračunski uporabniki morajo v zvezi z začetkom in izvedbo postopka za oddajo javnega naročila ter izvedbo javnega naročila upoštevati tudi pravila, ki urejajo javne finance.

(2) Naročnik lahko za izvajanje celotnega ali dela postopka imenuje strokovno komisijo.

(3) Naročnik lahko za izvedbo oziroma odločanje v postopku javnega naročanja pooblasti drugega naročnika.

(4) Postopke za oddajo javnih naročil za potrebe ožjih delov občine, kot jih določa zakon, ki ureja lokalno samoupravo, izvaja občina. Za namene izračuna ocenjenih vrednosti javnih naročil se ne glede na tretji odstavek 24. člena tega zakona šteje, da občina in njeni ožji deli predstavljajo eno organizacijsko enoto.

67. člen **(dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila)**

(1) Dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila naročnik objavi na portalu javnih naročil ali prek njega, razen če oddaja naročilo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali konkurenčnem postopku s pogajanjem, v katerem v skladu z b) točko prvega odstavka 44. člena tega zakona uporabi izjemo pri objavi obvestila o naročilu. Dokumentacija vsebuje najmanj tiste podatke, ki jih zahteva ta zakon, ter osnutek pogodbe o izvedbi javnega naročila. Kot del te dokumentacije se štejejo tudi informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom, sodelujočim v postopku javnega naročanja.

(2) Po izteku roka za prejem ponudb naročnik ne sme več spreminjati ali dopolnjevati dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, se štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvomnost navedbe v tej dokumentaciji.

(3) Pogodba o izvedbi javnega naročila in okvirni sporazum, ki ju podpišeta naročnik in izbrani ponudnik, v bistvenih delih ne smeta odstopati od osnutka pogodbe iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, razen če je bila v postopku oddaje javnega naročila posamezna določba osnutka pogodbe predmet pogajanj med naročnikom in ponudnikom.

(4) Pogodba o izvedbi javnega naročila mora vsebovati:

- dejansko vrednost celotnega javnega naročila, v utemeljenih primerih, pri katerih dejanske vrednosti ni mogoče določiti, pa ocenjeno vrednost javnega naročila;
- rok veljavnosti pogodbe;
- določilo, da pogodba preneha veljati, če je naročnik seznanjen, da je pristojni državni organ ali sodišče s pravnomočno odločitvijo ugotovilo kršitev delovne, okoljske ali socialne zakonodaje s strani izvajalca pogodbe o izvedbi javnega naročila ali njegovega podizvajalca.

68. člen **(tehnične specifikacije)**

(1) Tehnične specifikacije iz 23. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona se navedejo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Tehnične specifikacije določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila.

(2) Naročnik lahko v tehničnih specifikacijah določi tudi, ali zahteva prenos pravic intelektualne lastnine.

(3) Pri vseh predmetih naročanja, ki jih bodo uporabljale fizične osebe, bodisi splošna javnost bodisi uslužbenci naročnika, naročnik pri pripravi tehničnih specifikacij upošteva merila dostopnosti za invalide ali zahteve za oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih. Kadar zahteve v zvezi z obvezno dostopnostjo določa neposredno veljaven pravni akt Evropske unije, naročnik tehnične specifikacije glede kriterijev dostopnosti za invalide ali zahtev za oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom, določi s sklicevanjem na ta akt.

(4) Tehnične specifikacije morajo vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci.

(5) Tehnične specifikacije se lahko določijo na enega od naslednjih načinov:

a) v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti, vključno z okoljskimi značilnostmi, če so parametri dovolj natančni, da lahko ponudnik opredeli predmet javnega naročila, naročnik pa odda javno naročilo;

b) s sklicevanjem na tehnične specifikacije in po prednostnem vrstnem redu na nacionalne standarde, ki so prevzeti po evropskih standardih, evropske tehnične ocene oziroma evropski ocenjevalni dokument, če se ta uporabi kot podlaga za izdajo evropske tehnične ocene, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde, druge tehnične referenčne sisteme, ki jih določijo evropski organi za standardizacijo, ali, če teh ni, na nacionalne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije, povezane s projektiranjem, izračunom in izvedbo gradenj ter uporabo blaga, pri čemer se pri vsakem sklicevanju navede tudi »ali enakovredni«;

c) v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti iz a) točke tega odstavka s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz b) točke tega odstavka kot podlago za domnevo skladnosti s temi zahtevami glede delovanja ali funkcionalnosti;

č) s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz b) točke tega odstavka za nekatere značilnosti ter s sklicevanjem na zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti iz a) točke tega odstavka za druge značilnosti.

(6) Če tega ne upravičuje predmet javnega naročila, v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če v skladu s prejšnjim odstavkom ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila. Te navedbe morajo vsebovati tudi besedi »ali enakovredni«.

(7) Kadar naročnik uporabi možnost sklicevanja na tehnične specifikacije iz b) točke petega odstavka tega člena, ponudbe ne sme zavrniti z obrazložitvijo, da ponujene gradnje, blago ali storitve niso skladne z zahtevanimi tehničnimi specifikacijami, če ponudnik v svoji ponudbi na kakršen koli ustrezen način, vključno z načini dokazovanja iz 70. člena tega zakona, dokaže, da predlagane rešitve enako izpolnjujejo zahteve, določene v tehničnih specifikacijah.

(8) Kadar naročnik uporabi možnost iz a) točke petega odstavka tega člena, da določi tehnične specifikacije v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti, ne sme zavrniti ponudbe za gradnje, blago ali storitve, skladne z nacionalnim standardom, ki prevzema evropski standard, evropskim tehničnim soglasjem, skupno tehnično specifikacijo, mednarodnim standardom ali tehničnim referenčnim sistemom, ki ga je določil Evropski organ za standardizacijo, če se določene specifikacije v tem standardu, soglasju, skupni tehnični specifikaciji ali tehničnem referenčnem sistemu nanašajo na zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti, ki jih je v postopku javnega naročanja določil naročnik.

(9) Ponudnik mora v svoji ponudbi z vsemi ustreznimi sredstvi, vključno s tistimi iz 70. člena tega zakona, dokazati, da gradnja, blago ali storitev, ki je skladna s standardom, izpolnjuje zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti, ki jih je določil naročnik.

69. člen (znaki)

(1) Kadar namerava naročnik naročiti gradnje, storitve ali blago z določenimi okoljskimi, socialnimi ali drugimi značilnostmi, lahko v tehničnih specifikacijah, merilih za oddajo javnega naročila ali pogojih za izvedbo javnega naročila zahteva določen znak kot dokaz, da te gradnje, storitve ali blago ustrezajo zahtevanim značilnostim, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- a) zahteve za pridobitev znaka se nanašajo le ne kriterije, povezane s predmetom javnega naročila, in so ustrezne za določitev značilnosti gradenj, blaga ali storitev, ki so predmet javnega naročila;
- b) zahteve za pridobitev znaka temeljijo na objektivno preverljivih in nediskriminatornih kriterijih;
- c) znak je oblikovan na podlagi odprtega in transparentnega postopka, v katerem lahko sodelujejo vse zainteresirane strani, vključno z državnimi organi, potrošniki, socialnimi partnerji, proizvajalci, distributerji in nevladnimi organizacijami;
- č) znak lahko pridobi vsaka zainteresirana oseba;
- d) zahteve za pridobitev znaka določi tretja oseba, na katero gospodarski subjekt, ki zaprosi za dodelitev znaka, ne more odločilno vplivati.

(2) Če naročnik ne zahteva, da gradnje, blago ali storitve izpolnjujejo vse zahteve za pridobitev znaka, navede, katere od njih morajo izpolnjevati.

(3) Naročnik, ki zahteva določen znak, mora sprejeti vse znake, ki potrjujejo, da gradnje, blago ali storitve izpolnjujejo enakovredne zahteve za pridobitev znaka.

(4) Če iz razlogov, za katere mu ni mogoče pripisati odgovornosti, gospodarski subjekt znaka, ki ga je navedel naročnik, ali enakovrednega znaka očitno ni mogel pridobiti v ustreznem roku, mora naročnik sprejeti druga ustrezna dokazila, ki lahko vključujejo tehnično dokumentacijo proizvajalca, pod pogojem, da gospodarski subjekt dokaže, da gradnje, blago ali storitve, ki naj bi jih zagotovil, izpolnjujejo naročnikove zahteve.

(5) Če znak izpolnjuje pogoje iz b), c), č) in d) točke prvega odstavka tega člena, poleg tega pa predpisuje tudi zahteve, ki niso povezane s predmetom javnega naročila, naročnik ne sme zahtevati znaka kot takega, lahko pa določi tehnične specifikacije s sklicevanjem na podrobne specifikacije določenega znaka ali po potrebi njihove dele, ki so povezani s predmetom javnega naročila in so ustrezni za določitev značilnosti tega predmeta.

70. člen (poročila o preizkusih, potrdila in druga dokazila)

(1) Naročnik lahko zahteva, da gospodarski subjekti kot dokazilo o skladnosti s tehničnimi specifikacijami, merili za oddajo javnega naročila, pogoji o sodelovanju ali posebnimi pogoji za izvedbo javnega naročila predložijo poročilo o preizkusu, ki ga pripravi organ za ugotavljanje skladnosti, ali potrdilo, ki ga izda tak organ.

(2) Če naročnik zahteva predložitev potrdila, ki ga izdaja določen organ za ugotavljanje skladnosti, sprejme tudi potrdilo, ki ga izda drug enakovredni organ za ugotavljanje skladnosti. Organ za ugotavljanje skladnosti je organ, ki izvaja dejavnosti ugotavljanja skladnosti, vključno s kalibracijo, preskušanjem, potrjevanjem in pregledovanjem, in je pooblaščen v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 30).

(3) Naročnik mora sprejeti druga ustrezna dokazila, ki niso navedena v prvem odstavku tega člena, na primer tehnično dokumentacijo proizvajalca, kadar določen gospodarski subjekt nima dostopa do potrdil ali poročil o preizkusih iz prvega odstavka tega člena ali jih ne more pridobiti v ustreznih rokih, pod pogojem, da ni odgovoren za to, da nima dostopa, ter pod pogojem, da gospodarski subjekt s tem dokaže, da gradnje, blago ali storitve, ki jih zagotavlja, izpolnjujejo tehnične specifikacije, merila za oddajo naročila ali pogoje za izvedbo naročila.

(4) Na zahtevo gospodarskega subjekta, ki se zanima za pridobitev naročila, mu mora dati naročnik na voljo tehnične specifikacije, ki jih redno navaja v svojih pogodbah o izvedbi javnega naročila na infrastrukturnem področju, ali tehnične specifikacije, ki jih namerava uporabiti za javna naročila na infrastrukturnem področju, za katera se kot sredstvo za povabilo k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo. Te specifikacije se dajo na voljo prek elektronskih sredstev, dostop do njih pa mora biti neomejen, popoln, neposreden in brezplačen. Če specifikacije temeljijo na dokumentaciji, ki je zainteresiranim gospodarskim subjektom na voljo prek elektronskih sredstev, dostop do njih pa je neomejen, popoln, neposreden in brezplačen, zadostuje napotilo na to dokumentacijo.

(5) Če neomejenega, popolnega, neposrednega in brezplačnega dostopa z elektronskimi sredstvi do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila iz prejšnjega odstavka ni mogoče zagotoviti iz enega od razlogov v skladu 37. členom tega zakona ali zato, ker nameravajo naročniki uporabiti 35. člen tega zakona, naročnik tehnične specifikacije pošlje z drugimi sredstvi.

71. člen

(pogoji, ki vključujejo socialne in okoljske vidike)

(1) Vlada v primerih, ko je to potrebno, za posamezne predmete javnega naročanja predpiše, da naročniki v postopkih javnega naročanja upoštevajo socialne in etične ali okoljske vidike ter način vključevanja teh vidikov v predmet naročila, tehnične specifikacije, pogoje za sodelovanje, merila za oddajo javnega naročila in posebne pogoje o izvedbi javnega naročila.

(2) Naročnik lahko določi tudi druge pogoje za izvedbo naročila, ki se lahko nanašajo zlasti na socialne in okoljske vidike, če so ti pogoji v skladu s predpisi Evropske unije in so navedeni v obvestilu o javnem naročilu ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

72. člen

(variantne ponudbe)

(1) Naročnik lahko ponudnikom dovoli ali od njih zahteva, da predložijo variantne ponudbe. V obvestilu o javnem naročilu, če se kot sredstvo za objavo uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, pa v povabilu k predložitvi ponudb ali k pogajanjem naročnik navede, ali dovoli ali zahteva predložitev variantnih ponudb ali ne. Če variantne ponudbe niso dovoljene ali zahtevane, jih ni dovoljeno predložiti. Variantne ponudbe morajo biti povezane s predmetom javnega naročila.

(2) Naročnik, ki dovoli ali zahteva variantne ponudbe, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede minimalne zahteve, ki jih mora izpolniti variantna ponudba, ter vse posebne zahteve za njeno predložitev, zlasti to, ali se lahko variantna ponudba predloži le, če je bila predložena tudi ponudba, ki ni variantna. Poleg tega mora naročnik zagotoviti, da se lahko merila za oddajo javnega naročila uporabijo za variantne ponudbe, ki izpolnjujejo določene minimalne zahteve, in za skladne ponudbe, ki niso variantne.

(3) Naročnik upošteva le variantno ponudbo, ki izpolnjuje njegove minimalne zahteve.

(4) Naročnik, ki je v postopkih za oddajo javnega naročila blaga ali storitev dovolil ali zahteval predložitev variantnih ponudb, variantne ponudbe ne sme zavrniti le z obrazložitvijo, da bi ponudba, če bi bila uspešna, spremenila javno naročilo nabave blaga v izvedbo storitve ali obratno.

73. člen **(razdelitev javnega naročila na sklope)**

(1) Če predmet javnega naročila dopušča in če to prispeva k večji gospodarnosti in učinkovitosti izvedbe javnega naročila, mora naročnik javno naročilo oddati po ločenih sklopih ter določiti velikost in predmet takšnih sklopov. Pri tem mora zagotoviti nediskriminatorno obravnavo in s tem večjo dostopnost javnega naročila gospodarskim subjektom.

(2) Naročnik v obvestilu o javnem naročilu ali povabilu k potrditvi interesa, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi periodično informativno obvestilo, v tem obvestilu, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi obvestilo o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, pa v povabilu k predložitvi ponudb ali k pogajanjem, navede, ali se lahko ponudbe predložijo za en sklop, za več sklopov ali za vse sklope.

(3) Tudi če se lahko ponudbe oddajo za več sklopov ali vse sklope, lahko naročnik omeji število sklopov, ki se lahko oddajo enemu ponudniku, če v obvestilu, ki ga uporabi za objavo povabila k sodelovanju, povabilu k potrditvi interesa ali povabilu k predložitvi ponudb ali k pogajanjem navede največje možno število sklopov na ponudnika. V tem primeru mora v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navesti objektivna in nediskriminatorna merila ali pravila, ki jih namerava uporabiti pri odločanju, katere sklope bo oddal, če bi se ob uporabi meril za oddajo javnega naročila enemu ponudniku oddalo več sklopov, kot je največje možno število.

(4) Kadar se lahko enemu ponudniku odda več kot en sklop, lahko naročnik odda javno naročilo z združevanjem več ali vseh sklopov, če v obvestilu, ki se uporabi kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, povabilu k potrditvi interesa ali povabilu k predložitvi ponudb ali k pogajanjem navede, da si pridržuje to možnost in določi sklope ali skupine sklopov, ki se lahko združijo.

(5) Ne glede na 21. člen tega zakona lahko naročnik odda javna naročila za posamezne izločene sklope brez uporabe postopkov iz tega zakona, če je ocenjena vrednost izločenih sklopov brez DDV nižja od 80.000 eurov za blago ali storitve, vendar skupna vrednost sklopov, oddanih brez uporabe tega zakona, ne sme presegati 20 odstotkov skupne vrednosti vseh sklopov, na katere je bila razdeljena predlagana pridobitev podobnega blaga ali predlagana izvedba storitev.

74. člen **(določanje rokov)**

(1) Naročnik pri določanju rokov za prejem ponudb in prijav za sodelovanje upošteva kompleksnost javnega naročila in čas, potreben za pripravo ponudb ali prijav, pri tem pa ne sme posegati v minimalne roke iz 40. do 45. člena tega zakona.

(2) Kadar je ponudbe mogoče sestaviti šele po ogledu lokacije na kraju samem, če je ogled lokacije obvezen, ali po pregledu spremne dokumentacije k dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila na kraju samem, se določijo roki za prejem ponudb, ki so daljši od minimalnih rokov iz 40. do 45. člena tega zakona tako, da se lahko vsi gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, ki so potrebne za pripravo ponudb.

(3) Da se lahko vsi gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, ki so potrebne za pripravo ponudb, naročnik rok za prejem ponudb podaljša v naslednjih primerih:

a) če iz kakršnega koli razloga dodatne informacije, čeprav jih je gospodarski subjekt pravočasno zahteval, niso bile predložene najpozneje šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb, v odprtem postopku in omejenem postopku s skrajšanimi roki iz razloga nujnosti pa najpozneje štiri dni pred iztekom roka za prejem ponudb;

b) če je bila dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila bistveno spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb oziroma v odprtem postopku in omejenem postopku s skrajšanimi roki iz razloga nujnosti pa pozneje kot štiri dni pred iztekom roka za prejem ponudb.

(4) Podaljšanje roka mora biti sorazmerno s pomembnostjo informacij ali sprememb.

(5) Če dodatne informacije niso bile pravočasno zahtevane ali je njihov pomen pri pripravi ponudb zanemarljiv, podaljšanje roka ni potrebno.

2.4.2. Ugotavljanje sposobnosti

75. člen (razlogi za izključitev)

(1) Naročnik mora iz sodelovanja v postopku javnega naročanja izključiti gospodarski subjekt, če pri preverjanju v skladu s 77., 79. in 80. členom tega zakona ugotovi ali je drugače seznanjen, da je bila gospodarskemu subjektu ali osebi, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega gospodarskega subjekta ali ki ima pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem, izrečena pravnomočna sodba, ki ima elemente naslednjih kaznivih dejanj, ki so opredeljena v Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, 50/12-uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: KZ-1):

- terorizem (108. člen KZ-1),
- financiranje terorizma (109. člen KZ-1),
- ščuvanje in javno poveličevanje terorističnih dejanj (110. člen KZ-1),
- novačenje in usposabljanje za terorizem (111. člen KZ-1),
- spravljanje v suženjsko razmerje (112. člen KZ-1),
- trgovina z ljudmi (113. člen KZ-1),
- sprejemanje podkupnine pri volitvah (157. člen KZ-1),
- kršitev temeljnih pravic delavcev (196. člen KZ-1),
- goljufija (211. člen KZ-1),
- protipravno omejevanje konkurence (225. člen KZ-1),
- povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem (226. člen KZ-1),
- oškodovanje upnikov (227. člen KZ-1),
- poslovna goljufija (228. člen KZ-1),
- goljufija na škodo Evropske unije (229. člen KZ-1),
- preslepitev pri pridobitvi in uporabi posojila ali ugodnosti (230. člen KZ-1),
- preslepitev pri poslovanju z vrednostnimi papirji (231. člen KZ-1),
- preslepitev kupcev (232. člen KZ-1),
- neupravičena uporaba tuje oznake ali modela (233. člen KZ-1),
- neupravičena uporaba tujega izuma ali topografije (234. člen KZ-1),
- ponareditve ali uničenje poslovnih listin (235. člen KZ-1),
- izdaja in neupravičena pridobitev poslovne skrivnosti (236. člen KZ-1),
- zloraba informacijskega sistema (237. člen KZ-1),
- zloraba notranje informacije (238. člen KZ-1),
- zloraba trga finančnih instrumentov (239. člen KZ-1),
- zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti (240. člen KZ-1),
- nedovoljeno sprejemanje daril (241. člen KZ-1),
- nedovoljeno dajanje daril (242. člen KZ-1),
- ponarejanje denarja (243. člen KZ-1),
- ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev (244. člen KZ-1),
- pranje denarja (245. člen KZ-1),
- zloraba negotovinskega plačilnega sredstva (246. člen KZ-1),
- uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva (247. člen KZ-1),
- izdelava, pridobitev in odtujitev pripomočkov za ponarejanje (248. člen KZ-1),
- davčna zatajitev (249. člen KZ-1),
- tihotapstvo (250. člen KZ-1),
- zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic (257. člen KZ-1),

- oškodovanje javnih sredstev (257. a člen KZ-1),
- izdaja tajnih podatkov (260. člen KZ-1),
- jemanje podkupnine (261. člen KZ-1),
- dajanje podkupnine (262. člen KZ-1),
- sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje (263. člen KZ-1),
- dajanje daril za nezakonito posredovanje (264. člen KZ-1),
- hudodelsko združevanje (294. člen KZ-1).

(2) Naročnik mora iz sodelovanja v postopku javnega naročanja izključiti tudi gospodarski subjekt, če pri preverjanju v skladu s 77., 79. in 80. členom tega zakona ugotovi, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež, ali predpisi države naročnika, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan oddaje ponudbe ali prijave znaša 50 eurov ali več. Šteje se, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka tudi, če na dan oddaje ponudbe ali prijave ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje ponudbe ali prijave.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena pa naročniku izjemoma iz sodelovanja v postopku javnega naročanja ni treba izključiti gospodarskega subjekta, če oddajo javnega naročila temu ponudniku upravičujejo tako pomembni razlogi, povezani z javnim interesom, kot so javno zdravje, življenje ljudi ali varstvo okolja.

(4) Naročnik mora iz posameznega postopka javnega naročanja izključiti gospodarski subjekt:

- a) če je ta na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb ali prijav, izločen iz postopkov oddaje javnih naročil zaradi uvrstitve v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami;
- b) če mu je bila v zadnjih treh letih pred potekom roka za oddajo ponudb s pravnomočno odločbo pristojnega organa Republike Slovenije ali druge države članice ali tretje države dvakrat izrečena globa zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo.

(5) Ne glede na prvi, drugi in četrti odstavek tega člena naročniku iz č) ali d) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona v postopek javnega naročanja ni treba vključiti razlogov za izključitev iz prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena. Če katerega od teh razlogov vključi, pa ga mora navesti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ali obvestilu, ki se uporabi kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju.

(6) Naročnik lahko iz sodelovanja v postopku javnega naročanja izključil vsak gospodarski subjekt tudi v naslednjih primerih, pri čemer v primerih iz č), d), g) in h) točke tega odstavka lahko izključi gospodarski subjekt ne glede na to, ali je takšno izključitev predvidel v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila:

- a) če lahko naročnik na kakršen koli ustrezen način izkaže kršitev obveznosti iz drugega odstavka 3. člena tega zakona;
- b) če se je nad gospodarskim subjektom začel postopek zaradi insolventnosti ali prisilnega prenehanja po zakonu, ki ureja postopek zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, ali postopek likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, če njegova sredstva ali poslovanje upravlja upravitelj ali sodišče, ali če so njegove poslovne dejavnosti začasno ustavljene, ali če se je v skladu s predpisi druge države nad njim začel postopek ali pa je nastal položaj z enakimi pravnimi posledicami;
- c) če lahko naročnik z ustreznimi sredstvi izkaže, da je gospodarski subjekt zagrešil hujšo kršitev poklicnih pravil, zaradi česar je omajana njegova integriteta;
- č) če obstajajo dovolj verjetna znamenja, da lahko naročnik sklepa, da je gospodarski subjekt z drugimi gospodarskimi subjekti sklenil dogovor, katerega cilj ali učinek je preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco. Šteje se, da v zvezi s posameznim postopkom oddaje javnega naročila obstajajo takšna znamenja, če organ, pristojen za varstvo konkurence, na podlagi prijave naročnika v 15 dneh naročniku sporoči, da bo uvedel postopek ugotavljanja kršitve;

- d) če nasprotja interesov iz tretjega odstavka 91. člena tega zakona ni mogoče učinkovito odpraviti z drugimi, manj vsiljivimi ukrepi;
- e) če izkrivljanja konkurence zaradi predhodnega sodelovanja gospodarskih subjektov pri pripravi postopka javnega naročanja v skladu s 65. členom tega zakona ni mogoče učinkovito odpraviti z drugimi, manj vsiljivimi ukrepi;
- f) če so se pri gospodarskem subjektu pri prejšnji pogodbi o izvedbi javnega naročila ali prejšnji koncesijski pogodbi, sklenjeni z naročnikom, pokazale precejšnje ali stalne pomanjkljivosti pri izpolnjevanju ključne obveznosti, zaradi česar je naročnik predčasno odstopil od prejšnjega naročila oziroma pogodbe ali uveljavljal odškodnino ali so bile izvedene druge primerljive sankcije;
- g) če je gospodarski subjekt kriv dajanja resnih zavajajočih razlag pri dajanju informacij, zahtevanih zaradi preverjanja obstoja razlogov za izključitev ali izpolnjevanja pogojev za sodelovanje, ali če ni razkril teh informacij ali če ne more predložiti dokazil, ki se zahtevajo v skladu z 79. členom tega zakona;
- h) če je gospodarski subjekt poskusil neupravičeno vplivati na odločanje naročnika ali pridobiti zaupne informacije, zaradi katerih bi lahko imel neupravičeno prednost v postopku javnega naročanja, ali iz malomarnosti predložiti zavajajoče informacije, ki bi lahko pomembno vplivale na odločitve o izključitvi, izboru ali oddaji javnega naročila.

(7) Ne glede na določila b) točke prejšnjega odstavka se naročnik lahko odloči, da iz postopka javnega naročanja ne izključi gospodarskega subjekta, pri katerem je sodišče pravnomočno odločilo o potrditvi prisilne poravnave.

(8) Naročnik iz postopka javnega naročanja kadar koli v postopku izključi gospodarski subjekt, če se izkaže, da je pred ali med postopkom javnega naročanja ta subjekt glede na storjena ali neizvedena dejanja v enem od položajev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka tega člena. Naročnik pa lahko kadar koli v postopku izključi tudi gospodarski subjekt, če se izkaže, da je pred ali med postopkom javnega naročanja ta subjekt glede na storjena ali neizvedena dejanja v enem od položajev iz šestega odstavka tega člena.

(9) Gospodarski subjekt, ki je v enem od položajev iz prvega ali šestega odstavka tega člena, lahko naročniku predloži dokaze, da je sprejel zadostne ukrepe, s katerimi lahko dokaže svojo zanesljivost kljub obstoju razlogov za izključitev. Za zadostne ukrepe šteje plačilo ali zaveza plačati nadomestilo za vso škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem ali kršitvijo, aktivno sodelovanje s preiskovalnimi organi za celotno razjasnitev dejstev in okoliščin ter sprejetje konkretnih tehničnih, organizacijskih in kadrovskih ukrepov, ustreznih za preprečitev nadaljnjih kaznivih dejanj ali kršitev. Pri ocenjevanju ukrepov, ki jih sprejme gospodarski subjekt, naročnik upošteva resnost in posebne okoliščine kaznivega dejanja ali kršitve. Če naročnik oceni, da dokazi, ki jih je predložil gospodarski subjekt, zadoščajo, gospodarskega subjekta ne glede na prvi in šesti odstavek tega člena ne izključi iz postopka javnega naročanja. Če naročnik oceni, da ukrepi ne zadoščajo, gospodarskemu subjektu pošlje utemeljitev takšne odločitve.

(10) Gospodarski subjekt, ki je bil iz sodelovanja v postopkih javnega naročanja ali postopkih za podelitev koncesije izključen na podlagi pravnomočne sodbe ali odločbe o prekršku, ki učinkuje v Republiki Sloveniji, v času trajanja izključitve ni upravičen do uporabe možnosti iz prejšnjega odstavka tega člena.

(11) Kadar pravnomočna sodba za kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena ne določa trajanja izključitve iz postopkov javnega naročanja in naročnik oceni, da ukrepi, ki jih je gospodarski subjekt sprejel v skladu z devetim odstavkom tega člena, niso zadostni, naročnik gospodarski subjekt izloči iz postopka javnega naročanja, če od datuma izreka pravnomočne sodbe za kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena še ni preteklo pet let. Naročnik izloči gospodarski subjekt iz postopka javnega naročanja iz razloga iz šestega odstavka tega člena, če od datuma dejanja ali dogodka iz šestega odstavka tega člena še ni preteklo tri leta in naročnik oceni, da ukrepi, ki jih je gospodarski subjekt sprejel v skladu z devetim odstavkom tega člena, niso zadostni.

76. člen **(pogoji za sodelovanje)**

(1) Naročnik lahko določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na:

- a) ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti;
- b) ekonomski in finančni položaj;
- c) tehnično in strokovno sposobnost.

(2) Kot zahtevo za sodelovanje lahko naročnik gospodarskim subjektom naloži le pogoje iz tega člena. Naročnik v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima kandidat ali ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila.

(3) Glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti lahko naročnik od gospodarskih subjektov zahteva, da so vpisani v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež. Seznam poklicnih ali poslovnih registrov v državah članicah Evropske unije določa Priloga XI Direktive 2014/24/EU.

(4) Če morajo imeti gospodarski subjekti določeno dovoljenje ali biti člani določene organizacije, da lahko v svoji matični državi opravljajo določeno storitev, lahko naročnik v postopku za oddajo javnega naročila storitev od njih zahteva, da predložijo dokazilo o tem dovoljenju ali članstvu.

(5) Glede ekonomskega in finančnega položaja lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne ekonomske in finančne zmogljivosti za izvedbo javnega naročila. Naročnik lahko v ta namen zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti določen najnižji letni promet, vključno z določenim najnižjim prometom na področju, zajetem v javnem naročilu. Naročnik lahko poleg tega zahteva, da mu gospodarski subjekti predložijo informacije o svojih letnih računovodskih izkazih, ki izkazujejo na primer razmerje med sredstvi in obveznostmi. Naročnik lahko prav tako zahteva ustrezno raven zavarovanja poklicnega tveganja.

(6) Če naročnik zahteva najnižji letni promet, ki ga morajo imeti gospodarski subjekti, ta ne sme presegati dvakratne ocenjene vrednosti javnega naročila, razen v ustrezno utemeljenih primerih, ki se na primer nanašajo na posebna tveganja, povezana z naravo gradenj, storitev ali blaga. Naročnik mora glavne razloge za takšno zahtevo navesti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ali posameznem poročilu iz 105. člena tega zakona.

(7) Razmerje med sredstvi in obveznostmi, ki izhaja iz informacij o letnih računovodskih izkazih gospodarskega subjekta, lahko naročnik upošteva, če v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi metode in pogoje, ki se pri tem uporabijo. Te metode in pogoji morajo biti transparentni, objektivni in nediskriminatorni.

(8) Kadar je javno naročilo razdeljeno na sklope, se ta člen uporablja za vsak posamezni sklop. Če se ponudniku odda več sklopov, ki se izvajajo sočasno, lahko naročnik določi najnižji letni promet, ki ga morajo imeti gospodarski subjekti za posamezno skupino sklopov.

(9) Če se javna naročila na podlagi okvirnega sporazuma oddajo po ponovnem odpiranju konkurence, se zahtevani najvišji letni promet iz šestega odstavka tega člena izračuna na podlagi pričakovanega največjega obsega posameznih naročil, ki se bodo izvajala sočasno, če to ni znano, pa na podlagi ocenjene vrednosti okvirnega sporazuma. Pri dinamičnih nabavnih sistemih se zahtevani najvišji letni promet izračuna na podlagi pričakovanega največjega obsega posameznih naročil, ki se bodo oddala v okviru tega sistema.

(10) Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva

zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil. Naročnik lahko domneva, da gospodarski subjekt nima zahtevanih strokovnih sposobnosti, če naročnik pri gospodarskem subjektu zasledi nasprotje interesov, ki bi lahko negativno vplivali na izvedbo javnega naročila.

(11) Pri javnem naročanju gradenj, storitev ali blaga, za katero je treba izvesti namestitvena ali inštalacijska dela, lahko naročnik strokovno sposobnost gospodarskih subjektov, da izvedejo gradnje, storitve ali inštalacijska dela, oceni glede na njihove veščine, učinkovitost, izkušnje in zanesljivost.

(12) Naročnik v obvestilu o javnem naročilu ali povabilu k potrditvi interesa, če se uporabi kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, pa tudi v periodičnem informativnem obvestilu, navede zahtevane pogoje za sodelovanje, ki so lahko izraženi kot najnižja stopnja usposobljenosti, vključno z ustreznimi dokazili.

77. člen (dokazila)

(1) Naročnik lahko zahteva potrdila, izjave in druga dokazila iz tega člena kot dokaz neobstoja razlogov za izključitev iz 75. člena tega zakona in kot dokaz izpolnjevanja pogojev za sodelovanje v skladu s 76. členom tega zakona.

(2) Naročnik lahko zahteva le dokazila, določena v tem in 78. členu tega zakona. V primeru uporabe zmogljivosti drugih subjektov lahko gospodarski subjekt uporabi vsa ustrezna sredstva za dokaz naročniku, da bo imel na voljo potrebna sredstva za izvedbo javnega naročila.

(3) Kot zadosten dokaz, da ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena tega zakona, naročnik sprejme naslednja dokazila:

a) v zvezi s prvim odstavkom 75. člena tega zakona izpis iz ustreznega registra, kakršen je sodni register, če tega registra ni, pa enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali matični državi ali državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, in iz katerega je razvidno, da ne obstajajo razlogi za izključitev;

b) v zvezi z drugim odstavkom 75. člena tega zakona in b) točko šestega odstavka 75. člena tega zakona potrdilo, ki ga izda pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali tretji državi;

c) v zvezi z b) točko četrtega odstavka 75. člena tega zakona izpis iz evidence o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jo vodi pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali tretji državi.

(4) Če država članica ali tretja država dokumentov in potrdil iz prejšnjega odstavka ne izdaja ali če ti ne zajemajo vseh primerov iz prvega in drugega odstavka ter b) točke četrtega in b) točke šestega odstavka 75. člena tega zakona, jih je mogoče nadomestiti z zapriseženo izjavo, če ta v državi članici ali tretji državi ni predvidena, pa z izjavo določene osebe, dano pred pristojnim sodnim ali upravnim organom, notarjem ali pred pristojno poklicno ali trgovinsko organizacijo v matični državi te osebe ali v državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt.

(5) Republika Slovenija po potrebi v spletni zbirki potrdil e-Certis zagotovi uradno izjavo, da se dokumenti ali potrdila iz tretjega in četrtega odstavka tega člena ne izdajajo ali da ne zajemajo vseh primerov iz prvega in drugega odstavka ter b) točke šestega odstavka 75. člena tega zakona.

(6) Kot dokazilo o ekonomskem in finančnem položaju gospodarskega subjekta, ki ga naročnik preverja v skladu s prejšnjim členom, lahko ta subjekt praviloma predloži eno ali več naslednjih dokazil:

a) ustrezne bančne izpiske, po potrebi pa dokazilo o določenem škodnem zavarovanju poklicnega tveganja;

b) računovodske izkaze ali izvlečke iz računovodskih izkazov, če je v državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, objava računovodskih izkazov obvezna v skladu s predpisi;

c) računovodski izkaz celotnega prometa podjetja, po potrebi pa prometa na področju, ki ga zajema naročilo, za največ zadnja tri poslovna leta, z upoštevanjem datuma ustanovitve podjetja ali začetka poslovanja gospodarskega subjekta, če so informacije o prometu na voljo.

(7) Če gospodarski subjekt zaradi katerega koli utemeljenega razloga ne more predložiti dokazil iz prejšnjega odstavka, ki jih zahteva naročnik, lahko svoj ekonomski in finančni položaj dokaže s katerim koli drugim dokumentom, za katerega naročnik meni, da je ustrezen.

(8) Tehnične sposobnosti gospodarskega subjekta, ki jih naročnik preverja v skladu s prejšnjim členom, lahko gospodarski subjekt glede na vrsto, količino ali pomen ter uporabo gradenj, blaga ali storitev izkaže na enega ali več naslednjih načinov:

a) s seznamom gradenj, opravljenih v zadnjih petih letih in priloženimi potrdili o zadovoljivi izvedbi in izidu za najpomembnejše gradnje. Zaradi zagotovitve ustrezne ravni konkurence lahko naročnik po potrebi navede, da bo upošteval dokazila o ustreznih gradnjah, opravljenih pred več kot petimi leti;

b) s seznamom najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali zasebnih naročnikov. Zaradi zagotovitve ustrezne ravni konkurence lahko naročnik po potrebi navede, da bo upošteval dokazila o ustreznih dobavah blaga ali opravljenih storitvah izpred več kot treh let;

c) z navedbo tehničnega osebja ali tehničnih organov, ki bodo sodelovali pri izvedbi javnega naročila, zlasti tistih, ki so odgovorni za nadzor kakovosti, v primeru javnih naročil gradenj pa tistih, od katerih lahko izvajalec zahteva, da izvedejo gradnjo, in sicer ne glede na to, ali so zaposleni pri gospodarskem subjektu ali ne;

č) z opisom tehničnih sredstev in ukrepov, ki jih gospodarski subjekt uporablja za zagotovitev kakovosti, ter opisom svojih študijskih in raziskovalnih zmogljivosti;

d) z navedbo sistemov upravljanja in sledenja dobavni verigi, ki jih bo gospodarski subjekt lahko uporabljal pri izvedbi javnega naročila;

e) če so blago ali storitve, ki jih je treba dobaviti oziroma zagotoviti, kompleksni oziroma so izjemoma potrebni za posebne namene, s pregledom, ki ga opravi naročnik ali v njegovem imenu pristojni uradni organ države, v kateri ima dobavitelj blaga ali izvajalec storitev sedež, pod pogojem, da ta organ s tem soglaša. Pregled se nanaša na proizvodne zmogljivosti dobavitelja blaga ali tehnične zmogljivosti izvajalca storitev in po potrebi študijske in raziskovalne zmogljivosti, ki so mu na voljo, ter ukrepe za nadzor kakovosti, ki jih bo izvajal;

f) z dokazilom o izobrazbi in strokovni usposobljenosti izvajalca storitev ali gradenj ali vodstvenih delavcev podjetja pod pogojem, da ne štejejo kot merilo za oddajo javnega naročila;

g) z navedbo ukrepov za okoljsko ravnanje, ki jih bo gospodarski subjekt lahko uporabil pri izvedbi javnega naročila;

h) z izjavo o povprečnem letnem številu zaposlenih pri izvajalcu storitev ali gradenj in o številu njegovih vodstvenih delavcev v zadnjih treh letih;

i) z izjavo o orodju, obratu ali tehnični opreми, ki je izvajalcu storitev ali gradenj na voljo za izvedbo javnega naročila;

j) z navedbo deleža javnega naročila, ki ga gospodarski subjekt morebiti namerava oddati v podizvajanje;

k) v zvezi s proizvodi, ki jih je treba dobaviti:

- z vzorci, opisi ali fotografijami, katerih verodostojnost mora biti potrjena, če to zahteva naročnik;
- s potrdili, ki jih izdajo uradne pristojne ustanove ali agencije za nadzor kakovosti in s katerimi se na podlagi jasnih sklicevanj na tehnične specifikacije ali standarde potrdi skladnost blaga.

(9) Podatke, ki se vodijo v uradnih evidencah in ponudnik za njih ni predložil dokazila sam, lahko naročnik namesto v uradni evidenci preveri v enotnem informacijskem sistemu, ki predstavlja zbirko podatkov o ponudnikih ter njihovih ponudbah in ga vodi ministrstvo, pristojno za javna naročila, če ponudnik v tem sistemu naročnika izkazljivo potrdi.

(10) V enotni informacijski sistem se pridobijo javni podatki iz poslovnega registra ter registra transakcijskih računov, ob soglasju ponudnika pa tudi podatki iz kazenske evidence za fizične osebe, kazenske evidence za pravne osebe, davčne evidence, evidence insolvenčnih postopkov, evidence gospodarskih subjektov z negativnimi referencami, ki izkazujejo, ali ponudnik izpolnjuje pogoje za sodelovanje oziroma zanj ne obstajajo razlogi za izključitev po tem zakonu ali zakonu, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti in evidence inšpektorata, pristojnega za delo. Kadar se v sistem pridobijo osebni podatki, je potrebno tudi soglasje posameznikov, na katere se ti podatki nanašajo. V informacijski sistem lahko ponudnik predloži tudi druga dokazila o neobstoju razlogov za izključitev iz 75. člena tega zakona in izpolnjevanju pogojev za sodelovanje, znaki, ki jih določa 69. člen tega zakona, in potrdila o upoštevanju standardov za zagotavljanje kakovosti in standardov za okoljsko ravnanje ter dokazila o izpolnjevanju tehničnih specifikacij in meril za oddajo javnega naročila.

(11) V enotnem informacijskem sistemu se podatki zbirajo, obdelujejo in shranjujejo za potrebe postopkov javnega naročanja. Naročniki uporabljajo te podatke izključno za preveritev ponudb v skladu z 89. členom tega zakona ali za preveritev ponudb v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, pri čemer za posamezen razlog za izključitev iz 75. člena tega zakona ali pogoj glede osnovne sposobnosti kandidata ali ponudnika iz zakona, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, o katerem se vodi uradna evidenca, pridobijo le pritriljen ali zavrnjen podatek o tem, ali ponudnik izpolnjuje pogoj. Osebni podatki v enotnem informacijskem sistemu se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Tajni podatki se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, poslovne skrivnosti pa v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Osebni in tajni podatki ter poslovne skrivnosti so v enotnem informacijskem sistemu v času hrambe dostopni le naročniku, ki jih je pridobil. Do njih lahko dostopajo le s strani naročnika pooblaščen osebe, ki vodijo ali odločajo v postopku javnega naročanja. V sistemu se označi datum prenosa podatkov. Zbrani podatki se hranijo do pravnomočnosti odločitve o oddaji naročila, nato se izbrišejo.

(12) Način vzpostavitve, upravljanja in vzdrževanja enotnega informacijskega sistema iz devetega, desetega in enajstega odstavka, način, nabor in dinamiko prevzemanja podatkov iz uradnih evidenc, način zavarovanja osebnih podatkov, določanja pooblaščenosti za vpogled ali prenos podatkov, način in nabor predložitve drugih dokazil, znakov in potrdil s strani ponudnika ter, če je to primerno, način preverjanja obstoja in vsebine teh dokazil, znakov in potrdil določi minister, pristojen za javna naročila. K predlogu tega predpisa mora ministrstvo, pristojno za javna naročila, pridobiti soglasje državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov.

78. člen

(standardi za zagotavljanje kakovosti in standardi za okoljsko ravnanje)

(1) Če naročnik zahteva predložitev potrdila, ki ga izda neodvisni organ in potrjuje, da gospodarski subjekt upošteva določene standarde za zagotavljanje kakovosti, vključno z dostopnostjo za invalide, se sklicuje na sisteme zagotavljanja kakovosti, ki temeljijo na ustrezni seriji evropskih standardov, potrjenih s strani akreditiranih organov. Naročnik prizna enakovredna potrdila, ki jih izdajo organi s sedežem v drugih državah članicah. Naročnik mora sprejeti tudi druga dokazila o enakovrednih ukrepih za zagotavljanje kakovosti, če določen gospodarski subjekt iz razlogov, za katere mu ni mogoče pripisati odgovornosti, nima možnosti, da bi takšno potrdilo pridobil v ustreznem roku, pod pogojem, da dokaže, da so pri predlaganih ukrepih za zagotavljanje kakovosti upoštevanii zahtevani standardi za zagotavljanje kakovosti.

(2) Če naročnik zahteva predložitev potrdila, ki ga izda neodvisen organ in ki potrjuje, da gospodarski subjekt upošteva določene sisteme ali standarde za okoljsko ravnanje, se sklicuje na sistem Evropske unije za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) ali na druge sisteme za okoljsko ravnanje, ki so priznani v skladu s 45. členom Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES (UL L št. 342 z dne 22. 12. 2009, str. 1), nazadnje spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področju prostega pretoka blaga, prostega

gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1), ali na druge standarde za okoljsko ravnanje, ki temeljijo na ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih akreditiranih organov. Naročnik prizna enakovredna potrdila, ki jih izda organ s sedežem v drugi državi članici.

(3) Če gospodarski subjekt iz razlogov, za katere mu ni mogoče pripisati odgovornosti, očitno nima dostopa do teh potrdil ali jih ne more pridobiti v ustreznem roku, naročnik sprejme tudi druga dokazila o ukrepih za okoljsko ravnanje, pod pogojem, da gospodarski subjekt dokaže, da so ti ukrepi enakovredni tistim, ki se zahtevajo v skladu z veljavnim sistemom ali standardom okoljskega ravnanja.

79. člen

(enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila – ESPD)

(1) Ob predložitvi prijav za sodelovanje ali ponudb naročnik namesto potrdil, ki jih izdajajo javni organi ali tretje osebe, sprejme ESPD, ki vključuje posodobljeno lastno izjavo, kot predhodni dokaz, da določen gospodarski subjekt:

- a) ni v enem od položajev iz 75. člena tega zakona, zaradi katerega so ali bi lahko bili gospodarski subjekt izključeni iz sodelovanja v postopku javnega naročanja;
- b) izpolnjuje ustrezne pogoje za sodelovanje, določene v skladu s 76. členom tega zakona;
- c) če je to primerno, izpolnjuje objektivna pravila in merila, določena v skladu z 82. členom tega zakona.

(2) Če gospodarski subjekt v skladu z 81. členom tega zakona uporablja zmogljivosti drugih subjektov, mora ESPD informacije iz prejšnjega odstavka vsebovati tudi v zvezi s subjekti, katerih zmogljivosti uporablja gospodarski subjekt.

(3) ESPD predstavlja uradno izjavo gospodarskega subjekta, da ne obstajajo razlogi za izključitev in da izpolnjuje pogoje za sodelovanje, hkrati pa zagotavlja ustrezne informacije, ki jih zahteva naročnik. Poleg tega je v ESPD naveden uradni organ ali tretja oseba, odgovorna za izdajo dokazil, vključuje pa tudi uradno izjavo o tem, da bo gospodarski subjekt na zahtevo in brez odlašanja sposoben predložiti ta dokazila.

(4) Gospodarski subjekt lahko ponovno uporabi ESPD, ki ga je uporabil v prejšnjem postopku javnega naročanja, če potrdi, da so informacije v njem še vedno točne.

(5) ESPD ima obliko standardnega obrazca, ki ga Evropska komisija določi na podlagi drugega odstavka 59. člena Direktive 2014/24/EU in se zagotovi izključno v elektronski obliki.

(6) Če je to potrebno, da se zagotovi pravilna izvedba postopka javnega naročanja, lahko naročnik ponudnike in kandidate kadar koli med postopkom pozove, da predložijo vsa dokazila ali del dokazil v zvezi z navedbami v ESPD.

(7) Naročnik pred oddajo javnega naročila od ponudnika, kateremu se je odločil oddati javno naročilo, zahteva, da predloži najnovejša dokazila v skladu s 77. členom tega zakona, po potrebi pa tudi v skladu z 78. členom tega zakona, razen če oddaja naročilo na podlagi okvirnega sporazuma, sklenjenega v skladu s šestim odstavkom ali a) točko sedmega odstavka 48. člena tega zakona. Naročnik lahko pozove gospodarske subjekte, da dopolnijo ali pojasnijo potrdila, predložena v skladu s 77. in 78. členom tega zakona.

(8) Ne glede na šesti in sedmi odstavek tega člena gospodarski subjekt ni dolžan predložiti dokazil ali drugih listinskih dokazov, če lahko naročnik potrdila ali druge potrebne informacije pridobi brezplačno z neposrednim dostopom do nacionalne baze podatkov katere koli države članice, kakršne so nacionalni register javnih naročil, elektronski register podjetij, elektronski

sistem za shranjevanje dokumentov ali predkvalifikacijski sistem. Gospodarski subjekt prav tako ni dolžan predložiti dokazil, če naročnik že ima te dokumente zaradi prejšnjega oddanega javnega naročila ali sklenjenega okvirnega sporazuma in so ti dokumenti še vedno veljavni oziroma izkazujejo navedbe v ESPD.

(9) Če lahko naročnik v skladu s prejšnjim odstavkom dokazila pridobi neposredno v bazi podatkov, mora ESPD vsebovati tudi informacije, ki so potrebne v ta namen, zlasti spletni naslov baze podatkov, podatke za identifikacijo, če je to potrebno, pa tudi soglasje, da pridobi dokazilo naročnik.

(10) V skladu s tem členom organ Republike Slovenije, naročnik ali drug pristojni subjekt naročnikom iz druge države članice omogoči dostop do nacionalne baze podatkov iz osmega odstavka tega člena pod enakimi pogoji, kot zagotavlja dostop do te baze naročnikom po tem zakonu.

80. člen **(spletna zbirka potrdil e-Certis)**

(1) Zaradi poenostavitve čezmejnega oddajanja ponudb je Evropska komisija vzpostavila spletno zbirko potrdil e-Certis, ki jo lahko brezplačno uporabljajo naročniki in gospodarski subjekti, ministrstvo, pristojno za javna naročila, pa zagotovi nenehno posodabljanje v tej zbirki shranjenih informacij v zvezi s potrdili in drugimi oblikami listinskih dokazov.

(2) V postopku javnega naročanja naročnik uporablja zbirko e-Certis in zahteva predvsem vrsto potrdil ali obliko listinskih dokazov, ki so zajete v tej zbirki.

81. člen **(uporaba zmogljivosti drugih subjektov)**

(1) Gospodarski subjekt lahko glede pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ter tehnično in strokovno sposobnostjo po potrebi za posamezno javno naročilo uporabi zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno razmerje med njim in temi subjekti. Glede pogojev v zvezi z izobrazbo in strokovno usposobljenostjo izvajalca storitev ali gradenj in vodstvenih delavcev podjetja ter pogojev v zvezi z ustreznimi poklicnimi izkušnjami pa lahko gospodarski subjekt uporabi zmogljivosti drugih subjektov le, če bodo slednji izvajali gradnje ali storitve, za katere se zahtevajo te zmogljivosti. Če želi gospodarski subjekt uporabiti zmogljivosti drugih subjektov, mora naročniku dokazati, da bo imel na voljo potrebna sredstva, na primer s predložitvijo zagotovil teh subjektov v ta namen.

(2) Naročnik v skladu s 77., 79. in 80. členom tega zakona preveri, ali subjekti, katerih zmogljivosti namerava uporabiti gospodarski subjekt, izpolnjujejo ustrezne pogoje za sodelovanje in ali zanje obstajajo razlogi za izključitev. Naročnik mora od gospodarskega subjekta zahtevati zamenjavo subjekta, ki ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje ali v zvezi s katerim obstajajo obvezni razlogi za izključitev. Naročnik pa lahko od gospodarskega subjekta zahteva zamenjavo subjekta tudi, če v zvezi z njim obstajajo neobvezni razlogi za izključitev.

(3) Če gospodarski subjekt uporabi zmogljivosti drugih subjektov glede pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem, lahko naročnik zahteva, da so gospodarski subjekt in navedeni subjekti skupaj odgovorni za izvedbo javnega naročila. Pod enakimi pogoji lahko skupina gospodarskih subjektov uporabi zmogljivosti sodelujočih v tej skupini ali drugih subjektov.

(4) Naročnik lahko v zvezi z javnim naročilom gradnje, storitve in blaga, ki vključuje namestitvena ali inštalacijska dela, zahteva, da nekatere ključne naloge opravi neposredno ponudnik sam, če pa ponudbo predloži skupina gospodarskih subjektov, pa sodelujoči v tej skupini.

2.4.3. Zmanjšanje števila ustreznih kandidatov, ponudb ali rešitev

82. člen

(zmanjšanje števila ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k sodelovanju)

(1) V omejenem postopku, konkurenčnem postopku s pogajanjem, postopku s pogajanjem z objavo, konkurenčnem dialogu in partnerstvu za inovacije lahko naročnik omeji število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in ki bodo povabljeni, da oddajo ponudbo ali sodelujejo v dialogu, če je bilo najmanjše število ustreznih kandidatov določeno v skladu s tem členom.

(2) Naročnik v obvestilu o javnem naročilu ali povabilu k potrditvi interesa navede objektivna in nediskriminatorna merila ali pravila, ki jih namerava uporabiti za zmanjšanje števila ustreznih kandidatov ter najmanjše, in po potrebi največje, število kandidatov, ki jih namerava povabiti k sodelovanju.

(3) V omejenem postopku je najmanjše število kandidatov pet, v konkurenčnem postopku s pogajanjem, konkurenčnem dialogu in partnerstvu za inovacije pa je najmanjše število kandidatov tri. V vsakem primeru mora število povabljenih kandidatov zadostovati za zagotovitev prave konkurence.

(4) Naročnik povabi toliko kandidatov, da je njihovo število najmanj enako najmanjšemu številu iz prejšnjega odstavka. Kadar pa je število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in najnižje stopnje usposobljenosti iz dvanajstega odstavka 76. člena tega zakona, manjše od najmanjšega predvidenega števila, lahko naročnik nadaljuje postopek tako, da povabi vse kandidate z zahtevanimi sposobnostmi. Naročnik v ta postopek ne sme vključiti gospodarskih subjektov, ki se niso prijaviли za sodelovanje, ali kandidatov, ki nimajo zahtevanih sposobnosti.

83. člen

(zmanjšanje števila ponudb in rešitev)

Če naročnik uporabi možnost zmanjšanja števila ponudb iz štirinajstega odstavka 44. člena tega zakona ali možnost zmanjšanja rešitev iz desetega odstavka 42. člena tega zakona, to stori z uporabo meril za oddajo javnega naročila, navedenih v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Tako zmanjšano število ponudb ali rešitev mora biti takšno, da na zadnji stopnji pogajanj ali dialoga zagotavlja pravo konkurenco, če je dovolj ponudnikov, rešitev ali kvalificiranih kandidatov.

2.4.4. Izbor najugodnejše ponudbe

84. člen

(merila za oddajo javnega naročila)

(1) Naročnik odda javno naročilo na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe.

(2) Ekonomsko najugodnejša ponudba se določi na podlagi cene ali stroškov, ob uporabi pristopa stroškovne učinkovitosti, na primer z izračunom stroškov v življenjski dobi, kot ga določa ta zakon, in lahko zajema tudi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, ocenjeno na podlagi meril, ki se nanašajo na kakovost ter okoljske ali socialne vidike, povezane s predmetom javnega naročila. Takšna merila lahko na primer vključujejo:

a) kakovost, vključno s tehničnimi prednostmi, estetske in funkcionalne lastnosti, dostopnost, oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom, socialne, okoljske in inovativne značilnosti ter trgovanje in pogoje v zvezi z njim;

b) organiziranost, usposobljenost in izkušnost osebja, ki bo izvedlo javno naročilo, če lahko kakovost osebja bistveno vpliva na raven izvedbe javnega naročila;

c) poprodajne storitve, tehnično pomoč in pogoje dobave, kot so datum dobave ali dokončanja del, postopek dobave ali izvedbe in trajanje dobav ali del.

(3) Stroškovni dejavnik je lahko tudi fiksna cena ali fiksni stroški, če gospodarski subjekti na njihovi podlagi med seboj konkurirajo zgolj v zvezi z merili kakovosti.

(4) Za oddajo javnega naročila storitve izdelave računalniških programov, arhitekturnih in inženirskih storitev ter prevajalskih in svetovalnih storitev naročnik ne sme uporabiti zgolj cene kot edinega merila za oddajo javnega naročila.

(5) Merila za oddajo javnega naročila morajo biti nediskriminatorna, sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila. Šteje se, da so merila povezana s predmetom javnega naročila, če se nanašajo na gradnje, blago ali storitve, ki jih je treba zagotoviti v skladu z javnim naročilom, in sicer v katerem koli pogledu in na kateri koli stopnji njihove življenjske dobe, vključno z dejavniki, povezanimi s posebnim postopkom proizvodnje, zagotavljanja ali trženja teh gradenj, blaga ali storitev, ali s posebnim postopkom za drugo stopnjo njihove življenjske dobe, tudi če takšni dejavniki vsebinsko niso del njih.

(6) Merila za oddajo javnega naročila ne smejo imeti za posledico, da je z njimi naročniku podeljena neomejena svobodna izbira. Merila za izbiro morajo zagotoviti možnost učinkovite konkurence, spremljati pa jih morajo podrobni opisi, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki, da se oceni, kako ponudba izpolnjuje merila za oddajo javnega naročila. V primeru dvoma mora naročnik preveriti točnost informacij in dokazil, ki jih je glede meril za oddajo javnega naročila predložil ponudnik.

(7) Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi relativno utež, ki jo dodeli vsakemu merilu, izbranemu za določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe, razen če se slednja določi le na podlagi cene. Navedene uteži se lahko opredelijo z določitvijo razpona z ustrezno največjo razliko. Kadar uteži ni mogoče navesti zaradi objektivnih razlogov, naročnik navede merila v padajočem zaporedju po pomembnosti.

(8) Pri merilih za izbiro ponudbe pri naročanju živil se prednostno upoštevajo živila, ki so v shemah kakovosti (na primer sezonsko pridelana živila na integriran način, sezonsko pridelana živila na ekološki način ipd.) in živila, ki so proizvedena po nacionalnih predpisih o kakovosti živil.

85. člen

(izračun stroškov v življenjski dobi)

(1) Izračun stroškov v življenjski dobi v ustreznem obsegu zajema vse ali del naslednjih stroškov v življenjski dobi blaga, storitve ali gradnje:

a) stroške naročnika ali drugih uporabnikov, kot so:

- stroški, povezani s pridobitvijo;
- stroški uporabe, kot je poraba energije in drugih virov;
- stroški vzdrževanja;
- stroški, povezani s koncem življenjske dobe, kot so stroški zbiranja in recikliranja;

b) stroške iz naslova zunanjih okoljskih vplivov, povezanih z življenjsko dobo blaga, storitve ali gradnje, če je mogoče določiti in preveriti njihovo denarno vrednost. Ti stroški lahko vključujejo stroške izpustov toplogrednih plinov in drugih onesnaževal ter druge stroške blažitve podnebnih sprememb.

(2) Če naročnik stroške oceni z izračunom stroškov v življenjski dobi, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede podatke, ki jih morajo predložiti ponudniki, in metodo, ki jo bo uporabil za ugotavljanje stroškov v življenjski dobi na podlagi teh podatkov.

(3) Metoda, uporabljena za oceno stroškov iz naslova zunanjih okoljskih vplivov, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) temeljiti mora na objektivno preverljivih in nediskriminatornih merilih in ne sme neupravičeno zagotavljati boljše ali slabše obravnave nekaterih gospodarskih subjektov, zlasti če ni namenjena ponavljajoči se ali neprekinjeni uporabi;
- b) na voljo mora biti vsem zainteresiranim stranem in
- c) zahtevane podatke lahko z razumnim naporom posredujejo povprečno skrbni gospodarski subjekti, vključno z gospodarskimi subjekti iz tretjih držav, podpisnic sporazuma GPA ali drugih mednarodnih sporazumov, ki so zavezujoči za Evropsko unijo.

(4) Kadar določa obvezno skupno metodo za izračun stroškov v življenjski dobi zakonodajni akt Evropske unije s Seznamom pravnih aktov, ki je Priloga XIII Direktive 2014/24/EU in Priloga XV Direktive 2014/25/EU, ali predpis Republike Slovenije, naročnik za oceno stroškov v življenjski dobi uporabi predpisano metodo.

86. člen

(neobičajno nizka ponudba)

(1) Če naročnik meni, da je pri določenem naročilu glede na njegove zahteve ponudba neobičajno nizka glede na cene na trgu ali v zvezi z njo obstaja dvom o možnosti izpolnitve naročila, mora naročnik preveriti, ali je neobičajno nizka in od ponudnika zahtevati, da pojasni ceno ali stroške v ponudbi. Naročnik mora preveriti, ali je ponudba neobičajno nizka tudi, če je vrednost ponudbe za več kot 50 odstotkov nižja od povprečne vrednosti pravočasnih ponudb in za več kot 20 odstotkov nižja od naslednje uvrščene ponudbe, vendar le, če je prejel vsaj štiri pravočasne ponudbe. Kadar naročnik v postopku javnega naročanja preveri dopustnost vseh ponudb, v skladu s prejšnjim stavkom preveri, ali je ponudba neobičajno nizka glede na dopustne ponudbe.

(2) Preden naročnik zavrne neobičajno nizko ponudbo, mora od ponudnika pisno zahtevati podrobne podatke in utemeljitev o elementih ponudbe, za katere meni, da so odločilni za izpolnitev naročila oziroma vplivajo na razvrstitev ponudb. Te podrobnosti se lahko nanašajo zlasti na:

- a) ekonomiko proizvodnega postopka, storitev, ki se zagotavljajo, ali metode gradnje;
- b) izbrane tehnične rešitve ali izjemno ugodne pogoje, ki so na voljo ponudniku za dobavo blaga, izvajanje storitev ali izvedbo gradenj;
- c) izvirnost gradenj, blaga ali storitev, ki jih ponuja ponudnik;
- č) izpolnjevanje obveznosti iz drugega odstavka 3. člena tega zakona;
- d) izpolnjevanje zahtev glede podizvajalcev;
- e) možnost, da ponudnik pridobi državno pomoč.

(3) Naročnik oceni pojasnila tako, da se posvetuje s ponudnikom. Ponudbo lahko zavrne le, če predložena dokazila zadostno ne pojasnijo nizke ravni predlagane cene ali stroškov, pri čemer se upoštevajo elementi iz prejšnjega odstavka.

(4) Če naročnik ugotovi, da je ponudba neobičajno nizka, ker ni skladna z veljavnimi obveznostmi iz drugega odstavka 3. člena tega zakona, jo mora zavrniti.

(5) Če naročnik ugotovi, da je ponudba neobičajno nizka, ker je ponudnik pridobil državno pomoč, lahko ponudbo le na tej podlagi zavrne šele po posvetovanju s ponudnikom, če ta v ustreznem roku, ki ga določi naročnik, ne more dokazati, da je določena pomoč združljiva z notranjim trgov v smislu 107. člena PDEU. Če naročnik v navedenih okoliščinah zavrne ponudbo, mora o tem obvestiti ministrstvo, pristojno za javna naročila, in Evropsko komisijo.

87. člen

(ponudba, ki zajema proizvode s poreklom iz tretjih držav)

(1) Določbe tega člena se uporabljajo za javna naročila na infrastrukturnem področju, če so v postopku javnega naročanja predložene ponudbe, ki se nanašajo na proizvode, ki so po poreklu

iz tretjih držav, s katerimi Evropska unija ni sklenila dvostranskega ali večstranskega sporazuma, ki bi zagotavljal primerljiv in dejanski dostop podjetij iz Evropske unije do trgov teh tretjih držav, in ne vplivajo na obveznosti Evropske unije ali Republike Slovenije do tretjih držav.

(2) Naročnik lahko zavrne ponudbo za izvedbo javnega naročila blaga, če delež proizvodov, ki so po poreklu iz tretjih držav, kakor je to določeno v skladu z Uredbo (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L št. 269 z dne 10. 10. 2013, str. 1), presega 50 odstotkov skupne vrednosti proizvodov, ki sestavljajo ponudbo. Za namene tega člena se programska oprema, ki se uporablja v opremi telekomunikacijskih omrežij, pojmuje kot proizvod.

(3) Če je več ponudb enakovrednih glede na merila za oddajo javnega naročila, mora naročnik dati prednost ponudbam, ki jih ni mogoče zavrniti v skladu s prejšnjim odstavkom. Za namene tega člena štejejo cene ponudb za enakovredne, če razlika v ceni ne presega 3 odstotkov.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek pa naročnik ponudbi ne sme dati prednosti pred drugo ponudbo, če bi naročnik s sprejetjem te ponudbe nabavil opremo, ki se po tehničnih lastnostih razlikuje od obstoječe, kar bi povzročilo neskladnost ali tehnične težave pri delovanju in vzdrževanju ali nesorazmerne stroške.

2.4.5. Pravila za oddajo javnega naročila

88. člen

(predložitev in odpiranje ponudb)

(1) Naročnik določi kraj, datum in uro roka za predložitev prijav in ponudb ter te podatke navede v obvestilu, ki ga uporabi kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, povabilu k potrditvi interesa, povabilu k pogajanju ali dialogu ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Če ponudba ni predložena v roku, določenem za prejem ponudb, se šteje, da je bila predložena prepozno. Prepozno ponudbo naročnik po končanem odpiranju ponudb neodprto vrne ponudniku z navedbo, da je bila prepozna.

(2) Naročnik ob prejemu ponudbe označi datum in uro prejema ponudbe. Na zahtevo ponudnika mu izroči potrdilo o prejemu.

(3) Ponudnik lahko umakne svojo ponudbo. Kadar to stori po izteku roka za oddajo ponudb, mora naročnik unovčiti ponudnikovo zavarovanje za resnost ponudbe, če je bilo to v predmetnem postopku zahtevano in predloženo.

(4) Odpiranje ponudb je javno, razen če se javno naročilo oddaja v postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali v konkurenčnem postopku s pogajanjem, v katerem naročnik v skladu z b) točko prvega odstavka 44. člena tega člena ne objavi obvestila o javnem naročilu, in se naročnik pogaja le z enim ponudnikom.

(5) Odpiranje pravočasnih ponudb se izvede na kraju in ob času, ki sta navedena v objavljenem obvestilu o javnem naročilu, če se kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju uporabi predhodno informativno obvestilo ali periodično informativno obvestilo, pa v tem obvestilu, ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

(6) O odpiranju ponudb se vodi zapisnik, ki vključuje vsaj:

- naziv ponudnika ali šifro, če je bil postopek anonimen,
- variantne ponudbe, če so dopustne, ali ponudbe z opcijami,
- ponudbeno ceno.

(7) V kolikor naročnik ne vroči zapisnika o odpiranju ponudb pooblaščenim predstavnikom ponudnika na odpiranju ponudb, ga najkasneje v petih delovnih dneh posreduje vsem ponudnikom.

89. člen

(pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila)

(1) Naročnik odda javno naročilo na podlagi meril ob upoštevanju določb 84., 85. in 86. člena tega zakona po tem, ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena tega zakona in

b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena tega zakona in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena tega zakona, če so bila določena.

(2) Naročnik pred oddajo javnega naročila preveri obstoj in vsebino podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe ponudnika, kateremu se je odločil oddati javno naročilo.

(3) Naročnik se lahko, ne glede na to, ali je takšno izključitev predvidel v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v skladu s šestim odstavkom 75. člena tega zakona, odloči, da ne odda javnega naročila ponudniku, ki predloži ekonomsko najugodnejšo ponudbo, če kadarkoli do izdaje odločitve o javnem naročilu ugotovi, da je ta ponudnik kršil obveznosti okoljskega, delovnega ali socialnega prava, če od datuma ugotovljene kršitve ni preteklo tri leta.

(4) Pri odprtem postopku in postopku naročila male vrednosti lahko naročnik odloči, da se ponudbe najprej razvrstijo po merilih in se tudi predhodno preverijo z vidika ustreznosti zagotavljanja naročnikovih zahtev glede predmeta javnega naročila, preden se preveri, da ne obstajajo razlogi za izključitev najugodnejšega ponudnika in da so izpolnjeni pogoji za njegovo sodelovanje. Če naročnik oceni, da ponujeni predmet javnega naročila ne ustreza zahtevam naročnika, za ponudnika, ki je oddal takšno ponudbo, ni treba preveriti, ali obstajajo razlogi za izključitev in ali izpolnjuje pogoje za sodelovanje. Če naročnik uporabi to možnost, mora zagotoviti, da je preverjanje razlogov za izključitev in izpolnjevanje pogojev za sodelovanje ponudnikov, ki so oddali ponudbo, ki vsebinsko ustreza zahtevam naročnika, nepristransko in transparentno, da se javno naročilo ne bi oddalo ponudniku, ki bi moral biti izključen ali ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje, ki jih je določil naročnik.

(5) Če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti gospodarski subjekti, nepopolne ali napačne oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, lahko naročnik zahteva, da gospodarski subjekti v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Naročnik od gospodarskega subjekta zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam. Predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije se lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, je mogoče objektivno preveriti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti.

(6) Razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati:

- svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom tega člena in ponudbe v okviru meril,
- tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila,
- tistih elementov ponudbe, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na drugačno razvrstitev njegove ponudbe glede na preostale ponudbe, ki jih je naročnik prejel v postopku javnega naročanja.

(7) Na glede na prejšnji odstavek sme izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računске napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Pri tem se količina in cena na enoto brez DDV ne smeta spreminjati. Če se pri pregledu in ocenjevanju ponudb ugotovi, da je prišlo do računске napake zaradi nepravilne vnaprej določene matematične operacije s strani naročnika, lahko naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popravi računsko napako tako, da ob upoštevanju cen na enoto brez DDV in količin, ki jih ponudi ponudnik, izračuna vrednost ponudbe z upoštevanjem pravilne matematične operacije. Ne glede na prejšnji odstavek lahko naročnik ob pisnem soglasju ponudnika napačno zapisano stopnjo DDV popravi v pravilno.

(8) Ne glede na prvi odstavek tega člena se na infrastrukturnem področju za namen izbire udeležencev v postopkih javnega naročanja uporabljajo naslednja pravila:

a) naročnik, ki je določil pravila in pogoje za izključitev ponudnikov ali kandidatov, izključi gospodarske subjekte, ki izpolnjujejo pogoje za izključitev in ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje;

b) ponudnike in kandidate izbire v skladu z objektivnimi pravili in pogoji;

c) v omejenih postopkih, v postopkih s pogajanjem z objavo, v konkurenčnih dialogih in v partnerstvih za inovacije po potrebi zmanjša število kandidatov, izbranih v skladu z a) in b) točko tega odstavka.

(9) Kadar se povabilo k sodelovanju izvede z uporabo obvestila o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, naročnik za namen izbire udeležencev v postopkih javnega naročanja za posamezna naročila, ki so predmet povabila k sodelovanju:

a) ugotovi usposobljenost gospodarskih subjektov v skladu s 75. členom tega zakona.

b) uporablja za take usposobljene gospodarske subjekte tiste določbe osmega odstavka tega člena, ki se nanašajo na omejene postopke ali postopke s pogajanjem z objavo, konkurenčne dialoge ali partnerstva za inovacije.

(10) Pri izbiri udeležencev na infrastrukturnem področju za omejeni postopek ali postopek s pogajanjem z objavo, konkurenčni dialog ali partnerstvo za inovacije naročnik pri sprejemanju odločitve glede priznanja usposobljenosti ali pri posodabljanju meril in pravil ne sme:

a) določati upravnih, tehničnih ali finančnih pogojev za nekatere gospodarske subjekte, če isti pogoji ne veljajo tudi za druge gospodarske subjekte;

b) zahtevati preskusov ali dokazov, ki bi podvajali že razpoložljiva objektivna dokazila.

(11) Kadar koli se pri naročniku pojavi utemeljen sum, da je posamezni gospodarski subjekt v postopku javnega naročila predložil neresnično izjavo ali ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo, naročnik Državni revizijski komisiji za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija) poda predlog za uvedbo postopka o prekršku iz 5. točke prvega odstavka ali 1. točke drugega odstavka 112. člena tega zakona.

90. člen

(sprejem odločitve o oddaji javnega naročila, obveščanje kandidatov in ponudnikov)

(1) Naročnik lahko do roka za oddajo ponudb kadar koli ustavi postopek oddaje javnega naročila. Kadar izvaja naročnik postopek javnega naročanja, v katerem objavi povabilo k sodelovanju, mora navedeno odločitev objaviti na portalu javnih naročil, in, če je to glede na vrednost ali predhodne objave primerno, v Uradnem listu Evropske unije. Če predložene ponudbe mora naročnik neodprte vrniti pošiljateljem.

(2) Naročnik po končanem preverjanju in ocenjevanju v skladu s prejšnjim členom tega zakona čim prej obvesti vsakega kandidata in ponudnika o sprejeti odločitvi v zvezi s sklenitvijo okvirnega sporazuma, oddajo javnega naročila ali vključitvijo v dinamični nabavni sistem ali kvalifikacijski sistem.

(3) Odločitev iz prejšnjega odstavka naročnik sprejme najpozneje v roku 90 dni od roka za oddajo ponudb in mora vsebovati:

- razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran, in v primeru iz sedmega, osmega in devetega odstavka 68. člena tega zakona tudi razloge za odločitev o neenakovrednosti oziroma da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo zahtev v zvezi z delovanjem ali funkcionalnostjo;
- značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika ali podpisnikov okvirnega sporazuma;
- razloge za zavrnitev prijave vsakega neuspešnega kandidata k sodelovanju;
- v primeru izvedbe pogajanj ali dialoga, kratek opis poteka pogajanj in dialoga s ponudniki.

(4) Naročnik se lahko odloči, da nekaterih informacij o oddaji naročila iz drugega in tretjega odstavka tega člena ne objavi, če bi njihovo razkritje oviralo izvajanje zakona ali bi bilo sicer v nasprotju z javnim interesom, če bi škodilo upravičenim poslovnim interesom posameznega javnega ali zasebnega gospodarskega subjekta ali če bi lahko vplivalo na pošteno konkurenco med gospodarskimi subjekti. Naročnik pa ne sme zavrniti zahteve Državne revizijske komisije glede izročitve vseh podatkov o postopku javnega naročanja.

(5) Naročnik lahko na vseh stopnjah postopka po izteku roka za odpiranje ponudb zavrne vse ponudbe. Če je naročnik zavrnil vse ponudbe, mora o razlogih za takšno odločitev in ali bo začel nov postopek obvestiti ponudnike ali kandidate. Kadar izvaja naročnik postopek javnega naročanja, v katerem objavi povabilo k sodelovanju, mora navedeno odločitev objaviti na portalu javnih naročil, in, če je to glede na vrednost ali predhodne objave primerno, v Uradnem listu Evropske unije. Kadar naročnik zavrne vse ponudbe, lahko izvede za isti predmet nov postopek javnega naročanja le, če so se bistveno spremenile okoliščine, zaradi katerih je zavrnil vse ponudbe.

(6) Naročnik lahko do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila z namenom odprave nezakonitosti po predhodni ugotovitvi utemeljenosti svojo odločitev na lastno pobudo spremeni in sprejme novo odločitev, s katero nadomesti prejšnjo. Naročnik sprejme novo odločitev upošteva določbe tega člena. Naročnik lahko spremeni odločitev o oddaji naročila po prejemu zahtevka za pravno varstvo le, če je pred spremembo te odločitve odločil o zahtevku za revizijo. V tem primeru mora biti nova odločitev o oddaji naročila skladna z odločitvijo o zahtevku za revizijo. Kadar naročnik v skladu s tem odstavkom sprejme novo odločitev o oddaji javnega naročila, teče rok za uveljavitev pravnega varstva od dneva vročitve nove odločitve.

(7) Naročnik, ki na infrastrukturnem področju vzpostavi in vodi kvalifikacijski sistem, obvesti prijavitelje o svoji odločitvi glede usposobljenosti v obdobju šestih mesecev. Če odločanje traja več kakor štiri mesece od predložitve prijave, naročnik v roku dveh mesecev od prejema prijave prijavitelja obvesti o razlogih, ki upravičujejo daljše obdobje odločanja, in o datumu, do katerega bo njegova prijava sprejeta ali zavrnjena. Prijavitelji, katerih prijava je zavrnjena, so o tej odločitvi in o razlogih za odločitev obveščeni čim prej ter v nobenem primeru ne pozneje kot 15 dni po datumu odločitve o zavrnitvi. Naročnik, ki vzpostavi in uporablja kvalifikacijski sistem, lahko usposobljenost gospodarskega subjekta prekliče izključno iz razlogov, ki temeljijo na pogojih za ugotavljanje usposobljenosti. Vsaka namera o preklicu usposobljenosti se mora gospodarskemu subjektu pisno sporočiti vsaj 15 dni pred predvidenim preklicem usposobljenosti skupaj z razlogom ali razlogi, ki upravičujejo predlagan ukrep.

(8) Po oddaji javnega naročila naročnik z izbranim ponudnikom sklene pogodbo o izvedbi javnega naročila ali okvirni sporazum najpozneje v 48 dneh od pravnomočnosti odločitve, razen če ta ali drug zakon ne določa drugače. Po pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila lahko naročnik do sklenitve pogodbe o izvedbi javnega naročila odstopi od izvedbe javnega naročila iz utemeljenih razlogov, da predmeta javnega naročila ne potrebuje več ali da zanj nima zagotovljenih sredstev ali da se pri naročniku pojavi utemeljen sum, da je bila ali bi lahko bila vsebina pogodbe posledica storjenega kaznivega dejanja ali da so nastale druge izredne okoliščine, na katere naročnik ni mogel vplivati in jih predvideti ter zaradi katerih je postala izvedba javnega naročila nemogoča. Če naročnik odstopi od izvedbe javnega naročila, z izbranim ponudnikom ne sklene pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma,

o svoji odločitvi in o razlogih, zaradi katerih odstopa od izvedbe javnega naročila, pa pisno obvesti ponudnike ali kandidate.

(9) Odločitev o oddaji javnega naročila postane pravnomočna z dnem, ko zoper njo ni mogoče zahtevati pravnega varstva.

(10) Naročnik o vseh odločitvah v skladu s tem členom obvesti ponudnike in kandidate na način, da podpisano odločitev iz tega člena objavi na portalu javnih naročil. Naročnik svojo odločitev obrazloži v skladu z določbami tega člena. Odločitev se šteje za vročeno z dnem objave na portalu javnih naročil. Če se v objavi odločitve na portalu javnih naročil ni mogoče sklicevati na objavljeno povabilo k sodelovanju, naročnik odločitev vroči v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, in na dan odpošiljanja ponudniku ali kandidatu tudi objavi na portalu javnih naročil prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost, če je to glede na vrednost primerno pa tudi v Uradnem listu Evropske unije.

(11) Naročnik v odločitvah iz tega člena opozori ponudnike in kandidate o možnem pravnem varstvu ter navede:

- kje in v kakšnem roku se vloži zahteva za uveljavitev pravnega varstva v postopku javnega naročanja, in
- višino takse za postopek pravnega varstva v postopku javnega naročanja, transakcijski račun, na katerega se ta vplača, in sklic, ki se pri tem navede.

(12) Ta člen se smiselno uporablja tudi za posamezna naročila iz 48. ali 49. člena tega zakona, razen glede objav obvestil iz tega člena.

91. člen **(preprečevanje nasprotja interesov)**

(1) Naročnik mora zagotoviti učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotij interesov pri izvajanju postopkov javnega naročanja, da se prepreči kakršno koli izkrivljanje konkurence in zagotovi enakopravna obravnava vseh gospodarskih subjektov.

(2) Oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, mora vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odločale v postopku javnega naročanja, pred sprejetjem odločitve o oddaji javnega naročila pisno obvestiti o tem, kateremu ponudniku se javno naročilo oddaja.

(3) Kadar je oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, ki sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja, neposredno ali posredno povezana z izbranim ponudnikom na način, da lahko ta povezava oziroma njen zasebni, finančni ali ekonomski interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje nalog v zvezi z javnim naročilom ali vzbuja dvom o njeni objektivnosti in nepristranskosti, mora ta oseba takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje pred oddajo javnega naročila, predstojnika oziroma naročnika, za katerega opravlja dela oziroma na drug način sodeluje v postopku javnega naročanja, o tem pisno obvestiti in ravnati v skladu z njegovimi navodili. Predstojnik naročnika mora v tem primeru zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito in nepristransko.

(4) Šteje se, da obstaja neposredna ali posredna povezava s ponudnikom iz prejšnjega odstavka, če je oseba iz prejšnjega odstavka v zakonski zvezi, zunajzakonski skupnosti, registrirani istospolni partnerski skupnosti, skupnem gospodinjstvu, krvnem sorodstvu v ravni vrsti, krvnem sorodstvu v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena, sorodstvu po svaštvu do vštetega drugega kolena, posvojitelj, posvojenec, rejnik, rejnec, v zasebnem poslovnem ali delovnopravnem razmerju s ponudnikom, njegovim družbenikom z več kot 25-odstotnim lastniškim deležem, zakonitim zastopnikom ali prokuristom.

(5) Kadar je zakoniti zastopnik naročnika v povezavi iz tretjega odstavka tega člena z izbranim ponudnikom, mora ta oseba o tem takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje

pred oddajo javnega naročila, pisno obvestiti nadzorni organ naročnika. Nadzorni organ mora v tem primeru zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito in nepristransko.

(6) Izbrani ponudnik mora v roku osmih dni od prejema naročnikovega poziva posredovati podatke o:

- svojih ustanoviteljih, družbenikih, delničarjih, komanditistih ali drugih lastnikih in podatke o lastniških deležih navedenih oseb;
- gospodarskih subjektih, za katere se glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, šteje, da so z njim povezane družbe.

92. člen (obdobje mirovanja)

(1) Naročnik do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila, ko zoper njo ni mogoče zahtevati pravnega varstva, ne sme skleniti pogodbe o izvedbi javnega naročila, razen če:

- izvaja postopek s pogajanjem brez predhodne objave na podlagi č) točke prvega odstavka 46. člena tega zakona ali
- je v postopku javnega naročanja prejel le eno ponudbo.

(2) Če je naročnik v omejenem postopku, partnerstvu za inovacije, konkurenčnem dialogu, konkurenčnem postopku s pogajanjem, postopku s pogajanjem z objavo in postopku s pogajanjem brez predhodne objave prejel več kot eno prijavo, lahko uporabi izjemo iz druge alineje prejšnjega odstavka samo pod pogojem, če je pred sprejetjem odločitve o oddaji javnega naročila kandidate obvestil o razlogih za zavrnitev prijave in se je iztekel rok za uveljavljanje pravnega varstva zoper to odločitev.

(3) Če naročnik v skladu s prvim odstavkom tega člena ne upošteva obdobja mirovanja, mora to in razlog za uporabo izjeme pisno dokumentirati.

(4) Obdobja mirovanja ni treba upoštevati, če naročnik oddaja posamezno javno naročilo na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu.

Tretje poglavje IZVEDBA JAVNEGA NAROČILA

93. člen (posebni pogoji za izvedbo javnega naročila in zavarovanje tveganj pri javnem naročanju)

(1) Naročnik lahko določi posebne pogoje v zvezi z izvedbo javnega naročila, ki jih vključi v pogodbo o izvedbi javnega naročila, če so ti pogoji povezani s predmetom javnega naročila v skladu s petim odstavkom 84. člena tega zakona in navedeni v povabilu k sodelovanju ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Ti pogoji lahko zajemajo gospodarske, inovativne, okoljske, socialne ali zaposlitvene vidike.

(2) Naročnik lahko določi pogoje in načine zavarovanja resnosti ponudbe, dobro izvedbo posla ali odpravo napak v garancijski dobi. Če naročnik zahteva pogoje in načine zavarovanja, morajo biti ti pogoji in načini sorazmerni javnemu naročilu.

(3) Vlada za posamezne vrste predmetov javnih naročil predpiše, ali so posamezne vrste finančnih zavarovanj obvezne oziroma dopustne, kateri finančni instrumenti so primerni za te vrste finančnih zavarovanj, v kakšni višini in trajanju ter druge zahteve glede zavarovanj tveganj pri javnem naročanju, ki jih morajo upoštevati naročniki.

94. člen
(izvedba javnih naročil s podizvajalcem)

(1) Ponudnik lahko del javnega naročila odda v podizvajanje. Za namen tega zakona je podizvajalec gospodarski subjekt, ki je pravna ali fizična oseba in za ponudnika, s katerim je naročnik po tem zakonu sklenil pogodbo o izvedbi javnega naročila ali okvirni sporazum, dobavlja blago ali izvaja storitev oziroma gradnjo, ki je neposredno povezana s predmetom javnega naročila.

(2) Če bo ponudnik izvajal javno naročilo gradnje ali storitve s podizvajalci, mora v ponudbi:

- navesti vse podizvajalce ter vsak del javnega naročila, ki ga namerava oddati v podizvajanje,
- kontaktne podatke in zakonite zastopnike predlaganih podizvajalcev,
- izpolnjene ESPD teh podizvajalcev v skladu z 79. členom tega zakona ter
- priložiti zahtevo podizvajalca za neposredno plačilo, če podizvajalec to zahteva.

(3) Glavni izvajalec je dolžan med izvajanjem javnega naročila gradnje ali storitve naročnika obvestiti o morebitnih spremembah informacij iz prejšnjega odstavka in poslati informacije o novih podizvajalcih, ki jih naknadno vključi v izvajanje takšnih gradenj ali storitev. V primeru vključitve novih podizvajalcev mora glavni izvajalec skupaj z obvestilom posredovati tudi podatke in dokumente iz druge, tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka.

(4) Naročnik mora zavrniti vsakega podizvajalca, če zanj obstajajo razlogi za izključitev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka 75. člena tega zakona, razen v primeru iz tretjega odstavka 75. člena, lahko pa zavrne vsakega podizvajalca tudi, če zanj obstajajo razlogi za izključitev iz šestega odstavka 75. člena tega zakona. Naročnik lahko zavrne predlog za zamenjavo podizvajalca oziroma vključitev novega podizvajalca tudi, če bi to lahko vplivalo na nemoteno izvajanje ali dokončanje del in če novi podizvajalec ne izpolnjuje pogojev, ki jih je postavil naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročnik mora o morebitni zavrnitvi novega podizvajalca obvestiti glavnega izvajalca najpozneje v desetih dneh od prejema predloga.

(5) Le če podizvajalec v skladu in na način, določen v drugem in tretjem odstavku tega člena, zahteva neposredno plačilo, se šteje, da je neposredno plačilo podizvajalcu obvezno v skladu s tem zakonom in obveznost zavezuje naročnika in glavnega izvajalca. Kadar namerava ponudnik izvesti javno naročilo s podizvajalcem, ki zahteva neposredno plačilo v skladu s tem členom, mora:

- glavni izvajalec v pogodbi pooblastiti naročnika, da na podlagi potrjenega računa oziroma situacije s strani glavnega izvajalca neposredno plačuje podizvajalcu,
- podizvajalec predložiti soglasje, na podlagi katerega naročnik namesto ponudnika poravnava podizvajalčevo terjatev do ponudnika,
- glavni izvajalec svojemu računu ali situaciji priložiti račun ali situacijo podizvajalca, ki ga je predhodno potrdil.

(6) Če neposredno plačilo podizvajalcu ni obvezno v skladu s tem členom, mora naročnik od glavnega izvajalca zahtevati, da mu najpozneje v 60 dneh od plačila končnega računa oziroma situacije pošlje svojo pisno izjavo in pisno izjavo podizvajalca, da je podizvajalec prejel plačilo za izvedene gradnje ali storitve oziroma dobavljeno blago, neposredno povezano s predmetom javnega naročila.

(7) Če glavni izvajalec ne ravna v skladu s tem členom, naročnik Državni revizijski komisiji poda predlog za uvedbo postopka o prekršku iz 2. točke prvega odstavka 112. člena tega zakona.

(8) Naročnik lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi, da obveznosti iz tega člena veljajo tudi za naslednje situacije, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe tega člena:

a) javna naročila blaga;

b) podizvajalce podizvajalcev glavnega izvajalca ali nadaljnje podizvajalce v podizvajalski verigi.

95. člen

(spremembe pogodb o izvedbi javnih naročil med njihovo veljavnostjo)

(1) V skladu s tem zakonom se lahko pogodba o izvedbi javnega naročila in okvirni sporazum spremenita brez novega postopka javnega naročanja v katerem koli od naslednjih primerov:

1. če je sprememba, ne glede na njeno denarno vrednost, predvidena v prvotni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v jasnih, natančnih in nedvoumnih določbah o reviziji, ki lahko vključujejo določbe o reviziji cen, ali opcijah. V takih določbah morajo biti navedeni obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo, ne smejo pa biti predvidene spremembe ali opcije, ki bi spremenile splošno naravo pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma;

2. za dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga, ki jih izvede prvotni izvajalec, če so potrebne, čeprav niso bile vključene v prvotno javno naročilo, in če zamenjava izvajalca:

- ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve glede zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, storitvami ali inštalacijami, naročenimi v okviru prvotnega javnega naročila, ter
- bi naročniku povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov;

3. če je sprememba potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben naročnik ni mogel predvideti, in sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila;

4. če izvajalca, ki mu je naročnik prvotno oddal javno naročilo, zamenja nov izvajalec kot posledica enega od naslednjih razlogov:

- nedvoumna določba o reviziji ali opcija v skladu s 1. točko tega odstavka;
- drug gospodarski subjekt, ki izpolnjuje prvotno določene pogoje za sodelovanje, standarde za zagotavljanje kakovosti in standarde za okoljsko ravnanje ter zanj ne obstajajo prvotno določeni razlogi za izključitev, v celoti ali delno nasledi prvotnega izvajalca po prestrukturiranju podjetja, vključno s prevzemom, združitvijo, pripojitvijo ali insolventnostjo, če to ne vključuje drugih bistvenih sprememb javnega naročila in ni namenjeno obidenju določb tega zakona;

5. če sprememba ne glede na njeno vrednost ni bistvena v skladu s četrtem odstavkom tega člena.

(2) V primeru iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka kakršno koli zvišanje cene ne sme presegati 30 odstotkov vrednosti prvotne pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma. Če je v primeru iz 2. ali 3. točke prejšnjega odstavka opravljenih več zaporednih sprememb, velja ta omejitev za vrednost vseh sprememb skupaj. Če vključuje pogodba o izvedbi javnega naročila določbo o valorizaciji denarnih obveznosti, se kot referenčna vrednost za izračun najvišje dovoljene vrednosti sprememb v primeru iz 2. ali 3. točke prejšnjega odstavka uporabi vrednost pogodbe s posodobljenimi cenami.

(3) Naročnik, ki spremeni pogodbo o izvedbi javnega naročila ali okvirni sporazum v primeru iz 2. ali 3. točke prvega odstavka tega člena, na portalu javnih naročil, če je to glede na vrednost potrebno, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije, najpozneje v 30 dneh po spremembi objavi obvestilo o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila.

(4) Sprememba pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma med njegovo veljavnostjo se šteje za bistveno, če se zaradi te spremembe pogodba ali okvirni sporazum znatno razlikuje od prvotno oddanega javnega naročila ali prvotno sklenjenega sporazuma. Ne glede na prejšnje odstavke tega člena sprememba v vsakem primeru šteje za bistveno, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- a) sprememba uvaja pogoje, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka javnega naročanja, omogočili udeležbo drugih kandidatov kot tistih, ki so bili prvotno izbrani, ali sprejem druge ponudbe kot tiste, ki je bila prvotno izbrana, ali pa bi k sodelovanju v postopku javnega naročanja pritegnili še druge udeležence;
- b) sprememba spreminja ekonomsko ravnotežje pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotni pogodbi ali okvirnem sporazumu;
- c) zaradi spremembe je znatno razširjen obseg pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma;
- č) drug gospodarski subjekt zamenja prvotnega izvajalca v primeru, ki ni naveden v 4. točki prvega odstavka tega člena.

(5) Za spremembe določb veljavne pogodbe o izvedbi javnega naročila ali veljavnega okvirnega sporazuma, ki niso navedene v prvem odstavku tega člena, mora naročnik izvesti nov postopek javnega naročanja v skladu s tem zakonom.

(6) Razloge za spremembo pogodbe ali okvirnega sporazuma v skladu s tem členom in njihovo utemeljitev naročnik dokumentira ne glede na morebitno objavo obvestila o spremembi pogodbe o izvedbi javnega naročila v skladu s tretjim odstavkom tega člena. V primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena dokumentacija v zvezi s spremembo obsega najmanj navedbo vseh razlogov, zaradi katerih so potrebne dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga, razloge, zakaj dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga niso bile vključene v prvotno pogodbo ali okvirni sporazum, ekonomske ali tehnične razloge, zaradi katerih zamenjava prvotnega izvajalca ni mogoča, ter opis oziroma utemeljitev teh razlogov, vključno z obsegom nevšečnosti ali podvajanjem stroškov. V primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena pa dokumentacija obsega opis spremembe, razloge zanjo in okoliščine, zaradi katerih naročnik ni mogel predvideti spremembe pri oddaji prvotnega javnega naročila ali sklenitvi okvirnega sporazuma, ter pojasnilo, zakaj sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila.

96. člen

(odstop od pogodbe o izvedbi javnega naročila)

Med veljavnostjo pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma lahko naročnik ne glede na določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, odstopi od pogodbe v naslednjih okoliščinah:

- a) javno naročilo je bilo bistveno spremenjeno, kar terja nov postopek javnega naročanja;
- b) v času oddaje javnega naročila je bil izvajalec v enem od položajev, zaradi katerega bi ga naročnik moral izključiti iz postopka javnega naročanja, pa s tem dejstvom naročnik ni bil seznanjen v postopku javnega naročanja;
- c) zaradi hudih kršitev obveznosti iz PEU, PDEU in tega zakona, ki jih je po postopku v skladu z 258. členom PDEU ugotovilo Sodišče Evropske unije, javno naročilo ne bi smelo biti oddano izvajalcu.

Četrto poglavje

SOCIALNE IN DRUGE POSEBNE STORITVE

97. člen

(oddajanje javnih naročil za socialne in druge posebne storitve)

(1) Javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev, razen storitev, ki so zajete s kodo CPV 79713000-5, se oddajo v skladu s tem poglavjem, če je vrednost teh javnih naročil enaka ali višja od mejne vrednosti iz 21. člena tega zakona. Naročnik lahko odda javna naročila iz tega poglavja tudi po drugem ustreznem postopku iz 39. člena tega zakona. Če naročnik odda javna naročila iz tega poglavja po drugem postopku, upošteva vse določbe tega zakona, ki veljajo za izbrani postopek.

(2) Če se odda javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev v skladu s tem poglavjem, naročnik upošteva načela javnega naročanja, določbe tega zakona glede opredelitve predmeta javnega naročila oziroma tehničnih specifikacij ter pravila za objavo obvestil ter potrebo po zagotavljanju kakovosti, stalnosti, dostopnosti, cenovne dostopnosti, razpoložljivosti in celovitosti storitev, posebne potrebe različnih skupin uporabnikov, vključno s prikrajšanimi in ranljivimi skupinami, sodelovanje in krepitev vloge uporabnikov ter inovativnost. Poleg tega lahko naročnik določi, da izbira izvajalca storitev temelji na ponudbi, ki predstavlja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, ob upoštevanju kriterijev kakovosti in trajnosti socialnih storitev.

98. člen (objava obvestil)

(1) Naročnik, ki namerava oddati javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev, svojo namero sporoči na enega od naslednjih načinov, razen če bi se lahko za oddajo javnega naročila teh storitev uporabil postopek s pogajanjem brez predhodne objave:

- a) z obvestilom o javnem naročilu;
- b) s predhodnim informativnim besedilom ali na infrastrukturnem področju s periodičnim informativnim obvestilom, ki se stalno objavljata. Predhodno informativno obvestilo ali periodično informativno obvestilo se morata izrecno nanašati na vrste storitev, ki bodo predmet oddanih javnih naročil. V obvestilih je treba navesti, da bodo javna naročila oddana brez poznejše objave, vsebovati pa morata tudi poziv zainteresiranim gospodarskim subjektom, naj pisno izrazijo interes;
- c) na infrastrukturnem področju z obvestilom o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, ki se stalno objavlja.

(2) Naročnik, ki je oddal javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev, rezultate postopka javnega naročanja objavi z obvestilom o oddaji javnega naročila. Ta obvestila lahko pošilja tudi po četrtletjih. V tem primeru pošlje zbrana obvestila v 30 dneh po koncu vsakega četrtletja.

(3) Obvestila iz tega člena imajo obliko standardnega obrazca in se objavijo v skladu z 52. členom tega zakona.

99. člen (pridržana javna naročila za nekatere storitve)

(1) Naročnik se v postopku javnega naročanja lahko odloči, da pravico do sodelovanja pridrži posamezni organizaciji, izključno kadar naroča zdravstvene, socialne in kulturne storitve socialnih in drugih posebnih storitev, ki so zajete s kodami CPV 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, od 85000000-9 do 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4 in 98133110-8.

(2) Če se naročnik odloči za to možnost, mora organizacija iz prvega odstavka tega člena izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) njeno poslanstvo je zagotavljanje javnih storitev in je povezano z opravljanjem storitev iz prvega odstavka tega člena;
- b) dobiček se vloži nazaj v uresničevanje poslanstva organizacije. Če se dobiček razdeli ali prerazporedi, se morajo pri tem upoštevati načela participacije;
- c) struktura upravljanja ali lastništvo organizacije, ki izvaja javno naročilo, temelji na lastništvu zaposlenih ali načelih participacije oziroma zahteva dejavno udeležbo zaposlenih, uporabnikov ali zainteresiranih strani in
- č) določen naročnik v zadnjih treh letih organizaciji ni oddal javnega naročila za tovrstne storitve v skladu s tem členom.

(3) Trajanje javnega naročila v skladu s tem členom ne sme biti daljše od treh let.

(4) Naročnik, ki namerava oddati javno naročilo v skladu s tem členom, to navede v obvestilu iz 98. člena tega zakona.

Peto poglavje PRAVILA, KI UREJAJO PROJEKTNE NATEČAJE

100. člen (uporaba zakona pri natečaju)

(1) Določbe tega dela zakona se uporabljajo za:

- a) projektne natečaje, ki se organizirajo kot del postopka za oddajo javnega naročila storitev ali del postopka javnega naročila gradnje, kadar gre za projektiranje in izvedbo gradnje;
- b) projektne natečaje z nagradami ali plačili udeležencem.

(2) V primerih iz a) točke prvega odstavka tega člena se mejna vrednost iz 21. člena tega zakona nanaša na ocenjeno vrednost javnega naročila storitev brez DDV, vključno z vsemi morebitnimi nagradami ali plačili udeležencem. V primerih iz b) točke prvega odstavka tega člena se mejna vrednost iz 21. člena tega zakona nanaša na skupni znesek nagrad in plačil, vključno z ocenjeno vrednostjo pogodbe o izvedbi javnega naročila storitev brez DDV, ki se lahko pozneje odda v skladu s četrtrim odstavkom 46. člena tega zakona, če je naročnik v obvestilu o natečaju napovedal namero o oddaji takšnega naročila.

(3) Naročnik iz a), b) in c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona mora izvesti projektni natečaj v skladu z določbami tega poglavja:

a) za javno naročilo storitve projektiranja novih objektov v javni rabi, kot jih določajo predpisi, ki urejajo graditev objektov v naslednjih primerih:

- za projektiranje objektov za šport, rekreacijo in druge objekte za prosti čas skladno z enotno klasifikacijo vrst objektov iz skupine 241, kot jih določa uredba, ki ureja klasifikacijo vrst objektov in objektov državnega pomena, če ocenjena investicijska vrednost presega 500.000 eurov;
- za projektiranje drugih objektov, če ocenjena investicijska vrednost presega 2.500.000 eurov;

b) za javno naročilo storitve priprave strokovnih podlag za potrebe prostorskega načrtovanja, kot jih določajo predpisi s področja prostorskega načrtovanja v naslednjih primerih:

- če načrtovane prostorske ureditve posegajo na območja, kjer se spreminja namenska raba območja, kadar površina načrtovane prostorske ureditve presega površino 5 hektarjev;
- če obvezno izvedbo projektnega natečaja določa prostorski akt.

101. člen (obvestila)

(1) Če namerava naročnik izvesti projektni natečaj, sporoči svojo namero z obvestilom o natečaju. Če namerava naročnik oddati naknadno javno naročilo storitev v skladu s četrtrim odstavkom 46. člena tega zakona, to navede v obvestilu o natečaju.

(2) Naročnik, ki je izvedel projektni natečaj, objavi rezultate natečaja v skladu s tem zakonom in mora imeti dokazilo o pošiljanju v objavo. Naročnik ni dolžan objaviti informacij o rezultatu natečaja, če bi njihovo razkritje oviralo izvajanje zakona, če bi bilo v nasprotju z javnim interesom ali če bi škodilo upravičenim poslovnim interesom posameznega javnega ali zasebnega podjetja ali bi lahko vplivalo na pošteno konkurenco med ponudniki storitev. Rezultate natečaja mora naročnik objaviti v 30 dneh po zaključku projektnega natečaja.

(3) Obvestila iz tega člena imajo obliko standardnega obrazca in se objavijo v skladu z 52. členom tega zakona.

102. člen
(pravila za organizacijo projektних natečajev in izbor udeležencev)

(1) Naročnik pri organiziranju projektnih natečajev uporablja postopke, ki ustrezajo splošnim določbam tega zakona in določbam tega poglavja.

(2) V projektnih natečajih dostop udeležencev do projektnih natečajev ne sme biti omejen:

- a) na ozemlje ali del ozemlja države članice;
- b) z utemeljitvijo, da bi po pravu države članice, v kateri se natečaj organizira, morali biti fizične ali pravne osebe.

(3) Če naročnik število udeležencev na projektnem natečaju omeji, mora določiti jasne in nediskriminatorne pogoje za sodelovanje. V vsakem primeru mora število kandidatov, povabljenih k sodelovanju, zadostovati za zagotovitev prave konkurence.

103. člen
(sestava žirije)

Žirija mora biti sestavljena izključno iz fizičnih oseb, ki niso povezane z udeleženci natečaja. Če se od udeležencev zahteva posebna strokovna usposobljenost, mora imeti vsaj polovica članov žirije tako ali enakovredno strokovno usposobljenost.

104. člen
(odločitve žirije)

(1) Žirija mora biti pri svojih odločitvah ali mnenjih samostojna.

(2) Žirija mora pregledati predložene načrte in projekte anonimno ter izključno na podlagi meril, ki so bila navedena v obvestilu o natečaju.

(3) Žirija mora v poročilu, ki ga podpišejo njeni člani, evidentirati prednostno razvrstitev projektov na podlagi vsebine vsakega projekta, skupaj s svojimi opombami in vsemi točkami, ki bi utegnile zahtevati pojasnitev.

(4) Žirija mora upoštevati anonimnost udeležencev natečaja, dokler ne sprejme svojega mnenja ali odločitve.

(5) Po potrebi se lahko kandidate povabi, da odgovorijo na vprašanja, ki jih je žirija evidentirala v zapisniku, za pojasnitev katerega koli vidika projektov.

(6) Žirija mora sestaviti podroben zapisnik o dialogu med člani žirije in kandidati.

Šesto poglavje
POROČILA IN STATISTIKA

105. člen
(posamezna poročila o postopkih za oddajo javnih naročil)

(1) Za vsako javno naročilo, razen za javna naročila, oddana na podlagi postopka naročila male vrednosti, ter za vsak okvirni sporazum, razen za naročila, oddana na podlagi okvirnih sporazumov, ter vsako vzpostavitev dinamičnega nabavnega sistema in kvalifikacijskega sistema naročnik pripravi pisno poročilo, ki vključuje najmanj naslednje:

- a) ime in naslov naročnika, predmet in vrednost javnega naročila, okvirnega sporazuma ali dinamičnega nabavnega sistema ali kvalifikacijskega sistema;
- b) po potrebi rezultate ugotavljanja sposobnosti in zmanjšanja števila skladno z 82. in 83. členom tega zakona, in sicer imena izbranih kandidatov ali ponudnikov in razloge za njihov izbor ter imena izključenih kandidatov ali ponudnikov in razloge za njihovo zavrnitev;
- c) razloge za izključitev ponudb, za katere je ugotovljeno, da so neobičajno nizke;
- č) ime uspešnega ponudnika in razloge za izbiro njegove ponudbe ter, če je znano, delež javnega naročila ali okvirnega sporazuma, ki ga uspešni ponudnik namerava oddati v podizvajanje tretjim osebam, pa tudi imena morebitnih podizvajalcev glavnega izvajalca, če so v tistem trenutku znana;
- d) pri konkurenčnem postopku s pogajanjem in konkurenčnem dialogu okoliščine, ki upravičujejo uporabo tega postopka;
- e) pri postopku s pogajanjem brez predhodne objave okoliščine, ki upravičujejo uporabo tega postopka;
- f) kadar je možno, razloge, na podlagi katerih se je naročnik odločil, da ne odda javnega naročila oziroma ne sklene okvirnega sporazuma ali da ne vzpostavi dinamičnega nabavnega sistema ali kvalifikacijskega sistema;
- g) kadar je možno, razloge, na podlagi katerih so bila za predložitev ponudb uporabljena neelektronska komunikacijska sredstva;
- h) kadar je možno, ugotovljena nasprotja interesov in nadaljnje ukrepe, ki so bili sprejeti.

(2) Naročnik se lahko za namen izpolnitve obveznosti iz prejšnjega odstavka sklicuje na obvestilo o oddaji javnega naročila, če to vključuje informacije, ki so zahtevane v prejšnjem odstavku tega člena.

(3) Naročnik dokumentira potek vseh postopkov javnega naročanja ne glede na to, ali se ti izvajajo z elektronskimi sredstvi ali ne. V ta namen zagotovi, da hrani zadostno dokumentacijo za utemeljevanje odločitev, sprejetih na vseh stopnjah postopka javnega naročanja, na primer dokumentacijo o komuniciranju z gospodarskimi subjekti in internih razpravah, o pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, morebitnem dialogu ali pogajanjih ter izboru in oddaji javnega naročila. Dokumentacija se hrani najmanj pet let od datuma izdaje odločitve o javnem naročilu oziroma najmanj dve leti po preteku pogodbe o izvedbi javnega naročila.

(4) Poročilo ali njegovi najpomembnejši podatki se pošljejo Evropski komisiji ali pristojnim organom, telesom oziroma institucijam, če ti to zahtevajo.

106. člen

(sporočanje podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu)

(1) Podatki o oddanih javnih naročilih, katerih vrednost je enaka ali višja od vrednosti iz prvega odstavka 21. člena tega zakona in podatki o posameznih javnih naročilih, oddanih na podlagi okvirnega sporazuma, se zajemajo neposredno iz obvestil iz 5. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona, ki jih naročnik objavi na portalu javnih naročil v skladu s tem zakonom.

(2) Podatke o oddanih javnih naročilih, katerih vrednost je nižja od vrednosti iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, sporočajo naročniki na portal javnih naročil v ta namen vzpostavljeno aplikacijo do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto.

(3) Podatki o oddaji javnih naročilih, katerih vrednost je enaka ali višja od vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona zajema Evropska komisija neposredno iz obvestil iz prvega odstavka 52. člena tega zakona, ki jih naročnik objavi v Uradnem listu Evropske unije v skladu s tem zakonom.

(4) Če obvestila iz prvega odstavka 52. člena tega zakona ne vsebujejo vseh potrebnih statističnih podatkov ali če so ti podatki nepravilni, mora naročnik na zahtevo ministrstva, pristojnega za javna naročila, te podatke dopolniti in sporočiti ministrstvu v roku deset dni.

107. člen (statistično poročilo)

(1) Podatke o oddanih javnih naročilih v preteklem letu, ki so jih naročniki sporočili na portal javnih naročil v skladu s prejšnjim členom, obdela Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., in jih pošlje ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, do 31. maja tekočega leta.

(2) Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., ima za obdelavo podatkov iz prejšnjega odstavka zagotovljen brezplačen dostop do razširjenega nabora podatkov iz baze Poslovnega registra Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve v standardizirani obliki, ki jo Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve po ceniku ponuja tudi drugim uporabnikom.

(3) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, na podlagi podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu najpozneje do 30. septembra tekočega leta pripravi statistično poročilo o oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji in ga posreduje vladi v potrditev.

(4) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, Evropski komisiji do 18. aprila 2017 in vsaka nadaljnja tri leta pošlje statistično poročilo za javna naročila, ki bi jih bilo treba objaviti v Uradnem listu EU, če je njihova vrednost enaka ali višja od vrednosti iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

108. člen (vsebina statističnega poročila)

(1) Statistično poročilo iz tretjega odstavka prejšnjega člena mora vsebovati delež javnih naročil glede na bruto domači proizvod in odhodke državnega proračuna ter vsaj podatke o številu in vrednosti oddanih javnih naročil. Če je to mogoče, se podatki razčlenijo na:

- kategorijo, dejavnost in velikost naročnika;
- postopke javnega naročanja, ki so jih naročniki uporabili;
- tehnike in instrumente za elektronsko in skupno javno naročanje;
- vrsto predmeta javnega naročila in kategorije nomenklature CPV;
- morebitne socialne, etične in okoljske vidike, ki so bili upoštevani pri oddaji javnega naročila,
- sedež in velikost gospodarskega subjekta, ki mu je bilo javno naročilo oddano;
- javna naročila izvedena s podizvajalci;
- javna naročila, sofinancirana s sredstvi Evropske unije.

(2) Če je bilo javno naročilo oddano po postopku s pogajanjem brez predhodne objave ali konkurenčnem postopku s pogajanjem, se podatki o številu in vrednosti oddanih javnih naročil razčlenijo še na okoliščine, ki upravičujejo uporabo teh postopkov.

(3) Minister, pristojen za javna naročila, izda pravilnik o vrstah in načinu zbiranja podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu.

Sedmo poglavje PREKRŠKOVNI ORGAN

109. člen (prekrškovni organ)

(1) Organ, pristojen za ugotavljanje prekrškov po tem zakonu, je Državna revizijska komisija.

(2) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen uradna oseba Državne revizijske komisije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške, in na njegovi podlagi sprejetih predpisov. Pooblaščen uradno osebo določi predsednik Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(3) Kadar Državna revizijska komisija v skladu s tem zakonom ugotavlja pogoje za začetek postopka o prekršku zoper naročnika, ponudnika, kandidata ali podizvajalca in njihove odgovorne osebe ali zbira dodatne dokumente in dokaze o morebitnem prekršku naročnika, ponudnika, kandidata, podizvajalca in njihovih odgovornih osebah, morajo naročnik, ponudnik, kandidat, podizvajalec in njihove odgovorne osebe Državni revizijski komisiji najpozneje v treh delovnih dneh po prejemu njenega pisnega poziva odstopiti vse dokumente in dokaze, na odstop do katerih jih je Državna revizijska komisija pozvala.

110. člen **(evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami)**

(1) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, vodi evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami na podlagi tega zakona, zakona, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, ter zakona, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, objavi pa jo na svoji spletni strani.

(2) V to evidenco se uvrsti gospodarski subjekt:

- ki je kot ponudnik ali kandidat storil prekršek iz 2. ali 5. točke prvega odstavka 112. člena tega zakona,
- ki je kot podizvajalec storil prekršek iz 1. točke drugega odstavka 112. člena tega zakona,
- ki je kot ponudnik storil prekršek iz 2. točke prvega odstavka 87. člena Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (Uradni list RS, št. 90/12 in 90/14 – ZDU-1I),
- ki je kot ponudnik, kandidat ali podizvajalec storil prekršek iz pete alineje prvega odstavka 23. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/2014).

(3) Evidenca obsega:

- polno ime in matično številko gospodarskega subjekta,
- datum uvrstitve gospodarskega subjekta v evidenco in
- datum, do katerega je gospodarski subjekt izločen iz postopkov naročanja.

(4) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, uvrsti gospodarski subjekt v evidenco v treh delovnih dneh po prejemu obvestila iz sedmega odstavka 112. člena tega zakona. Zoper uvrstitev v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami pritožba ni dopustna.

(5) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, iz evidence zbriše gospodarski subjekt v treh delovnih dneh po datumu iz tretje alineje tretjega odstavka tega člena.

Osmo poglavje **KAZENSKÉ DOLOČBE**

111. člen **(kazenske določbe za naročnika)**

(1) Pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki je v skladu z

zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globbo od 25.000 do 100.000 eurov, če kot naročnik:

1. izbere način določitve vrednosti javnega naročila na način, da bi se zaradi nižje ocenjene vrednosti izognila uporabi tega zakona (24. člen);
2. odda javno naročilo brez izvedbe ustreznega postopka, razen v primerih, ko zakon to dopušča (39. do 47. člen);
3. ne pošlje v objavo obvestil iz 52. člena tega zakona, čeprav jo k temu zavezuje ta zakon;
4. odda javno naročilo ali sklne pogodbo o izvedbi javnega naročila s ponudnikom, za katerega obstajajo razlogi za izključitev iz prvega, drugega in četrtega odstavka 75. člena tega zakona;
5. ne upošteva obdobja mirovanja, čeprav jo k temu zavezuje ta zakon (92. člen);
6. med izvajanjem javnega naročila spremeni pogodbo o izvedbi javnega naročila v nasprotju s tem zakonom (95. člen).

(2) Pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globbo od 10.000 do 50.000 eurov, če kot naročnik:

1. ne upošteva rokov za objavo in predložitev ponudb ali prijav, opredeljenih v tem zakonu (40. do 45. člen, 49. člen, 57. do 60. člen, 74. člen);
2. opredeli določbe pogodbe o izvedbi javnega naročila tako, da v bistvenih elementih odstopajo od določb iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (67. člen);
3. ne objavi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila na portalu javnih naročil ali prek njega (prvi odstavek 67. člena);
4. odstopi od izvedbe javnega naročila v nasprotju z osmim odstavkom 90. člena tega zakona;
5. ne sporoči statističnih podatkov oziroma sporoči napačne statistične podatke o oddanih javnih naročilih (106. člen);
6. ne odstopi dokumentov ali dokazov Državni revizijski komisiji skladno z njenim pozivom (109. člen).

(3) Pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje z globbo od 12.500 do 50.000 eurov, če kot naročnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, in z globbo od 5000 do 25.000 eurov, če kot naročnik stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(4) Samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, se kaznuje z globbo od 7500 do 30.000 eurov, če kot naročnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, in z globbo od 3000 do 15.000 eurov, če kot naročnik stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(5) Odgovorna oseba pravne osebe iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost iz prejšnjega odstavka, ali odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globbo od 500 do 2000 eurov in za prekršek iz drugega odstavka tega člena z globbo od 100 do 1000 eurov.

(6) Oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja, in zakoniti zastopnik naročnika, ki svojega predstojnika, naročnika oziroma njegovega nadzornega organa ne obvestita o povezavi ali zasebnem interesu, kot je določeno v 91. členu tega zakona, se kaznujeta z globbo od 500 do 2000 eurov.

(7) Za prekršek iz 1., 2., ali 6. točke prvega odstavka tega člena se odgovorni osebi iz petega odstavka tega člena, ki je storila dejanje, ki se šteje za ta prekršek, lahko izreče tudi stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja po tem zakonu in zakonu, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, in sicer ta oseba tri leta ne sme voditi, odločati ali kakor koli drugače sodelovati v teh postopkih.

(8) Organ, ki odloči o prekršku iz prejšnjega odstavka, pošlje to odločitev naročniku, pri katerem je oseba, ki je storila prekršek, zaposlena, in ministrstvu, pristojnemu za javna naročila. Odločitev mora poslati v treh delovnih dneh od njene pravnomočnosti.

112. člen **(kazenske določbe za ponudnika, kandidata in podizvajalca)**

(1) Pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globo od 25.000 do 100.000 eurov, če kot ponudnik ali kandidat:

1. naročniku v roku ne posreduje podatkov iz šestega odstavka 91. člena tega zakona;
2. naročniku na njegov poziv ne posreduje izjave v skladu s šestim odstavkom 94. člena tega zakona;
3. izvaja pogodbo o izvedbi javnega naročila s podizvajalcem, ki ga je naročnik zavrnil v skladu z določbo 94. člena tega zakona,
4. kljub naročnikovemu pozivu in čeprav za to niso podani objektivni razlogi z njim ne sklene pogodbe o izvedbi javnega naročila. Šteje se, da so objektivni razlogi tisti, na katere ponudnik ni mogel vplivati, jih pričakovati, preprečiti, odpraviti in se jim izogniti;
5. v ponudbi ali prijavi ali v skladu s šestim odstavkom 94. člena tega zakona predloži neresnično izjavo ali ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo;
6. ne odstopi dokumentov ali dokazov Državni revizijski komisiji skladno z njenim pozivom (109. člen).

(2) Pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globo od 25.000 do 100.000 eurov, če kot podizvajalec:

1. v ponudbi predloži neresnično izjavo ali ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo;
2. ne odstopi dokumentov ali dokazov Državni revizijski komisiji skladno z njenim pozivom (109. člen).

(3) Pravna oseba, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje z globo od 12.500 do 50.000 eurov, če kot ponudnik ali kandidat stori prekršek iz prvega odstavka tega člena oziroma če kot podizvajalec stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(4) Samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, se kaznuje z globo od 7500 do 30.000 eurov, če kot ponudnik ali kandidat stori prekršek iz prvega odstavka tega člena oziroma če kot podizvajalec stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(5) Odgovorna oseba pravne osebe iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost iz četrtega odstavka tega člena se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 500 do 2000 eurov.

(6) Za prekršek iz 2. ali 5. točke prvega odstavka tega člena ali 1. točke drugega odstavka tega člena se ponudniku ali kandidatu iz prvega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena oziroma

podizvajalcu iz drugega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena izreče tudi sankcija izločitve iz postopkov naročanja, in sicer:

- če je predmet naročila blago ali storitev – za dobo treh let od pravnomočnosti odločbe o prekršku,
- če je predmet naročila gradnja – za dobo petih let od pravnomočnosti odločbe o prekršku.

(7) Organ, ki za prekrške iz prejšnjega člena izreče tudi sankcijo izločitve iz postopkov javnega naročanja, mora v treh delovnih dneh po pravnomočnosti te odločitve o tem obvesti ministrstvo, pristojno za javna naročila. V obvestilu navede polno ime in matično številko ponudnika, kandidata ali podizvajalca ter datum, do katerega se ta subjekt izloči iz postopkov javnega naročanja.

113. člen (globe v hitrem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom

Deveto poglavje UPRAVLJANJE

114. člen (spremljanje uporabe pravil o javnih naročilih)

(1) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, zagotavlja spremljanje uporabe pravil o javnih naročilih. Če ministrstvo, pristojno za javna naročila, ugotovi ali prejme informacije, ki nakazujejo posebne kršitve ali sistemske težave, mora o tem obvestiti Urad za nadzor proračuna, Računsko Sodišče Republike Slovenije, Državno revizijsko komisijo, Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence ali Komisijo za preprečevanje korupcije.

(2) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, o rezultatih spremljanja iz prejšnjega odstavka poroča Evropski komisiji do 18. aprila 2017 in vsaka nadaljnja tri leta. Poročilo vključuje informacije o najpogostejših razlogih za napačno uporabo ali pravno nejasnost, vključno z morebitnimi strukturnimi ali ponavljajočimi se težavami pri uporabi pravil, o ravni udeležbe malih in srednjih podjetij pri javnem naročanju ter o preprečevanju, odkrivanju in ustrezni prijavi primerov goljufije, korupcije, nasprotja interesov in podobnih hujših nepravilnostih pri javnem naročanju. Poročilo ima naravo informacije javnega značaja.

(3) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, zagotavlja, da so brezplačno na voljo informacije in smernice za razlago in uporabo prava Evropske unije o javnih naročilih, ki bi naročnikom in gospodarskim subjektom pomagale pri pravilni uporabi teh pravil, ter podpora naročnikom pri načrtovanju in izvajanju postopkov javnega naročanja.

(4) Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, mora obvestiti Evropsko komisijo o vseh težavah, s katerimi se srečujejo slovenska podjetja pri pridobivanju naročil storitev v tretjih državah in ki nastanejo zaradi neupoštevanja določb mednarodnega delovnega prava.

115. člen (upravno sodelovanje)

(1) Za namen vzajemne pomoči in učinkovito medsebojno sodelovanje da Republika Slovenija drugim državam članicam na njihovo zahtevo, te pa njej, na voljo vse informacije, povezane z dokazili in dokumenti, predloženimi v skladu z osmim in devetim odstavkom 68. člena, 69. člena in 70. člena tega zakona, vse informacije v zvezi z razlogi za izključitev, navedenimi v 75. členu tega zakona, vse informacije v zvezi z ustreznostjo za opravljanje poklicne dejavnosti ter

finančnimi in tehničnimi zmogljivostmi ponudnikov iz 76. člena tega zakona, vse informacije v zvezi z dokazili iz 77. člena tega zakona, informacije o bazah podatkov iz 79. člena tega zakona, vse informacije, povezane z dokumenti, ki so predloženi kot dokaz o upoštevanju standardov za zagotavljanje kakovosti in okoljsko ravnanje iz 78. člena tega zakona, ter vse informacije, kot so zakoni, drugi predpisi, splošno veljavne kolektivne pogodbe ali nacionalni tehnični standardi, ki so povezane z dokazili in dokumenti, predloženimi v zvezi s podatki, navedenimi v 86. členu tega zakona. Pri tem se mora zagotavljati zaupnost izmenjanih informacij.

(2) Izmenjava informacij iz prejšnjega odstavka se zagotavlja z uporabo informacijskega sistema za notranji trg, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (uredba IMI) (UL L št. 16 z dne 14. 11. 2012, str. 1), nazadnje spremenjeno z Direktivo 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 159 z dne 28. 5. 2014, str. 11).

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

116. člen (razveljavitev predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 12/13 – uradno prečiščeno besedilo, 19/14 in 90/14 – ZDU-11) in naslednji predpisi, izdani na njegovi podlagi:

- Uredba o seznamih naročnikov, seznamih gradenj, storitev, določenih vrst blaga, obveznih informacijah v objavah, opisih tehničnih specifikacij in zahtevah, ki jih mora izpolnjevati oprema za elektronsko naročanje (Uradni list RS, št. 18/07, 80/14 in 87/14 – popr.);
- Uredba o pravilih in postopku za ugotavljanje statusa naročnika po Zakonu o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 58/07 in 96/14);
- Sklep o objavi višin mejnih vrednosti za postopke javnega naročanja (Uradni list RS, št. 34/08);
- Pravilnik o vrstah podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu na podlagi Zakona o javnem naročanju in načinu njihovega zbiranja (Uradni list RS, št. 8/09, 3/13 in 3/15).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev (Uradni list RS, št. 72/11 – uradno prečiščeno besedilo, 43/12 – odl. US, 90/12, 19/14 in 90/14 – ZDU-11) in naslednji predpisi, izdani na njegovi podlagi:

- Pravilnik o vrstah podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu na podlagi Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev in načinu njihovega zbiranja (Uradni list RS, št. 8/09, 3/13 in 3/15);
- Uredba o pravilih in postopku za ugotavljanje statusa naročnika po Zakonu o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev (Uradni list RS, št. 58/07 in 96/14);
- Uredba o seznamih naročnikov, področni zakonodaji skupnosti, seznamih gradenj in storitev, obveznih informacijah v objavah, opisih tehničnih specifikacij in zahtevah, ki jih mora izpolnjevati oprema za elektronsko naročanje (Uradni list RS, št. 18/07, 12/13 in 83/14).

(3) Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 102/11, 18/12, 24/12, 64/12, 2/13 in 89/14) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi prvega odstavka 71. člena tega zakona.

(4) Uredba o skupnem javnem naročanju Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 36/13, 41/14 in 96/14) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi osmega odstavka 32. člena tega zakona, do uskladitve predpisa s tem zakonom.

(5) Pravilnik o enotnem informacijskem sistemu na področju javnega naročanja (Uradni list RS, št. 57/13 in 5/15) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi dvanajstega odstavka 77. člena tega zakona, do uskladitve predpisa s tem zakonom.

(6) Uredba o finančnih zavarovanjih pri javnem naročanju (Uradni list RS, št. 48/14) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi tretjega odstavka 93. člena tega zakona, do uskladitve predpisa s tem zakonom.

117. člen (zaključitev postopkov)

(1) Postopki oddaje javnih naročil, za katere so bila obvestila o javnem naročilu poslana v objavo pred začetkom uporabe tega zakona, se izvedejo po dosedanjih predpisih.

(2) Postopki s pogajanji brez predhodne objave se izvedejo po dosedanjih predpisih, če je že bilo poslano povabilo k oddaji ponudb.

(3) Posamezna naročila, oddana na podlagi okvirnega sporazuma, sklenjenega pred uveljavitvijo tega zakona, se oddajo v skladu z določbami okvirnega sporazuma. Posamezna naročila v okviru dinamičnega nabavnega sistema, vzpostavljenega pred uveljavitvijo tega zakona, se oddajo v okviru tega dinamičnega sistema do zaključka delovanja sistema.

(4) Posamezna naročila, oddana na podlagi kvalifikacijskega sistema, vzpostavljenega pred uveljavitvijo tega zakona, se oddajo v okviru tega sistema do zaključka delovanja sistema.

(5) Postopki ugotavljanja statusa naročnika se izvedejo po dosedanjih predpisih, če je bila vloga podana pred uveljavitvijo tega zakona.

118. člen (postopno uvajanje elektronskega javnega naročanja)

(1) Skupni nabavni organ začne uporabljati prvi, drugi, tretji, četrti in peti odstavek 37. člena tega zakona 1. januarja 2017, naročniki pa najpozneje 1. aprila 2018, razen v primeru iz 49., 50., 51. in 52. člena tega zakona, kjer se prvi, drugi, tretji, četrti in peti odstavek 37. člena tega zakona začne uporabljati z dnem uveljavitve.

(2) Do začetka uporabe prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka 37. člena tega zakona naročnik za sporočanje in izmenjavo informacij izbira med naslednjimi načini sporočanja:

- elektronskimi sredstvi v skladu s 37. členom tega zakona;
- pošto ali drugo primerno kurirsko službo;
- telefaksom ali
- kombinacijo navedenih načinov.

(3) Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., mora v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za javna naročila uskladiti vsebino obvestil iz 52. člena tega zakona ter na portalu javnih naročil zagotoviti objavo teh obvestil z dnem uveljavitve zakona in objavo odločitev v skladu z desetim odstavkom 90. člena tega zakona najpozneje v 60 dneh po uveljavitvi zakona. Do vzpostavitve tehničnih možnosti za objavo odločitev na portalu javnih naročil v skladu z 90. členom tega zakona se odločitve o oddaji javnega naročila vročajo v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek.

119. člen

(predpisi na podlagi tega zakona)

(1) Vlada izda uredbo iz sedmega odstavka 9. člena in tretjega odstavka 52. člena tega zakona v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona.

(2) Vlada uskladi uredbo iz osmega odstavka 32. člena in tretjega odstavka 93. člena tega zakona v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona.

(3) Minister, pristojen za javna naročila, izda pravilnik iz tretjega odstavka 108. člena tega zakona v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona.

(4) Minister, pristojen za javna naročila, uskladi pravilnik iz dvanajstega odstavka 77. člena tega zakona v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona.

**120. člen
(veljavnost zakona)**

Ta zakon začne veljati 1. aprila 2016.

Na podlagi sedmega odstavka 9. člena in tretjega odstavka 52. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št.) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO
o seznamih naročnikov in obveznih informacijah v objavah

1. člen

S to Uredbo se določa:

- informacije, ki morajo biti navedene v obvestilu o naročilu male vrednosti, ki so Priloga 1,
- informacije, ki morajo biti navedene v obvestilu o oddaji naročila male vrednosti, ki so Priloga 2,
- informativni seznam naročnikov na splošnem področju, ki je Priloga 3,
- informativni seznam naročnikov na infrastrukturnem področju, ki je Priloga 4.

2. člen

Priloge od 1 do 4 so sestavni del te uredbe.

3. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
dr. Miro Cerar
predsednik

Na podlagi tretjega odstavka 108. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št.) izdaja minister za javno upravo

PRAVILNIK
o vrstah podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu na podlagi Zakona o javnem naročanju in načinu njihovega zbiranja

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

Ta pravilnik določa vrste podatkov o oddanih javnih naročilih po Zakonu o javnem naročanju (Uradni list RS, št.); v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) v preteklem letu in način njihovega zbiranja.

2. NAČIN ZBIRANJA IN VRSTE PODATKOV

2. člen

(1) Podatki o javnih naročilih, oddanih na podlagi izvedenega odprtega postopka, omejenega postopka, konkurenčnega dialoga, partnerstva za inovacije, konkurenčnega postopka s pogajanjem, postopka s pogajanjem z objavo, postopka s pogajanjem brez predhodne objave, postopka naročile male vrednosti ali organiziranim javnem natečaju se zbirajo iz obvestil iz 5. točke prvega odstavka 52. člena ZJN-3.

(2) Podatki o posameznih naročilih, oddanih na podlagi okvirnega sporazuma, se zbirajo iz obvestil iz 5. točke prvega odstavka 52. člena ZJN-3, ki jih naročniki objavijo:

- kadar oddajajo posamezno naročilo,
- po odpiranju konkurence in sprejemu odločitve, kateremu ponudniku bodo oddajali posamezna naročila v določenem obdobju, ali
- enkrat na četrletje za vsa posamezna naročila, oddana v posameznem četrletju.

(3) Podatki o javnih naročilih, katerih vrednost je nižja od vrednosti iz prvega odstavka 21. člena ZJN-3, se zbirajo na portalu javnih naročil iz v ta namen vzpostavljene aplikacije, do katere v skladu s tretjim odstavkom 106 člena ZJN-3 dostopajo naročniki po ZJN-3.

3. člen

(1) Naročnik v zvezi z oddanimi javnimi naročili, katerih vrednost je enaka ali višja od vrednosti iz prvega odstavka 21. člena ZJN-3, sporoči za vsako oddano javno naročilo naslednje podatke:

1. Podatke o predmetu javnega naročila:
 - vrsta predmeta (blago ali storitev ali gradnja),
 - kategorija storitve po Seznamu
 - referenčne številke ali kategorije nomenklature CPV najmanj na prva tri mesta natančno,
 - opis predmeta;
2. Podatke o vrednosti javnega naročila in trajanju izvedbe javnega naročila:

- ocenjena vrednost naročila brez DDV,
 - pogodbeno vrednost brez DDV,
 - stopnja DDV,
 - število mesecev (mesečna vrednost), za katere se odda javno naročilo, ali enkratna dobava,
 - predviden rok veljavnosti pogodbe;
3. Podatke o postopku oddaje javnega naročila/načinu oddaje javnega naročila/izvedenem natečaju:
- vrsta postopka (odprti postopek, omejeni postopek, konkurenčni dialog, partnerstvo za inovacije, konkurenčni postopek s pogajanjem, postopek s pogajanjem z objavo, postopek s pogajanjem brez predhodne objave, postopek naročile male vrednosti javni natečaj),
 - merila za oddajo (ekonomsko najugodnejša ponudba; cena ali stroški, ob uporabi stroškovne učinkovitosti),
 - ali je javno naročilo oddano po sklopih: da/ne,
 - ali je javno naročilo oddano z elektronsko dražbo: da/ne,
 - ali je javno naročilo oddano z namenom skleniti okvirni sporazum: da/ne,
 - če je javno naročilo oddano z namenom skleniti okvirni sporazum, s koliko ponudniki se sporazum sklepa,
 - če je javno naročilo oddano z namenom skleniti okvirni sporazum, ali je predvideno, da se po sklenitvi med ponudniki, vključenimi v okvirni sporazum, odpira konkurenca,
 - ali je javno naročilo oddano v okviru dinamičnega nabavnega sistema: da/ne,
 -
 - ali je naročnik izvedel postopek oddaje javnega naročila v imenu drugega naročnika ali naročnikov: da/ne,
 - če je naročnik izvedel postopek oddaje javnega naročila v imenu drugega naročnika ali naročnikov, naziv, matična številka, naslov sedeža, kraj in poštna številka sedeža drugega naročnika ali naročnikov,
 - ali je javno naročilo oddano na podlagi skupnega javnega naročanja: da/ne,
 - če je javno naročilo oddano na podlagi skupnega javnega naročanja, naziv, matična številka, naslov sedeža, kraj in poštna številka sedeža naročnika, pooblaščenega za izvedbo skupnega javnega naročanja,
 - ali je bilo javno naročilo oddano na način, ki v kakršni koli meri upošteva kateri koli okolju prijazen mehanizem (opredelitev predmeta javnega naročila, tehnične specifikacije, merila za izbor, pogoji za ugotavljanje sposobnosti ponudnika, pogodbeno določila iz obligacijskega razmerja, drugo),
 - ali je bilo javno naročilo oddano na način, ki v kakršni koli meri upošteva kateri koli socialni vidik (opredelitev predmeta javnega naročila, tehnične specifikacije, merila za izbor, pogoji za ugotavljanje sposobnosti ponudnika, pogodbeno določila iz obligacijskega razmerja, drugo),
 - ali se javno naročilo nanaša na projekt in/ali program, ki se financira iz sredstev Evropske unije,
 - datum oddaje javnega naročila,
 - ali je naročnik upošteval obdobje mirovanja: da/ne;
4. Podatke o ponudnikih:
- a) število prejetih ponudb in število prejetih elektronskih ponudb;
 - b) podatke o izbranem ponudniku:
 - ali je bilo javno naročilo oddano na podlagi skupne ponudbe: da/ne,
 - ime oziroma firmo,
 - matično ali davčno številko, če gre za ponudnika s sedežem v Republiki Sloveniji,
 - naslov sedeža,
 - kraj sedeža,
 - poštna številka sedeža,
 - država ponudnika,
 - c) število ponudnikov, ki so bili iz postopka javnega naročanja izločeni zaradi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje;
5. Podatke o podizvajalcih:
- ali je predvideno, da bodo pri izvedbi javnega naročila sodelovali podizvajalci: da/ne,

- če je predvideno, da bodo pri izvedbi javnega naročila sodelovali podizvajalci, predvidena vrednost naročila oddanega v izvedbo podizvajalcem (brez DDV) ali predviden delež pogodbene vrednosti naročila oddan v izvedbo podizvajalcem.

(2) Če je naročnik oddal naročilo po konkurenčnem postopku s pogajanjem, ali po postopku s pogajanjem brez prehodne objave, podatke iz prve alineje 3. točke prvega odstavka tega člena razčleni še na okoliščine, navedene v 44. oziroma 46. členu ZJN-3. Če naročnik ni upošteval obdobja mirovanja, podatke iz osemnajste alineje 3. točke prvega odstavka tega člena razčleni še na okoliščine, navedene v prvem odstavku 92 člena ZJN-3.

(3) Če je javno naročilo oddano po sklopih, se podatki iz četrte alineje 1. točke, 2. točke, štirinajste, petnajste, sedemnajste in osemnajste alineje 3. točke ter 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena zbirajo za vsak sklop posebej.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena sporoči naročnik za naročila, katerih ocenjena vrednost je enaka ali višja od mejnih vrednosti iz prvega odstavka 21. člena ZJN-3 in katerih vrednost je nižja od mejnih vrednosti iz drugega odstavka 22. člena ZJN-3, za vsako oddano javno naročilo le podatke iz prve, tretje in četrte alineje 1. točke, prve do četrte alineje 2. točke, prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme, osme in štirinajste do osemnajste alineje 3. točke ter 4. točke prvega odstavka tega člena, razen podatka o številu ponudnikov, ki so bili iz postopka javnega naročanja izključeni zaradi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena naročniku v obvestilu o sklenitvi okvirnega sporazuma, ki ga v skladu s prvim odstavkom 58. člena ZJN-3 objavi na portalu javnih naročil, ni treba navesti podatka iz druge alineje 2. točke prvega odstavka tega člena.

(6) Naročnik v zvezi z oddanimi javnimi naročili, katerih vrednosti so nižje od vrednosti iz prvega odstavka 21. člena ZJN-3, sporoči skupno pogodbeno vrednost brez DDV in skupno število naročil, ločeno za blago, storitve in gradnje.

(7) Poleg podatkov iz prvega, drugega in šestega odstavka tega člena naročnik sporoči tudi naslednje svoje podatke:

- naziv,
- matično številko,
- naslov sedeža,
- kraj sedeža,
- poštna številka sedeža.

(8) Za javna naročila na infrastrukturnem področju naročnik poleg podatkov iz prvega, drugega in šestega odstavka tega člena sporoči tudi naslednje svoje podatke:

- glavna področja dejavnosti naročnika:
 - a) proizvodnja, prenos ali distribucija plina in toplote,
 - b) električna energija,
 - c) iskanje ali črpanje nafte in plina,
 - č) iskanje in pridobivanje premoga ali drugih trdih goriv,
 - d) voda,
 - e) poštne storitve,
 - f) železniški promet,
 - g) mestni železniški, tramvajski, trolejbusni ali avtobusni promet,
 - h) pristaniške dejavnosti,
 - i) letališke dejavnosti.

4. člen

(1) Naročnik v zvezi s posameznimi naročili, oddanimi na podlagi okvirnega sporazuma, sporoči za vsa posamezna naročila oddana istemu ponudniku naslednje podatke:

- številka objave obvestila o sklenitvi okvirnega sporazuma,

- skupno število oddanih posameznih naročil,
- skupna ocenjena vrednost posameznih naročil brez DDV,
- skupna pogodbeno vrednost posameznih naročil brez DDV,
- stopnja DDV,
- če se odpira konkurenca, število mesecev, za katere se odpira konkurenca, ali enkratno posamezno naročilo,
- ali je bilo javno naročilo oddano na način, ki v kakršni koli meri upošteva kateri koli okolju prijazen mehanizem (opredelitev predmeta javnega naročila, tehnične specifikacije, merila za izbor, pogoji za ugotavljanje sposobnosti ponudnika, pogodbeno določila iz obligacijskega razmerja, drugo),
- ali je bilo javno naročilo oddano na način, ki v kakršni koli meri upošteva kateri koli socialni vidik (opredelitev predmeta javnega naročila, tehnične specifikacije, merila za izbor, pogoji za ugotavljanje sposobnosti ponudnika, pogodbeno določila iz obligacijskega razmerja, drugo).

(2) Če se posamezna naročila nanašajo na sklop javnega naročila, se podatki iz prejšnjega odstavka zbirajo za vsak sklop posebej.

(3) Poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena naročnik sporoči tudi podatke iz sedmega odstavka 3. člena tega pravilnika.

5. člen

(1) Podatke o skupnih javnih naročilih, razen v primeru oddaje posameznega javnega naročila oddanega na podlagi okvirnega sporazuma, sporoči naročnik, ki je bil pooblaščen za izvedbo skupnega javnega naročila. Na poziv Ministrstva za javno upravo pooblaščen naročnik sporoči tudi druge podatke o skupnem javnem naročanju, zlasti kateri naročniki so sodelovali v postopku skupnega javnega naročanja.

(2) O posameznih javnih naročilih, oddanih na podlagi okvirnega sporazuma sklenjenega v postopku skupnega javnega naročanja, sporoči podatke iz prejšnjega člena naročnik, kateremu se dobavi blago ali za katerega se izvede storitev ali gradnja. Naročnik sporoči podatke v skladu s četrtem odstavkom 3. člena tega pravilnika.

3. KONČNA DOLOČBA

6. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Ta člen določa, kaj je predmet urejanja tega zakona in katere direktive se z njim prenašajo v naš pravni red.

K 2. členu:

Drugi člen ureja definicije pojmov, uporabljenih v tem zakonu, pri čemer pa je zaradi vse bolj različnih oblik javnih ukrepov treba jasneje opredeliti pojem javnega naročila. Cilj pravil o javnem naročanju ni zajeti vseh oblik javnih izdatkov, temveč samo tiste, katerih cilj je pridobitev gradenj, blaga ali storitev za plačilo prek javnega naročila. Pri takšnih pridobitvah gradenj, blaga ali storitev je treba uporabljati zakon, ne glede na to, ali se izvedejo z nakupom, lizingom ali drugimi pogodbenimi oblikami. Pojem pridobitve je treba razumeti v širšem smislu pridobitve koristi od gradenj, blaga ali storitev, pri čemer ni nujen prenos lastništva na naročnike.

Javno naročilo bi se moralo šteti za javno naročilo gradenj le, če njegov predmet izrecno zajema izvedbo dejavnosti s seznama v prilogi II Direktive 2014/24/EU in prilogi I Direktive 2014/25/EU, čeprav javno naročilo zajema tudi opravljanje drugih storitev, potrebnih za izvedbo teh dejavnosti. Javna naročila storitev, zlasti na področju gospodarjenja z nepremičninami, lahko v nekaterih primerih vključujejo gradnje. Če so te gradnje priložnostne glede na osnovni predmet javnega naročila in so torej njegova morebitna posledica ali dopolnitev, se zaradi dejstva, da so te gradnje vključene v javno naročilo, javno naročilo storitev ne more opredeliti kot javno naročilo gradenj. Zaradi raznolikosti javnih naročil gradenj bi morali naročniki imeti možnost določiti, da se javna naročila projektiranja in izvedbe gradenj oddajo bodisi ločeno bodisi skupaj. Namena tega zakona ni predpisati skupnega ali ločenega oddajanja javnih naročil, temveč pojasniti, da se javno naročilo, ki se odda skupaj za projektiranje in gradnjo, šteje za javno naročilo gradnje.

Za izvedbo gradnje, ki ustreza potrebam naročnika, je bistveno, da je naročnik sprejel ukrepe za opredelitev vrste gradnje ali da je vsaj odločilno vplival na njeno projektiranje. Naročilo bi moralo biti uvrščeno med naročila gradnje ne glede na to, ali izvajalec celotno gradnjo ali njen del izvede sam oziroma zagotovi, da se izvede kako drugače, če izvajalca neposredno ali posredno zavezuje pravno zavezujoča obveznost dokončanja gradnje.

Ponudnik v javnem naročanju je tisti gospodarski subjekt, ki v postopku javnega naročanja sodeluje s svojo ponudbo. Status ponudnika je torej vezan na akt predložitve pravočasne ponudbe.

Status kandidata je v določenih postopkih nujen predpogoj za možnost predložitve ponudbe. Ta pojem opredeljuje gospodarski subjekt, za katerega je, na primer v postopku s pogajanjem ali v konkurenčnem dialogu, ugotovljeno, da izpolnjuje pogoje za izvedbo javnega naročila, in sicer tako tiste, ki jih določa zakon, kot tudi tiste, katerih izpolnjevanje zahteva naročnik. Kandidat je torej tisti, ki je uspešen v predkvalifikacijskem postopku.

K 3., 4., 5., 6., 7. in 8. členu:

Za oddajo naročil, sklenjenih v državah članicah v imenu države, regionalnih ali lokalnih in drugih oseb javnega prava, veljajo načela iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti načelo prostega pretoka blaga, načelo svobode ustanavljanja in načelo svobode opravljanja

storitev ter načel, ki iz teh izhajajo, kot so načelo enake obravnave, načelo nediskriminacije, načelo vzajemnega priznavanja, načelo sorazmernosti in načelo transparentnosti.

Z upoštevanjem temeljnih načel mora biti tudi zagotovljeno, da sodelovanje oseb javnega prava kot ponudnikov v postopku za oddajo javnega naročila ne povzroča kakršnega koli izkrivljanja konkurence v zvezi z zasebnimi ponudniki.

Zaradi ustrezne vključitve okoljskih in socialnih zahtev ter zahtev s področja dela v postopke javnega naročanja je pomembno, da gospodarski subjekti izpolnjujejo obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki velja na kraju izvajanja gradenj ali opravljanja storitev in ki izhajajo iz zakonov, uredb, odredb in sklepov, sprejetih na nacionalni ravni in na ravni Evropske unije, pa tudi iz kolektivnih pogodb, če so takšna pravila in njihova uporaba skladni s pravom Evropske unije. Pri izvajanju javnega naročila je treba upoštevati tudi obveznosti, ki izvirajo iz mednarodnih sporazumov, ki so jih ratificirale vse države članice, pri čemer to ne sme preprečiti uporabe za delavce ugodnejših pogojev zaposlitve.

Država je dolžna zagotoviti ukrepe za preverjanje izpolnjevanja veljavnih obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava s strani gospodarskih subjektov pri izvajanju javnih naročil. Iz razloga, ker je mogoče del ukrepov uvesti tudi v okviru tega zakona, je upoštevanje tega načela vključeno tudi med obvezne določbe pogodbe o izvedbi javnega naročila, prav tako je neizpolnjevanje teh obveznosti mogoče obravnavati kot kršitev s strani gospodarskega subjekta, zaradi katere je lahko ta gospodarski subjekt izključen iz postopka javnega naročanja. Upoštevanje določb okoljskega, socialnega in delovnega prava je mogoče spremljati tudi pri uporabi določb, ki urejajo izbor udeležencev in oddajo javnih naročil, pri uporabi pogojev za izključitev in pri uporabi določb v zvezi z neobičajno nizkimi ponudbami.

K 9. členu:

Naročnik je skupni izraz za vse pravne subjekte, ki se morajo ravnati po tem zakonu, kadar izvajajo naročanje blaga, gradenj ali storitev, ki jih posredno ali neposredno potrebujejo za izvajanje svojih z zakonom ali drugim aktom predpisanih oziroma določenih nalog. Zakon uvršča med naročnike, poleg tistih, ki sestavljajo javni sektor (posredni, neposredni uporabniki proračuna, javni skladi, javne agencije, javni zavodi, javna podjetja, javni gospodarski zavodi) vse osebe javnega prava, med katere sodijo tudi pravne osebe zasebnega prava, ki so ustanovljene z namenom zadovoljevanja potreb splošnega interesa in ne zaradi opravljanja pridobitne dejavnosti v pogojih proste konkurence. Pravne osebe pa morajo poleg tega izpolnjevati enega ali več naslednjih pogojev:

- so pravne osebe in
- jih večinoma, kar pomeni več kot 50 odstotkov, financirajo državni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava ali so pod upravljavskim nadzorom teh organov ali oseb ali imajo upravni, vodstveni ali nadzorni organ, v katerega več kot polovico članov imenujejo državni, regionalni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava.

Iz navedenega je razvidno, da so poleg tradicionalnih naročnikov naročniki po tem zakonu tudi vse tiste pravne osebe, katerih dejavnost je lahko izdelava ali izvajanje določenega predmeta ali dejavnosti ali trženje nečesa, vendar pod pogojem, da so bile ustanovljene zato, da se z njihovo dejavnostjo zagotovi ali zagotavlja zadovoljevanje splošnega interesa. Poleg tega je za opredelitev osebe kot osebe javnega prava še vsaj en pogoj, ki izkazuje pretežno finančno vezanost na naročnika, torej na javna sredstva, ali poslovanje, podrejeno nadzoru naročnika, dovolj pa je tudi zgolj pravica (ki jo naročnik lahko izkoristi ali pa ne), da izkaže svoj vpliv na to osebo z imenovanjem več kot polovice članov v organe te osebe. Pri razlagi tega člena »večinsko« financiranje pomeni več kot polovično, pri čemer so lahko del takega financiranja

plačila uporabnikov, ki so določena, izračunana in prejeta v skladu s pravili javnega prava. Kot je razvidno iz navedenega, vključuje zakon na strani naročnikov, torej tistih, ki morajo določno ravnati pri javnem naročanju, vse tiste pravne osebe, ki imajo zaradi svojega značaja javnosti neposredno, zaradi svoje upravne funkcije pa posredno, na primer zaradi neposrednega ali posrednega možnega dostopa do javnih sredstev, drugačen položaj kot subjekti na trgu. Za namen razumevanja te določbe je treba pojasniti tudi, da se oseba, ki deluje v običajnih tržnih pogojih oziroma v pogojih proste konkurence ter si prizadeva za dobiček ter nosi izgube, ki izhajajo iz opravljanja svoje dejavnosti, ne bi smela šteti za »osebo javnega prava«, saj se lahko šteje, da so potrebe splošnega interesa, za katerih izpolnjevanje je bila ustanovljena ali zadolžena, industrijske ali poslovne narave.

Pod pojem naročnika na infrastrukturnem področju zakon uvršča tudi javno podjetje. Po definiciji zakona je javno podjetje tisto podjetje, v katerem imajo lahko naročniki prevladujoč vpliv, neposredno ali posredno zaradi njihovega lastništva, finančne udeležbe v njem ali pravil, ki veljajo za njegovo upravljanje.

Za zagotovitev dejanskega odpiranja trga in pravičnega ravnotežja pri uporabi pravil javnega naročanja na infrastrukturnem področju je treba zagotoviti, da se vključeni naročniki opredelijo na drug način kot s sklicevanjem na svoj pravni status. Zato je treba zagotoviti, da to ne vpliva na enako obravnavanje naročnikov v javnem in zasebnem sektorju. Po tem zakonu so torej dolžni ravnati naročniki, ki so tradicionalni naročniki ali javna podjetja in opravljajo eno od dejavnosti, navedeno v zakonu, in tisti, ki niso tradicionalni naročniki ali javna podjetja, vendar opravljajo eno ali več dejavnosti, navedeno v zakonu, in so nosilci posebnih ali izključnih pravic, ki jim jih podeli pristojni organ Republike Slovenije.

Potrebna je ustrezna opredelitev koncepta posebnih ali izključnih pravic. Izključne pravice pomenijo pravice, ki jih država dodeli enemu podjetju s kakršnimi koli zakonskimi, podzakonskimi ali upravnimi akti in mu nameni pravico do zagotavljanja storitev ali izvajanja dejavnosti na določenem geografskem območju. Posebne pravice pa pomenijo pravice, ki jih država dodeli omejenemu številu podjetij z zakonskimi, podzakonskimi ali upravnimi akti, ki na določenem geografskem območju omejijo število takih podjetij na dve ali več, ki lahko zagotavljajo storitve ali izvajajo dejavnosti drugače kot skladno z merili objektivnosti, sorazmernosti in nepristranskosti, ali določi, drugače kot skladno s temi merili, več konkurenčnih podjetij, ki so pooblaščen za zagotavljanje storitev ali izvajanje dejavnosti ali dodeli kateremu koli podjetju ali podjetjem, drugače kot skladno s temi merili, kakršne koli zakonske ali podzakonske prednosti, ki občutno vplivajo na zmožnost vsakega drugega podjetja za zagotavljanje iste storitve ali izvajanje iste dejavnosti na istem zemljepisnem območju pod bistveno enakovrednimi pogoji.

Dejstvo, da za izgradnjo omrežij ali pristaniške ali letališke infrastrukture lahko naročnik uporabi postopek za razlastitev ali uporabo zemljišča ali pa postavi opremo za omrežje na javno cesto, pod njo ali nad njo, samo po sebi ne pomeni izključne ali posebne pravice v smislu tega zakona. Prav tako tudi dejstvo, da subjekt oskrbuje s pitno vodo, električno energijo, plinom ali toploto omrežje, ki ga upravlja subjekt, ki uživa posebne ali izključne pravice, podeljene s strani pristojnega organa Republike Slovenije, samo po sebi ne pomeni izključne ali posebne pravice v smislu tega zakona. Prav tako se ne morejo šteti za posebne ali izključne tiste pravice, ki jih Republika Slovenija prizna v kakršni koli obliki, vključno s podelitvijo koncesije, omejenemu številu podjetij po merilih objektivnosti, sorazmernosti in nediskriminacije, in ki omogočajo, da zainteresirana stranka, ki izpolnjuje ta merila, uživa te pravice. Pravice, podeljene po postopku, ki temelji na objektivnih merilih in v katerem je bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti, za namene tega zakona ne predstavljajo posebnih ali izključnih pravic.

Pojem izključnih pravic bi morali uporabljati tudi pri ugotavljanju, ali bi bilo mogoče uporabo postopka s pogajanjem brez predhodne objave upravičiti s tem, da lahko gradnje, blago ali storitve zaradi varstva nekaterih izključnih pravic zagotovi le določen gospodarski subjekt. Vendar, glede na to, da je ratio legis teh določb drugačen, pojem izključnih pravic v obeh primerih nima nujno enakega pomena. Torej je treba pojasniti, da subjekt, ki na podlagi postopka, temelječega na objektivnih merilih in v katerem je bila zagotovljena ustrezna transparentnost, pridobi izključno pravico za opravljanje določene storitve na danem geografskem območju, ne bi bil naročnik, če bi šlo za osebo zasebnega prava, bi pa vseeno bil edini subjekt, ki bi na tem območju lahko opravljal zadevno storitev.

K 10. členu:

Gospodarski subjekt je skupen izraz za osebe, fizične ali pravne, ki so morebitni ponudniki blaga, gradenj ali storitev. Zakon uvaja ta pojem zaradi enotne označbe za izvajalca gradenj, dobavitelja blaga ali izvajalca storitev v določbah, ki so skupne vsem. Pojem gospodarski subjekt je treba razlagati dovolj široko, da zajame katero koli osebo ali subjekt, ki na trgu ali v postopku javnega naročila ponuja izvedbo gradenj, dobavo blaga ali opravljanje storitev, ne glede na to, v kateri pravni obliki se ta oseba ali subjekt odloči delovati. Pojem gospodarski subjekt zajema podjetja, podružnice, hčerinske družbe, partnerstva, zadruga, družbe z omejeno odgovornostjo, javne ali zasebne univerze in druge oblike subjektov, ki niso fizične osebe, ne glede na to, ali gre v vseh okoliščinah za pravne osebe ali ne.

Naročnik pogojev za sodelovanje ponudnikov ali kandidatov v postopkih javnega naročanja ne sme povezovati z zahtevo, da je ponudnik lahko zgolj pravna ali zgolj fizična oseba. Lahko pa zahteva v okviru pogojev za sodelovanje, da ponudniki navedejo, s katerimi kadri, ki so strokovno usposobljeni, bo izvedel naročilo oziroma navede, katere osebe bodo odgovorne za izvedbo naročila. Če nastopajo na strani ponudbe povezani ponudniki, naročnik za kandidiranje v postopku od teh ponudnikov ne sme zahtevati kakršnega koli pravno-formalnega povezovanja. Zadošča torej, da taki ponudniki navedejo, da se bodo povezali v primeru pridobitve naročila. Tudi od izbrane skupine ponudnikov lahko naročnik zahteva, da se povežejo v pravno-formalno obliko le, če je to nujno povezano z izvedbo naročila, na primer v primeru, ko se zahteva solidarna odgovornost. Naročnikom mora biti tudi omogočeno, da izrecno določijo, kako naj bi skupine gospodarskih subjektov izpolnile zahteve v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem iz tega zakona ali pogoje glede tehnične in strokovne sposobnosti, ki jih morajo izpolniti gospodarski subjekti, ki sodelujejo samostojno. Za izvajanje javnih naročil s strani skupin gospodarskih subjektov utegne biti potrebno določiti pogoje, ki jih posameznim udeležencem ni treba izpolnjevati. Takšni pogoji, ki bi jih morali upravičevati objektivni razlogi in bi morali biti sorazmerni, bi lahko na primer zajemali zahtevo po imenovanju skupnega predstavnika ali vodilnega partnerja za namene postopka javnega naročanja ali zahtevo po informacijah o njihovi sestavi.

K 11. členu:

Cilj sporazuma GPA je vzpostaviti večstranski okvir uravnoteženih pravic in obveznosti glede javnih naročil, da bi dosegli liberalizacijo in rast svetovne trgovine. Pri naročilih, zajetih v sporazumu GPA in drugih mednarodnih sporazumih, ki zavezujejo Unijo, bi morali naročniki obveznosti iz teh sporazumov izpolnjevati tako, da bi ta zakon uporabljali za gospodarske subjekte tretjih držav, ki so podpisnice teh sporazumov.

K 12. členu:

Zaradi prenosa obeh direktiv s področja javnega naročanja v en zakon je bilo treba za namen uporabe posebnih določb definirati infrastrukturno področje, kamor štejejo dejavnosti, ki so zajete v 13. do 19. členu tega zakona. Organi Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti ter druge osebe javnega prava uporabljajo za oddajo javnega naročila pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju, če naročajo blago, storitve ali gradnje za opravljanje ene ali več dejavnosti iz 13. do 19. člena tega zakona. V drugih primerih uporabijo pravila za javno naročanje na splošnem področju. Javna podjetja, ki opravljajo eno ali več dejavnosti na infrastrukturnem področju in drugi subjekti, ki opravljajo eno ali več dejavnosti na infrastrukturnem področju, če jim je za to dejavnost pristojni organ Republike Slovenije podelil posebne ali izključne pravice, za oddajo javnega naročila uporabijo pravila za javno naročanje na infrastrukturnem področju, in sicer zgolj za naročanje blaga, storitve ali gradnje, potrebne za izvajanje ene od dejavnosti iz 13. do 19. člena tega zakona. Za naročanje drugega blaga, storitev ali gradenj jim pravil javnega naročanja ni treba upoštevati.

K 13., 14., 15., 16., 17., 18. in 19. členu:

Zakon v 13. členu določa dejavnosti na področju plina, toplote in električne energije. Pri tem gre za zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki zagotavljajo javne storitve v zvezi s proizvodnjo, prenosom ali distribucijo elektrike, plina ali toplote. Zagotavljanje javne storitve pomeni, da se ta izvaja v javnem interesu. Izvajanja, ki vključujejo izgradnjo, postavitve in posodobitev takšnih omrežij pomenijo dejavnosti, ki jih določa zakon, kakršen koli je že pri tem pravni status naročnikov na področju infrastrukture, ki so odgovorni za takšna izvajanja.

Nekateri naročniki so dejavni na področjih proizvodnje, prenosa ali distribucije toplote in hlajenja. Zaradi nejasnosti, katera pravila se uporabljajo za dejavnosti, povezane z ogrevanjem, in katera za dejavnosti, povezane s hlajenjem, je treba pojasniti, da za naročnike ter javna in zasebna podjetja, dejavna v sektorju ogrevanja, veljajo pravila za infrastrukturno področje, vendar mora biti pri zasebnih podjetjih za uporabo pravil tega zakona izpolnjen dodaten pogoj, in sicer, da delujejo na podlagi posebnih ali izključnih pravic. Na drugi strani pa za naročnike, dejavne v sektorju hlajenja, ne veljajo pravila za infrastrukturno področje, za javna in zasebna podjetja pa, ne glede na to, ali delujejo na podlagi posebnih ali izključnih pravic, pravila o javnem naročanju ne veljajo. Na koncu bi bilo treba pojasniti še, da bi bilo treba javna naročila, oddana za izvajanje pogodb, ki se hkrati nanašajo na ogrevanje in hlajenje, obravnavati v skladu z določbami o javnih naročilih za izvajanje več dejavnosti, na podlagi česar se določi, katera pravila javnega naročanja, če sploh katera, bodo urejala njihovo oddajo.

Pojasniti bi bilo treba, da v tem zakonu uporabljeni pojem »dobava električne energije« zajema proizvodnjo, veleprodajo in maloprodajo električne energije, pri čemer to nikakor ne razširja področja uporabe tega zakona.

Primerno je, da naročniki v zvezi s svojimi dejavnostmi, ki se nanašajo na vodo, izvajajo postopke javnega naročanja in da take postopke izvajajo tudi, če naročniki v smislu tega zakona oddajo naročilo v zvezi s svojimi projekti na področju vodnega inženirstva, namakanja, melioracij ali odstranjevanja in čiščenja odpadnih voda. Pravila javnega naročanja v obliki, ki se predlaga za dobave blaga, so neustrezna za nabavo vode, če jo je treba zagotoviti iz virov, ki so blizu območja, kjer se bo uporabljala.

Ob upoštevanju nadaljnjega odpiranja poštnih storitev v Evropski skupnosti konkurenci in dejstva, da take storitve prek omrežja opravljajo naročniki, javna podjetja in druga podjetja, je

treba za naročila, ki jih oddajo naročniki, ponudniki poštних storitev, uporabljati pravila infrastrukturnega področja, vključno s tistimi, ki ustvarjajo okvir za preišljeno poslovno prakso in omogočajo večjo prilagodljivost. Za opredelitev teh dejavnosti je treba upoštevati opredelitev iz Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštних storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitev.

Primerno je bilo izključiti javna naročila, namenjena za iskanje nafte in plina, saj je bilo ugotovljeno, da je v tem sektorju neprestano prisoten tolikšen konkurenčni pritisk, da disciplina javnega naročanja, ki jo prinašajo pravila Evropske unije o javnem naročanju, ni več potrebna. Ker črpanje nafte in plina še vedno spada v področje uporabe tega zakona, bi bilo morda treba ločiti pojma iskanje in črpanje. Pojem iskanje bi moral vključevati dejavnosti, s katerimi se na danem območju odkrivajo morebitna nahajališča nafte in plina, ter v takem primeru za izkoriščanje v komercialne namene, medtem ko bi moralo črpanje pomeniti proizvodnjo nafte in plina. V skladu z uveljavljeno prakso v primerih združitev bi se moralo šteti, da proizvodnja vključuje tudi razvoj, to je vzpostavitev ustrezne infrastrukture za proizvodnjo v prihodnosti (naftne ploščadi, naftovodi, plinovodi, terminali itd.).

Ta zakon pa se uporablja tudi za dejavnosti v zvezi z izkoriščanjem geografskega prostora, in sicer za namen iskanja ali črpanja nafte in plina in iskanja ali izkopavanja premoga ali drugega trdega goriva ali za namen zagotavljanja letališke, pristaniške infrastrukture ali infrastrukture v drugih terminalih za prevoznike po zraku, morju ali celinskih plovnih poteh.

K 20. členu:

Določba pričujočega člena ureja, kako so naročniki s področja obrambe dolžni ravnati s podatki, ki so pomembni za zaščito interesov države na področju varnosti. Splošno pravilo, ki izhaja iz 296. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, je, da se ne dajejo informacije, ki bi lahko ogrozile varnost Republike Slovenije. Republika Slovenija lahko izvede vse potrebne ukrepe za svojo varnost v povezavi s proizvodnjo in prodajo orožja, streliva in vojaškega materiala. Navedeno pa ne sme negativno vplivati na konkurenco znotraj EU, kadar so predmet nabav za vojaške potrebe proizvodi, ki po svoji naravi niso namenjeni izključno za vojaške potrebe. Ni razloga, da bi informacije o takem blagu oziroma proizvodih lahko ogrožale varnostne interese.

K 21. členu:

Ta člen določa mejne vrednosti, od katerih dalje je uporaba zakona obvezna ter določa tudi obvezno ravnanje naročnikov za vse primere, pri katerih ocenjena vrednost javnega naročila brez DDV ne dosega mejne vrednosti za uporabo zakona, on sicer tako na splošnem kot na infrastrukturnem področju.

Ta zakon se uporablja za javna naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost je na splošnem področju enaka ali višja od 20.000 eurov za javna naročila blaga in storitev ter za projektne natečaje in 40.000 eurov za javna naročila gradenj ter enaka ali višja od 750.000 eurov za javna naročila storitev s Seznama socialnih in drugih posebnih storitev. Na infrastrukturnem področju se zakon uporablja za javna naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost je enaka ali višja od 50.000 eurov za javna naročila blaga in storitev ter za projektne natečaje in 100.000 eurov za javna naročila gradenj ter enaka ali višja od 1.000.000 eurov za javna naročila storitev s Seznama socialnih in drugih posebnih storitev.

Socialne in druge posebne storitve, kot so na primer storitve hotelov in restavracij, nekatere pravne storitve ali storitve reševalnih služb, storitve gašenja požarov in storitve za zapore, imajo

omejeno čezmejno razsežnost, zato je že na ravni evropske ureditve za te storitve predvidena preprostejša rešitev.

K 22. členu:

Ta člen določa mejne vrednosti, od katerih dalje je naročnik dolžan o javnem naročilu poslati obvestilo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti.

K 23. členu:

Območje delovanja zakona je razširjeno na področju naročil gradenj tudi na tista javna naročila, ki vključujejo v finančni konstrukciji več kot 50 odstotkov javnih sredstev na način sofinanciranja ali subvencioniranja. Ob tem mora biti izpolnjen še eden od naslednjih pogojev: ali da ta naročila vključujejo dejavnosti s področja gradbeništva, kot so določene na Seznamu dejavnosti na področju gradenj, ali da gre za gradbena dela na določenih vrstah objektov, ki jih zakon taksativno našteva: bolnišnice, objekti za šport, šolski in univerzitetni objekti in objekti, ki se uporabljajo za upravne namene. Drugače povedano gre za objekte, v katerih sicer naročniki po tem zakonu izvajajo svojo dejavnost, in objekte, v katerih se izvaja dejavnost na področju izobraževanja, športa in zdravstva.

Enak princip velja tudi v primeru javnih naročil storitev pod pogojem, da je izvajanje teh storitev povezano z izvajanjem dejavnosti s področja gradbeništva s Seznama dejavnosti na področju gradenj.

K 24. členu:

V javnem naročanju je pomen ugotovitve ocenjene vrednosti večplasten. Po eni strani je potrebna skrbnost pri ugotavljanju te vrednosti, ker je podlaga za objavo naročila v ustreznem mediju oziroma uporabi določenega postopka. Po drugi strani je odraz pregleda trga, ki se opravi pred izvedbo naročanja. Zakonska norma v splošnem opredeljuje, da mora ocenjena vrednost obsegati oceno vrednosti celotnega naročila z morebitnimi možnimi povečanji obsega naročila, dopolnitvami in obnovitvami.

Za ocenitev vrednosti javnega naročila se morajo upoštevati vsi prihodki, ne glede na to, ali izvirajo od naročnika ali od tretjih oseb. Za namen ocene mejnih vrednosti je pojem podobnega blaga treba razumeti kot proizvode, ki so namenjeni isti ali podobni uporabi, kot na primer dobava različnih vrst živil ali raznih kosov pisarniškega pohištva. Običajno bi gospodarski subjekt, dejaven na določenem področju, tako blago verjetno dobavljal v okviru svojega normalnega nabora proizvodov.

Za namene ocenjevanja vrednosti določenega javnega naročila je treba pojasniti tudi, da lahko ocena vrednosti temelji na razdelitvi javnih naročil zgolj v primeru, ko to upravičujejo objektivni razlogi. Lahko bi bilo na primer upravičeno, da se vrednosti javnih naročil ocenijo na ravni ločene organizacijske enote naročnika, kot so na primer šole ali vrtci, če je taka enota samostojno odgovorna za svoje javno naročilo. To je mogoče domnevati, kadar ločena organizacijska enota samostojno vodi postopke javnega naročanja in sprejema odločitve o nakupu, razpolaga z ločeno proračunsko vrstico za določena javna naročila ter samostojno sklenu pogodbo o izvedbi javnega naročila, ki ga financira iz proračuna, s katerim razpolaga. Razdelitev ni upravičena, če naročnik naročanje zgolj organizira decentralizirano.

K 25. in 26. členu:

V primeru mešanih javnih naročil se veljavna pravila določijo glede na glavni predmet naročila, če so različni sestavni deli naročila objektivno neločljivi. Naročnik mora presoditi, ali so različni deli ločljivi ali ne, ločljivost ali neločljivost različnih delov pa se mora določiti za vsak primer posebej, pri čemer izraženi ali domnevni nameni naročnika, da se različni vidiki, ki sestavljajo mešano javno naročilo, obravnavajo kot neločljivi, ne zadostujejo, temveč jih je treba podpreti z objektivnimi razlogi in izkazi, ki bi te namene lahko upravičili in bi lahko potrdili potrebo po sklenitvi ene pogodbe o izvedbi javnega naročila. Taka upravičena potreba po sklenitvi ene pogodbe o izvedbi javnega naročila bi lahko bila denimo prisotna v primeru gradnje ene same stavbe, del katere bi neposredno uporabljal naročnik, z drugim delom pa se bi upravljalo na podlagi koncesije, na primer za zagotavljanje javnih parkirnih mest. Pojasniti je treba, da se potreba po sklenitvi ene pogodbe o izvedbi javnega naročila lahko pojavi zaradi razlogov tehnične in gospodarske narave.

Pri mešanih javnih naročilih, ki jih je mogoče ločiti, imajo naročniki vedno možnost, da za posamezne dele mešanega javnega naročila oddajo ločena naročila. V tem primeru morajo biti določbe, ki bi se uporabljale za vsak posamezni del, določene izključno na podlagi značilnosti določenega naročila. Če pa se naročniki odločijo v naročilo vključiti druge elemente, ne glede na njihovo vrednost in ne glede na pravno ureditev, ki bi sicer veljala za te dodane elemente, bi moralo biti vodilno načelo naslednje: v primeru, da bi bilo treba naročilo, če bi se oddalo kot enotno, oddati na podlagi določb tega zakona, bi se moral ta zakon še naprej uporabljati za celotno mešano javno naročilo.

K 27., 28. in 29. členu:

Ti členi določajo izjeme, za katere se zakon ne uporablja.

Zaradi spodbujanja sofinanciranja programov raziskav in razvoja s strani industrije se ta zakon uporablja samo, kadar takega sofinanciranja ni in kadar rezultati dejavnosti raziskav in razvoja pripadajo določenemu naročniku. To pa ne izključuje možnosti, da izvajalec storitev, ki je te dejavnosti izvedel, o njih objavi poročilo, pod pogojem, da naročnik obdrži izključno pravico uporabe rezultatov dejavnosti raziskav in razvoja pri izvajanju svojih dejavnosti.

Zakon se tudi ne uporablja za naročila, ki jih izvajajo mednarodne organizacije v svojem imenu in za svoj račun. Treba pa je pojasniti, v kakšnem obsegu bi bilo treba ta zakon uporabljati za javna naročila, ki jih urejajo posebni mednarodni predpisi.

Pri oddaji javnih naročil za nekatere avdiovizualne in radijske medijske storitve, ki jih opravljajo ponudniki medijskih storitev, je treba upoštevati vidike kulturnega ali družbenega pomena, zaradi katerih je uporaba pravil o javnem naročanju neustrezna. Zato storitve, ki jih oddajo sami ponudniki medijskih storitev, pri nakupu, pripravi, produkciji ali koprodukciji standardnih programov in drugih pripravljalnih storitev, kot so tiste v zvezi s scenariji ali umetniškimi uprizoritvami, ki so potrebne za pripravo programa, predstavljajo izjemo pri uporabi zakona. Ta izjema se lahko uporablja tako za radiodifuzijske medijske storitve kot za storitve na zahtevo (nelinearne storitve), ne sme pa se uporabljati za dobavo tehnične opreme, potrebne za produkcijo, koprodukcijo in oddajanje teh programov.

Izjemo predstavljajo tudi storitve na področju arbitraže in spravnih postopkov ter druge podobne oblike alternativnega reševanja sporov, ki jih običajno opravljajo organi ali posamezniki, imenovani ali izbrani na način, ki ga ni mogoče urediti s pravili o javnem naročanju. Izvajalce nekaterih pravnih storitev določi sodišče določene države članice, nekatere tovrstne storitve vključujejo zastopanje strank v sodnih postopkih po odvetnikih, nekatere morajo opravljati notarji ali pa so takšne storitve povezane z izvajanjem javne oblasti. Takšne pravne storitve

običajno opravljajo organi ali posamezniki, imenovani ali izbrani na način, ki ga ni mogoče urediti s pravili o javnih naročilih.

Glede finančnih instrumentov je ob upoštevanju nedavne vzpostavitve Evropskega instrumenta za finančno stabilnost in Evropskega mehanizma za stabilnost treba določiti, da so posli, izvedeni v okviru navedenega instrumenta in navedenega mehanizma, izključeni iz področja uporabe tega zakona. Obenem je treba pojasniti, da so s področja uporabe tega zakona izključena tudi posojila, ne glede na to, ali so povezana z izdajo vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov ali z drugimi posli v zvezi z njimi.

Ta zakon se ne uporablja tudi za nekatere storitve v sili, če jih izvajajo neprofitne organizacije ali združenja, saj bi bilo sicer težko ohraniti posebno naravo teh organizacij, če bi bilo izvajalce storitev treba izbirati v skladu s postopki iz tega zakona. Vendar pa izključitev ne sme preseči nujno potrebnega, zato je bilo treba izrecno določiti, da se ne sme izključiti storitev prevoza bolnikov z reševalnimi vozili. V zvezi s tem je treba tudi pojasniti, da skupina 601 iz nomenklature CPV »storitve kopenskega prevoza« ne zajema storitev reševalnih vozil, ki so v razredu CPV 8514. Za storitve, ki so zajete s kodo CPV 85143000-3, pri katerih gre izključno za prevoz bolnikov z reševalnimi vozili, mora veljati posebna ureditev, določena za socialne in druge posebne storitve.

Ker se zakon uporablja le za naročnike, njegove določbe zato ne veljajo za politične stranke na splošno, saj niso naročniki, čeprav bi lahko politične stranke v nekaterih državah članicah uvrstili med osebe javnega prava. Vendar pa so nekatere storitve (kot so produkcija propagandnih filmov in videofilmov) tako zelo neločljivo povezane s političnimi stališči izvajalcev storitev, kadar se te opravljajo v okviru volilne kampanje, da so izvajalci storitev običajno izbrani na način, ki ga ni mogoče urediti s pravili o javnem naročanju.

Zakon se tudi ne uporablja v primerih, ko je naročnik ali združenje naročnikov edino, ki lahko opravlja določeno storitev, za kar ima na podlagi zakonov ali drugih objavljenih predpisov, ki so skladni s PDEU, izključno pravico.

Mnogi naročniki so organizirani kot gospodarska skupina, ki lahko združuje več posameznih podjetij, pogosto imajo posamezna podjetja točno določeno vlogo v okviru gospodarske skupine. Zato so javna naročila storitev, blaga in gradenj, ki se oddajo povezanemu podjetju, katerega glavna dejavnost je zagotavljanje teh storitev, blaga ali gradenj skupini, katere del je, in ne njihovo ponujanje na trgu, izjema pri uporabi pravil javnega naročanja. Prav tako predstavljajo izjemo javna naročila storitev, blaga in gradenj, ki jih naročnik odda skupnemu podjetju, katerega del je in ki ga je ustanovilo več naročnikov za opravljanje določene dejavnosti na infrastrukturnem področju. Vendar ta izključitev ne sme povzročiti izkrivljanja konkurence v korist podjetij ali skupnih podjetij, ki so povezana z naročnikom, zato je zagotovljen ustrezen sklop pravil, zlasti z zgornjo mejo, v okviru katere lahko podjetja ustvarijo del svojega prometa na trgu ter nad katero bi izgubila možnost, da se jim javna naročila oddajo brez javnih razpisov, ter za sestavo skupnih podjetij in trdnost povezav med temi skupnimi podjetji in naročniki, ki jih sestavljajo.

Za pogodbe, sklenjene med subjekti v javnem sektorju, se v določenih primerih ne uporabljajo pravila o javnem naročanju. Dejstvo, da sta obe pogodbeni stranki tudi javna organa, samo po sebi ne izključuje uporabe pravil o javnem naročanju. Vendar pa uporaba pravil o javnem naročanju ne bi smela posegati v svobodo javnih organov, da izvajajo naloge na področju javnih storitev, za katere so pristojni, z uporabo lastnih virov, kar zajema tudi možnost sodelovanja z drugimi javnimi organi. Pri tem pa nobeno izvzeto javno-javno sodelovanje ne sme izkrivljati

konkurence glede na zasebne gospodarske subjekte, tako da zasebnemu izvajalcu storitev zagotavlja prednost pred njegovimi konkurenti.

Za javna naročila, ki se oddajo odvisnim pravnim osebam, se postopki iz tega zakona ne uporabljajo, če naročnik obvladuje določeno pravno osebo podobno kot svoje službe, pod pogojem, da odvisna pravna oseba več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti izvaja za izvrševanje nalog, ki ji jih je poveril naročnik, ki jo obvladuje, ali druge pravne osebe, ki jih ta naročnik obvladuje, ne glede na to, kdo je upravičenec izvajanja naročila. Izvzetje pa ne velja za primere, ko je zasebni gospodarski subjekt neposredno udeležen v kapitalu odvisne pravne osebe, saj bi imel v takih okoliščinah zasebni gospodarski subjekt z udeležbo kapitala v odvisni pravni osebi z oddajo javnega naročila brez konkurenčnega postopka neupravičeno prednost pred konkurenti.

Naročniki imajo v skladu s tem zakonom možnost, da se odločijo, da bodo prek sodelovanja skupaj izvajali svoje javne storitve, ne da bi morali uporabljati kakršno koli določeno pravno obliko. Takšno sodelovanje lahko zajema vse vrste dejavnosti v zvezi z izvajanjem storitev in odgovornosti, ki so bile dodeljene sodelujočim organom ali so jih ti prevzeli, na primer obvezne ali prostovoljne naloge lokalnih ali regionalnih organov ali storitve, ki jih določenim organom nalaga javno pravo. Ni treba, da so storitve, ki jih izvajajo različni sodelujoči organi, nujno enake; lahko se tudi dopolnjujejo. Ta zakon se zato ne uporablja za pogodbe o skupnem opravljanju javnih storitev, če so sklenjene izključno med naročniki, če se pri tem sodelovanju upoštevajo le vidiki javnega interesa in če noben zasebni izvajalec storitev nima prednosti pred svojimi konkurenti. Da bi izpolnili te pogoje, mora sodelovanje temeljiti na konceptu sodelovanja. Tako sodelovanje ne pomeni, da morajo vsi sodelujoči organi izvajati glavne pogodbene obveznosti, pod pogojem, da se zavežejo, da bodo prispevali k skupnemu izvajanju javne storitve. Poleg tega je treba pri sodelovanju, vključno z vsakršnimi finančnimi transferji med sodelujočimi naročniki, upoštevati le vidike javnega interesa.

Pojasniti je treba tudi razmerje med določbami o sodelovanju med javnimi organi in določbami o oddaji javnih naročil povezanim podjetjem ali v okviru skupnih podjetij, ki pod določenimi pogoji prav tako sodijo med izjeme. Podjetja bi se morala šteti za povezana podjetja, če med naročnikom in tem podjetjem obstaja neposreden ali posreden prevladujoč vpliv ali ima nad njima prevladujoč vpliv drugo podjetje; v tej zvezi udeležba zasebnega kapitala kot taka ne bi smela biti pomembna. Preverjanje, ali je posamezno podjetje povezano z določenim naročnikom, bi moralo biti mogoče izvesti na čim preprostejši način. Ker je treba morebitni obstoj takšnega neposrednega ali posrednega prevladujočega vpliva preveriti že zaradi odločanja o tem, ali je treba letne računovodske izkaze teh podjetij in naročnikov konsolidirati, bi bilo treba podjetja v primeru konsolidacije njihovih letnih računovodskih izkazov tako šteti za povezana podjetja. Vendar se pravila o konsolidiranih računovodskih izkazih v nekaterih primerih ne uporabljajo, na primer zaradi velikosti vključenih podjetij ali neizpolnjevanja nekaterih pogojev v zvezi z njihovo pravno obliko. V takšnih primerih je treba obstoj neposrednega ali posrednega prevladujočega vpliva preveriti ob upoštevanju lastništva, finančne udeležbe ali predpisov, ki urejajo delovanje teh podjetij.

K 30. členu:

Ta zakon se na infrastrukturnem področju ne uporablja za naročila, ki dovoljujejo opravljanje dejavnosti iz tega zakona, niti za natečaje, ki se organizirajo za opravljanje take dejavnosti, če je v Republiki Sloveniji dejavnost neposredno izpostavljena konkurenci na trgih, do katerih dostop ni omejen. Zato je primerno, da se uvede postopek, ki se uporablja za vse dejavnosti infrastrukturnega področja iz tega zakona, ki bo omogočal upoštevanje učinkov sedanjega ali prihodnjega odpiranja konkurenci. Tak postopek mora zagotavljati pravno varnost za sodelujoče

subjekte in ustrezen proces odločanja, ki bo v kratkih rokih zagotovil enotno uporabo prava Evropske skupnosti na tem področju.

Neposredno izpostavljenost konkurenci je treba oceniti na podlagi objektivnih meril ob upoštevanju posebnih značilnosti določenega sektorja. Štelo se bo, da izvajanje in uporaba ustrezne zakonodaje Evropske skupnosti za odpiranje določenega sektorja ali njegovega dela daje zadostna zagotovila za predpostavko, da je zagotovljen prost dostop do določenega trga. Če prost dostop na določen trg ni posledica izvajanja ustrezne zakonodaje Evropske skupnosti, je treba dokazati, da je tak dostop dejansko in pravno prost.

K 31. členu:

Člen se nanaša na 20. člen Direktive 2014/24/EU in 38. člen Direktive 2014/25/EU, ki določata, da lahko države članice pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje javnega naročila za invalidska podjetja in gospodarske subjekte, katerih glavni cilj je družbeno in poklicno vključevanje invalidnih ali prikrajšanih oseb, ali določijo, da se taka javna naročila izvedejo v okviru programov zaščitenega zaposlovanja.

Z navedeno določbo se v javno naročanje vnašajo tako imenovane socialne komponente. Trg javnih naročil naj bi zagotavljal enakopravnost in dostopnost do javnih naročil tudi z vidika vključevanja tistih kategorij gospodarskih subjektov, ki jih je zaradi njihove specifičnosti treba obravnavati pod drugačnimi pogoji. Tako sta na primer zaposlitev in poklic ključna elementa pri zagotavljanju enakih možnosti za vsakogar ter prispevata k vključevanju v družbo. V tem smislu gospodarski subjekti, ki zaposlujejo invalidne osebe in vključujejo izvajanje programov zaščitenega zaposlovanja, učinkovito prispevajo k vključevanju ali ponovnemu vključevanju invalidov na trg dela. Vendar se lahko izkaže, da pod običajnimi konkurenčnimi pogoji ne morejo dobiti naročila. Zato je primerno določiti, da lahko naročniki pravico do sodelovanja v postopkih javnega naročanja ali določenih sklopov teh naročanj prepustijo takim podjetjem.

K 32., 33. in 34. členu:

Skupni nabavni organ je enak pojmu naročnika, kar pomeni, da je obvezan izvajati javno naročanje po tem zakonu. V javnem naročanju lahko deluje kot povezovalec svojega interesa in interesov drugih naročnikov ali kot izvajalec naročanja izključno za druge naročnike. Njegova vloga je izvajanje naročanja, zaradi tega tudi ni nujno naročnik po definiciji naročnika. Skupni nabavni organ lahko deluje v javnem naročanju na dva načina:

- prvi način je, da izvede celoten ustrezen postopek javnega naročanja in sklene pogodbo, na podlagi katere se izvajajo določene dobave blaga in izvedbe storitev;
- drugi način je, da za naročnike izvede javno naročanje po ustreznem postopku, na podlagi katerega vsak naročnik sklene svojo pogodbo.

Na trgih javnega naročanja v EU se pojavlja močna težnja po združevanju povpraševanja naročnikov za doseganje ekonomije obsega, vključno z nižjimi cenami in transakcijskimi stroški, ter za izboljšanje in profesionalizacijo vodenja postopkov javnega naročanja. To se lahko doseže z združevanjem javnih naročil večjega števila vključenih naročnikov ali pa z združevanjem naročil v smislu obsega in vrednosti v daljšem obdobju. Vendar pa je treba združevanje in centralizacijo naročil skrbno spremljati, da se preprečita čezmerna koncentracija kupne moči in nedovoljeno dogovarjanje ter ohranijo transparentnost, konkurenca in možnosti malih in srednjih podjetij za dostop do trga.

Skupno javno naročanje ima lahko več različnih oblik – od usklajenega javnega naročanja s pripravo skupnih tehničnih specifikacij za gradnje, blago ali storitve, ki jih bo naročilo več

naročnikov, od katerih vsak izvede ločen postopek javnega naročanja, do primerov, ko naročniki skupaj izvedejo en postopek javnega naročanja s sodelovanjem ali pa s pooblastitvijo enega naročnika za vodenje postopka javnega naročanja v imenu vseh naročnikov. Če več naročnikov skupaj izvaja postopek javnega naročanja, bi morali biti skupno odgovorni za izpolnjevanje svojih obveznosti v skladu s tem zakonom. Kadar naročniki skupaj izvajajo le dele postopka javnega naročanja, bi morala skupna odgovornost veljati le za tiste dele postopka, ki se izvajajo skupaj. Vsak naročnik bi moral biti izključno odgovoren za postopke ali dele postopkov, ki jih izvaja sam, na primer oddajo javnega naročila, sklenitev okvirnega sporazuma, upravljanje dinamičnega nabavnega sistema, ponovno odprtje konkurence v skladu z okvirnim sporazumom ali določitev gospodarskih subjektov, podpisnikov okvirnega sporazuma, ki naj izvajajo neko nalogo.

Elektronska komunikacijska sredstva so posebej ustrezna za podporo centraliziranih nabavnih praks in orodij, saj nudijo možnost ponovne uporabe in avtomatske obdelave podatkov ter znižanja informacijskih in transakcijskih stroškov. Iz tega razloga bo tudi najprej obvezna uporaba takih elektronskih komunikacijskih sredstev pri osrednjih nabavnih organih.

V zvezi s skupnim oddajanjem javnih naročil s strani naročnikov iz različnih držav članic se trenutno pojavljajo specifične pravne težave v zvezi s kolizijo nacionalnih zakonodaj. Čeprav je Direktiva 2004/18/ES skupno čezmejno javno naročanje implicitno dovoljevala, so se javni naročniki še vedno srečevali z znatnimi pravnimi in praktičnimi težavami pri javnem naročanju pri osrednjih nabavnih organih v drugih državah članicah ali pri skupni oddaji javnih naročil. Te težave je bilo treba odpraviti, da bi naročnikom omogočili, da kar najbolj izkoristijo možnosti notranjega trga glede ekonomije obsega in delitve tveganja, ne nazadnje pri inovativnih projektih z večjo stopnjo tveganja, kot jo lahko razumno prenese en sam naročnik. Zato so se oblikovala nova pravila o skupnem čezmejnem javnem naročanju, s katerimi bo olajšano sodelovanje med naročniki ter povečane koristi notranjega trga z ustvarjanjem čezmejnih poslovnih priložnosti za dobavitelje in izvajalce storitev.

K 35. členu:

Javnost oziroma zaupnost v javnem naročanju je v prvi vrsti povezana s podatki, ki jih naročniku da gospodarski subjekt in jih označi kot poslovno skrivnost. Takih podatkov naročnik ne sme objaviti oziroma razkriti, varovati pa mora tudi osebne in tajne podatke. Dokumentacija o javnem naročilu postane v celoti javna takrat, ko je javno naročilo oddano. Zaradi zagotovitve nemotenega poteka naročanja in dela naročnika, predvsem v zvezi s pregledom in ocenjevanjem ponudb, je možen vpogled v ponudbo izbranega ponudnika šele od takrat, ko naročnik objavi odločitev o oddaji naročila. V navedenem je zakon o javnih naročilih specialnejši glede na določbe Zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Prav tako se omogoča v primeru popolnega pregleda ponudb, ki pomeni pregled in oceno vseh prejetih ponudb, da naročnik dovoli vpogled le tistemu ponudniku, ki je oddal dopustno ponudbo. Tak popoln pregled ponudb se opravi praviloma vedno, obvezen ni le v odprtem postopku in postopku oddaje naročila male vrednosti.

K 36. členu:

Določba 36. člena ureja možnost, o kateri odloča naročnik, da ponudnik svojo ponudbo delno ali v celoti, zlasti pa tiste dele, ki se nanašajo na tehnične značilnosti, kakovost in tehnično dokumentacijo (prospekti, propagandni ter tehnični material ter drugo), predloži v tujem jeziku. Gre za praktične vidike, ki jih je treba upoštevati, na primer v primerih dobave opreme, ki je tujega izvora in so praviloma tehnična pravila in opisi v tujem jeziku oziroma jeziku proizvajalca opreme. Zahteva, da se prevedejo vsa besedila v slovenski jezik, bi lahko po nepotrebnem

obremenila ponudnike, hkrati pa podražila ponudbe, saj bi se stroški prevodov nedvomno prevaili na naročnika. Določba ima posebej vgrajeno varovalko, da naročnik lahko pred odločitvijo o dodelitvi naročila zahteva dodatne prevode, v primeru dvoma pa kot avtentično šteje besedilo v slovenskem jeziku.

K 37. členu:

Z elektronskimi informacijskimi in komunikacijskimi sredstvi se lahko zelo poenostavi objava javnih naročil ter povečata učinkovitost in transparentnost postopkov javnega naročanja. Ta člen določa obveznost, da ta postanejo standardna sredstva sporočanja in izmenjave informacij v postopkih javnega naročanja, saj znatno povečujejo možnosti gospodarskih subjektov za sodelovanje v postopkih javnega naročanja na celotnem notranjem trgu. V ta namen mora postati obvezno naslednje: pošiljanje obvestil v elektronski obliki, dostopnost dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v elektronski obliki in (po določenem prehodnem obdobju) popolnoma elektronska komunikacija, tj. komunikacija z elektronskimi sredstvi na vseh stopnjah postopka, vključno s pošiljanjem prijav za sodelovanje in zlasti pošiljanjem ponudb (elektronska predložitve). Obvezna uporaba elektronskih komunikacijskih sredstev v skladu s tem zakonom naročnikom ne predpisuje elektronske obdelave ponudb niti ne nalaga elektronskega ocenjevanja ali avtomatske obdelave.

Naročniki morajo, razen v nekaterih posebnih primerih, uporabljati elektronska komunikacijska sredstva, ki so nediskriminatorna, splošno dostopna in interoperabilna s proizvodi informacijsko-komunikacijske tehnologije v splošni rabi ter gospodarskim subjektom ne omejujejo dostopa do postopka javnega naročanja. Pri uporabi takšnih komunikacijskih sredstev morajo ustrezno upoštevati tudi dostopnost za invalidne osebe. Obvezna uporaba elektronskih sredstev na vseh stopnjah postopka javnega naročanja ne bi bila ustrezna, niti če bi bila za to potrebna specializirana orodja ali oblike datotek, ki niso splošno razpoložljive, niti če bi bila obravnava sporočil možna samo z uporabo specializirane pisarniške opreme. Naročniki zato v nekaterih primerih, ki so določno navedeni, niso dolžni zahtevati uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri predložitvi ponudb, na primer v primerih, v katerih bi bila potrebna uporaba specializirane pisarniške opreme, ki je naročniki navadno nimajo na voljo, na primer tiskalnikov širokega formata. V nekaterih postopkih javnega naročanja je lahko v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedena zahteva za predložitev fizičnega modela ali makete, ki ju naročniku ni mogoče predložiti z uporabo elektronskih sredstev. V takih primerih bi bilo treba model naročniku poslati po pošti ali drugi primerni kurirski službi.

V nekaterih izjemnih primerih je naročnikom dovoljeno, da ne uporabljajo elektronskih komunikacijskih sredstev, če bi bilo to potrebno zaradi varstva posebej občutljivih informacij.

K 38. členu:

Člen ureja navajanje nomenklature pri oddaji javnih naročil z uporabo enotnega besednjaka javnih naročil.

K 39. členu:

Člen določa vrste postopkov, ki jih lahko naročniki uporabijo na podlagi tega zakona, ob upoštevanju pogojev, ki jih zakon določa za posamezni postopek, in na način, kot ga zakon predpisuje za posamezni postopek.

Glede na dosedanjo ureditev se postopki nekoliko spreminjajo, jasneje so opredeljeni, med njimi je novo imenovani konkurenčni postopek s pogajanji, ki se lahko uporabi samo na

splošnem področju in je v dosedanji ureditvi poznan kot postopek s pogajanjem s predhodno objavo, ter postopek s pogajanjem z objavo, ki se lahko uporabi le na infrastrukturnem področju.

Povsem nov postopek je partnerstvo za inovacije.

Člen ureja tudi način izvedbe povabila k sodelovanju, česar ne gre enačiti s povabilom k oddaji ponudb. Povabilo k sodelovanju, za kar direktivi uporabljata izraz javni razpis (oz. Call for Competition), se običajno izvede z obvestilom o javnem naročilu, na infrastrukturnem področju pa lahko tudi s periodičnim informativnim obvestilom, kadar se javno naročilo odda v omejenem postopku ali postopku s pogajanjem ali z obvestilom o vzpostavitvi kvalifikacijskega sistema, kadar se javno naročilo odda v omejenem postopku ali postopku s pogajanjem ali s konkurenčnim dialogom ali partnerstvom za inovacije.

K 40., 41. in 42. členu:

V javnem naročanju se običajno uporabljata odprti ali omejeni postopek kot enakovredna postopka. Za oba je značilno, da v njih lahko sodelujejo vsi zainteresirani gospodarski subjekti. Razlika med obema postopkoma je v tem, da se pri odprtem postopku po predložitvi ponudbe s strani ponudnika hkrati ugotavlja izpolnjevanje vseh zahtev (to je zahtev naročnika, pogojev za sodelovanje, razlogov za izključitev ipd.) iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in izvede primerjava med ponudbami na osnovi določenih meril. Omejeni postopek poteka v dveh ločenih stopnjah. Naročnik lahko omeji število ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k sodelovanju v tem postopku.

Konkurenčni dialog se na splošnem področju uporablja restriktivno, kadar so za to izpolnjeni razlogi, medtem ko se na infrastrukturnem področju lahko uporablja vedno.

Uporabi se zlasti v primerih, ko naročniki ne morejo opredeliti sredstev za zadovoljitev svojih potreb ali presoditi, kaj lahko ponudi trg glede tehničnih, finančnih ali pravnih rešitev. Take razmere se lahko pojavijo zlasti pri inovativnih projektih, izvajanju pomembnih projektov na področju integrirane prometne infrastrukture, projektov za velika računalniška omrežja ali projektov, ki vključujejo kompleksno in strukturirano financiranje. Uporablja se za storitve ali blago, pri katerih so potrebna prilagoditvena ali projektna dela, zlasti pri kompleksnih nabavah, na primer visoko razvitih proizvodov, intelektualnih storitvah, kot so denimo določene storitve svetovanja, arhitekturne ali inženirske storitve, ali pomembnih projektih na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije. Za standardne storitve ali blago, ki jih lahko zagotovijo številni gospodarski subjekti na trgu, se konkurenčni dialog ne bo uporabljal.

K 43. členu:

Če rešitve, ki na trgu že obstajajo, ne morejo zadostiti potrebi po razvoju inovativnega proizvoda, storitve ali gradnje ter po njeni naknadni nabavi, bi morali imeti naročniki dostop do posebnega postopka javnega naročanja. Ta posebni postopek omogoča, da se za razvoj in naknadno nabavo novega, inovativnega proizvoda, storitve ali gradnje sklene dolgoročno partnerstvo za inovacije, če se ta inovativni proizvod, storitev ali gradnja lahko zagotovi v skladu z dogovorjeno kakovostjo izvedbe in dogovorjenimi stroški, ne da bi bil za nabavo potreben ločen postopek javnega naročanja. Partnerstvo za inovacije temelji na postopkovnih pravilih, ki se uporabljajo za konkurenčni postopek s pogajanjem, javna naročila pa se oddajo le na podlagi najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo, kar je najprimernejše za primerjavo ponudb za inovativne rešitve. Partnerstvo za inovacije bi moralo biti pri zelo velikih ali pri manjših inovativnih projektih strukturirano tako, da bi lahko zagotovilo potrebno povpraševanje trga, ki bi spodbudilo razvoj inovativne rešitve brez zapiranja trga. Naročniki zato ne bi smeli uporabljati

partnerstev za inovacije na način, da bi preprečevali, omejevali ali izkrivljali konkurenco. V nekaterih primerih bi sklenitev partnerstev za inovacije z več partnerji lahko prispevala k preprečevanju takšnih posledic.

K 44. členu:

Razlogi za uporabo tega postopka so enaki kot pri konkurenčnem dialogu.

Pri naročnikih obstaja izjemna potreba po večji prožnosti pri izbiri takega postopka javnega naročanja, ki omogoča pogajanja. Pogostejša uporaba teh postopkov bo verjetno tudi povečala obseg čezmejne trgovine, saj je ocena pokazala, da imajo javna naročila, oddana po postopku s pogajanjem po predhodni objavi (ki se je uporabljal v dosedanji ureditvi), posebej visoko stopnjo uspešnosti čezmejnih ponudb. Uporaba konkurenčnega dialoga se je v preteklih letih povečala glede na vrednosti javnih naročil in ta se je izkazal za uporabnega v primerih, ko naročniki ne morejo opredeliti sredstev za zadovoljitev svojih potreb ali presoditi, kaj lahko ponudi trg glede tehničnih, finančnih ali pravnih rešitev. Take razmere se lahko pojavijo zlasti pri inovativnih projektih, izvajanju pomembnih projektov na področju integrirane prometne infrastrukture, projektov za velika računalniška omrežja ali projektov, ki vključujejo kompleksno in strukturirano financiranje. Pri javnih naročilih gradenj taki primeri vključujejo gradnje, ki niso standardne stavbe, ali gradnje, ki zajemajo projektne ali inovativne rešitve. Za storitve ali blago, pri katerih so potrebna prilagoditvena ali projektna dela, bi lahko bil uporaben konkurenčni postopek s pogajanjem ali konkurenčni dialog. Taka prilagoditvena ali projektna dela so zlasti potrebna pri kompleksnih nabavah, na primer visoko razvitih proizvodov, intelektualnih storitev, kot so denimo določene storitve svetovanja, arhitekturne ali inženirske storitve, ali pomembnih projektov na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije. V teh primerih bodo morda potrebna pogajanja, s katerimi se zagotovi, da zadevno blago ali storitve ustrezajo potrebam javnega naročnika. Za standardne storitve ali blago, ki jih lahko zagotovijo številni gospodarski subjekti na trgu, se konkurenčni postopek s pogajanjem in konkurenčni dialog ne bi smela uporabljati.

Konkurenčni postopek s pogajanjem bi moral biti na voljo tudi v primerih, ko se v odprtem ali omejenem postopku oddajo le nepravilne ali nesprejemljive ponudbe. V takih primerih bi bilo naročnikom treba omogočiti, da izvedejo pogajanja za pridobitev dopustnih ponudb.

Konkurenčni postopek s pogajanjem morajo spremljati ustrezna jamstva glede upoštevanja načel enake obravnave in transparentnosti. Naročnik mora vnaprej določiti minimalne zahteve, ki opredeljujejo vrsto javnega naročila, in se med pogajanjem ne bi smele spreminjati. Merila za oddajo naročila in njihovi ponderji bi morali med trajanjem postopka ostati enaki in ne bi smeli biti predmet pogajanj, da bi tako zagotovili enako obravnavo vseh gospodarskih subjektov. Pogajanja morajo biti usmerjena v izboljšanje ponudb, da bodo naročniki lahko naročili gradnje, blago ali storitve, popolnoma prilagojene svojim konkretnim potrebam. Pogajanja lahko zadevajo vse značilnosti naročenih gradenj, blaga in storitev, med drugim na primer kakovost, količino, trgovinske klavzule ter družbene, okoljske in inovacijske vidike, če niso del minimalnih zahtev.

Pojasniti je treba, da so minimalne zahteve, ki jih mora določiti naročnik, tisti pogoji ter značilnosti (zlasti fizični, funkcionalni in pravni), ki bi jih morala izpolnjevati ali imeti vsaka ponudba, da se zagotovi, da lahko naročnik odda javno naročilo v skladu z izbranimi merili za oddajo naročila. Vse stopnje postopka je treba ustrezno dokumentirati, da se zagotovita transparentnost in sledljivost. Poleg tega je treba vse ponudbe med postopkom predložiti v pisni obliki. Naročniki imajo tudi možnost, da skrajšajo nekatere roke, ki veljajo za odprte in omejene postopke in za konkurenčne postopke s pogajanjem, če določenih rokov zaradi nujnosti, ki bi jo

morali naročniki ustrezno upravičiti, ne bi bilo mogoče upoštevati. Lahko pa tudi oddajo javno naročilo na podlagi prvih ponudb, ki so jih prejeli, če so v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila oziroma v ustreznem obvestilu o naročilu zapisali, da lahko po prejemu ponudb javno naročilo oddajo brez nadaljnjih pogajanj.

K 45. členu:

Postopek s pogajanjem z objavo je mogoče uporabiti samo na infrastrukturnem področju in pomeni postopek, ki poteka na podlagi povabila k sodelovanju in v katerem lahko sodelujejo vsi zainteresirani gospodarski subjekti. Obvezen element tega postopka so pogajanja. Naročnik se pogaja s tistimi, ki izpolnjujejo pogoje, zahtevane v dokumentaciji. S pogajanjem naročnik ugotovi najugodnejšo ponudbo. Pogajanja morajo potekati na način, da so zagotovljena temeljna načela javnega naročanja, predvsem enakopravna in nediskriminatorna obravnava vseh ponudnikov.

K 46. členu:

Določba 46. člena opredeljuje postopek, ki vključuje pogajanja, vendar v njem sodelujejo le tisti subjekti, ki jih k temu pozove naročnik. Uporaben je izključno v primerih, ki jih taksativno določa zakon. Gre za primere, ki so vezani na: na razmere na trgu – naročnik ne prejme nobene ponudbe ali so te neprimerne; posebnosti vezane na naravo predmeta naročila – tehnične, umetniške ali obstoj avtorskih pravic; okoliščino, ki je objektivno nepredvidljiva za naročnika in posledično nujno zahteva izvedbo določenega naročila. V navedenem primeru gre za primere, ki so lahko skupni tako naročanju blaga kot tudi storitev in gradenj. Posebej so določeni primeri postopka s pogajanjem brez predhodne objave, specifični za posamezne vrste naročil.

Zaradi škodljivih učinkov na konkurenco se lahko postopki s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o javnem naročilu uporabljajo samo v izjemnih okoliščinah. Ta izjema je omejena na primere, v katerih objava ni mogoča zaradi skrajne nujnosti, nastale kot posledica dogodkov, ki jih naročnik ni mogel predvideti in mu zanje ni mogoče pripisati odgovornosti, ali v katerih je že na samem začetku jasno, da objava ne bo spodbudila konkurence ali boljših rezultatov naročanja, ne nazadnje zato, ker objektivno obstaja le en gospodarski subjekt, ki lahko izvede javno naročilo. To velja za umetnine, pri katerih identiteta umetnika sama po sebi določa enkratnost in unikatno vrednost umetniškega predmeta.

Za ekskluzivnost so lahko tudi drugi razlogi, a uporabo postopka s pogajanjem brez objave lahko upravičijo le objektivni razlogi, če ekskluzivnosti ni ustvaril naročnik sam zaradi prihodnjega postopka javnega naročanja. Če se ekskluzivnost pojavi zaradi tehničnih razlogov, bi bilo treba te razloge za vsak primer posebej natančno upravičiti. Ti razlogi bi denimo lahko vključevali skorajšnjo tehnično nemožnost, zaradi katere zahtevane kakovosti izvedbe ne bi mogel doseči kateri koli drug gospodarski subjekt, ali potrebo po uporabi posebnega znanja, orodja ali sredstev, ki jih ima na razpolago le en gospodarski subjekt. Tehnični razlogi lahko izvirajo tudi iz posebnih zahtev glede interoperabilnosti, ki jih je treba izpolniti, da se zagotovi delovanje gradenj, blaga ali storitev, ki so predmet javnega naročila. Postopka javnega naročanja tudi ni mogoče uporabiti, če se blago neposredno nabavi na blagovni borzi, vključno s tržnimi platformami za blago, kot so borze kmetijskega blaga, surovin in energetskih proizvodov, na katerih regulirana in nadzorovana večstranska struktura trgovanja že po naravi zagotavlja tržne cene.

K 47. členu:

Postopek oddaje naročila male vrednosti predstavlja poenostavljeno obliko in način javnega

naročanja za javna naročila, katerih ocenjena vrednost ne presega 134.000 eurov za blago in storitve ter 500.000 eurov za gradnje na splošnem področju ter 414.000 eurov za blago in storitve ter 1.000.000 eurov za gradnje na infrastrukturnem področju. Postopek daje naročnikom možnost vključitve pogajanj, roke postavijo naročniki sami.

K 48. členu:

Okvirni sporazum je sporazum, s katerim se zaključi postopek javnega naročanja, vendar to še ni pogodba, na podlagi katere se izvede javno naročilo. Kot sklenitelj sporazuma na eni strani lahko nastopa eden ali več naročnikov in na drugi strani eden ali več ponudnikov glede na posamezen primer javnega naročanja. Okvirni sporazum se sklene na podlagi prej izvedenega ustreznega postopka javnega naročanja.

Okvirni sporazum predstavlja učinkovito tehniko javnega naročanja, vendar naročniki ne bi smeli uporabljati okvirnih sporazumov, v katerih sami niso navedeni. V ta namen morajo biti naročniki, podpisniki določenega okvirnega sporazuma, jasno navedeni že od samega začetka, in sicer z imenom ali kako drugače, na primer z omembo določene kategorije naročnikov na jasno določenem geografskem območju, tako da je mogoče te naročnike preprosto in nedvoumno opredeliti. Okvirni sporazum po sklenitvi prav tako ne bi smel biti odprt za sodelovanje novih gospodarskih subjektov. To na primer pomeni, da bi moral osrednji nabavni organ, če uporablja skupni register naročnikov ali njihovih kategorij – na primer lokalnih organov na danem geografskem območju, ki lahko uporabljajo okvirni sporazum, ki ga sklene osrednji nabavni organ, poskrbeti, da bi bilo možno preveriti ne le identiteto določenega naročnika, temveč tudi datum, od katerega ima ta organ pravico do uporabe okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil osrednji nabavni organ, saj ta datum določa, katere specifične okvirne sporazume bi moralo biti temu naročniku dovoljeno uporabljati.

Veljavnost okvirnega sporazuma je omejena na največ štiri leta (osem let na infrastrukturnem področju), daljše obdobje je mogoče le izjemoma. Taki primeri, ki bi jih bilo treba ustrezno utemeljiti, zlasti s predmetom okvirnega sporazuma, se lahko pojavijo na primer, kadar gospodarski subjekt potrebuje opremo, katere amortizacijska doba je daljša od štirih let in ki mora biti na razpolago kadar koli v celotnem obdobju trajanja okvirnega sporazuma.

K 49. členu:

Z vključitvijo dinamičnega nabavnega sistema so, upoštevaje hiter razvoj elektronskih nabavnih sistemov, postavljena pravila, ki omogočajo naročnikom, da v okvirih javnega naročanja v celoti izkoristijo možnosti, ki jih ponujajo ti elektronski sistemi.

Ti elektronski sistemi naročnikom omogočajo informacije o večjem številu morebitnih ponudnikov standardnih gradenj, blaga in storitev, katerih zmogljivosti so že bile preverjene. Podjetja lahko zdaj preprosto in kadar koli v obdobju veljavnosti dinamičnega sistema vstopijo v sistem. Obvestilo, s katerim se podjetja obvestijo o obstoju in namenu različnih dinamičnih nabavnih sistemov, bo redno objavljano. Vsakemu gospodarskemu subjektu, ki predloži prijavo za sodelovanje in izpolnjuje pogoje za sodelovanje, je treba omogočiti sodelovanje v postopkih javnega naročanja, ki se izvajajo v okviru dinamičnega nabavnega sistema v času njegove veljavnosti. Ta nabavna tehnika naročniku omogoča, da pridobi posebej širok razpon ponudb in tako z močno konkurenco, kar zadeva običajno ali standardno blago, gradnje ali storitve, ki so na trgu splošno dostopni, zagotovi najučinkovitejšo porabo javnih sredstev.

Sistem je poenostavljen. Vsakemu gospodarskemu subjektu, ki predloži prijavo za sodelovanje in izpolnjuje pogoje za sodelovanje, je treba omogočiti sodelovanje v postopkih javnega naročanja, ki se izvajajo v okviru dinamičnega nabavnega sistema v času njegove veljavnosti. Ta nabavna tehnika naročniku omogoča, da pridobi posebej širok razpon ponudb in tako z močno konkurenco, kar zadeva običajno ali standardno blago, gradnje ali storitve, ki so na trgu splošno dostopni, zagotovi najučinkovitejšo porabo javnih sredstev. Prijave za sodelovanje bi bilo treba običajno preučiti v največ desetih delovnih dneh, glede na to, da bo ocenjevanje pogojev za sodelovanje potekalo na podlagi poenostavljenih zahtev za dokumentacijo. Vendar pa se lahko naročniki ob vzpostavitvi dinamičnega nabavnega sistema kot odziv na prvo objavo obvestila o javnem naročilu ali povabila k potrditvi interesa srečajo s tako velikim številom prijav za sodelovanje, da bi za njihovo preučitev utegnili potrebovati več časa. To bi moralo biti dopustno, pod pogojem, da se nobeno posamezno javno naročilo ne začne, dokler niso pregledane vse prijave. Naročnikom mora biti dovoljeno, da sami določijo, na kakšen način nameravajo preučiti prijave za sodelovanje; lahko se na primer odločijo, da bodo prijave preučevali le enkrat tedensko, pod pogojem, da upoštevajo roke za preučitev vsake prijave za sodelovanje.

K 50. členu:

Ta člen določa pravila za uporabo elektronskih dražb. Namen določbe je zagotoviti njihovo popolno usklajenost z načeli enakopravnosti med ponudniki, nediskriminacije in transparentnosti. Elektronska dražba se lahko uporablja samo za naročila gradenj, blaga ali storitev, za katera se razpisna dokumentacija lahko natančno določi. Gre v glavnem za primere naročil, ki se ponavljajo. V okviru izvajanja dražbe se v katerem koli krogu dražbe zagotavlja ustrezna prednostna razvrstitev ponudnikov. Uporaba elektronskih dražb omogoča naročnikom, da od ponudnikov zahtevajo predložitev novih znižanih cen in če se naročilo odda na podlagi najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo ali na podlagi pristopa stroškovne učinkovitosti, izboljšanje tudi drugih elementov ponudb poleg cen. Zaradi zagotovitve skladnosti z načelom transparentnosti so lahko predmet elektronske dražbe samo elementi, ki so primerni za avtomatsko oceno z elektronskimi sredstvi brez poseganja oziroma ocenjevanja s strani naročnika, to so samo elementi, ki so objektivno merljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih. Nekatera naročila, kakršna so intelektualne storitve, ne smejo biti predmet elektronske dražbe.

K 51. členu:

Elektronski katalogi predstavljajo eno od novejših elektronskih nabavnih tehnik in so pravzaprav format za predstavitev in razvrstitev informacij na način, ki je skupen vsem sodelujočim ponudnikom in je ustrezen za elektronsko uporabo, na primer ponudbe, predstavljene v obliki preglednice. Naročniki lahko v vseh postopkih, v katerih se zahteva uporaba elektronskih komunikacijskih sredstev, zahtevajo predložitev ponudb v obliki elektronskega kataloga ali pa da ponudba vključuje elektronski katalog. Elektronski katalogi prispevajo k večji konkurenci in racionalizaciji javnega naročanja, zlasti v smislu prihrankov časa in finančnih sredstev. Zaradi zagotovitev skladnosti uporabe novih tehnik s tem zakonom ter načeli enake obravnave, nediskriminacije in transparentnosti, uporaba elektronskih katalogov za predložitev ponudb gospodarskih subjektov ne bi smela omejiti k pošiljanju svojih splošnih katalogov, ki pa bi jih morali prilagoditi zahtevam naročnika. Takšna prilagoditev zagotavlja, da katalog vsebuje le blago, gradnje ali storitve, za katere je gospodarski subjekt po tehtnem premisleku ocenil, da ustrezajo zahtevam naročnika. Kadar naročnik zahteva ali dovoli predložitev ponudbe v obliki elektronskih katalogov, mora to navesti v obvestilu o naročilu, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila pa vse potrebne informacije v zvezi s formatom in drugimi tehničnimi vprašanji.

Predložitev ponudb na podlagi predhodno poslanih elektronskih katalogov, tj. s predložitvijo posodobljenih katalogov, se omogoča tudi, kadar se za potrebe oddaje posameznih naročil ponovno odpira konkurenca na podlagi sklenjenega okvirnega sporazuma ali če se uporablja dinamični nabavni sistem.

K 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62. in 63. členu:

Navedene določbe opredeljujejo vrste obvestil, njihovo vsebino in način sporočanja teh obvestil oziroma njihovo objavo. Z namenom zagotavljanja učinkovite konkurence je treba javna naročila nad določeno vrednostjo oglaševati v Uradnem listu Evropske unije, kjer je povpraševanje naročnika po ponudbah dostopno tudi gospodarskim subjektom iz drugih držav članic Evropske unije. Za lažje spremljanje objav o javnih naročilih so bili oblikovani standardni obrazci za objave, ki jih uporabljajo naročniki iz vseh držav članic Evropske unije. Urad za publikacije Evropske unije zagotavlja brezplačen prevod ključnih informacij iz objav v vse jezike Evropske unije.

Naročniki morajo obvestila glede naročila poslati v elektronski obliki. Obvestila se pošljejo v objavo portalu javnih naročil, pri čemer morajo naročniki v obvestilu označiti, ali naj se obvestilo objavi tudi v Uradnem listu Evropske unije. Za nadaljnje posredovanje obvestila v objavo Uradu za publikacije Evropske unije je zadolžen upravljavec portala javnih naročil. Kadar se obvestilo objavi v Uradnem listu Evropske unije, ga je treba najprej poslati v objavo Uradu za publikacije Evropske unije in šele nato objaviti na portalu javnih naročil. Stroškov objav ne nosi naročnik, ampak jih v primeru objav na portalu za javna naročila nosi proračun Republike Slovenije, v primeru objav v Uradnem listu Evropske unije pa proračun Evropske unije.

Zakon opredeljuje namen posamezne vrste obvestila in določa, da lahko naročnik objavi obvestila tudi, kadar zakon tega izrecno ne zahteva.

Ker je dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila tista, ki v celoti opredeli javno naročilo, to je predmet in celoten postopek in kot taka potrebne informacije morebitnim ponudnikom pri pripravi ponudbe in sodelovanju v postopku javnega naročanja, ta člen določa tudi, da morajo naročniki od datuma objave obvestila oziroma povabila k potrditvi interesa z elektronskimi sredstvi omogočiti neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Če takšnega dostopa do dokumentacije zaradi tehničnih razlogov oziroma iz razloga varovanja zaupnih podatkov ni mogoče zagotoviti, naročnik navede morebiten drugačen način dostopa do dokumentacije oziroma posebne ukrepe za varovanje zaupnosti informacij, praviloma mora tudi podaljšati rok za predložitev ponudb. Naročnik mora dodatne informacije v zvezi s specifikacijami in vse dodatne dokumente, ključne za pripravo ponudb, če jih je ponudnik zahteval pravočasno, zagotoviti vsaj šest dni pred potekom roka za oddajo ponudb, razen kadar so se v postopku javnega naročanja skrajšali roki za oddajo ponudb.

S tem členom se v primeru dvostopenjskih postopkov urejata vsebina in način dajanja povabila k oddaji ponudbe kandidatom, za katere je naročnik na prvi stopnji postopka ugotovil, da izpolnjujejo pogoje za izvedbo naročila.

Zakon ureja tudi kvalifikacijski sistem, ki ga lahko naročniki uporabijo le za oddajo javnih naročil na infrastrukturnem področju. Kvalifikacijski sistem pravzaprav pomeni oblikovanje liste usposobljenih kandidatov. Je odprte narave, kar pomeni, da lahko gospodarski subjekti kadar koli zaprosijo za priznanje usposobljenosti in vključitev vanj. Ta sistem lahko zajema različne stopnje ugotavljanja kvalifikacij, ključno pa je, da naročnik jasno in na objektivni način opredeli pravila in pogoje za uvrstitev in izključitev iz tega sistema ter pravila za njegovo delovanje. Naročnik vodi evidenco kvalificiranih subjektov, ki jo lahko razdeli na kategorije glede na vrsto

naročila. Posamezno javno naročilo gradenj, blaga ali storitev, zajeto v kvalifikacijskem sistemu, odda namreč naročnik v omejenem postopku ali postopku s pogajanji, v katerem se vsi ponudniki in udeleženci izberejo izmed že kvalificiranih kandidatov v skladu s takim sistemom.

K 64. in 65. členu:

V okviru priprav na postopek javnega naročanja se lahko pri naročniku pojavi potreba, da se ta najprej posvetuje z gospodarskimi subjekti, ki so prisotni na trgu javnih naročil. Takšna predhodna posvetovanja lahko dajejo prednost nekaterim podjetjem, ki sodelujejo v postopku javnega naročanja, kar ima lahko za posledico izkrivljanje konkurence, diskriminatorno obravnavo ponudnikov in kršitev načela transparentnosti javnega naročanja. Naročnik mora zato sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi prepreči, da bi predhodno posvetovanje z določenim podjetjem oviralo konkurenco, in vsem sodelujočim podjetjem sporočiti vse informacije, ki jih določeno podjetje pridobi v okviru predhodnega posvetovanja. Sankcija izključitve podjetja iz postopka javnega naročanja se uporabi kot zadnja možnost in v primerih, ko ni mogoče zagotoviti enakega obravnavanja sodelujočih podjetij.

K 66. členu:

Člen ureja, kdaj naročnik začne postopek javnega naročila. Ne predpisuje oblike in načina dokumentiranja samega začetka, naročnik pa je dolžan na ustrezen način dokumentirati vir in obseg sredstev, namenjenih izvedbi javnega naročila. Pri tem so naročniki, ki so posredni ali neposredni proračunski uporabniki, dolžni upoštevati tudi pravila, ki urejajo javne finance. Določba tega člena vnaša tudi možnost imenovanja strokovne komisije. Vloga komisije je torej strokovna pomoč naročniku pri izvedbi postopka javnega naročanja in utemeljitvi izbire najugodnejše ponudbe. Poudarek pri tem je na strokovnosti. V nobenem primeru komisija ne more nase prevzeti odgovornosti za odločitve, ki jih v zvezi z naročanjem sprejema naročnik. Za pravilno izvedbo postopka naročanja, ne glede na imenovanje strokovne komisije, odgovarja torej naročnik.

Za vodenje in odločanje v postopku javnega naročanja pa lahko naročnik pooblasti samo drugega naročnika, prenos pooblastil na osebe zasebnega prava, ki praviloma niso zavezane k upoštevanju pravil javnega naročanja, ni dopustno. Navedeno pomeni, da osebe zasebnega prava (npr. odvetniki, svetovalna podjetja, zasebniki) ne smejo biti pooblaščenice niti za vodenje postopka niti za odločanje, prav tako osebe, ki jih naročnik morebiti najame za svetovanje v postopkih javnega naročanja, ne morejo biti člani strokovnih komisij.

Na podlagi prvega odstavka 18. člena Zakona o lokalni samoupravi se na območju občine lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti), na podlagi prvega odstavka 19. člena istega zakona pa je organ ožjega dela občine svet, ki ga izvolijo volilni upravičenci s stalnim prebivališčem na območju ožjega dela občine. Način izvolitve ureja Zakon o lokalnih volitvah. Svet ožjega dela občine je predstavniški (politični) organ ožjega dela občine, enako kot občinski svet na ravni občine, in ne more voditi postopkov javnega naročanja. Prav tako ožji deli občine na podlagi določb Zakona o javnih uslužbencih ne smejo imeti zaposlenih javnih uslužbencev. Ker ni strokovno usposobljene osebe, ki bi vodila postopek javnega naročanja na ravni ožjega dela občine, se v tretjem odstavku 66. člena predloga zakona določa, da postopke za oddajo javnih naročil za potrebe ožjih delov občine, kot jih določa zakon, ki ureja lokalno samoupravo, izvaja občina. V praksi bo te postopke izvajala občinska uprava, saj ta na podlagi 49. člena Zakona o lokalni samoupravi opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

Občina in njeni ožji deli predstavljajo eno organizacijsko enoto, ne glede na določbo tretjega

odstavka 24. člena predloga zakona, s čemer se preprečuje drobitev javnega naročila na več ožjih delov občine ali podvajanje javnega naročila.

K 67. členu:

Ta člen ureja vsebino dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ter obveznost njene objave na portalu javnih naročil ali prek njega. V skladu s tem členom se kot del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila štejejo tudi informacije, ki niso izrecno vključene v dokumentacijo, vendar jih naročnik posreduje ponudnikom, običajno z namenom razjasnitve določene navedbe v dokumentaciji. Zakon in portal javnih naročil namreč omogočata, da ponudniki pred iztekom roka za oddajo ponudb, na portalu javnih naročil ali prek njega, postavljajo vprašanja. Pri tem vsakega odgovora glede na njegovo vsebino ne gre šteti za dopolnitev ali spremembo dokumentacije. V zvezi z vprašanjem, ali je naročnik z odgovorom spremenil ali dopolnil dokumentacijo, gre individualno presojeti vsak posamezni odgovor, podan s strani naročnika. Pri tem dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila po roku za oddajo ponudb ni več mogoče spreminjati ali dopolnjevati.

Določata se tudi obvezna vsebina pogodbe o izvedbi javnega naročila, tj. vrednost oziroma ocenjena vrednost javnega naročila, ter rok veljavnosti pogodbe. Glede na to, da so države članice Evropske unije dolžne zagotoviti ukrepe za preverjanje izpolnjevanja veljavnih obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava s strani gospodarskih subjektov pri izvajanju javnih naročil, se iz razloga, ker je mogoče del ukrepov uvesti tudi v okviru tega zakona, upoštevanje teh obveznosti vključuje tudi med obvezne določbe pogodbe o izvedbi javnega naročila. To so obvezne sestavine, ki jih mora vsebovati tudi okvirni sporazum, ki je le ena od oblik pogodbe o izvedbi naročila. Zakon določa, da sklenjena pogodba o izvedbi naročila v bistvenih delih ne sme odstopati od osnutka pogodbe, razen če je bila posamezna določba predmet usklajevanj oziroma pogajanj med naročnikom in ponudniki.

K 68., 69. in 70. členu:

Tehnične specifikacije, ki jih pripravijo naročniki, morajo omogočati odprtost naročil konkurenci. Zato je treba omogočiti predložitev ponudb, ki odražajo različnost tehničnih rešitev. Glede na to je treba omogočiti sestavljanje tehničnih specifikacij v smislu funkcionalnega delovanja in zahtev ter, če se navaja sklicevanje na evropski standard ali, če slednjega ni, na nacionalni standard, morajo naročniki obravnavati ponudbe, ki temeljijo na enakovrednih rešitvah. Ponudnikom je treba dovoliti uporabo katerih koli oblik dokazov o enakovrednosti. Kot dokaz enakovrednosti bi se lahko od ponudnikov zahtevala predložitev dokazila, ki ga preveri tretja oseba. Vendar se lahko dovolijo tudi druga ustrezna dokazila, kot je tehnična dokumentacija proizvajalca, če določen gospodarski subjekt nima dostopa do takih potrdil ali poročil o preizkusih ali jih ne more dobiti v ustreznih rokih, in sicer če ta gospodarski subjekt dokaže, da gradnja, blago ali storitve ustrezajo zahtevam ali merilom iz tehničnih specifikacij, merilom za oddajo javnega naročila ali pogojem za izvedbo javnega naročila. Naročniki morajo biti sposobni obrazložiti vsak sklep o neenakovrednosti v posameznem primeru. Naročniki, ki želijo opredeliti okoljske, socialne ali druge zahteve za tehnične specifikacije posameznega naročila, lahko uporabijo, vendar jih niso dolžni uporabiti, ustrezne specifikacije, ki so opredeljene v znakih za okolje, kakršni so znak za okolje Evropske unije, (več)nacionalni znaki za okolje ali kateri koli znak za okolje, če so zahteve za oznako oblikovane in sprejete na podlagi znanstvenih informacij ob uporabi postopka, v katerem lahko sodelujejo zainteresirane strani, kakršne so vladni organi, potrošniki, proizvajalci, distributerji in okoljske organizacije, ter če je znak dostopen in na voljo vsem zainteresiranim strankam. Naročniki bi morali, kadar koli je to mogoče, določiti tehnične specifikacije, da bi upoštevali merila za dostop za invalidne osebe ali

merila za oblikovanje, namenjena vsem uporabnikom. Tehnične specifikacije je treba jasno navesti, tako da se lahko vsi ponudniki seznanijo z zajetimi zahtevami, ki jih določi naročnik.

K 71. členu:

Zakon kot posebne pogoje, ki jih naročnik lahko vključi v javno naročanje, šteje tudi pogoje, ki so vezani na varovanje okolja ter socialne in etične vidike. Da bi tudi v praksi zagotovili uporabo teh vidikov pri javnem naročanju se lahko naročnike prek ustreznih predpisov zaveže, da jih vključijo med razpisne pogoje. V ta namen se s tem členom opredeljuje pravna podlaga za sprejem predpisa Vlade Republike Slovenije o vključevanju okoljskih, socialnih in etičnih vidikov v javno naročanje.

Bolj ambiciozni javni naročniki, ki želijo v postopke javnega naročanja vključevati tudi druge zahteve, vezane na okoljske, socialne in etične vidike, ki so drugačne od standardnih, morebiti predpisanih s predpisom vlade, morajo zagotoviti, da so tovrstne zahteve skladne s predpisi Evropske unije ter jih jasno opredeliti v obvestilu o javnem naročilu ali v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

K 72. členu:

S tem členom se ureja predložitev variantnih ponudb. Naročnikom se omogoča, da predložitev takih ponudb v postopku javnega naročanja opredelijo kot obvezno ali pa njihovo predložitev opredelijo zgolj izbirno. Pri tem se določa, da mora naročnik v primeru, ko zahteva ali dopušča predložitev variantnih ponudb, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navesti minimalne zahteve, ki jih morajo variante izpolniti, ter vse morebitne posebne zahteve za njihovo predložitev. To je pomembno, ker je le tako določen skupni imenovalec med vsemi ponudbami in tudi v tem primeru na določeni točki zagotovljena primerljivost takih ponudb. Varianta namreč pomeni drugačno (z večjim ali manjšim vsebinskim odmikom) izpolnitev določenega naročila, vendar še vedno na skupnih osnovah. Zaradi pomembnosti inovacij bi bilo javne naročnike treba spodbujati, da variantne ponudbe zahtevajo ali dovolijo čim pogosteje.

K 73. členu:

Sklop sestavlja tisto zaključeno celoto v okviru javnega naročila, ki jo je mogoče oddati ločeno. Gre torej za oblikovanje vsebinsko ali vrednostno samostojnih delov javnega naročila. Namen ločene oddaje oziroma na drugi strani priprave ločene ponudbe je povečanje konkurenčnosti glede na stanje na relevantnem trgu in na ta način pridobitev boljših ponudb in povečanje učinkovitosti naročanja. Kadar to dopušča predmet naročila oziroma če to prispeva k večji gospodarnosti, zakon določa obvezno oblikovanje predmeta naročila v sklope, naročnik je torej zavezan, da preuči ustreznost razdelitve naročil na sklope.

Kadar so javna naročila razdeljena na sklope, imajo naročniki možnost, na primer zaradi ohranjanja konkurence ali zagotavljanja zanesljivosti blaga, omejiti število sklopov, za katere lahko gospodarski subjekt predloži ponudbo, prav tako imajo možnost omejiti število sklopov, ki se lahko oddajo posameznemu ponudniku.

Poleg tega se s tem členom opredeljuje možnost, da lahko naročniki iz javnega naročila blaga ali storitve izločijo enega ali več sklopov, in sicer ob izpolnjenem kumulativnem pogoju, torej da je vrednost sklopov nižja od 80.000 eurov brez DDV in da njihova skupna vrednost ne presega 20 odstotkov celotnega javnega naročila. Izločene sklope lahko naročnik odda brez izvedbe postopka javnega naročanja, s čimer se omogoča lokalna samooskrba, uveljavitev načela kratkih verig in spodbujanje slovenskega gospodarstva pri javnem naročanju.

K 74. členu:

Za hitrejše in učinkovitejše postopke bi morali biti roki za sodelovanje v postopkih javnega naročanja čim krajši, ne da bi pri tem nastale neupravičene ovire za dostop gospodarskih subjektov s celotnega notranjega trga, zlasti MSP. Zato je treba upoštevati, da morajo naročniki pri določanju rokov za prejem ponudb in prijav za sodelovanje upoštevati zlasti kompleksnost javnega naročila in čas, potreben za pripravo ponudbe, tudi če to pomeni, da bodo roki zato daljši od minimalnih rokov iz tega zakona. Pojasniti je treba, da utegne biti zaradi potrebe po zagotovitvi, da imajo gospodarski subjekti dovolj časa za pripravo sprejemljivih ponudb, potrebno podaljšanje prvotno določenih rokov. Tako bi bilo zlasti v primeru bistvenih sprememb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Prav tako bi bilo treba pojasniti, da bi morali v tem primeru bistvene spremembe razumeti kot celovite spremembe, zlasti tehničnih specifikacij, v zvezi s tem, kateri gospodarski subjekti bi potrebovali več časa za ustrezno obravnavo in odziv. Morali pa bi pojasniti, da take spremembe ne bi smele biti tako velike, da bi omogočile sodelovanje drugih kandidatov, ki prvotno niso bili izbrani, ali da bi v postopek javnega naročanja pritegnile dodatne udeležence. To bi se zgodilo zlasti v primeru, če bi se zaradi teh sprememb javno naročilo ali okvirni sporazum bistveno razlikovala od prvotno zasnovane oblike v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

K 75. členu:

S tem členom se opredeljujejo razlogi za izključitev gospodarskih subjektov. Nekateri med njimi so enako kot doslej opredeljeni kot obvezni, drugi pa izbirni. Glede slednjih v določenih primerih naročniki sami presodijo, ali jih je smiselno in potrebno vključiti v postopek javnega naročanja glede na predmet naročanja, razmere na trgu in druge okoliščine, povezane s predmetom naročanja, v določenih naštetih primerih pa jim zaradi narave teh razlogov, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti, ni treba vključiti vnaprej, temveč lahko subjekt izključijo kadar koli, če ugotovijo, da ti razlogi obstajajo.

V postopkih javnega naročanja bodo morali naročniki obvezno izključevati ponudnike:

- če so bili sami ali če je bila oseba, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega ponudnika, ali oseba, ki ima pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor, pravnomočno obsojena za nekatera kazniva dejanja po kazenskem zakoniku, zlasti kazniva dejanja zoper človečnost, volilno pravico in volitve, premoženje, pravni promet, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva ter javni red in mir;
- če ugotovi, da ne izpolnjujejo obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih pobira davčni organ, če je skupna vrednost teh neplačanih obveznosti na dan oddaje ponudbe ali prijav 50 eurov ali več;
- če so na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb, uvrščeni v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami in
- če jim je bila v zadnjih treh letih pred potekom roka za oddajo ponudb s pravnomočno odločbo pristojnega organa Republike Slovenije ali druge države članice ali tretje države dvakrat izrečena globa zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo.

Z uvedbo minimalnega praga zapadlih, neplačanih terjatev, od katerega dalje bodo morali naročniki izločati ponudnike – neplačnike davkov in prispevkov za socialno varnost, se uresničuje načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti. Zagotavlja se namreč, da se iz postopkov javnega naročanja ne izločajo ponudniki, ki praviloma redno poravnava svoje obveznosti in je njihov dolg iz naslova neplačanih davkov oziroma prispevkov za socialno varnost nastal zaradi morebitnih izravnjav terjatev ali manjših odstopanj med evidencami ponudnikov in davčnega organa glede knjigovodskega stanja terjatev.

Naročnik lahko zahteva, da morajo gospodarski subjekti izpolnjevati tudi druge pogoje glede osnovne sposobnosti za izvedbo naročila. V naročnikovi pristojnosti je ugotoviti, kdaj je treba od kandidatov ali ponudnikov zahtevati, da predložijo ustrezne dokumente. V primeru dvomov v zvezi z osebnim položajem kandidata ali ponudnika lahko naročniki zaprosijo pristojne organe določene države članice za sodelovanje. Naročnik mora iz zgoraj navedenih razlogov izključiti gospodarske subjekte iz postopka naročanja takoj, ko izve za sodbo v zvezi z navedenimi kaznivimi dejanji, ki je izrečena v skladu z nacionalno zakonodajo in je pravnomočna.

V izjemnih primerih je sicer mogoče odstopanje od obveznih izključitev, če je oddaja javnega naročila neizogibna zaradi tako pomembnih zahtev v javnem interesu, ki preglasijo zahtevo po nujni izločitvi, npr. zaradi varovanja javnega zdravja in življenja ljudi ali zaradi varstva okolja. To bi na primer lahko veljalo v primeru, ko se nujna cepiva ali reševalna oprema lahko kupi le pri gospodarskem subjektu, za katerega se sicer uporablja eden od obveznih razlogov za izključitev.

Prav tako vključitev obveznih kriterijev ni zavezujoče za nekatere naročnike na področju infrastrukture.

Pravilo, ki naj bi veljalo pri preverjanju sposobnosti, je, da naročnik iz postopka naročanja izloča gospodarske subjekte na temelju neizpolnjevanja pogojev, ne pa zaradi tega, ker niso predložili določene listine. S tem v zvezi bi kazalo predvideti, da naročnik zahteva glede vseh pogojev in njihovega izpolnjevanja, da ponudniki pri svojih ponudbah podajo izjavo, predložitev posameznih dokumentov, relevantnih za izpolnjevanje določenega pogoja, pa naročnik zahteva praviloma samo od izbranega ponudnika.

Poleg tega zakon predpisuje še vrsto zahtev, zaradi neizpolnjevanja katerih lahko naročniki izključijo gospodarske subjekte iz postopkov javnega naročanja, npr. ker so se v preteklih naročilih izkazali za nezanesljive, ker so se pri izvajanju prejšnjih javnih naročil pri njih pokazale večje pomanjkljivosti glede ključnih zahtev, denimo nezmožnost dobave ali izvedbe, velike pomanjkljivosti dobavljenega proizvoda ali opravljene storitve, zaradi kršitev poklicnih pravil, kršitve pravil konkurence, če se je zoper gospodarski subjekt začel postopek insolventnosti, prisilnega prenehanja ali likvidacije.

Naročniki bi morali ob upoštevanju dejstva, da bodo sami odgovorni za posledice svoje morebitne napačne odločitve, imeti možnost domnevati, da je prišlo do hujših kršitev poklicnih pravil, če lahko pred končno in zavezujočo odločitvijo o obstoju razlogov za obvezno izključitev na kakršen koli način dokažejo, da je gospodarski subjekt kršil svoje obveznosti, tudi obveznost plačevanja davkov ali prispevkov za socialno varnost.

Naročniki bi morali pri uporabi neobveznih razlogov za izključitev posebno pozornost nameniti načelu sorazmernosti. Zaradi manjših nepravilnosti bi bilo treba gospodarski subjekt izključiti le v izjemnih okoliščinah. Vendar pa se v primeru ponavljajočih se manjših nepravilnosti lahko pojavijo dvomi glede zanesljivosti gospodarskega subjekta, kar lahko upraviči njegovo izključitev. Dopustiti pa je treba možnost, da lahko gospodarski subjekti sprejmejo ukrepe za zagotavljanje ustreznosti, namenjene odpravi posledic kaznivih dejanj ali kršitev ter učinkovitemu preprečevanju nadaljnjih primerov neustreznega ravnanja. Med temi ukrepi bi bili lahko zlasti ukrepi v zvezi z osebjem in organizacijo, kot so prekinitve vseh stikov z osebami ali organizacijami, vpletenimi v kršitve, ustrezni ukrepi za reorganizacijo osebja, uvedba sistemov poročanja in nadzora, oblikovanje notranje strukture revizije za spremljanje skladnosti in sprejetje notranjih pravil o odgovornosti in odškodninah. Če taki ukrepi zagotovijo dovolj jamstev, določen gospodarski subjekt ne bi smel več biti izključen samo zaradi teh razlogov.

Gospodarski subjekt lahko v ta namen predloži ustrezne dokaze, da je sprejel določene ukrepe, s katerimi lahko dokaže svojo zanesljivost za izvedbo javnega naročila, kljub obstoju razlogov za izključitev (popravni mehanizem).

K 76. členu:

Ta člen opredeljuje pogoje za sodelovanje gospodarskih subjektov v postopkih javnega naročanja. Naročniki glede preverjanja pogojev za sodelovanje ne smejo opredeliti drugačnih zahtev, kot jih predvideva ta člen, ki pa zajema široko paleto pogojev za sodelovanje. Pogoji se lahko nanašajo na ustreznost opravljanja poklicne dejavnosti, ekonomski ali finančni status ponudnika ali na tehnično in strokovno sposobnost. So fakultativni, kar pomeni, da jih naročnik izbere in določi v konkretnem primeru javnega naročanja, če je to glede na predmet ali izpolnitev javnega naročila potrebno.

Izpolnjevanje minimalnih pogojev za priznanje sposobnosti za posamezno naročilo mora biti povezano in sorazmerno s predmetom naročila, kar izhaja že iz samega načela enakopravne obravnave ponudnikov. Ko se za sodelovanje v postopku javnega naročanja zahteva posebna izobrazba, veljajo ustrezna pravila Evropske unije o vzajemnem priznavanju diplom, spričeval ali drugih dokazil o formalni usposobljenosti.

Prestroge zahteve glede ekonomske in finančne zmogljivosti pogosto pomenijo neutemeljeno oviro za vključitev malih in srednjih podjetij (MSP) v javno naročanje. Vse take zahteve zato morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila. Za preverjanje tovrstne sposobnosti lahko naročnik določi obvezen minimalen letni promet, ki pa praviloma ne sme preseči največ dvojne ocenjene vrednosti javnega naročila. V ustrezno utemeljenih okoliščinah pa lahko naročniki uporabijo strožje zahteve, npr. kadar so prisotna velika tveganja, povezana z izvedbo javnega naročila. Za preverjanje ekonomske in finančne zmogljivosti lahko naročnik zahteva tudi informacijo o letnih računovodskih izkazih, ki izkazujejo razmerje med sredstvi in obveznostmi, prav tako pa lahko naročnik zahteva tudi ustrezno zavarovanje poklicnega tveganja. Pozitiven delež, iz katerega so razvidne višje stopnje sredstev glede na obveznosti, bi lahko bil dodatno dokazilo o zadostni finančni zmogljivosti gospodarskih subjektov.

Za preverjanje tehnične in kadrovske sposobnosti lahko naročnik od ponudnikov zahteva, da predložijo tista dokazila, ki bodo naročnika prepričala o njihovi sposobnosti. Kot je razvidno iz določbe se tehnična in kadrovska sposobnost vežeta na potrebne človeške in tehnične vire ter na izkušnje za izvedbo javnega naročila. Gospodarski subjekti izkušnje izkažejo z ustreznimi referencami na pretekla naročila, prav tako pa se lahko gospodarski subjekti za izkazovanje tovrstne sposobnosti sklicujejo na tehnične zmogljivosti in osebje, ki ga ima na razpolago, ter njegovo usposobljenost, npr. izobrazbene ali strokovne kvalifikacije.

K 77. členu:

Določba 77. člena ureja pravila glede zahtevanja in predložitve dokazil v postopku javnega naročanja. Izrecno se določa, katera dokazila lahko za ugotavljanje sposobnosti posameznega ponudnika zahteva naročnik, pri čemer drugih dokazil, ki morebiti v tem členu niso zajeta, naročnik od ponudnikov nikakor ne sme zahtevati. Taksativno se našteva tudi, katera vrsta dokazila šteje kot primerna za izkazovanje zahtevanih pogojev za izključitev oziroma s tem zakonom predvidenih pogojev za sodelovanje.

Pri tem se z vzpostavitvijo enotnega informacijskega sistema, v katerem bodo po zgledu sistema e-Certis, ki ga je vzpostavila Evropska komisija, na enem mestu zbrane informacije o izpolnjevanju obveznih oziroma najpogostejših pogojev glede usposobljenosti ponudnika za

izvedbo javnih naročil, razbremenjuje naročnike in organe, ki vodijo uradne evidence. Ponudniki bodo lahko v ta enotni informacijski sistem predložili tudi dokazila, o katerih se ne vodijo uradne evidence oziroma niso javno dostopna, na primer izjave preteklih naročnikov o referencah ponudnika. Naročniki pa bodo lahko posamezne podatke preverili v tem sistemu, namesto da bi predložitev dokazil zahtevali od gospodarskih subjektov.

K 78. členu:

Določba se nanaša na izpolnjevanje pogojev iz naslova zagotavljanja izpolnjevanja standardov na področju kakovosti in varstva okolja. Zahteva po zagotavljanju kakovosti ali varstva okolja se mora sklicevati na sisteme za zagotavljanje kakovosti, ki temeljijo na ustrezni seriji evropskih standardov oziroma na področju varstva okolja na Sistemu Evropske unije za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) ali na drugih sistemih za okoljsko ravnanje, ki so priznani s 45. členom Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES (UL L št. 342 z dne 22. 12. 2009, str. 1), nazadnje spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1), ali na drugih standardih za okoljsko ravnanje, ki temeljijo na ustreznih evropskih ali mednarodnih standardih akreditiranih organov.

V obeh primerih velja, da mora naročnik kot ustrezna sprejeti enakovredna potrdila, ki jih izdajajo pristojni organi v drugih državah članicah, in od gospodarskih subjektov sprejeti tudi druga dokazila o enakovrednih ukrepih za zagotavljanje kakovosti oziroma za varstvo okolja.

K 79. členu:

Z uporabo standardnih obrazcev za lastne izjave so postopki za gospodarske subjekte in naročnike dodatno poenostavljeni, s čimer bi lahko zmanjšali težave, povezane z natančnim oblikovanjem uradnih izjav in izjav o soglasju, ter jezikovne težave.

Številni gospodarski subjekti, tudi mala in srednja podjetja (MSP), namreč ugotavljajo, da so velika ovira za njihovo sodelovanje v postopkih javnega naročanja administrativne obremenitve, ker je treba v postopku javnega naročanja predložiti veliko število potrdil ali drugih dokumentov v zvezi z razlogi za izključitev in pogoji za sodelovanje. Omejitev teh zahtev, zlasti z uporabo enotnega evropskega dokumenta v zvezi z oddajo javnega naročila (ESPD) v obliki posodobljene lastne izjave, bo pomenila precejšnjo poenostavitev, ki bo koristila tako naročnikom kot gospodarskim subjektom. ESPD ima obliko standardnega obrazca in je dostopen le v elektronski obliki. Naročnik ga mora ob predložitvi ponudb ali prijav za sodelovanje sprejeti kot predhodni dokaz, zlasti glede tega, da pri njem ne obstajajo razlogi za izključitev in da izpolnjuje pogoje za sodelovanje. Vključuje tudi navedbo uradnega organa ali tretje osebe, ki je odgovorna za izdajo dokazil in izjavo, da bo gospodarski subjekt na zahtevo predložil potrebna dokazila. Lahko se uporablja večkrat, če gospodarski subjekt potrdi verodostojnost informacij.

Če se ponudnik pri izkazovanju svoje usposobljenosti sklicuje na druge gospodarske subjekte, mora ESPD predložiti tudi zanje.

Le izbrani ponudnik mora predložiti ustrezna dokazila, naročniki pa ne sme skleniti pogodbe o izvedbi javnega naročila s ponudnikom, ki te zahteve ne more izpolniti. Naročnik lahko tudi v vsakem trenutku zahteva vsa ali nekatera dokazila v zvezi z navedbo v ESPD, če meni, da je to potrebno za pravilen potek postopka. To bo morda zlasti potrebno v primeru dvostopenjskih postopkov (omejeni postopki, konkurenčni postopki s pogajanjem, konkurenčni dialogi in partnerstva za inovacije), v katerih naročniki uporabljajo možnost omejitve števila kandidatov, povabljenih k predložitvi ponudbe. Zahteva po predložitvi dokazil v trenutku izbire kandidatov, ki bodo povabljeni k predložitvi ponudb, bi lahko bila upravičena, da bi se izognili temu, da bi naročniki povabili kandidate, pri katerih se pozneje izkaže, da ne morejo predložiti dokazila na stopnji oddaje javnega naročila, s čimer se tako onemogoči sodelovanje neustreznih kandidatov.

Naročnik pa od gospodarskih subjektov ne sme zahtevati predložitve tistih dokazil in listinskih dokazov, ki jih lahko pridobi brezplačno sam iz uradnih evidenc držav članic, in niti tistih, s katerimi že morebiti razpolaga na podlagi prvotnih postopkov javnega naročanja.

K 80. členu:

Evropska komisija zagotavlja in upravlja elektronski sistem e-Certis, ki ga trenutno prostovoljno posodablja in preverjajo nacionalni organi. Cilj sistema e-Certis je olajšati izmenjavo informacij v zvezi s potrdili in drugimi listinskimi dokazi, ki jih v postopkih javnega naročanja pogosto zahtevajo naročniki zlasti glede izkazovanja izpolnjevanja pogojev za izvedbo javnega naročila. Sistem e-Certis z brskalnikom v jezikih držav članic je dostopen na spletni strani Evropske komisije. Njegova uporaba je brezplačna.

K 81. členu:

Določba tega člena določa, da lahko glede pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ter pogojev v zvezi s tehnično in strokovno sposobnostjo gospodarski subjekt po potrebi za posamezno javno naročilo uporabi zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno razmerje med njim in temi subjekti, glede pogojev v zvezi z izobrazbo in strokovno usposobljenostjo izvajalca storitev ali gradenj ali vodstvenih delavcev podjetja ali ustreznimi poklicnimi izkušnjami pa lahko gospodarski subjekti uporabijo zmogljivosti drugih subjektov samo v primeru, če bodo ti izvajali gradnje ali storitve, za katere se zahtevajo te zmogljivosti. Naročnik mora za te subjekte preveriti, ali izpolnjujejo ustrezne pogoje za sodelovanje, oziroma ali zanje obstajajo razlogi za izključitev. Kadar se gospodarski subjekt v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem sklicuje na zmogljivosti drugih subjektov, lahko naročnik zahteva, da so vsi subjekti solidarno odgovorni za izvedbo javnega naročila. Prav tako pa lahko naročnik zahteva, da ključne dele oziroma naloge v okviru javnega naročila izvede izključno ponudnik.

K 82. in 83. členu:

Z namenom racionalizacije postopka naročanja lahko naročnik omeji število usposobljenih kandidatov, ki jih bo povabil k oddaji ponudbe. Pri tem je minimalno število kandidatov, ki ga določi naročnik in pomeni, da jih bo toliko pozval k oddaji ponudbe, v omejenem postopku pet, v konkurenčnem postopku s pogajanjem, konkurenčnem dialogu in pri partnerstvu za inovacije pa tri. Le na ta način je še mogoče zagotoviti ustrezno raven konkurence med kandidati. To število je minimalno v nasprotju s potrebnim številom, ki ga mora ugotoviti naročnik, da bo izkazana konkurenca.

Naročnik torej lahko omeji število kandidatov v omejenem postopku, postopku s pogajanjem z objavo, v postopku konkurenčnega dialoga in pri partnerstvu za inovacije. To zmanjšanje števila kandidatov je treba izvesti na podlagi objektivnih meril, navedenih v obvestilu o naročilu oziroma povabilu k potrditvi interesa.

Kadar naročnik oceni, da se v prvo stopnjo postopka naročanja ni vključilo dovolj usposobljenih kandidatov, da se zagotovi ustrezna raven konkurence, lahko postopek nadaljuje tako, da povabi vse kandidate z zahtevanimi sposobnostmi.

Podobno kot to omogoča prejšnji člen, se s 83. členom uvaja možnost, da na podlagi meril, navedenih v dokumentaciji o izvedbi javnega naročila, naročnik v konkurenčnem postopku s pogajanjem zmanjša število ponudb, ki bodo predmet pogajanj oziroma v konkurenčnem dialogu število predloženih rešitev, ki bodo predmet razprave na posamezni stopnji konkurenčnega dialoga. To zmanjšanje mora v zadnjem krogu pogajanj oziroma na zadnji stopnji konkurenčnega dialoga zagotoviti zadostno konkurenco.

K 84. in 85. členu:

Zakon določa, da je javna naročila treba oddati na podlagi objektivnih meril, ki zagotovijo skladnost z načeli transparentnosti, nediskriminacije in enakopravnosti med ponudniki in ki jamčijo ocenjevanje ponudb v razmerah učinkovite konkurence.

Javna naročila naročnik odda na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe. Ekonomsko najugodnejša ponudba mora biti ocenjena glede na najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, pri čemer bi moral biti vedno vključen vidik cene ali stroškov. Prav tako je treba pojasniti, da se lahko tako oceno ekonomsko najugodnejše ponudbe opravi tudi zgolj na podlagi cenovne ali stroškovne učinkovitosti. Poleg tega je primerno opozoriti, da lahko naročniki ustrezne standarde kakovosti določijo s tehničnimi specifikacijami ali pogoji za izvedbo javnega naročila. Uporaba izključno cene pri oceni ekonomsko najugodnejše ponudbe ne more biti edino merilo pri arhitekturnih, inženirskih, prevajalskih in svetovalnih storitvah, pa tudi ne pri storitvah izdelave računalniških programov, kadar se izdelajo za potrebe naročnika.

Da bi zagotovili upoštevanje načela enake obravnave pri oddaji javnih naročil morajo naročniki uvesti potrebno transparentnost, da so lahko vsi ponudniki ustrezno obveščeni o merilih in ureditvah, ki se bodo uporabljali pri odločanju o oddaji javnega naročila. Zato je treba merila za oddajo javnega naročila in relativne ponderje za vsakega od teh meril navesti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Merila za oddajo javnega naročila morajo biti nediskriminatorna, sorazmerna in povezana s predmetom naročila. V zakonu je v zvezi z najboljšim razmerjem med ceno in kakovostjo določen neizčrpen seznam možnih meril za oddajo javnega naročila, ki zajemajo okoljske in socialne vidike. Poudariti bi bilo treba pomembnost, da naročniki izberejo takšna merila za oddajo, ki jim bodo omogočila pridobitev visokokakovostnih gradenj, blaga in storitev, ki najbolj ustrezajo njihovim potrebam.

Izbrana merila za oddajo naročniku ne smejo omogočati neomejene svobode izbire in morajo zagotoviti možnost učinkovite in poštene konkurence. Da bi ugotovili, katera ponudba je ekonomsko najugodnejša, odločitev o oddaji javnega naročila ne bi smela temeljiti le na merilih, ki niso povezana s stroški. Kakovostna merila bi torej morala dopolnjevati merilo stroškov, kar bi lahko bila cena ali pristop stroškovne učinkovitosti, na primer izračun stroškov v življenjski dobi. Merila za oddajo ne smejo vplivati na uporabo nacionalnih predpisov, ki določajo plačilo nekaterih storitev ali postavljajo fiksne cene za določeno blago.

Kadar kakovost zaposlenega osebja ključno vpliva na raven izvedbe javnega naročila, lahko naročniki kot merilo za oddajo uporabijo organiziranost, usposobljenost in izkušnje osebja, zadolženega za izvedbo javnega naročila, saj to lahko vpliva na kakovost izvedbe javnega naročila in posledično na ekonomsko vrednost ponudbe. To bi na primer lahko veljalo za javna naročila intelektualnih storitev. Naročniki, ki bi uporabili to možnost, bi morali z ustreznimi pogodbenimi sredstvi zagotoviti, da osebje, zadolženo za izvajanje javnega naročila, dejansko izpolnjuje določene standarde kakovosti ter da se lahko to osebje nadomesti le s soglasjem naročnika, ki preveri, da je nadomestno osebje enako kakovostno.

Z namenom učinkovitejšega upoštevanja socialnih in okoljskih vidikov pri postopkih javnega naročanja lahko naročniki uporabljajo merila za oddajo javnega naročila ali pogoje za izvedbo javnega naročila v zvezi z gradnjami, blagom ali storitvami, ki jih je treba zagotoviti v okviru javnega naročila, in sicer v vseh pogledih in stopnjah njihovega življenjskega cikla, od pridobivanja surovin za proizvod do njegove odstranitve, vključno z dejavniki, povezanimi z določenim postopkom proizvodnje, dobave ali trgovanja in pogojev trgovanja teh gradenj, blaga ali storitev, ali določenim postopkom na poznejši stopnji njihovega življenjskega cikla, tudi če ti dejavniki fizično niso del njih. Merila in pogoji v zvezi s takim postopkom proizvodnje ali dobave so na primer, da izdelava naročenega blaga ni vključevala strupenih kemikalij ali da se naročene storitve zagotavljajo z energetske učinkovitimi napravami. Merila in pogoji, ki zadevajo trgovanje in njegove pogoje, se lahko na primer nanašajo na to, da zadevni proizvod izvira iz pravične trgovine, vključno z zahtevo, da se proizvajalcem plačata minimalna cena in cenovna premija. Pogoji za izvedbo javnega naročila v zvezi z okoljskimi vidiki bi na primer lahko vključevali dostavo, pakiranje in odlaganje proizvodov, pri javnih naročilih gradenj in storitev pa zmanjševanje količine odpadkov ali učinkovitost virov.

Vendar pa pogoj povezave s predmetom javnega naročila izključuje merila in pogoje v zvezi s splošno politiko podjetja, ki se ne more šteti kot dejavnik, značilen za določen postopek proizvodnje ali zagotavljanja naročenih gradenj, blaga ali storitev. Naročniki zato od ponudnikov ne bi smeli zahtevati, da imajo oblikovano določeno politiko družbene ali okoljske odgovornosti podjetja.

Naročniki lahko na podlagi pristopa izračuna stroškov v življenjski dobi določijo ekonomsko najugodnejšo ponudbo in najnižjo ceno, razen kadar se ocena opravi zgolj na podlagi cene. Pojem izračuna stroškov v življenjski dobi vključuje vse stroške v življenjski dobi gradenj, blaga ali storitev. To pomeni notranje stroške, kot so stroški raziskav, ki jih je treba opraviti, razvoja, proizvodnje, prevoza, uporabe, vzdrževanja in odstranitve na koncu življenjske dobe, a lahko zajema tudi stroške iz naslova zunanjih okoljskih vplivov, na primer onesnaževanje, ki ga povzroča pridobivanje surovin, uporabljenih v proizvodu, ali onesnaževanje, ki ga povzroča sam proizvod oziroma njegova proizvodnja, če se lahko finančno ovrednotijo in spremljajo. Metode, ki jih naročniki uporabljajo za ocenjevanje stroškov iz naslova zunanjih okoljskih vplivov, bi bilo treba vnaprej določiti na objektivni in nediskriminatoren način, dostopne pa bi morale biti vsem zainteresiranim osebam. Take metode se lahko vzpostavijo na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, vendar pa bi morale zaradi preprečevanja izkrivljanja konkurence s prilagojenimi metodologijami ostati splošne, kar pomeni, da ne bi smele biti vzpostavljene samo zaradi določenega postopka javnega naročanja.

K 86. členu:

Namen predmetne določbe je, da se pred izbiro ali zavrnitvijo ponudbe, pri kateri se zaradi višine ponujene cene dvomi v možnost njene izpolnitve, tako ponudbo predhodno preveri. Neobičajno nizke ponudbe za gradnje, blago ali storitve lahko namreč temeljijo na tehnično,

ekonomsko ali pravno nezanesljivih predpostavkah ali praksah. Če ponudnik ne more zagotoviti zadovoljive obrazložitve, mora naročnik njegovo ponudbo zavrniti.

Če se po preverjanju ugotovi, da glede vsebinskih rešitev ter cene obstajajo pravno-formalne (upravičena in zakonito dodeljena državna pomoč oziroma skladnost s predpisi s področja delovnopravne zakonodaje in varstva pri delu) in dejanske podlage (na primer izbira gradbene metode, proizvodnega procesa ali storitve, izbrane tehnične rešitve, izvirnost), da je po tej ponudbi oziroma za to ceno mogoča izpolnitev naročila, taka ponudba ni neobičajno nizka in ni razlog za njeno izločitev.

Zavrnitev pa bi morala biti obvezna, če naročnik ugotovi, da neobičajno nizka cena ali stroški izhajajo iz neupoštevanja socialnega, delovnega ali okoljskega prava ali neupoštevanja določb mednarodnega delovnega prava.

K 87. členu:

Določba 87. člena tega zakona velja le na infrastrukturnem področju. Z namenom zagotovitve recipročnosti pri nastopanju ponudnikov iz Evropske unije na trgu tretjih držav, se določa način obravnave ponudb proizvodov s poreklom iz teh držav, s katerimi Evropska unija nima sklenjenega dvostranskega ali večstranskega sporazuma, ki bi zagotavljal primerljiv in uspešen dostop podjetij iz Evropske unije na te trge.

K 88. členu:

Ta člen ureja pravila glede predložitve in odpiranja ponudb ter morebitnega umika ponudb. Predložitev ponudbe predstavlja eno od stopenj v postopku javnega naročanja. Naročnik mora določiti datum in uro roka za predložitev prijav in ponudb v obvestilu, ki ga uporabi kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, potrditvi interesa, pogajanjem ali dialogu, ali v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Ponudba mora biti pravočasna, kar pomeni, da mora na naslov naročnika prispeti do roka za oddajo ponudb. Breme za predložitev pravočasne ponudbe je vselej na strani ponudnika. Prepozno ponudbo mora naročnik po končanem odpiranju vrniti ponudniku neodprto in z navedbo, da je prepozna.

Ureja se tudi umik ponudbe. Ponudnik lahko svojo ponudbo praviloma brez negativnih posledic umakne do izteka roka z oddajo ponudb. Kadar to stori po izteku roka za oddajo ponudb, mora namreč naročnik v skladu z zakonom unovčiti ponudnikovo zavarovanje za resnost ponudbe, če je bila predložitev tovrstnega zavarovanja v postopku javnega naročanja sploh zahtevana.

Odpiranje ponudb je praviloma javno, razen v postopku s pogajanjem brez predhodne objave in v konkurenčnem postopku s pogajanjem, v katerem naročnik ne objavi obvestila o naročilu, pogaja pa se samo z enim ponudnikom. Namen je torej ta, da se javno odprejo ponudbe, ki so pravočasno prispeli na naslov naročnika, in seznanitev javnosti z določenimi podatki iz prejetih ponudb, torej tistimi, ki opredeljujejo komercialne vidike ponudbe, predvsem pa ponudbeno ceno.

K 89. členu:

Določba 89. člena ureja pravila za oddajo javnega naročila, in sicer določa, da se javna naročila oddajo na podlagi meril, potem ko se preveri, da ponudba oziroma ponudnik izpolnjuje pogoje v zvezi z oddajo javnega naročila in zanj ne obstajajo razlogi za izključitev. Pri tem lahko zaradi racionalizacije postopka in zmanjšanja stroškov v odprtem postopku in postopku oddaje

naročila male vrednosti naročnik najprej oceni in razvrsti ponudbe glede na merila in hkrati preveri skladnost ponudbe z vidika ustreznosti zagotavljanja naročnikovih zahtev glede predmeta javnega naročanja, šele nato pa preverja razloge za izključitev oziroma pogoje za sodelovanje. Na ta način se naročniku in organom, ki vodijo uradne evidence, prihrani nepotrebno delo in s tem povezani stroški, saj se, če to dopušča narava postopka, preverja usposobljenost le tistega ponudnika, ki ima najrealnejšo možnost za dodelitev naročila.

Ta določba dopušča tudi korekcijo že predloženih ponudb, vendar ta ni brezmejna. Vsebina predlagane določbe se sicer glede na obstoječo ne spreminja in sledi istim ciljem kot dosedanja ureditev. Na ta način se zagotavljajo večja gospodarnost, učinkovitost in uspešnost javnega naročanja. Hitra oddaja in izvedba javnih naročil je namreč v nekaterih primerih naročil nujna. Namen določbe je doseči, da se iz postopka javnega naročanja izločajo samo tiste ponudbe, ki ne omogočajo izpolnitve naročila. Pri ponudbah, za katere se ugotovi, da imajo določene pomanjkljivosti, pod pogojem, da njihov obstoj ali odprava nimata vpliva na razvrstitev ponudb, se odprava pomanjkljivosti ali napak v ponudbah omogoči. Njihova izločitev bi namreč nasprotno pomenila zgolj izločitev iz formalnih razlogov. Pri tem mora iz dopolnitve, popravka ali pojasnila izhajati, da so tovrstni podatki obstajali pred potekom roka za oddajo ponudb.

Izrecno je pri tem podana prepoved spreminjati vsebinske elemente, ki opredeljujejo izpolnjevanje pogojev, cene in elemente, katerih spreminjanje bi imelo za posledico drugačno oceno v okviru postavljenih meril, razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake v tehničnem delu ponudbe, če zaradi te spremembe ni dejansko predlagana nova ponudba, razen če gre za očitne napake.

Dopuščena je možnost, kjer sme izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računsko napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Pri tem se količina in cena na enoto brez DDV ne smeta spreminjati. V ta segment sodijo tudi primeri, ko se na primer zaradi računsko napake spremenijo cene z DDV in s tem skupna končna cena z DDV, v predračunu pa je zajeta tudi postavka, izražena v odstotku od celotne ponudbene vrednosti ali od dela ponudbene vrednosti. Takšna postavka, ki je določena v odstotku od določene ponudbene vrednosti, se kot posledica odprave računsko napake, zaradi katere se je posledično spremenila ponudbena vrednost, od katere se računa odstotek, lahko spremeni. Če je pri pregledu in ocenjevanju ponudb naročnik ugotovil, da je prišlo do računsko napake zaradi nepravilne vnaprej določene matematične operacije s strani naročnika, popravi računsko napako tako, da ob upoštevanju cen na enoto brez DDV in količin, ki jih ponudi ponudnik, izračuna vrednost ponudbe z upoštevanjem pravilne matematične operacije. Napačno zapisano stopnjo DDV lahko naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popravi v pravilno stopnjo DDV.

Prav tako je smiselno pojasniti, da je namen določbe, ki ureja, da mora naročnik Državni revizijski komisiji podati predlog za uvedbo postopka o prekršku, kadar se pri naročniku pojavi utemeljen sum, da je ponudnik, ne glede na razvrstitev njegove ponudbe in ne glede na to, ali je ponudba dopustna ali ne, predložil neresnično izjavo ali ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo, v tem, da naročnik lahko sproži postopek o prekršku tudi če ugotovi, da je ponudnik predložil neresnično izjavo ali ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo kadar koli med postopkom javnega naročila ali tudi pozneje med izvajanjem pogodbe o izvedbi javnega naročila.

K 90. členu:

Določba 90. člena ureja možne načine zaključka postopka oddaje javnega naročila.

Naročnik lahko v skladu s tem členom do roka za oddajo ponudb kadar koli ustavi postopek javnega naročanja. V primeru postopka javnega naročanja, v katerem je naročnik objavil obvestilo o oddaji javnega naročila, mora odločitev o ustavitvi objaviti tudi na portalu javnih naročil in če je to primerno tudi v Uradnem listu Evropske unije. Morebitne prejete ponudbe mora vrniti ponudnikom neodprte.

Po pregledu in ocenjevanju ponudb mora naročnik svojo odločitev v zvezi z oddajo javnega naročila, sklenitvijo okvirnega sporazuma ali vključitvijo v dinamični nabavni sistem čim prej sporočiti ponudnikom ali kandidatom. Skrajni rok za takšno ravnanje naročnika je 90 dni od roka za oddajo ponudb. Določajo se tudi obvezne sestavine, ki jih mora taka odločitev vsebovati.

Na vseh stopnjah postopka javnega naročanja po izteku roka za oddajo ponudb lahko naročnik zavrne vse ponudbe. V tem primeru mora o razlogih in ali bo začel nov postopek javnega naročanja obvestiti vse ponudnike in kandidate. Kadar izvaja postopke, v katerih objavi obvestila o naročilu, mora navedeno odločitev objaviti tudi na portalu javnih naročil in če je to primerno tudi v Uradnem listu Evropske unije. Nov postopek javnega naročanja za isti predmet javnega naročanja lahko naročnik izvede le, če so se bistveno spremenile okoliščine v zvezi z oddajo javnega naročila.

S tem členom se daje tudi možnost, da naročnik po sprejemu odločitve o oddaji naročila to odločitev na lastno pobudo spremeni. V praksi se namreč pojavljajo primeri, ko naročnik po sprejemu odločitve o oddaji naročila ugotovi, da je pri preverjanju najugodnejše ponudbe spregledal določeno dejstvo ali ga napačno razumel ter posledično sprejel napačno odločitev. Z uvedbo možnosti spremembe naročnikove odločitve o oddaji naročila se zagotavlja odpravljanje napak na zgodnji stopnji, na ta način pa tudi racionalizacija postopka oddaje javnega naročila in postopka pravnega varstva. Hkrati se za naročnika znižujejo tudi stroški postopka pravnega varstva. Kadar naročnik z novo odločitvijo nadomesti prejšnjo, tečejo roki za uveljavitev pravnega varstva od sprejema nove odločitve. Določajo se tudi pravila, kako mora ravnati naročnik, če pred nameravano spremembo odločitve prejme zahtevek za pravno varstvo. V tem primeru mora pred sprejemom nove odločitve odločiti tudi o zahtevku za pravno varstvo, vsebina odločbe pa mora odražati napotke iz odločitve o zahtevku za revizijo. Kadar naročnik sprejme odločitev, tečejo roki za uveljavljanje pravnega varstva od dne vročitve nove odločitve ponudniku.

Določa se tudi obveza naročnika, da najpozneje v 48 dneh po pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila z izbranim ponudnikom sklene pogodbo o izvedbi javnega naročila. Naročnik pa lahko v obdobju po pravnomočnosti odločitve in do sklenitve pogodbe o izvedbi javnega naročila odstopi od izvedbe javnega naročila. Vendar zakon predpisuje posebne okoliščine, v katerih lahko naročnik legitimno sprejme tako odločitev. Te so zlasti dejstvo, da naročnik predmeta javnega naročila ne potrebuje več oziroma da zanj nima zagotovljenih sredstev, da se pri naročniku pojavi utemeljen sum, da bi vsebina pogodbe lahko bila posledica storjenega kaznivega dejanja ali da so nastale druge izredne okoliščine, neodvisne od volje naročnika, naročilo pa je postalo nemogoče. O takšni odločitvi mora naročnik obvestiti ponudnike ali kandidate.

Ta člen določa tudi, kdaj postane odločitev o oddaji naročila pravnomočna. V nasprotju z dosedanja ureditvijo se zaradi zagotavljanja večje transparentnosti ter hitrejših postopkov, pa tudi zaradi gospodarnejšega ravnanja naročnikov, določa obvezno vročanje odločitve prek portala javnih naročil, prav tako se naročniki obvezujejo, da odločitev o oddaji javnega naročila obrazložijo v vseh segmentih, ki so vplivali na kakršno koli odločitev. Če take objave zaradi tehničnih razlogov ni mogoče zagotoviti, mora naročnik odločitev o oddaji javnega naročila

vročiti z osebno vročitvijo v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku in objaviti prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost.

V vseh odločitvah iz tega člena, razen v odločitvi o ustavitvi postopka javnega naročanja in odločitvi o odstopu od izvedbe javnega naročila, mora naročnik navesti pravni pouk. Namen slednjega je, da se stranke seznanijo, na kakšen način lahko po zaključenem postopku oddaje javnega naročila uveljavljajo pravno varstvo. V pravnem pouku mora naročnik navesti, kje in v kakšnem roku se vloži zahtevek za revizijo, kakšna je višina takse za postopek revizije javnega naročanja, transakcijski račun za vplačilo in sklic.

K 91. členu:

Ta člen z namenom odprave oziroma omejitve korupcijskih tveganj pri javnem naročanju določa, da mora uslužbenec ali druga oseba, ki vodi, sodeluje ali odloča na kateri koli stopnji postopka javnega naročanja, vključno s pooblaščenim zastopnikom naročnika, svojega predstojnika oziroma naročnika nemudoma obvestiti o morebitnem nasprotju interesov. Pri tem zakon opredeljuje, v katerih primerih se za uslužbenca oziroma drugo osebo šteje, da je povezana s ponudnikom, ki se mu oddaja javno naročilo. Če je uslužbenec oziroma druga oseba, ki sodeluje v postopku javnega naročanja, pri čemer je pojem sodelovanja treba razumeti tudi v smislu svetovanja, povezan s tem ponudnikom, mora predstojnik sprejeti potrebne ukrepe, da se kljub tej povezavi zagotovita enakopravna obravnava ponudnikov in zakonita oddaja javnega naročila. Kadar obstaja povezava med zakonitim zastopnikom naročnika in ponudnikom, mora zakoniti zastopnik o tem obvestiti svoj nadzorni organ. Slednji mora zagotoviti, da se naročilo tudi v tem primeru odda zakonito in nepristransko. Oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, mora pred oddajo javnega naročila vse osebe, sodelujoče v postopku javnega naročanja, pisno obvestiti o tem, kateremu ponudniku bo javno naročilo oddano. Kadar naročnik za vodenje postopka javnega naročanja pooblasti strokovno komisijo, mora o nameravani oddaji naročila osebe, sodelujoče v postopku javnega naročanja, obvestiti predsednik komisije ali njen član, ki je za to pooblaščen. Na ta način se po e-pošti ali z drugim načinom vročitve kopije zapisnika strokovne komisije, predloga odločitve o oddaji javnega naročila ali drugega obvestila zagotavlja potrebna seznanjenost vseh sodelujočih pri oddaji javnega naročila, da predstojnika oziroma naročnika pravočasno obvestijo o morebitni povezavi z izbranim ponudnikom.

Prav tako se s tem členom naročniku omogoča, da od izbranega ponudnika zahteva, da mu ta razkrije podatke o svojih ustanoviteljih in lastnikih, njihove lastniške deleže in morebitne poslovne povezave, kot jih opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah.

K 92. členu:

Ta člen določa obveznost naročnika, da upošteva obdobje mirovanja, torej da pred potekom roka za vložitev zahtevka za pravno varstvo ne sklene pogodbe o izvedbi javnega naročila oziroma okvirnega sporazuma. Z namenom racionalizacije postopka javnega naročanja naročniku v tistih postopkih javnega naročanja, kjer je objavil obvestilo o naročilu, ni treba upoštevati obdobja mirovanja, če je prejel le eno ponudbo. Prav tako obdobja mirovanja naročniku ni treba upoštevati pri oddaji nujnih javnih naročil, ki se oddajo na podlagi postopka s pogajanjem brez predhodne objave in so po naravi izvedbe nujna. V teh primerih lahko naročnik pogodbo o izvedbi javnega naročila sklene nemudoma. Pri oddaji posameznih naročil na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu naročniku ni treba upoštevati obdobja mirovanja. Oddaja posameznih naročil, ne glede na to, da je deloma oziroma v določenih primerih urejena z zakonom, namreč pomeni izvajanje obligacijsko-

pravnega razmerja med naročnikom in izbranim ponudnikom oziroma ponudniki. Slednji imajo v primeru kršitev pogodbenih obveznosti možnost uveljavljanja pravnega varstva zagotovljeno že v okviru Obligacijskega zakonika, v primeru nekaterih hujših kršitev pa se pravno varstvo zoper nepravilnosti v postopku oddaje posameznega naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali v dinamičnem nabavnem sistemu zagotavlja tudi v Zakonu o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja, in sicer z uveljavljanjem ničnosti posameznega naročila.

K 93. členu:

Pogoji za izvedbo javnega naročila so namenjeni določitvi konkretnih zahtev v zvezi s tem izvajanjem. Drugače od meril za oddajo, ki so podlaga za primerjalno oceno kakovosti ponudb, pogoji za izvedbo javnega naročila pomenijo določene in objektivne zahteve, ki nimajo nobenega vpliva na oceno ponudb. Zajemajo pogoje v zvezi z načinom izvedbe javnega naročila, izključujejo pa zahteve v zvezi s splošno politiko podjetja.

Pogoji za izvedbo javnega naročila bi morali biti navedeni v obvestilu o naročilu ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Člen ureja tudi možnost določitve pogojev glede finančnih zavarovanj in pravno podlago, da lahko vlada po potrebi materijo finančnih zavarovanj natančneje uredi v podzakonskem predpisu.

K 94. členu:

Določba 94. člena ureja izvajanje javnih naročil v sodelovanju s podizvajalci. V ta namen se definira tudi pojem podizvajalca. Podizvajalci morajo pri izvedbi tako kot glavni izvajalec upoštevati veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava. Pri tem je pomembno poudariti, da morajo pristojni organi, kot so na primer delovne inšpekcije ali agencije za varstvo okolja, z ustreznimi ukrepi v okviru svoje odgovornosti in pristojnosti zagotoviti, da podizvajalci upoštevajo veljavne obveznosti s področja okoljskega, socialnega in delovnega prava.

Člen nalaga naročniku, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila gradnje ali storitve od ponudnika zahteva, da v svoji ponudbi navede vsak del javnega naročila, ki ga morda namerava oddati v podizvajanje tretjim osebam, vse predlagane podizvajalce, vključno z izpolnjenim enotnim evropskim dokumentom teh podizvajalcev v zvezi z oddajo javnega naročila, ter morebitne zahteve podizvajalcev po neposrednih plačilih. Zakon podobno kot doslej omogoča nominacijo novih in zamenjavo starih podizvajalcev med izvajanjem javnega naročila, zato mora glavni izvajalec o morebitni zamenjavi oziroma nominaciji novih podizvajalcev obvestiti naročnika in mu dati iste podatke o teh podizvajalcih, kot se sicer navajajo že v ponudbi. V primeru sodelovanja s podizvajalci bi moral naročnik preveriti, da podizvajalci niso v nobeni od situacij, ki bi utemeljevala izključitev gospodarskih subjektov. Neposredna plačila podizvajalcem po novem ne bodo več a priori obvezna, temveč zgolj takrat, kadar jih bo izrecno zahteval podizvajalec, bodisi že na stopnji oddaje ponudbe bodisi v primeru naknadne nominacije. V ta namen bodo morali tako naročnik kot glavni izvajalec oziroma podizvajalec izvesti določene formalnosti, ki bodo omogočile neposredno izvajanje plačil s strani naročnika, pri čemer pa podatki o podizvajalcih niso več nujna sestavina pogodbe.

Nastopanje s podizvajalci je tipično pri javnih naročilih gradenj, pogosto tudi pri javnih naročilih storitev, lahko pa se, če to dovoli naročnik, omogoči tudi v primeru dobave blaga. Prav tako lahko naročnik zahteva tudi določeno transparentnost v podizvajalski verigi navzdol, saj so tako

naročniki obveščeni o tem, kdo je prisoten na gradbiščih, na katerih se zanje izvaja gradnja, katera podjetja opravljajo storitve v stavbah, na infrastrukturi ali območjih, kot so mestne hiše, občinske šole, športni objekti, pristanišča ali avtoceste, za katera so naročniki odgovorni ali ki so pod njihovim neposrednim nadzorom. Za dajanje zahtevanih informacij je v vsakem primeru odgovoren glavni izvajalec, in sicer na podlagi posebnih določb, ki bi jih vsak naročnik moral vključiti v vse postopke javnega naročanja.

Člen ureja tudi obveznost glavnega izvajalca v tistih primerih, pri katerih se ne bodo izvajala neposredna plačila podizvajalcem na podlagi njihove zahteve. V teh primerih bo glavni izvajalec tisti, ki bo po končanem oziroma izvedenem poslu moral naročniku dati pisne izjave, tako svojo kot izjavo podizvajalca, da je slednji od njega prejel plačano vse, kar mu pripada iz naslova opravljenega dela za glavnega izvajalca v neposredni povezavi s predmetom javnega naročila, za katerega sta glavni izvajalec in naročnik sklenila pogodbo.

K 95. členu:

Ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije je v določenih okoliščinah zaradi sprememb pogodbe o izvedbi javnega naročila med njenim izvajanjem treba izvesti nov postopek javnega naročanja. Nov postopek javnega naročanja se zahteva v primeru bistvenih sprememb prvotnega javnega naročila, zlasti glede obsega in vsebine vzajemnih pravic ter obveznosti pogodbenih strank, vključno s porazdelitvijo pravic intelektualne lastnine. Take spremembe kažejo, da se nameravajo pogodbene stranke ponovno pogajati o ključnih določilih ali pogojih javnega naročila. To velja zlasti v primeru, ko bi spremenjeni pogoji vplivali na rezultat postopka, če bi veljali že za prvotni postopek.

Določene spremembe pogodbe o izvedbi javnega naročila, zaradi katerih se le malo spremeni njegova vrednost, bi morale biti do določene vrednosti možne, ne da bi bilo zaradi tega treba izvesti nov postopek javnega naročanja, če izpolnjujejo ustrezne pogoje iz tega zakona.

Naročniki se lahko v določenih okoliščinah srečajo s potrebo po dodatnih gradnjah, blagu ali storitvah; v takih primerih je lahko upravičena sprememba prvotne pogodbe o izvedbi javnega naročila brez novega postopka javnega naročanja, zlasti kadar so dodatne dobave namenjene za delno nadomestilo ali za povečanje obsega obstoječih storitev, blaga ali inštalacij, če bi moral naročnik zaradi zamenjave dobavitelja nabaviti blago, izvesti gradnjo ali storitve z drugačnimi tehničnimi lastnostmi, kar bi povzročilo neskladnost ali nesorazmerne tehnične težave med obratovanjem in vzdrževanjem. Naročniki se lahko srečajo tudi z zunanjimi okoliščinami, ki jih ob oddaji javnega naročila niso mogli predvideti, zlasti če se javno naročilo izvaja v daljšem obdobju. V takem primeru je potrebna določena prožnost za prilagoditev javnega naročila tem okoliščinam brez novega postopka javnega naročanja. Pojem nepredvidene okoliščine se nanaša na okoliščine, ki jih ne bi bilo mogoče napovedati, čeprav bi naročnik ustrezno skrbno pripravil prvotno oddajo javnega naročila ob upoštevanju razpoložljivih sredstev, vrste in značilnosti projekta, dobre prakse na področju in potrebe po zagotovitvi ustreznega razmerja med sredstvi, porabljenimi med pripravo oddaje javnega naročila, in njegovo predvideno vrednostjo. Vendar to ne more veljati za primere, ko sprememba vpliva na naravo celotnega javnega naročila, ko se na primer naročene gradnje, blago ali storitve nadomestijo z drugimi ali se bistveno spremeni vrsta javnega naročila, saj se v tem primeru lahko predpostavi hipotetičen vpliv na rezultat.

V tem okviru dovoljenega spreminjana pogodbe o izvedbi javnega naročila brez novega postopka javnega naročanja je mogoče izpostaviti tudi posebnosti pogodbe o izvedbi javnega naročila gradnje. Pri gradbeni pogodbi se izvajalec zaveže opraviti določen posel, zgraditi določen objekt oziroma opraviti druga gradbena dela, zaradi česar ima izvajalčevo izpolnitveno

ravnanje značilnosti storitve, to je obligacije rezultata (uspeha), in dobi pravico do plačila za svoje delo samo, če opravi posel oziroma uresniči naročnikov končni interes, zaradi katerega je bila sklenjena gradbena pogodba. Ker pa od sklenitve gradbene pogodbe do njene izpolnitve običajno preteče več časa, v katerem lahko nastanejo različna poslovna tveganja, je treba vnaprej določiti pravila o tem, katera stranka nosi posledice posameznih tveganj, ki se morebiti uresničijo, da se zagotovi nemoteno in normalno napredovanje del. Tveganja v zvezi z obsegom del, ki jih je izvajalec dolžan opraviti za dogovorjeno pogodbeno ceno, opredeljujejo pravila o oblikovanju cene, imenovana klavzule o določitvi cene. Te klavzule se razlikujejo predvsem v tem, ali in kdo nosi tveganje v primeru nepredvidenih del oziroma odstopanj dejanskih količin izvedenih del od pogodbeno predvidenih. V obeh primerih gre za pogodbeno dela, zaradi česar nov postopek javnega naročila ni potreben. Izvedba nepredvidenih (tako nujnih nepredvidenih kot nepredvidenih del) ter več in manj del ne pomeni spreminjanja pogodbene vsebine, lahko pa pomeni spremembo dogovorjene pogodbene cene. Sprememba pogodbene cene iz navedenih razlogov je tako mogoča pod pogojem, da ta ne presega 30 odstotkov vrednosti osnovne pogodbene cene (če se glede na klavzulo o ceni pogodbeno cena sploh lahko spremeni), saj takšna dela ustrezajo tudi pogojem, ki jih navaja tretja točka prvega odstavka 90. člena, in sicer, da je sprememba potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben naročnik ni mogel predvideti, in sprememba ne spreminja splošne narave javnega naročila.

V primeru možnosti spremembe pogodbe zaradi dodatnih gradenj, storitev ali blaga, ki jih izvede prvotni izvajalec, če so potrebne, čeprav niso bile vključene v prvotno javno naročilo, in če zamenjava izvajalca ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve glede zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, storitvami ali inštalacijami, naročenimi v okviru prvotnega javnega naročila, ter bi zamenjava izvajalca naročniku povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov, gre v primeru gradbene pogodbe za t. i. dodatna dela, poznana tudi pod pojmom pozneje naročena dela, ki niso pogodbeno dela, kot so bila prvotno dogovorjena, naročnik pa zahteva, da se izvedejo, vendar zanje, če so izpolnjeni vsi zahtevani pogoji iz tega odstavka in če vrednost sprememb ne presega 30 odstotkov prvotne pogodbene vrednosti, ni treba izvesti postopka javnega naročila. Naravo takih del imajo tudi spremembe pogodbenih del po naročnikovih zahtevah, npr. spremembe vrste in obsega del zaradi spremembe projekta, spremembe kakovosti materialov in podobno.

V skladu z načeloma enake obravnave in transparentnosti naročnik izbranega ponudnika ne bi smel, če se javno naročilo na primer odpove zaradi pomanjkljivosti pri izvajanju, nadomestiti z drugim gospodarskim subjektom brez ponovnega odprtja javnega naročila konkurenci. Pri uspešnem ponudniku, ki izvaja javno naročilo, pa lahko, zlasti če se javno naročilo odda več kot enemu podjetju, med izvajanjem javnega naročila pa pride do nekaterih strukturnih sprememb, kot so izključno notranje reorganizacije, prevzemi, združitve in pripojitve ali insolventnost. Zaradi takih strukturnih sprememb ne bi smeli biti samodejno potrebni novi postopki javnega naročanja za vsa javna naročila, ki jih izvaja ponudnik.

Naročnikom bi bilo treba tudi omogočiti, da v posameznih pogodbah o izvedbi javnega naročila predvidijo možnost sprememb z določbami o reviziji ali določbami o opcijah, vendar jim take določbe ne bi smele omogočiti neomejene proste presoje. Zakon mora določiti, v kolikšni meri je mogoče spremembe predvideti že v prvotnem javnem naročilu. Zato je treba pojasniti, da lahko dovolj jasno oblikovane določbe o reviziji ali določbe o opcijah določajo na primer indeksacijo cen ali denimo zagotovijo, da je oprema za komunikacijo, ki se dobavi v določenem obdobju, še naprej ustrezna, tudi v primeru spreminjajočih se komunikacijskih protokolov ali drugih tehnoloških sprememb. Z dovolj jasnimi določbami bi moralo biti mogoče tudi zagotoviti prilagoditve pogodbe o izvedbi javnega naročila, potrebne zaradi tehničnih težav, ki se pojavijo med obratovanjem ali vzdrževanjem.

K 96. členu:

S tem členom se opredeljujejo posebne okoliščine, zaradi katerih lahko naročnik po tem, ko je že sklenil pogodbo o izvedbi javnega naročila, tj. v času njenega izvajanja, od pogodbe odstopi. Naročniki se namreč včasih znajdejo v razmerah, zaradi katerih morajo predčasno odpovedati pogodbo, sklenjene na podlagi oddanih javnih naročil, da bi lahko izpolnili obveznosti, ki jim jih nalagajo pravila na področju javnega naročanja. Utemeljene okoliščine za odstop od pogodbe so opredeljene po primerih in pravzaprav predstavljajo hujše kršitve, kot npr. če se pri izvajanju javnega naročila pojavijo bistvena odstopanja od prvotno dogovorjenega javnega naročila, zaradi česar bi skladno z določili tega zakona moral naročnik izvesti nov postopek javnega naročanja, ugotovitev, da je bil izbrani ponudnik v času oddaje naročila v enem od t. i. prepovedanih položajev, zaradi česar bi moral biti iz postopka javnega naročanja izločen, prav tako pa utemeljen razlog za odstop predstavljajo s strani Sodišča Evropske unije ugotovljene resnejše kršitve obveznosti po PEU, PDEU in tega zakona, zaradi česar oddaja naročila izbranemu ponudniku ne bi bila zakonita. Predvsem so v zadnjem primeru mišljene kršitve države članice glede nepravilnega oziroma nepopolnega prenosa področne evropske zakonodaje.

K 97., 98. in 99. členu:

V tem delu zakona se določa poseben, prožnejši režim oddaje socialnih in nekaterih drugih posebnih storitev ter možnost oddaje nekaterih storitev po pravilih za pridržana javna naročila.

Za oddajo javnih naročil storitev s Seznama storitev socialnih in drugih storitev zakon predvideva preprostejša pravila, vendar je uporaba teh pravil obvezna samo, kadar vrednost storitev presega določene mejne vrednosti, tj. 750.000 eurov na klasičnem področju in 1.000.000 eurov na infrastrukturnem področju. Naročniki morajo pri oddaji tovrstnih storitev, zlasti zdravstvenih, socialnih in kulturnih, podobno kot doslej pri naročanju neprednostnih storitev, tj. storitev s Seznama storitev B, upoštevati le temeljna načela javnega naročanja, določbe zakona glede opredelitve predmeta javnega naročila oziroma tehničnih specifikacij ter pravila glede objave javnih naročil. Dodatno pa lahko naročnik upošteva tudi druge vidike konkretnega naročila, kot so npr. kakovost, stalnost, celovitost storitev, posebne potrebe uporabnikov ali inovativnost, kar omogoča približevanje ponujenih storitev potrebam končnih uporabnikov predmetnih storitev.

Za naročila storitev s Seznama storitev socialnih in drugih storitev, katerih vrednost je nižja od zgoraj omenjenih mejnih vrednosti, se upoštevajo določbe glede t. i. evidenčnih javnih naročil. Da bi zagotovili kontinuiteto javnih storitev, bi moral ta zakon omogočati, da bi sodelovanje v postopkih javnega naročanja v zvezi z opravljanjem nekaterih storitev na področjih zdravstva, sociale in kulture za končne uporabnike lahko pridržali za organizacije, ki temeljijo na lastništvu zaposlenih ali dejavni udeležbi zaposlenih pri upravljanju, in za obstoječe organizacije, kot so zadruge. Področje uporabe te določbe je omejeno izključno na nekatere zdravstvene, socialne in sorodne storitve, nekatere storitve izobraževanja in usposabljanja, storitve za knjižnice, arhive, muzeje in druge kulturne storitve, športne storitve ter storitve za zasebna gospodinjstva.

K 100., 101., 102., 103. in 104. členu:

Predmetni členi urejajo način izvedbe javnih natečajev. Projektni natečaji se običajno najpogosteje uporabljajo na področjih urbanističnega in krajinskega načrtovanja, arhitekture in inženiringa ali obdelave podatkov.

Zakon določa, da morajo biti na področju projektnih natečajev pravila za njihovo izvedbo dostopna vsem, torej morajo biti upoštevana temeljna načela javnega naročanja, posebej se pri tem poudarja zahteva po krajevni oziroma personalni nediskriminaciji, tj. nediskriminaciji glede na ozemlje ali del ozemlja ali glede na to, ali je udeleženec pravna ali fizična oseba.

Če projektni natečaj ne predstavlja samostojnega postopka, ampak je del postopka za oddajo storitev, velja pravilo, da je treba pri ugotavljanju ocenjene vrednosti upoštevati celotno vrednost storitev in tej vrednosti prišteti vrednost morebitnih nagrad ali plačil udeležencem. Enako pravilo o upoštevanju vrednosti storitve in vrednosti nagrad ali drugih plačil pri določanju ocenjene vrednosti velja tudi v primeru projektnega natečaja, ko temu lahko sledi postopek s pogajanjem brez predhodne objave za oddajo storitve. To je primer, ko se za izvedbo storitve po postopku s pogajanjem izbere najugodnejši ponudnik izmed kandidatov, izbranih v postopku projektnega natečaja, ker gre za storitev, ki vsebinsko sledi rezultatom natečaja.

Pri projektnih natečajih veljajo enaka pravila za objavo natečaja, obvestilo o izbiri in sporočanje oziroma sredstva za sporočanje, kot veljajo za javna naročila storitev. Tudi v postopku projektnega natečaja naročnik lahko omeji število udeležencev, če je to utemeljeno. Zahteva, ki jo postavlja zakon, je, da za tako selekcijo udeležencev projektnega natečaja določi, izbere in uporabijo jasni in nediskriminatorni pogoji. Število povabljenih kandidatov mora biti tako, da zagotavlja pravo konkurenco.

Pri projektne natečaju je obvezna vključitev žirije kot garanta za strokovno in neodvisno ocenitev natečajnih predlogov. Izrecno je postavljena zahteva, da žirijo sestavljajo samo fizične osebe, od katerih mora vsaj polovica imeti tako strokovno usposobljenost kot udeleženci, če je to pogoj za sodelovanje.

Za zagotovitev nepristranskosti, tudi v odnosu do zahtev ali predstav naročnika, mora biti žirija avtonomna pri svojem delovanju in sprejemanju odločitev. Žirija ima nalogo, da v okviru svoje odločitve navede uspešnost posameznih natečajnih rešitev po njihovem vrstnem redu in razvrstitev strokovno utemelji.

Zakon tudi določa, kdaj je izvedba projektnega natečaja obvezna, in sicer ga morajo izvesti naročniki, ki so organi republike Slovenije, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in druge osebe javnega prava, kadar se izvaja javno naročilo storitve projektiranja objektov v javni rabi, kot jih določajo predpisi, ki urejajo graditev objektov, ter za javno naročilo storitve priprave strokovnih podlag za potrebe prostorskega načrtovanja, kot jih določajo predpisi s področja prostorskega načrtovanja, v primerih, kot jih določa ta zakon.

K 105. členu:

Kot enega od bistvenih dokumentov, ki izkazujejo potek postopka javnega naročanja, zakon ureja obvezo pisnega poročila in njegovo sestavo.

Sledljivost in transparentnost odločanja v postopkih javnega naročanja sta bistveni za zagotavljanje poštenih postopkov, vključno z učinkovitim preprečevanjem korupcije in goljufij. Iz tega razloga bi morali biti bistveni deli in odločitve o posameznih postopkih javnega naročanja dokumentirani v poročilu o postopku javnega naročanja. Da bi se v kar največji meri izognili nepotrebni administrativni bremeni, bi morali dovoliti, da se naročnik v poročilu o posameznem postopku javnega naročanja sklicuje na informacije, ki so že vključene v obvestilu o oddaji javnega naročila.

K 106., 107. in 108. členu:

Ti člani urejajo zajem in obdelavo statističnih podatkov, pripravo letnega statističnega poročila oddanih naročil ter sporočanje statičnih podatkov Evropski komisiji. Pretežni del statističnih podatkov se zajema iz objavljenih obvestil o oddaji naročil in prek posebne aplikacije na portalu javnih naročil. Rok za sporočanje statističnih podatkov iz preteklega leta je 28. februar. Letno statistično poročilo mora sicer vsebovati vsaj podatke o številu in vrednosti oddanih javnih naročil. Če je to mogoče, se podatki razčlenijo na postopke za oddajo javnega naročila, ki so jih naročniki uporabili, na vrsto predmeta javnega naročila, referenčne številke ali kategorije nomenklature CPV za postopke, kategorijo naročnika ter sedež ali državljanstvo gospodarskega subjekta, ki mu je javno naročilo oddano. Če so bila javna naročila oddana po postopku s pogajanj, se podatki o številu in vrednosti oddanih javnih naročil razčlenijo še na okoliščine, ki upravičujejo uporabo teh postopkov. Natančnejši nabor in način zajema statističnih podatkov s podzakonskim aktom določi minister, pristojen za javna naročila.

K 109. členu:

Ta člen določa Državno revizijsko komisijo kot organ, pristojen za odločanje o prekrških naročnikov, ponudnikov, kandidatov in podizvajalcev po tem zakonu ter način odločanja tega organa o prekrških. Hkrati se naročniki, ponudniki, kandidati in podizvajalci zavezujejo k dajanju dokumentacije Državni revizijski komisiji, če jo ta potrebuje zaradi ugotavljanja pogojev za začetek postopka o prekršku ali zbiranja dodatnih dokazov o morebitnem prekršku.

K 110. členu:

Ta člen opredeljuje evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami. V evidenco, ki jo vodi in na svoji spletni strani objavi ministrstvo, pristojno za javna naročila, se uvrsti ponudnik, kandidat ali podizvajalec, za katerega je prekrškovni organ s pravnomočno odločbo ugotovil, da je v postopku oddaje naročila pri izvedbi naročila ali po njej predložil neresnično izjavo oziroma ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo. V predmetno evidenco se uvrsti tudi ponudnik, kandidat ali podizvajalec, ki je bil kot delodajalec pravnomočno obsojen za prekršek nedovoljenega zaposlovanja državljana tretje države. Na račun zlorabe pravic delavcev lahko namreč posamezen gospodarski subjekt z nižjimi cenami javnega naročila doseže prednostni položaj oziroma ustvari neloyalno konkurenco na trgu. Zoper uvrstitev v evidenco ni mogoče uveljavljati pravnega varstva. Gospodarski subjekt se izbriše iz evidence v roku treh dni po poteku obdobja, za katero je bil izločen iz postopkov javnega naročanja.

K 111. členu:

S tem členom se določajo prekrški za naročnika in sankcije za te prekrške. V primeru resnejših kršitev zakon predvideva tudi stransko sankcijo izločitve odgovorne osebe naročnika iz postopkov naročanja.

K 112. členu:

S tem členom se določajo prekrški za ponudnika, kandidata in podizvajalca ter sankcije za te prekrške. V primeru predložitve neresnične izjave ali ponarejene ali spremenjene listine kot prave zakon predvideva tudi stransko sankcijo izločitve ponudnika oziroma kandidata iz postopkov naročanja.

K 113. členu:

Ta člen določa, da lahko prekrškovni organ izreče globo v hitrem postopku tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe.

K 114. členu:

Ta člen z namenom večje preglednosti stanja javnih naročil uvaja obveznost spremljanja uporabe pravil javnega naročanja oziroma postopkov javnega naročanja na državni ravni. V ta namen mora ministrstvo, pristojno za javna naročila, o rezultatih spremljanja pripraviti poročilo in ga prvič do 18. 4. 2017 ter nato periodično vsaka tri leta predložiti Evropski komisiji. Poročilo mora obsegati podatke o najpogostejših razlogih za napačno uporabo javnonaročniške zakonodaje ali pravno nejasnost, vključno z morebitnimi težavami pri uporabi pravil, obsegu udeležbe malih in srednjih podjetij (MSP) pri javnem naročanju ter preprečevanju, odkrivanju in ustrezni prijavi primerov goljufije, korupcije, nasprotja interesov in drugih hujših nepravilnosti pri javnem naročanju. O hujših kršitvah, predvsem tistih, ki nakazujejo na sistemske težave, mora pristojno ministrstvo poročati tudi organom, katerih delovno področje in pristojnost odločanja posega tudi na področje javnih naročil. Namen spremljanja postopkov je v doseganju učinkovitejše in doslednejše uporabe pravil javnega naročanja, zaradi česar pa je treba dobro poznati morebitne strukturne težave in splošne vzorce v nacionalnih politikah javnega naročanja, da bi se morebitnih težav lotili bolj usmerjeno.

S praktičnimi napotki, obveščanjem in podporo naročnikom in gospodarskim subjektom bi prav tako lahko znatno prispevali k večji učinkovitosti javnih naročil, in sicer z boljšim znanjem, večjo pravno varnostjo ter profesionalizacijo praks javnega naročanja. Takšni napotki bi morali biti na voljo naročnikom in gospodarskim subjektom, kadar koli se zdi, da bi bilo treba zagotoviti pravilno uporabo pravil. Napotki, ki jih je treba zagotoviti, bi se lahko nanašali na vse vidike v zvezi z javnim naročanjem, kot so načrtovanje pridobitev, uporaba in način izvedbe postopkov, izbira tehnik in instrumentov ter dobre prakse pri izvajanju postopkov.

K 115. členu:

Učinkovito upravno sodelovanje držav članic Evropske unije je nujno za izmenjavo informacij, potrebnih za učinkovito izvajanje postopkov čezmejnega javnega naročanja, zlasti glede preverjanja razlogov za izključitev in pogojev za sodelovanje, uporabe standardov kakovosti in okoljskih standardov ter seznamov potrjenih gospodarskih subjektov. Informacijski sistem za notranji trg (IMI), vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (uredba IMI) (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012 str. 1), nazadnje spremenjene z Direktivo 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 159 z dne 28. 5. 2014 str. 11), bi lahko predstavljal uporabno elektronsko sredstvo za lažje in okrepljeno upravno sodelovanje pri upravljanju izmenjave informacij na podlagi preprostih in enotnih postopkov, s katerimi bi presegli jezikovne ovire.

K 116. členu:

Določba ureja prenehanje pravnih aktov z uveljavitvijo novega zakona.

K 117. členu:

Določba ureja prehodno obdobje oziroma za postopke javnih naročil, ki so jih naročniki začeli izvajati pred začetkom uporabe tega zakona, način dokončanja teh postopkov.

K 118. členu:

Določba ureja prehodno obdobje uvajanja elektronskega javnega naročanja. Ne glede na to, da so elektronska komunikacijska sredstva posebej ustrezna za podporo centraliziranih nabavnih praks in orodij, saj nudijo možnost ponovne uporabe in avtomatske obdelave podatkov ter znižanja informacijskih in transakcijskih stroškov, bi morala ta sredstva, glede na svoje prednosti, postopno postati standardna sredstva sporočanja in izmenjave informacij v vseh postopkih javnega naročanja. Obvezno uporabo takih elektronskih komunikacijskih sredstev se sprva, tj. do 1. 1. 2017, nalaga osrednjim nabavnim organom, po določenem obdobju, tj. najpozneje do 1. 4. 2018, pa se uvedba splošne obveznosti uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev v postopkih javnega naročanja nalaga vsem naročnikom. Pri posameznih nabavnih tehnikah, kot npr. dinamičnem nabavnem sistemu, elektronski dražbi in e-katalogih ter pri objavljanju obvestil v zvezi z javnimi naročili, se za sporočanje in izmenjavo informacij sredstva elektronske komunikacije uporabljajo že od uveljavitve predpisa dalje.

K 119. členu:

Ta člen ureja pravne podlage in roke za sprejem podzakonskih aktov na podlagi tega zakona.

K 120. členu:

Zakon določa začetek veljavnosti 1. 4. 2016.

IV. PRILOGE

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU /